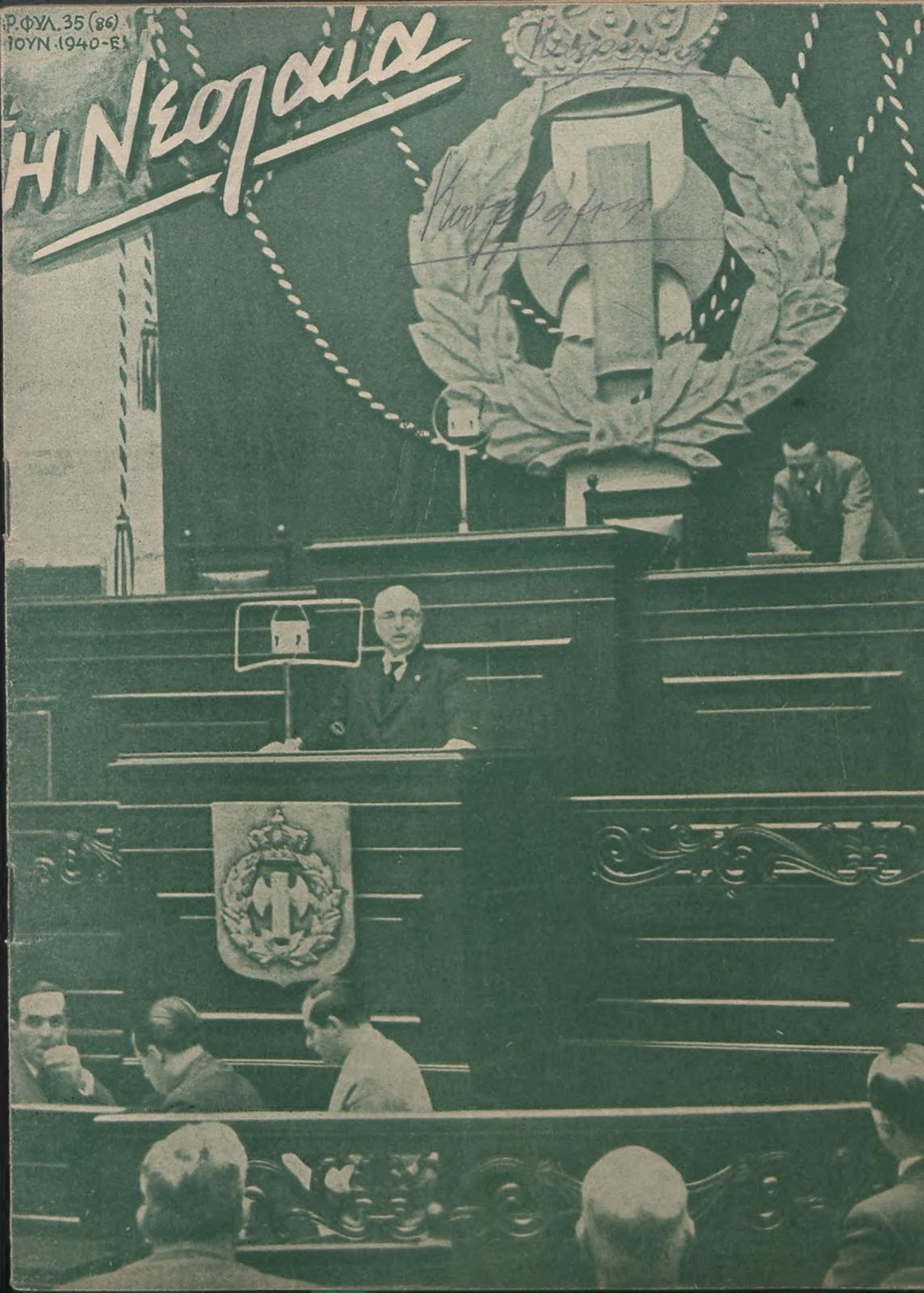
Ρ. ΦΥΛ. 35 (86)
ΙΟΥΝ. 1940-Ε

Η Νεολαία

Ἡ Νεολαία

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΑ ΕΠΙΣΗΜΟΣ ΕΚΔΟΣΙΣ
ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΡΓΑΝ. ΝΕΟΛΑΙΑΣ
(Νόμος 334)

Νομικοῦ Προσώπου Δημοσίου Δικαίου, διοικουμένου ὑπὸ Ἀνωτάτου Διοικητικοῦ Συμβουλίου προεδρευομένου ὑπὸ τῆς Α. Ε. τοῦ Ἀρχηγοῦ τῆς Κυβερνήσεως κ. ΙΩΑΝΝΟΥ ΜΕΤΑΞΑ, ὅστις καὶ ἐκπροσωπεῖ ταύτην, ἀναπληρούμενος ὑπὸ τοῦ Κυβερνητικοῦ Ἐπιτρόπου κ. ΑΛΕΞ. ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛΟΥ

ΕΤΟΣ Β'. — ΠΕΡΙΟΔΟΣ ΔΕΥΤΕΡΑ
ΑΘΗΝΑΙ

ΓΡΑΦΕΙΑ:
Δ/ΣΕΩΣ, ΣΥΝΤΑΞΕΩΣ & ΛΟΓΙΣΤΗΡΙΟΥ
Ὁδὸς Λεωχάρους 19 (Β' ὄροφος)
Ἀριθ. Τηλεφ. Λογιστηρίου 32-094
» » Συντάξεως 34-425

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ: Περιοδικὸν «ΝΕΟΛΑΙΑ»
Ὁδὸς Λεωχάρους 19

Ἀριθ. Τεύχ. 35 — 1 Ἰουνίου 1940
ΤΙΜΗ Δραχ. ΤΕΣΣΑΡΕΣ

ΣΥΝΔΡΟΜΑΙ

		Μελῶν καὶ μὴ μαθητῶν μελῶν
ΕΤΗΣΙΑ (Ἐσωτερικοῦ)	Δρ.	160 — 200
ΕΞΑΜΗΝΟΣ »	»	80 — 100
ΤΡΙΜΗΝΟΣ »	»	40 — 50
ΕΤΗΣΙΑ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ:	Λιρ. Ἀγγλίας	1
	Ἀμερικῆς Δολ.	6
	Αἰγύπτου Λιρ.	1

Διὰ Νομικὰ Πρόσωπα Δημοσίου καὶ Ἰδιωτικοῦ Δικαίου (Δήμους, Κοινότητας) καὶ Σχολικὰς Ἐφορίας ΕΤΗΣΙΑ Δρχ. 300

ΕΜΒΑΣΜΑΤΑ
ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ «ΝΕΟΛΑΙΑ»
ἢ ΣΠ. ΡΟΥΒΑΛΗΝ, Γεν. Γραμματέα Ε.Ο.Ν.

Διὰ πᾶσαν πληρωμὴν πρέπει νὰ λαμβάνητε ἀπόδειξιν φέρουσαν τὴν ὑπογραφὴν τοῦ Γεν. Γραμματέως τῆς Ε.Ο.Ν. κ. Σ. ΡΟΥΒΑΛΗ Συνταγματάρχου ἐ. ἀ. καὶ τὴν σφραγῖδα τῆς Ε.Ο.Ν.

ΑΠΟΤΑΜΙΕΥΣΙΣ

Ἀπὸ τὰς βραβευθείσας σχολικὰς ἐκθέσεις ὑπὸ τῶν Ταχ. Ταμιευτηρίων

ΔΗΜΟΤΙΚΟΝ ΣΧΟΛΕΙΟΝ ΚΑΤΑΠΟΛΩΝ
(ΑΜΟΡΓΟΥ)
ΤΑΞΙΣ ΣΤ'

Πῶς ἠμπορεῖ τὸ παιδὶ νὰ κάμῃ οἰκονομίες καὶ γιατὶ τὶς κάνει;

Η ΛΕΥΚΗ ΚΑΙ Η ΜΑΡΟΥΛΑ

Δῶρα γλυκά, θερμὰ φιλιὰ
μοὔφερεν ἡ Πρωτοχρονιὰ
κι' αὐτὸν ἐδῶ τὸν κουμπαρᾶ
ποὺ εἶναι δῶρο τοῦ μπαμπᾶ.

* * *

Στὴ σχολική μας τὴ γιορτὴ
εἶπα νὰ τὸν ἀνοίξω,
νἄχω κουστούμι ἀσορτί,
τώρα νὰ σᾶς τὸ δείξω.

* * *

Φόρεμα, κάλτσες καὶ παπούτσια,
ὅλα καινούργια, ἄσπρα καὶ πλούσια
τὰ ἔκαμα μὲ τὸν παρᾶ
τούτου ἐδῶ τοῦ κουμπαρᾶ.

* * *

Ἔχω μιὰν ἀδελφὴ Μαρούλα
ποὺ λιχουδιὲς τὰ τρώει οὖλα,
καὶ τώρα τοῦτα λαχταρᾶ
μὰ ἔχει ἄδειο κουμπαρᾶ.

Ὁ ποιητὴς αὐτοῦ τοῦ ποιήματος μᾶς λέγει ὅτι ἦταν δύο ἀδέλφια, στὰ ὁποῖα ὁ μπαμπᾶς τους τοὺς ἔκανε κάθε πρωτοχρονιὰ δῶρα. Αὐτὴ ὅμως τὴ φορὰ τοὺς ἔκαμε δῶρα δυὸ κουμπαράδες, γιὰ νὰ πάρῃ ἡ κάθε μιὰ ἕνα, ποὺ νὰ βάζουν μέσα τὰ λεπτά τους. Ἡ μιά, ποὺ τὴν ἔλεγαν Λευκή, ὅ,τι λεπτὰ τῆς ἔδιναν τὰ ἔβαζε μέσα στὸν κουμπαρᾶ. Ἐνῷ ἡ Μαρούλα ὅ,τι τῆς ἔδιναν τὰ ἔτρωγε ὅλα στὶς λιχουδιὲς (καραμέλλες). Καὶ ὅταν τὸν ἐγέμισεν ἡ Λευκὴ τὸν κουμπαρᾶ, στὴν σχολική της τὴ γιορτὴ τὸν ἄνοιξε. Καὶ ἔκαμε μιὰ φορεσιὰ καλή, δηλαδὴ κάλτσες, παπούτσια καὶ φόρεμα. Καὶ ὅταν τὰ ἔκαμε, τὰ ἐφόρεσε καὶ ἐπῆγε στὴ γιορτὴ τοῦ σχολείου της. Ἡ Μαρούλα δὲν ἔκανε οἰκονομία στὰ λεπτά της, καὶ δὲν εἶχε νὰ κάμῃ στολή, ὅπως ἡ Λευκή. Μόνον εἶχε πάει στὴ γιορτὴ τοῦ σχολείου της μὲ τὰ παλιά της. Καὶ ὕστερα ἐκοίταζε τὸ φόρεμα καὶ τὰ παπούτσια τῆς ἀδελφῆς της καὶ ἐζήλευε, γιατὶ δὲν εἶχε καὶ αὐτὴ νὰ κάμῃ, μόνο ἦταν μὲ τὰ παλιά της τὰ ροῦχα.

Πῶς μπορῶ νὰ κάμω οἰκονομία.

Ἐγὼ πρέπει νὰ κάμω ἔτσι: Ὅταν μοῦ δίνῃ κανεὶς καμμιὰ δραχμή, δὲν πρέπει νὰ πάω νὰ τὴν φάω καραμέλλες, μόνο νὰ τὴ φυλάγω. Καὶ ὕστερα, ὅταν ἔχω καμμιὰ ἀνάγκη, θὰ παίρνω ἀπὸ αὐτὰ καὶ δὲν θὰ λέγω εἰς τοὺς γονεῖς μου νὰ μοῦ δίνουν. Ὅταν πάλι ἀνοίξῃ τὸ σχολεῖον μου θὰ ἔχω καὶ πάλι τὰ λεπτὰ καὶ δὲν θὰ ἔχω ὅλη τὴν ὥρα νὰ πηγαίνω στὴ μητέρα μου νὰ μοῦ δίνῃ νὰ πάρω τετράδιο, ἢ μολύβι. Μόνον θὰ πάω μὲ τὰ δικά μου λεπτὰ νὰ πάρω.

Ἡ οἰκονομία εἶναι πάρα πολὺ καλὴ εἰς τὰ παιδιὰ καὶ εἰς τὸν μεγάλον ἄνθρωπον. Ἀλλὰ προπάντων πιὸ πολὺ εἶναι εἰς τὰ παιδιά. Διότι ὅταν εἶναι μικρὸ τὸ παιδὶ καὶ εἶναι ἄσωτο, σὰν μεγαλώσῃ ἔτσι πάλι θὰ εἶναι, θὰ εἶναι δηλαδὴ ἄσωτος. Καὶ ἐκεῖνος ποὺ εἶναι ἄσωτος, κάνει κακὸ ὄχι μόνο στὸν ἑαυτό του, ἀλλὰ καὶ στοὺς ἄλλους. Τοὺς καταστρέφει, διότι πάνε καὶ γλεντοῦνε καὶ πίνουν κρασιά. Καὶ δὲν εἶναι ὅτι θὰ σοῦ φύγουν τὰ λεπτά σου, ἀλλὰ χάνεις καὶ τὴν ὑγεία σου.

Μαρία Μ. Ρούσσου

ΜΕ ΓΑΛΗΝΗΝ

Μέσα εἰς τὴν ἀνασφαλῆ καὶ ἀβεβαίαν δίνην τῶν γεγονότων τοῦ φοβερωτέρου τῶν πολέμων οἱ Ἕλληνες ἔχομεν ἀσφαλῆ καὶ ἀναμφισβήτητα τὰ στοιχεῖα τοῦ ἐθνικοῦ μας προσανατολισμοῦ, ὅπως τὰ ἔχει καθορίσει ὁ Ἀρχηγός. Τὰ στοιχεῖα αὐτὰ εἶναι: Πρῶτον ἡ ὁμόφωνος ἐπιθυμία τοῦ Ἔθνους νὰ κρατηθῇ ἐκτὸς τῆς πολεμικῆς καταιγίδος, ἐφόσον τοῦτο ἐξαρτᾶται ἀπὸ τὴν ἰδικήν του θέλησιν. Δεύτερον ἡ ἀδιάσειστος ἀπόφασίς του ν' ἀντισταθῇ μὲ ὅλην του τὴν δύναμιν καὶ μὲ ὅλην τὴν ἀνανεωμένην ὁρμήν του, μὲ ὅλα τὰ ὑλικὰ μέσα, μὲ τὸ πνεῦμα καὶ μὲ τὴν ψυχήν του καὶ μέχρις ἐσχάτων ἀπέναντι πάσης, ὁθενδήποτε τυχὸν ἐκδηλωθησομένης, ἀπειλῆς ἐναντίον τῆς τιμῆς του, ἐναντίον τῆς ἀνεξαρτησίας ἢ τῆς ἀκεραιότητος τοῦ ἐθνικοῦ ἐδάφους.

Ἕνας πολύτιμος συντελεστής, ποὺ δὲν ὑπῆρχε κατὰ τὸν προηγούμενον πόλεμον καὶ ποὺ διὰ τὴν ὕπαρξίν του βεβαιούμεθα σήμερον κάθε μέρα περισσότερον, εἶναι ὅτι τὴν ἑλληνικὴν ἐπιθυμίαν τοῦ νὰ κρατηθῇ ἡ ἰδική μας γεωγραφικὴ περιοχὴ ἐκτὸς τῆς πυρπολουμένης ζώνης, συμμερίζονται μὲ ἴσην ἔντασιν θελήσεως καὶ μὲ ἴσην εἰλικρίνειαν καὶ ὅλοι οἱ ἀμέσως γειτονεύοντες μὲ τὴν Ἑλλάδα λαοί. Ὑπὸ ἄλλας συνθήκας τὸ γεγονὸς τοῦτο θὰ ἦτο ἐπαρκὴς ἐγγύησις διὰ τὸ ἀδιατάρακτον τῆς εἰρήνης. Σήμερον ὅμως δὲν εἶναι, ὅπως ὁ καθεὶς ἀντιλαμβάνεται, δι' ἕνα θεμελιώδους σημασίας λόγον. Διὰ τὸν λόγον ὅτι ὁ πόλεμος, ποὺ παρέσυρεν εἰς τὰς φλόγας του τὰ ἰσχυρότερα Κράτη τῆς Εὐρώπης, διετάραξε καὶ ἀνέτρεψεν ὅλα τὰ στοιχεῖα τῆς δυναμικῆς καὶ ἠθικῆς ἰσορροπίας ποὺ ἐστήριζαν τὴν διεθνῆ τάξιν. Σήμερον εἶναι φανερὸν ὅτι ἡ εἰρήνη κάθε Κράτους, περισσότερον δὲ τῶν μικρῶν Κρατῶν, ἔπαυσε νὰ ἐξαρτᾶται ἀπὸ τὴν ἐπιθυμίαν καὶ τὴν θέλησιν τοῦ Κράτους αὐτοῦ καὶ εἶναι ἐκτεθειμένη εἰς τὴν μοιραίαν φορὰν τῶν φάσεων καὶ τῶν ἐπεισοδίων τῆς μεγάλης πολεμικῆς ἐμπλοκῆς. Εἴδαμεν τὴν μοιραίαν αὐτὴν φορὰν νὰ ἐνεργῇ εἰς τὸν Βορρᾶν καὶ εἰς τὴν Δύσιν. Τὰ συμβάντα τῆς Νορβηγίας, τῆς Δανίας, τῆς Ὀλλανδίας καὶ τοῦ Βελγίου μᾶς ἐδίδαξαν πόσον δὲν ἀρκεῖ ἡ καλὴ πίστις καὶ ἡ καλὴ εἰρηνικὴ θέλησις ἑνὸς λαοῦ διὰ ν' ἀποφύγῃ οὗτος τὸν πόλεμον. Βλέπομεν ἀκόμη εἰς τὰ μέτρα τῆς ἐπιφυλακῆς, ποὺ ἐφαρμόζουν ὅλα τὰ ἄλλα οὐδέτερα Κράτη τῆς Εὐρώπης, ἀπτὴν αἴσθησιν τῆς παρουσίας τοῦ κινδύνου καὶ τῆς ἀπειλῆς τῆς ἀθελήτου ἐμπλοκῆς των εἰς τὸν πόλεμον. Φυσικὰ τὰ συμβάντα τῆς Βορείου καὶ τῆς Βορειοδυτικῆς Εὐρώπης εἶναι ἐνδείξεις μόνον, ὄχι ἀποδείξεις διὰ τὸ ἀναπότρεπτον τῆς ἀπειλῆς. Πολὺ πιθανὸν εἶναι ὁ πόλεμος νὰ περάσῃ ἀπὸ κοντά μας, χωρὶς νὰ μᾶς περιλάβῃ εἰς τὸν κύκλον του, ὅπως περνᾷ συχνὰ ἡ ἀνοιξιάτικη θύελλα πολὺ κοντὰ ἀπὸ ἕνα ἀγρὸν χωρὶς νὰ τὸν θίξῃ. Αὐτὸ ὅμως τὸ ἐνδεχόμενον εἶναι τόσον πιθανόν, ὅσον καὶ τὸ ἀντίθετον. Ἐφόσον λοιπὸν αἱ πιθανότητες εἶναι μοιρασμέναι, τὸ ἰδικόν μας ἱστορικὸν καθῆκον γίνεται πολυπλοκώτερον, χωρὶς διὰ τοῦτο νὰ παύῃ νὰ εἶναι σαφές. Ἠμποροῦμεν νὰ τὸ συνοψίσωμεν εἰς μίαν φράσιν αὐτὸ τὸ καθῆκον: Ἐργασία ἀδιάκοπος καὶ ἀδιάπτωτος καὶ σύντονος ἀγρυπνία. Θὰ προσθέσωμεν ἀκόμη καὶ γαλήνη. Διότι χωρὶς γαλήνην εἶναι δύσκολον νὰ διατηρῆται ἡ ἀπαραίτητος ἔντασις τῆς προσπαθείας ἐν τῇ ἐργασίᾳ καὶ ἀκόμη δυσκολώτερον νὰ διατηρῆται ἡ ἔντασις τῆς ἀγρυπνίας. Ἀπὸ τὸν Ἑλληνικὸν Λαὸν δικαιούμεθα ν' ἀξιοῦμεν καὶ νὰ περιμένωμεν αὐτὴν τὴν γαλήνην. Καὶ διότι ἕνας λαὸς μὲ τόσον μακρὰν ἱστορίαν καὶ τόσον πλουσίαν πεῖραν δὲν εἶναι σωστὸν νὰ ἐξαφνίζεται καὶ νὰ καταπλήσσεται ἀπὸ τὰ γεγονότα, ὅσον ἐξαιρετικὰ καὶ ἂν φαίνωνται, ἀλλὰ καὶ δι' ἕνα ἀκόμη λόγον: Διότι ὅταν ἕνας λαὸς ἔχῃ λάβει τὴν ἀπόφασίν του καὶ ὅταν ἡ ἀπόφασίς του αὐτὴ εἶναι ὁμόφωνος, καὶ ἐπὶ πλέον συμπίπτῃ ἀπολύτως μὲ τὰ παραδεδομένα, ἁρμονίζεται μὲ τὸ πνεῦμα τῆς ἱστορίας του καὶ ἀνταποκρίνεται πρὸς τὰς προσδοκίας του τοῦ μέλλοντος, ὅταν ἡ ἀπόφασις αὐτὴ λαμβάνεται μὲ τὴν κατάφασιν ὅλων τῶν παραγόντων τῆς Πολιτείας καὶ μὲ ὁμόφωνον τὴν ἰδικήν του ἔγκρισιν καὶ ἀποδοχήν, **δὲν ἀπομένει πλέον τόπος διὰ τὴν ταραχὴν καὶ τὴν ἀδημονίαν.**

Οἱ Ἕλληνες ὅμως εἴμεθα αἰσθηματίαι καὶ ὁ αἰσθηματισμός μας, ποὺ εἶναι ἀδιαφιλονίκητα προσὸν καὶ ἀρετὴ εἰς κάθε ἄλλην περίστασιν, εἰς τὴν παροῦσαν σκληρὰν καὶ ἀντιαισθηματικὴν στιγμὴν τῆς Ἱστορίας, ἠμπορεῖ ν' ἀποβῇ δυσάρεστος ὁδηγός. Ἐπίσης δυσάρεστον διὰ τὴν παροῦσαν στιγμὴν εἶναι ἕνα ἄλλο μέγα καὶ τοῦτο προσὸν τοῦ φυλετικοῦ μας χαρακτῆρος, ἡ οἰκουμενικότης τῆς Ἑλληνικῆς ψυχολογίας. Ὁ Ἕλλην ἦτο πάντοτε πανάνθρωπος. Καὶ ἡ καθολικότης αὐτὴ τῆς ἀνθρωπίνης του αἰσθήσεως ἐξηγεῖ τὴν πολυπραγμοσύνην του, τὸ ἀνήσυχον ἐνδιαφέρον του διὰ τὰ πράγματα τοῦ Κόσμου, τὴν τεταμένην ἀκρόασιν τῶν παγκοσμίων γεγονότων. Χρειάζεται χωριστὰ ὁ καθένας καὶ ὅλοι μαζὶ οἱ Ἕλληνες νὰ ὑποβάλωμεν εἰς πειθαρχίαν καὶ εἰς ἔλεγχον καὶ τὰς δύο ταύτας φυλετικάς μας ἰδιότητας. Χρειάζεται νὰ λησμονήσωμεν τὰ σφάλματα καὶ τὰ λάθη καὶ τὰς ἀδικίας καὶ τὰς ἀνισότητας, ποὺ ὡδήγησαν εἰς τὸν πόλεμον καὶ τοῦτο διὰ νὰ μὴ χαλαρωθῇ καὶ διασπασθῇ ἡ προσήλωσίς μας πρὸς τὸ κύριον γεγονὸς τοῦ πολέμου καὶ τὰς ἀμέσους καὶ ἀπωτέρας συνεπείας του. Χρειάζεται τέλος νὰ ὑπερνικηθῇ κάθε ὑπόλειμμα πικρίας καὶ μνησικακίας, δι' ὅσας ἡ Χώρα μας καὶ ὁ Λαός μας ὑπέστησαν ἀδικίας καὶ ἀπογοητεύσεις κατὰ τὸν προηγούμενον πόλεμον. Δὲν πρέπει νὰ διαφεύγῃ τὴν ἀντίληψιν καὶ τοῦ τελευταίου Ἕλληνος ὅτι ἡ παρεμβολὴ τῶν ἀναμνήσεων τοῦ παρελθόντος ἠμπορεῖ νὰ συσκοτίσῃ καὶ νὰ συγχύσῃ τὴν διαύγειαν τῶν ἀπόψεων τοῦ παρόντος καὶ τοῦ μέλλοντος καὶ νὰ βλάψῃ τὴν ὑπόθεσιν τοῦ ὀρθοῦ προσανατολισμοῦ μας.

Ὅπως ἁρμόζει καὶ ὅπως μᾶς ἐδίδαξεν ἡ πεῖρα τῶν περιπετειῶν 35 αἰώνων ἐθνικῆς ζωῆς, θὰ σταθῶμεν καλῶς καὶ θὰ ἐντείνωμεν εἰς τὸ ἀκρότατον τὴν ἀγρυπνίαν μας ἐπὶ τῶν ἐπάλξεων τῆς Ἱστορίας. Δὲν θ' ἀφήσωμεν τὸν νοῦν μας καὶ τὴν κρίσιν μας νὰ καταπλαγῇ, πολὺ δὲ ὀλιγώτερον νὰ πτοηθῇ ἀπὸ τὰς μεθόδους καὶ ἀπὸ τὰ μέσα τοῦ δαιμονικοῦ αὐτοῦ πολέμου. Ὁποιαδήποτε καὶ ἂν εἶναι τὰ μέσα τῆς ἐπινοίας τοῦ ἀνθρώπου, δὲν θὰ φθάσουν ποτὲ τὰ μέσα αὐτὰ νὰ κυριαρχήσουν καὶ νὰ ἐξουθενώσουν τὸν ἴδιον τὸν ἄνθρωπον. Δὲν θ' ἀφήσωμεν τὰς τερατώδεις θεωρίας τῆς πολεμικῆς προπαγάνδας νὰ κλονίσουν οὐδ' ἐπὶ στιγμὴν τὴν ἐμπιστοσύνην καὶ τὴν πεποίθησίν μας εἰς τὸ μέλλον, τοῦ ὁποίου τὴν ἄποψιν δὲν θὰ χάσωμεν ἀπὸ τὰ μάτια μας, ὅσον μακρὸς καὶ στυγνὸς καὶ ἂν εἶναι ὁ ζόφος τῆς πολεμικῆς περιόδου. Ἐνόσῳ γνωρίζομεν ὅτι δὲν ὑπάρχει πολιτισμὸς ποσοτικῶς καὶ ποιοτικῶς τόσον ἰσχυρός, ὥστε νὰ ἐπιβληθῇ καὶ νὰ κατισχύσῃ ὅλων τῶν ἄλλων, δὲν ἠμποροῦμεν ν' ἀμφιβάλλωμεν οὔτε κατ' ἐλάχιστον ὅτι αἱ ἀπειλαὶ θὰ παρέλθουν, αἱ ἀδικίαι θὰ ἐπανορθωθοῦν καὶ ἡ ἰσορροπία θ' ἀποκατασταθῇ πάλιν καὶ ὅτι μάλιστα ἡ νέα ἰσορροπία θὰ εἶναι δικαιοτέρα καὶ ἠθικωτέρα. Ἐνόσῳ θὰ συνεχίζεται ὁ ἀγὼν πρέπει νὰ εἴμεθα παρεσκευασμένοι ν' ἀντιμετωπίσωμεν τὰς πλέον ἀδιανοήτους παραμορφώσεις καὶ στρεβλώσεις εἰς τὸν εὐρωπαϊκὸν χάρτην, χωρὶς κατ' ἐλάχιστον νὰ κλονισθῇ ἐκ τούτου ἡ βεβαιότης μας ὅτι ἡ ἐθνολογικὴ ἀρχὴ θὰ εἶναι ἐκείνη ποὺ θὰ κυριαρχήσῃ τελικῶς κατὰ τὴν σύνταξιν τοῦ ὁριστικοῦ χάρτου τῆς Εὐρώπης.

Μὲ τὴν γνῶσιν αὐτὴν καὶ μὲ τοιαῦτα ἀδιαφιλονίκητα στοιχεῖα προβλέψεως, ἡ ἐμπιστοσύνη καὶ ἡ γαλήνη μας θὰ εἶναι κατωχυρωμέναι. Καὶ ἡ κατοχύρωσις αὐτὴ θὰ μᾶς ἐπιτρέψῃ νὰ ἐντείνωμεν τὴν ἐργασίαν μας — ἐφόσον ἡ εἰρήνη τῆς Χώρας μας θὰ παραμείνῃ ἀπαραβίαστος — καὶ ν' ἀγωνισθῶμεν μέχρι τέλους, νικηφόρως, ἐν πολέμῳ, ἐὰν ὁ πόλεμος ἤθελε μᾶς ἐπιβληθῇ. Ἔτσι θὰ μείνωμεν πιστοὶ εἰς τὸ πνεῦμα τῆς ἱστορίας μας καὶ θὰ ἐκπληρώσωμεν τὸ χρέος μας μέχρι τέλους. Θὰ διαφυλάξωμεν ἀλώβητον διὰ τὰς ἐπερχομένας γενεὰς τὴν πολύτιμον ὑλικὴν καὶ πνευματικὴν παρακαταθήκην τοῦ Ἑλληνισμοῦ, ἡ ὁποία — ἠμποροῦμεν καὶ τώρα καὶ πάντοτε νὰ τὸ διακηρύττωμεν, χωρὶς φόβον καὶ χωρὶς δισταγμὸν — βαρύνει ἐπὶ τῆς ζωῆς τοῦ πλανήτου καὶ ἐπὶ τῆς ζωῆς τῆς ἀνθρωπότητος ἀπείρως περισσότερον, ἀπὸ ὅσον βαρύνουν ὅλοι μαζὶ οἱ συγ**κρουόμενοι εἰς τὸν παρόντα πόλεμον λαοὶ καὶ πολιτισμοί.**

ΟΙ ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΟΙ ΑΓΩΝΕΣ

Ντυμένος τότε ὁ ποιητὴς μὲ κόκκινο ἔνδυμα ὡδηγοῦσε τοὺς ὑποκριτὰς καὶ τοὺς χορευτὰς στεφανωμένους πρὸς τὸν ἀγῶνα. Γύρω ἡ ἑλληνικὴ φύσι, τὸ ἑλληνικὸ τοπίο, κι' ἀκόμα τὸ ἑλληνικὸ πνεῦμα τῆς ἀθάνατης ἀρχιτεκτονικῆς συνεπλήρωνε καὶ ὑπεγράμμιζε τὴν ὑποβλητικὴ εἰκόνα.

Στὴ μεσαιὴ κερκίδα ὁ ἄρχων καὶ οἱ ἀγωνοδίκες παρακολουθοῦσαν τὸ κρινόμενο ἔργο.

Οἱ ἀγωνοδίκες στὴν ἀρχαία Ἑλλάδα πρῶτα ἐξελέγοντο μὲ κλῆρο. Ἔπειτα ὅμως τὸ δικαίωμα τῆς ἐκλογῆς τῶν κριτῶν, σὰν πολὺ σπουδαῖο, δόθηκε στὴ Βουλὴ τῶν πεντακοσίων, ποὺ ἐξέλεγαν μὲ ψῆφο. Οἱ ἀγωνοδίκες ὡρκίζοντο ὅτι ἤθελαν κρίνει δίκαια.

Στὸ τέλος τῶν ἀγώνων ὁ ἁρμόδιος ἄρχων συνέτασσε ἕνα σύντομο πρακτικό, ποὺ ἀνέφερε τὶς ἐπιγραφὲς τῶν ἔργων, τὰ ὀνόματα τῶν διαγωνιζομένων, τὸ χρόνο, τὴν ἑορτὴ καὶ τὶς ἀποφάσεις τῶν ἀγωνοδικῶν. Τὰ πρακτικὰ ἐχαράσσοντο πάνω σὲ μαρμάρινες πλάκες, ποὺ ἐλέγοντο διδασκαλία. Γιατὶ τότες τὸ «παριστάνειν» λέγονταν «διδάσκειν» καὶ ὁ συγγραφέας τοῦ ἔργου «διδάσκαλος». Ἀργότερα ὁ Περικλῆς βρῆκε, κατὰ τὸν Πλούταρχο, πὼς τὸ καλύτερο μέσο τῆς διαπαιδαγωγήσεως τοῦ λαοῦ ἦτανε τὸ θέαμα: χορός, ἀπαγγελία, θέατρο, μουσική. «Διεπαιδαγώγει τὴν πόλιν οὐκ ἀμούσοις ἡδοναῖς». Ἔδινε εἰς τοὺς ἀπόρους δωρεὰν τὸ «θεωρικόν», δηλαδὴ τὸ εἰσιτήριον γιὰ τοὺς καλλιτεχνικοὺς ἀγῶνας καὶ ἀναφέρεται ὅτι 180.000 καὶ πλέον δραχμὰς ἐξώδευε γιὰ «θεωρικὰ» τὸ χρόνο.

Στὴν ἀρχὴ τὰ βραβεῖα ἦτανε ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ὑλικά, διάφορα ἀντικείμενα, λέβητες, τρίποδες, κρατῆρες, βόες, ἵπποι καὶ γυναῖκες ἀκόμη. Τότε οἱ ἀγῶνες, σωματικοὶ καὶ πνευματικοί, ἐλέγοντο «χρηματῖται». Ἀργότερα, μὲ τὸ ὡρίμασμα τῆς ἐννοίας τοῦ ἀγῶνος, τὰ βραβεῖα ἦσαν ἠθικῆς φύσεως, στέφανοι κοτίνου ἢ δάφνης, μυρτιᾶς ἢ λεύκας, σελίνου ἢ φοινικιᾶς. Καὶ οἱ ἀγῶνες τότε ἐλέγοντο «στεφανῖται». Ἀπὸ τὴν ἐποχὴ ἐκείνη κατέλαβε καὶ τὸ ἀγώνισμα τὴν θέσι, ποὺ τοῦ πρέπει.

Αὐτὸ ἐκδηλώνεται πολὺ φανερὰ στὰ λόγια ποὺ λέγει ὁ Τριανταίχμης στὸ Μαρδόνιο γιὰ τοὺς Ἕλληνας: «Παπαῖ Μαρδόνιε, κοίους ἐπ' ἄνδρας ἤγαγες μαχεσσομένους ἡμέας, οἳ οὐ περὶ χρημάτων τὸν ἀγῶνα ποιεῦνται, ἀλλὰ περὶ ἀρετῆς».

Ἕνα ἀκόμα μᾶς κάνει νὰ κατανοήσουμε ὅτι οἱ Ἕλληνες καὶ στὸ ζήτημα αὐτὸ τότε εἴχανε κατανοήσει τὴν ἀξία τοῦ συνόλου κατ' ἐξοχήν. Τὸ κύριον βραβεῖον ἐλάμβανεν ἡ φυλή, εἰς δὲ τὸν ποιητὴν ἐδίδετο στέφανος.

. . . .

Τώρα ἕνα μαγιάτικο ἀπόγευμα, γεμᾶτο μύρα καὶ φῶς, κάτω ἀπὸ τὸν ἴδιον οὐρανό, μέσα στὸ ἴδιο τοπίο καὶ στὰ ἀπομεινάρια ἐκείνης τῆς καλλιτεχνικῆς σκέψεως καὶ ἐκφράσεως, νέοι Ἕλληνες νυναῖκες καὶ ἄνδρες, προσέρχονται νὰ διαγωνισθοῦν τὸν καλλιτεχνικὸν ἀγῶνα τῶν Μουσῶν, «τὸν στεφανίτην».

Ὅταν κατὰ τὸν δεύτερον μετὰ Χριστὸν αἰῶνα ὁ ἐπώνυμος ἐκεῖνος τῶν Ἀθηνῶν ἄρχων, Ἡρώδης ὁ Ἀττικός, μὲ δικά του ἑκατομμύρια ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ἄφηκε νὰ φυτρώσουν οἱ καλλιτεχνικὲς ἀψῖδες τοῦ θεάτρου στὰ πόδια τῆς Ἀκροπόλεως δὲν θὰ μάντευε ποτέ, πὼς στερνὰ ἀπὸ δέκα ὀχτὼ αἰῶνες θὰ ἔμπαιναν πάλι ἐκεῖ μέσα τὰ παιδιὰ τῶν Ἑλλήνων νὰ διαγωνισθοῦν τὸν ὡραῖον ἀγῶνα τῆς πνευματικῆς ἀρετῆς, τῆς καλλιτεννικῆς ἱκανότητος.

Ἀντιλάλησαν πάλι τὰ τόξα τῶν ἀψίδων ἀπὸ τὴν ἑλληνικὴ μουσικὴ φωνὴ κι' ἀναταράχτηκαν οἱ κερκίδες ὡς τὸ τελευταῖο διάζωμα ἀπὸ τῶν Ἑλλήνων ἀκροατῶν τὸν ἐνθουσιασμό. Δὲν ὑπῆρχε πιὰ ἡ θυμέλη καὶ ὁ βωμός, οὔτε ἐδίδετο ὁ χρυσοῦς ἀπὸ κισσό, τὸ ἱερὸ φυτὸ τοῦ Διονύσου, στέφανος, ὅμως γέμιζε τὸν ἀνοιξιάτικον ἐκεῖνον ἀγέρα ἡ ἴδια ἑλληνικὴ ψυχή, ἡ διάθεσι τῆς ἴδιας ἑλληνικῆς Φυλῆς. Γιατὶ ἀφοῦ ἀκόμα δὲν μπόρεσε ὁ χρόνος τὰ ἔργα τῶν χειρῶν του νὰ σβήση, πῶς εἶναι δυνατὸ τὴν οὐσία ἢ μᾶλλον τὴν ὑπερουσία τῆς Φυλῆς ἐκείνης μέσα στὴν ἑλληνικὴ ψυχὴ νὰ ἀφανίση; Πάνω ἀπὸ τὰ κεφάλια μας κεῖνο τὸ ἀπόγευμα ὑψώνονταν ἀκατάλυτο δεῖγμα τῆς σύνδεσής μας μὲ τὴ Φυλὴ ἐκείνη τοῦ ἀνωτάτου πολιτισμοῦ τῶν αἰώνων, ὁ Παρθενώνας, μέσα στὸ μπλάβο φῶς τ' οὐρανοῦ, σὰν μιὰ ὀπτασία φερμένη ἀπὸ τὰ βάθη τῶν αἰώνων. Καὶ καθὼς γύρισα τὰ μάτια καὶ τὸν ἀντίκρυσα ξαφνικὰ χαμένη στὴν ἀριστοτεχνικὴ ἐκτέλεσι τοῦ Στάσιμου τοῦ Χοροῦ ἀπὸ τὶς «Ἱκέτιδες» ἀνατρίχιασα γιατὶ καθὼς χτυποῦσε τὸ χρυσὸ φῶς τοῦ ἡλιοβασιλέματος μοῦ φάνηκαν οἱ κολῶνες του ἀπὸ τὸ πιὸ καθάριο χρυσάφι. Φάνταζε μέσα στὸ μαγικὸ δειλινὸ σὰν καὶ κείνους τοὺς ὁλόχρυσους ναοὺς τῶν ἀρχαίων Ἰνδῶν στὶς ἱστορίες τοῦ Κίπλιγκ. Ἔτσι, χωρὶς νὰ τὸ θέλω, ὑγράνθηκε τὸ μάτι μου ἀπὸ τὴν περηφάνεια γιὰ τὸ παρελθὸν τῆς Φυλῆς μας καὶ γιὰ τὸ παρόν.

. . . .

Τώρα ἐπίσης κάθονταν στὴ μεσαία κερκίδα ὁ Ἄρχων μὲ τοὺς ἀγωνοδίκες. Καὶ τώρα μὲ ἀστραφτερὸ μάτι καὶ μὲ φουσκωμένη ἀπὸ ἐνθουσιασμὸ καρδιὰ παρακολουθοῦσε πολύπληθη ἡ ἑλληνικὴ ψυχὴ τὶς ὡραῖες καλλιτεχνικὲς ἐκδηλώσεις τῆς ἑλληνικῆς νεότητος.

Ἕνα ἀληθινὰ καλὸ πρόγραμμα ἐκτελέστηκε πολὺ σωστὰ καὶ ἴσως συμβολικὰ μέσα στὶς γιορτάσιμες ἐκεῖνες δυόμισυ ὧρες. Ἡ χορωδία ἄνοιξε τὸ πρόγραμμα καὶ τῶν τριῶν διαγωνιζομένων ὁμάδων, τῆς Διοικήσεως Ἀνωτάτων Σχολῶν, Περιφερειακῆς Διοικήσεως Ἀρρένων, Περιφερειακῆς Διοικήσεως Θηλέων. Γιατὶ τὸ μαζικὸ τραγοῦδι ἀποτελεῖ μιὰ ψυχικὴ σύνδεσι καὶ μιὰν ὑποσυνείδητη ἀλληλεγγύη. Μόνο ποὺ κάποτε, πρὸ πάντων στὴ χορωδία τῆς Περιφ. Διοικήσεως Ἀρρένων, μᾶς παραξένευαν οἱ ξενικὲς ἐπιδράσεις, μάλιστα στὰ δημοτικά μας τραγούδια, ποὺ σὰν κρουσταλλένια πηγὴ τῆς λαϊκῆς μας καλλιτεχνικῆς ψυχῆς δὲν ἐπιδέχονται τέτοιου εἴδους παρεκκλίσεις καὶ νοθεῖες ὅσο καλὲς καὶ τεχνικὲς ἂν θεωρηθοῦν.

Οἱ ἀπαγγελίες — ἀπὸ τὸ Ζ' τῆς Ἰλιάδος, τὰ ἑλληνικὰ νιᾶτα, Β' Στάσιμο τοῦ Χοροῦ ἀπὸ τὶς «Ἱκέτιδες» — μὲ ὑπόκρουσι ἦτανε γενικὰ καλές. Οἱ «Ἱκέτιδες» καὶ στὰ σόλα ἀπεδόθηκαν μὲ μιὰ ἐσωτερικότητα, ποὺ θὰ μποροῦσαν νὰ τὴ ζηλέψουν τὰ μεγαλύτερα καλλιτεχνικὰ κέντρα τοῦ κόσμου. Δίκαια πῆραν τὸ βραβεῖο! Γενικὰ ἡ ἀγωνόδικος ἐπιτροπή, ποὺ τὴν ἀποτελοῦσαν ὁ Κ. Ε. Ν. κ. Κανελλόπουλος, ὁ Γενικὸς Διευθυντὴς τῶν Κρατικῶν σκηνῶν κ. Κ. Μπαστιᾶς, ἡ καλλιτέχνις κ. Μ. Κοτοπούλη καὶ ὁ συνθέτης κ. Πετρίδης, ἀπένειμε τὰ βραβεῖα πολὺ δίκαια παρ' ὅλη τὴ λιγόστιγμη σύσκεψί της. Στὴ χορωδία βραβεύτηκε ἡ ὁμάδα τῆς Περιφερειακῆς Διοικήσεως Ἀρρένων Πρωτευούσης, στὴν ἀπαγγελία ἡ ὁμάδα τῆς Περιφερειακῆς Διοικήσεως Θηλέων Πρωτευούσης μὲ τὴν ἄμεμπτη ἐκτέλεσι τοῦ β' στάσιμου τοῦ χοροῦ ἀπ' τὶς «Ἱκέτιδες». Στὸ χορὸ — ἀληθινὰ ὅλοι οἱ χοροὶ χορεύτηκαν χαριτωμένα, μὰ ἕνας ἔπρεπε νὰ βραβευθῆ — ἡ ὁμάδα τῆς Διοικήσεως Ἀνωτάτων Σχολῶν Θηλέων. Πῆρε ἔπαινο καὶ ἡ ὁμάδα τῆς Περιφερειακῆς Διοικήσεως Θηλέων Πρωτευούσης μὲ τὸν «Πεντοζάλη».

. . . .

Κατεβαίνοντας ἀπὸ τὸν ἱερὸ λόφο τὸ βραδινὸ ἐκεῖνο τῆς μαγιάτικης Κυριακῆς νοιώθαμε τὴν καρδιὰ γεμάτη ἀπὸ ἀγαλλίασι.

Ὁ Ἀρχηγός μας — κι' ἀπὸ αὐτὸν ἡ Ε. Ο. Ν. — ἔνοιωσε ὅτι οὔτε ὁ Σπαρτιατικὸς πολιτισμὸς μόνος, οὔτε ὁ Ἀθηναϊκὸς μόνος μπόρεσε νὰ φέρη τὴν ἑλληνικὴ Φυλὴ πρὸς Ἀναμόρφωσι. Ὁ πρῶτος κοίταζε τὸ κορμί, ὁ δεύτερος τὸ πνεῦμα. Κανένας δὲν μπόρεσε νὰ ξεφύγη ἀπὸ τὴν παρακμή. Ἡ ἕνωσί των εἶναι τὸ ἑλληνικὸ ἰδεῶδες. Σ' αὐτὸ τείνει ἡ σημερινὴ γενεά, κάτω ἀπὸ τοῦ Ἀρχηγοῦ της τὴ σοφὴ σκέψι καὶ τὴ δημιουργικὴ πνοή.

Σίτσα Καραϊσκάκη

Γράμματα ΣΤΟΥΣ ΝΕΟΥΣ

Ο ΑΡΧΗΓΟΣ ΚΑΙ Η ΤΕΧΝΗ

Ἀγαπητοί μου Φίλοι,

Ἡ ἀπονομὴ τῶν λογοτεχνικῶν καὶ καλλιτεχνικῶν βραβείων τοῦ Κράτους, ποὺ ἔγινε τὶς προάλλες στὸ Βασιλικὸ Θέατρο ἀπὸ τὸν ἴδιο τὸν Ἀρχηγό, ἦταν μιὰ ὡραία καὶ πολυσήμαντη γιορτή, ποὺ δὲν ἀφορᾷ μόνο τοὺς λογοτέχνες καὶ τοὺς καλλιτέχνες, ἀλλὰ ὅλον τὸν πνευματικὸ κόσμο τῆς χώρας καὶ φυσικὰ καὶ ὅλους ἐσᾶς, ποὺ ὡς μέλη τῆς Ὀργανώσεώς μας, μαζὶ μὲ τὴ σωματική σας διάπλασι, καλλιεργεῖτε καὶ πλουτίζετε συγχρόνως καὶ τὸν πνευματικὸ καὶ ψυχικό σας κόσμο.

Καὶ πρῶτα - πρῶτα πρέπει νὰ σᾶς πῶ πόσο ἐγκάρδια καὶ θερμὴ ἦταν ἡ ἀτμόσφαιρα τῆς συγκεντρώσεως. Ἦταν ἐκεῖ ὅλος ὁ πνευματικὸς καὶ καλλιτεχνικὸς κόσμος τῆς πρωτευούσης, γεμᾶτος ἀπὸ χαρὰ καὶ συγκίνησι γιὰ τὴ νέαν ἄμεση ἐπαφὴ ποὺ θὰ εἶχε μὲ τὸν Ἀρχηγό, γιὰ τὸν ὁποῖον ξέρει μὲ πόσον ἐνδιαφέρον καὶ στοργὴ παρακολουθεῖ κι' ἐνισχύει τὴν Ἑλληνικὴ Τέχνη σὲ ὅλες τὶς ἐκδηλώσεις της. Καὶ πραγματικά, θὰ ἔπρεπε νὰ ἤσαστε ἐκεῖ καὶ νὰ βλέπατε τὸ χαρούμενο χαμόγελο τοῦ Ἀρχηγοῦ, τὰ φωτισμένα ἀπὸ εὐχαρίστησι μάτια του, τὸν θερμὸ καὶ ζωηρὸ τρόπο, μὲ τὸν ὁποῖον ἔσφιγγε τὰ χέρια τῶν βραβευθέντων κι' ἔπρεπε ἀκόμα ν' ἀκούατε μὲ ποιὸν ἐγκάρδιο τόνο μιλοῦσε ὁ Ἀρχηγὸς σὲ ὅλους καὶ μὲ πόσην ἐνημερότητα καὶ μὲ λεπτομέρειες ἀκόμη ἤξερε τὰ ἔργα τους, γιὰ νὰ καταλάβετε πόσο βαθειὰ καὶ μεγάλη ἦταν ἡ ψυχικὴ ἐπικοινωνία, ποὺ συνήνωνε τὸν Ἀρχηγὸ μὲ τὸν πνευματικὸ καὶ καλλιτεχνικὸ κόσμο τῆς χώρας.

Ἔνοιωθε κανεὶς ὅτι οἱ λογοτέχνες καὶ οἱ καλλιτέχνες τῆς Ἑλλάδος, συναισθανόμενοι βαθύτατα τὸ μεγάλο καὶ ὑψηλὸ κήρυγμα τοῦ Ἀρχηγοῦ γιὰ τὴν ἀναγέννησι τοῦ πολιτισμοῦ μας, εἶχαν προσέλθει ἐκεῖ, φυσικοὶ πρωτοπόροι σ' ἕναν τέτοιον ἀγῶνα, γιὰ νὰ προσφέρουν, ἄλλοι μὲ τὴν πέννα, ἄλλοι μὲ τὸ πινέλλο, ἄλλοι μὲ τὴ σμίλη, κι' ὅλοι μαζὶ μὲ τὴν τέχνη τους, μὲ τὸ πνεῦμα τους καὶ τὴν ψυχή τους, τὶς ὑπηρεσίες τους γιὰ τὴ δημιουργία τοῦ Γ' Ἑλληνικοῦ Πολιτισμοῦ. Ἦταν πραγματικὰ μιὰ συγκινητική, ὡραία, ὑψηλὴ καὶ συμβολικὴ συνάντησι τοῦ Ἀρχηγοῦ τῆς νέας πολιτιστικῆς ἐξορμήσεως τοῦ Ἔθνους μὲ τοὺς ἀμεσώτερους συνεργάτες καὶ συντελεστές της, ποὺ ἡ φυσική τους κλίσι καὶ ἡ πνευματικὴ καλλιέργεια, ἡ μόρφωσι καὶ ἡ πεῖρα τῆς ζωῆς τοὺς ἔχουν δώσει τὴν ἱκανότητα καὶ τὴν ὑποχρέωσι νὰ ἐκφράζουν, νὰ ἑρμηνεύουν καὶ νὰ ὑπηρετοῦν τὸν πολιτισμὸ τοῦ τόπου τους.

Καὶ μ' αὐτὸ ἀσφαλῶς τὸ νόημα ὁ Ἀρχηγός, προσφέροντας ἀπὸ τὴ μιὰ τὰ βραβεῖα, ποὺ ὁ ἴδιος εἶχε ἐμπνευσθῆ καὶ ὁ ἴδιος εἶχε θεσπίσει, ἀπευθύνθηκε συγχρόνως πρὸς ὅλους τοὺς λογοτέχνες καὶ καλλιτέχνες τῆς Ἑλλάδος, γιὰ νὰ τοὺς ἐξηγήση σαφέστερα τί ζητᾷ ἀπ' αὐτοὺς τὸ Ἔθνος, πῶς τὴν θέλει καὶ πῶς τὴν νοιώθει ὁ Λαὸς τὴν Τέχνη, μὲ ποιὸν τρόπο θὰ μπορέσουν νὰ τὴν φέρουν σὲ ἄμεση καὶ βαθειὰ ἐπικοινωνία μὲ τὸν Λαό, γιὰ νὰ μπορέση ἡ Τέχνη ν' ἀσκήση στὴν ψυχή του τὴ μεγάλη, ἐξυψωτικὴ κι' ἀναπλαστικὴ ἐπίδρασί της, ποὺ εἶναι καὶ ὁ κυριώτερος προορισμός της.

Τέχνην Ἑλληνικὴ ἐζήτησε ὁ Ἀρχηγός. Τέχνην ποὺ νὰ ἐκφράζη τὴν ἑλληνικὴ ψυχή, ποὺ νὰ ἐκδηλώνη τὴν ἑλληνικὴ ζωή. Τέχνην ποὺ ν' ἀντλῆ τὶς ἐμπνεύσεις της ἀπὸ τὶς πλούσιες κι' ἀστείρευτες πηγὲς τῆς Ἑλληνικῆς παραδόσεως, ποὺ νὰ ἔχη κύριο σκοπὸ καὶ προορισμό της τὴν ὑπηρεσία τοῦ Ἑλληνικοῦ πολιτισμοῦ.

Αὐτὸ μὲ δυὸ λόγια ἦταν τὸ νόημα τῶν συστάσεων τοῦ Ἀρχηγοῦ. Ἀλλὰ εἶναι τόσο πλατὺ καὶ μεγάλο τὸ νόημα αὐτό, ποὺ πρέπει νὰ τὸ ξαναδοῦμε καὶ νὰ τὸ μελετήσουμε βαθύτερα στὸ ἐρχόμενο γράμμα.

Μὲ ὅλην μου τὴν ἀγάπη

Μελῆς Νικολαΐδης

Νὰ εἶσθε βέβαιοι ὅτι ἡ κυβέρνησις προσβλέπει πρὸς σᾶς μετὰ τῆς μεγίστης προσοχῆς καὶ μετὰ τῆς μεγίστης ἀγάπης. Ἐγὼ προσωπικῶς πρέπει νὰ γνωρίζετε ὅτι δὲν ἔχω τίποτε ἄλλο εἰς τὸν νοῦν μου παρὰ πῶς νὰ ἐξυπηρετήσω τὸν λαὸν αὐτόν. Τὸν ἑαυτόν μου τὸν προσφέρω ὡς θυσίαν ὑπὲρ τοῦ συνόλου, μὴ αἰσθανόμενος ἄλλην εὐτυχίαν παρὰ μόνον τὴν εὐτυχίαν τῆς Ἑλλάδος.

Ι. ΜΕΤΑΞΑΣ

Στὸ περιθώριον

ΤΟ ΒΑΣΙΛΙΚΟΝ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝ

Κατὰ τὴν ἐκ Καβάλλας ἐπιστροφήν Του εἰς Θεσ)νίκην ἡ Α. Μ. ὁ Βασιλεὺς ἔλαβε τὴν εὐκαιρίαν νὰ ἐπισκεφθῇ τὰ ἐν τῇ πόλει τμήματα τῆς Ὀργανώσεως καὶ νὰ ἐκφράσῃ ἀπ' εὐθείας αὐτοπροσώπως εἰς τὸν Π. Δ. κ. Λεμπέσην τὴν ἄκραν εὐαρέσκειάν Του διὰ τὴν ἐν γένει πρόοδον τὴν συντελουμένην εἰς τὴν Ε. Ο. Ν. ἐν τῇ δευτέρᾳ πόλει τοῦ Κράτους. Ἡ Ἐθνικὴ Ὀργάνωσις εἶναι ὑπερήφανος διὰ τὴν ἱκανοποίησιν καὶ τὸ ὑψηλὸν ἐνδιαφέρον τῆς Α. Μεγαλειότητος καὶ αἰσθάνεται βαθύτατα τὴν ὑποχρέωσιν ποὺ πηγάζει ἀπὸ τὸ ἐνδιαφέρον αὐτὸ καὶ δὲν θὰ φανῇ ἀναξία του.

ΑΝΑΜΕΝΟΜΕΝ

Μᾶς γράφουν ὅτι λεωφορεῖα ποὺ μετέφερον παιδιὰ τῆς Ὀργανώσεως ἐν στολῇ, ἐπιστρέφοντα προφανῶς ἀπὸ ἐκδρομὴν τὸ ἀπόγευμα τῆς Κυριακῆς 19 Μαΐου, ἐθεάθησαν κοντὰ εἰς τὴν Βοῦλαν φορτωμένα μὲ ἄφθονα κλαδιὰ πεύκων καὶ πουρναριῶν. Καὶ ἐρωτοῦν, φυσικά, τί πρόκειται νὰ μείνῃ ἀπὸ τὸ πράσινον τῆς ἤδη τόσον γυμνῆς Ἀττικῆς ὑπαίθρου, ἂν μαζὶ μὲ τοὺς ἄλλους Ἕλληνας ἐκδρομεῖς θὰ τὸ λεηλατοῦν καὶ τὰ παιδιὰ τῆς Νεολαίας. Δὲν γνωρίζομεν οὔτε τὸ Τμῆμα οὔτε τὴν Διοίκησιν εἰς τὴν ὁποίαν ἀνῆκον τὰ παιδιὰ εἰς τὰ ὁποῖα ἀναφέρεται ἡ καταγγελία καὶ διστάζομεν νὰ τὴν πιστεύσωμεν, διότι τὰ παιδιὰ τῆς Ε. Ο. Ν. ἀγαποῦν τὸ πράσινον. Ἀπὸ τὰ στοιχεῖα ὅμως ποὺ σημειώνομε οἱ ἐνδιαφερόμενοι ἠμποροῦν νὰ ὁδηγηθοῦν διὰ νὰ λάβουν τὰ μέτρα των. Καὶ δὲν ἀμφιβάλλομεν ὅτι, ἐὰν συνέβη τοιοῦτόν τι, αἱ ἁρμόδιαι ἀρχαὶ τῆς Ε. Ο. Ν. θὰ λάβουν μέτρα ἄμεσα καὶ ἀποτελεσματικά, αἱ ἐπιβληθησόμεναι δὲ κυρώσεις θὰ εἶναι παραδειγματικαί.

ΕΙΚΟΝΕΣ ΕΞΩΦΥΛΛΟΥ ΜΑΣ

Αη Ὁ Ἀρχηγὸς εἰς τὴν Β' Διάσκεψιν Περιφ. Διοικ. Ε.Ο.Ν.

Βα Φαλαγγῖται Δημητσάνης πρὸ τοῦ ἀνδριάντος τοῦ Παλαιῶν Πατρῶν Γερμανοῦ.

ΣΟΦΑΙ ΣΥΜΒΟΥΛΑΙ

Τὰ λόγια ποὺ εἶπεν ὁ Ἀρχηγὸς ἐπιδίδων τὰ βραβεῖα εἰς τοὺς συγγραφεῖς καὶ εἰς τοὺς καλλιτέχνας τῶν ὁποίων τὰ ἔργα ἐβραβεύθησαν ἐφέτος ἀπὸ τὴν ὑπηρεσίαν Γραμμάτων καὶ Τεχνῶν ἔχουν ἑλκύσει ἰδιαιτέρως τὸ ἐνδιαφέρον καὶ τὰ σχόλια τοῦ τύπου καὶ τῆς Κοινῆς Γνώμης. Καὶ πρέπει νὰ τὸ ποῦμε εὐθὺς ἐξ ἀρχῆς, ὅτι θὰ ἦτο λάθος νὰ φαντασθῇ κανεὶς ὅτι εἰς τὰς συνθήκας ὑπὸ τὰς ὁποίας ἐλέχθησαν καὶ εἰς τὴν ἰδιότητα τοῦ εἰπόντος ὀφείλεται ἡ τόσον εὐρεῖα ἀπήχησις ποὺ εἶχαν οἱ λόγοι αὐτοί. Ὁ ἴδιος ὁ Ἰωάννης Μεταξᾶς εἶπεν ὅτι ὅσα ἔλεγεν ἦσαν ἐντυπώσεις καὶ κρίσεις ἑνὸς ἀναγνώστου τῶν ἑλληνικῶν φιλολογικῶν ἔργων καὶ ἑνὸς θεατοῦ τῶν μαρμάρων καὶ τῶν πινάκων τῶν Ἑλλήνων ζωγράφων καὶ γλυπτῶν. Καὶ διὰ νὰ τὸ λέγῃ δὲν ἔκαμε σχῆμα λόγου. Ἁπλούστατα διότι δὲν εἶχε λόγον νὰ τὸ κάμῃ. Ὡς ἀναγνώστης ἀκριβῶς τῶν ἑλληνικῶν βιβλίων καὶ ὡς θεατὴς τῶν ἑλληνικῶν ἔργων τέχνης ὁ Ἰωάννης Μεταξᾶς εἶπεν ὅσα εἶπε.

Ἂν τώρα ἀπὸ τοὺς λόγους αὐτούς, τοὺς ἁπλοῦς λόγους ἑνὸς ἀναγνώστου καὶ φιλοτέχνου, βγαίνῃ ἕνα ἐξ ἴσου ἁπλὸ καὶ κατακάθαρο νόημα ἀλλὰ καὶ κάτι πιὸ πολὺ ἀκόμη, ἕνας κανὼν προσανατολισμοῦ διὰ τὴν λογοτεχνίαν, διὰ τὴν τέχνην καὶ διὰ τοὺς ἐργάτας της, αὐτὸ δὲν εἶναι καθόλου ἐκπληκτικόν. Ὁ ἄνθρωπος ποὺ ἔθεσεν ὡς σκοπὸν τῆς πολιτικῆς του προσπαθείας τὸ νὰ ἐπαναφέρῃ τὴν ἑλληνικὴν ζωήν, εἰς ὅλας της τὰς ἐκδηλώσεις, εἰς τὰς γνησίας ἀφετηρίας καὶ εἰς τὰς πηγάς της, δὲν ἔκαμε τίποτε ἄλλο, ὁμιλῶν εἰς τοὺς συγγραφεῖς καὶ εἰς τοὺς καλλιτέχνας, παρὰ νὰ ἐπαναλάβῃ τὸν ἴδιον κανόνα, τὸν ὁποῖον ἔθεσεν εἰς τὸν ἑαυτόν του, καὶ εἰς τοὺς συνεργάτας του κατὰ πρῶτον λόγον, διδάσκων ἔργῳ ὅτι ἡ πολιτικὴ καὶ ἡ κοινωνικὴ ἀναδημιουργία εἰς τὴν Ἑλλάδα, διὰ νὰ εἶναι παγία καὶ βιώσιμος, χρειάζεται νὰ λυτρωθῇ ἀπὸ κάθε τι ποὺ ὑπεισῆλθε καὶ εἰσεχώρησεν εἰς αὐτὴν ξένον καὶ ξενότροπον καὶ νόθον καὶ νὰ προσαρμοσθῇ σταθερῶς πρὸς τὴν ἑλληνικὴν παράδοσιν καὶ συγχρόνως πρὸς τὰς συνθήκας τῆς ἑλληνικῆς ζωῆς καὶ πρὸς τὴν ἀντικειμενικὴν ἑλληνικὴν πραγματικότητα. Τὸν ἴδιον ἐκεῖνον κανόνα ποὺ ἔθεσεν εἰς τὸ σύνολον τῶν Ἑλλήνων, ὅταν ἐτόνιζεν ὅτι ὁ νέος μας πολιτισμὸς — ποὺ τὰ στοιχεῖα του, ὅσον καὶ ἂν ἔχουν παραμεληθῇ καὶ ἐν μέρει νοθευθῇ κατὰ τὴν ἀνώριμον περίοδον τῆς νεωτέρας μας ἱστορίας, ὑπάρχουν καὶ διατηροῦνται ζωντανά — θὰ προέλθῃ ἀπὸ μέσα ἀπὸ τὴν ἑλληνικήν μας ζωήν, μὲ τὸν ἴδιον γνήσιον καὶ φυσικὸν τρόπον μὲ τὸν ὁποῖον προέρχεται τὸ δένδρον ἀπὸ τὴν γῆν.

Ὅτι ἡ συμβουλή του πρὸς τοὺς συγγραφεῖς καὶ τοὺς καλλιτέχνας δὲν ὑπάρχει κίνδυνος νὰ παρανοηθῇ ὡς περιέχουσα ὑπερβολὴν φυλετικῆς ἐπάρσεως εἶναι ἐκτὸς συζητήσεως. Ἡ ἀνωτέρα ποιότης τοῦ ἑλληνικοῦ φυλετισμοῦ εἶναι ἀπὸ τὴν φύσιν της ἀπρόσβλητος ἀπὸ τέτοιαν βάρβαρον ὑπόνοιαν. Καὶ εἶναι φανερὸν ὅτι μόνον περιωρισμένοι νόες θὰ ἠμποροῦσαν νὰ καταλογίσουν φυλετικὸν ἐγωϊσμὸν εἰς τὴν τόσον φυσικὴν καὶ τόσον ἀνθρωπίνην προτροπήν, ποὺ δὲν ζητεῖ τίποτε ἄλλο παρὰ νὰ εἶναι Ἕλληνες εἰς τὰς ἐμπνεύσεις καὶ εἰς τὴν ἐκτέλεσιν τῶν ἔργων των οἱ συγγραφεῖς καὶ καλλιτέχναι. Νὰ εἶναι δηλαδὴ γνήσιοι καὶ ἀληθινοὶ μὲ τὸν ἑαυτόν των καὶ μὲ τὸν κόσμον καὶ τοὺς ἀνθρώπους ποὺ τοὺς περιβάλλουν, ποὺ εἶναι ὁ κόσμος των ὁ πραγματικὸς καὶ ποὺ ἀποκομμένοι ἀπ' αὐτὸν δὲν θὰ ἦτο δυνατὸν νὰ ἔχουν οὔτε αὐτοὶ οὔτε τὰ ἔργα των ἀληθινὴν καὶ πραγματικὴν ὕπαρξιν.

Ἐπανερχόμεθα λοιπὸν εἰς τὴν παρατήρησιν ποὺ ἐκάμαμε εἰς τὴν ἀρχήν. Ὅτι δὲν ἦσαν σχῆμα λόγου, ἀκόμη ὀλιγώτερον δὲν ἦσαν αἴτημα τοῦ ἐκπροσώπου τῆς πολιτείας προβαλλόμενον πρὸς τοὺς λογίους καὶ τοὺς καλλιτέχνας οἱ λόγοι τοῦ Ἰωάννου Μεταξᾶ. Ἦσαν μόνον σοφὴ συμβουλὴ στοχαστικοῦ ἀναγνώστου καὶ στοχαστικοῦ θεατοῦ τῶν ἔργων τέχνης. Συμβουλὴ ποὺ ἡ κατανόησίς της καὶ ἡ συμμόρφωσις πρὸς αὐτὴν θὰ ἔχῃ δι' αὐτοὺς πρὸ παντὸς τοὺς ἐνδιαφερομένους καὶ διὰ τὴν ἐπαγγελματικήν των ἐπιτυχίαν καὶ ἀνάδειξιν εὐεργετικὸν ἀποτέλεσμα. Θὰ τοὺς βοηθήσῃ νὰ δημιουργοῦν τὰ ἔργα των λυτρωμένοι ἀπὸ τὰς ξενοτρόπους μιμήσεις καὶ ἐπιδράσεις, ἀπὸ τὰ πρότυπα ἄλλων ἐποχῶν καὶ ἄλλων λαῶν, ποὺ καὶ ὅταν ἀκόμη δὲν εἶναι δεσμοὶ καὶ χειροπέδαι εἰς τὴν ἀβίαστον ἄνθησιν καὶ καρποφορίαν τοῦ θείου χαρίσματος, ποὺ φέρει μαζί του ὁ καλλιτέχνης καὶ ὁ συγγραφεύς, γίνονται αἰτία εἰς τὴν γέννησιν ἔργων παραμορφωμένων καὶ νόθων, ποὺ δὲν ἠμποροῦν νὰ ἐπιβληθοῦν καὶ νὰ ζήσουν διότι τὰ ἀποκρούει ἡ ζωὴ καὶ τὰ ἀπορρίπτει ὁ λαὸς ὡς ξένα καὶ νόθα καὶ κίβδηλα.

Στὸ περιθώριον

Η ΕΚΘΕΣΙΣ

Μᾶς παρέχεται ἁρμοδίως ἡ πληροφορία ὅτι τὰ ἐν τῇ Α' Πανελληνίῳ Ἐκθέσει τῆς Ε.Ο.Ν. ἐκτιθέμενα ἔργα εἰς τὸ Τμῆμα ἰδίᾳ τῆς Λαϊκῆς Χειροτεχνίας καὶ Βιοτεχνίας εἶναι προϊόντα ἐργασίας μελῶν ἐντὸς ἐλαχίστου χρόνου λόγῳ τῆς ταχθείσης βραχείας προθεσμίας. Παρ' ὅλα αὐτὰ ἡ ἔκθεσις τοῦ Τμήματος τούτου παρουσιάζει ἐξαίρετον ἐνδιαφέρον καὶ ἐπὶ τούτου ὅπως καὶ ἐπὶ τῆς ὅλης ἐκθέσεως θὰ ἐπανέλθωμεν. Παρέχει ἐν πάσῃ περιπτώσει ὅλα τὰ εὐοίωνα σημεῖα τῆς πλήρους ἐπιτυχίας της κατὰ τὸ προσεχὲς ἔτος, ὁπότε ὡς πληροφορούμεθα θὰ δοθῇ ἡ δέουσα πίστωσις χρόνου, τῆς προσεχοῦς ἐκθέσεως προκηρυσσομένης ἀμέσως ἀπὸ τῆς λήξεως τῆς παρούσης.

Η «ΧΙΟΝΑΤΗ»

Ἡ Περιφερειακὴ Διοίκησις Θηλέων Πρωτευούσης, συνεχίζουσα τὴν ὡραίαν προσπάθειάν της ἐπὶ τοῦ πεδίου τῆς ψυχαγωγίας τῶν νέων τῆς Ὀργανώσεως, μᾶς ἔδωκε προχθὲς εἰς τὸ θέατρον «Ρὲξ» τὴν «Χιονάτην» διεσκευασμένην ἀπὸ τὰ Παραμύθια τοῦ Ἄντερσεν, μὲ ὅλην τὴν εὐσυνειδησίαν καὶ ἐπιμέλειαν. Ἡ Π. Διοικήτρια κ. Λουκία Μαντζούφα, εἰς τὴν πρωτοβουλίαν καὶ τὴν παρακολούθησιν τῆς ὁποίας ὀφείλεται ἡ τόσον ἐπιτυχὴς ἐκλογὴ τοῦ ἔργου καὶ ἡ τόσον λαμπρὰ πραγματοποίησίς του, ἀπέδειξε πόσον κοντὰ εἶναι εἰς τὴν νεανικὴν ψυχήν, τῆς ὁποίας κατανοεῖ τὰς ἀνάγκας καὶ ξέρει νὰ τὰς θεραπεύῃ. Καὶ εἶναι εὐτύχημα ὅτι κατὰ τὴν ἐποχὴν τῶν τόσον ἐπιτυχῶν παραστάσεων τῆς «Χιονάτης» παρεπιδημοῦν ἐνταῦθα οἱ Π. Διοικηταὶ ὅλης τῆς Ἑλλάδος, οἱ ὁποῖοι καὶ τὰς παρηκολούθησαν. Ἔτσι θὰ ἔχουν ἄριστον ὑπόδειγμα ἐκλογῆς καὶ πραγματοποιήσεως θεαμάτων εἰς τὰς ἕδρας των.

ΑΠΟ ΤΗΝ ΣΥΝΔΙΑΣΚΕΨΙΝ ΤΗΣ Ε. Ο. Ν.

ΕΝΩ ΠΥΚΝΟΥΝΤΑΙ ΑΙ ΤΑΞΕΙΣ ΤΗΣ ΝΕΟΛΑΙΑΣ

Τὸ συνέδριον τῶν Περιφερειακῶν Διοικητῶν καὶ Διοικητριῶν τῆς Ε.Ο.Ν. ἐσημείωσε μίαν ἀκόμη διαπίστωσιν, ἡ ὁποία δὲν γίνεται βέβαια διὰ πρώτην φοράν, ἀλλὰ ἔρχεται νὰ ἐπικυρώσῃ, κατὰ τὸν πανηγυρικώτερον τρόπον, ἕνα γεγονὸς ἐνθαρρυντικὸν διὰ τὸ λαμπρὸν μέλλον τῆς Ἑλληνικῆς πατρίδος: Τὴν μεταβολὴν δηλαδὴ ποὺ ἔχει ἐπέλθει εἰς τὰς ψυχὰς ὅλων τῶν Ἑλλήνων, καὶ ἰδιαιτέρως τῶν παιδιῶν ὅλης τῆς Χώρας ὑπὸ τὴν θερμουργὸν πνοὴν τῆς 4ης Αὐγούστου καὶ τοῦ μεγαλουργοῦ ἀρχηγοῦ της Ἰωάννου Μεταξᾶ.

Καὶ πρῶτ' ἀπὸ ὅλα τὰ παιδιὰ ἐνθουσιώδη σπεύδουν νὰ ἐγγραφοῦν αὐθορμήτως εἰς τὴν Ὀργάνωσιν. Δὲν εἶναι ὑποχρεωτικὴ ἡ ἐγγραφὴ εἰς τὰς τάξεις τῆς Ε.Ο.Ν. Τὸ ἐτόνισεν ἐπανειλημμένως ὁ Ἀρχηγός, τὸ ἐβροντοφώνησεν ὅμως καὶ εἰς τὸ συνέδριον. Δὲν θέλω ὑποχρεωτικὴν στρατολογίαν. Ἐπιθυμῶ ἡ κατάταξις νὰ εἶναι ἀντικείμενον ἐλευθέρας βουλήσεως. Καὶ ὅμως αἱ τάξεις τῆς Ε. Ο. Ν. πυκνοῦνται κάθε μέρα καὶ περισσότερο μὲ καταπληκτικὴ πρόοδο.

Ποία ἆρά γε εἶναι ἡ ἀφορμή; Μήπως ἡ γοητεία τῆς στολῆς; Μήπως γιατὶ παρακινοῦνται ἀπὸ τῶν ἄλλων τὸ παράδειγμα; Μήπως γιατὶ ἡ προσδοκία τῶν «γαλονιῶν», μὲ τὰ ἀργυρᾶ ἢ χρυσᾶ σειρήτια τὰ ἑλκύει; Μπορεῖ νὰ εἶναι καὶ αὐτὰ παράγοντες τῆς ὅλης κινήσεως, καὶ εἶναι ἐκτὸς πάσης ἀμφιβολίας ὅτι τὸ σοβαρόν, τὸ πραγματικὸν κίνητρον εἶναι κάτι ἄλλο, περισσότερο οὐσιαστικό!

Εἶναι ἡ γοητεία τοῦ Κράτους τῆς 4ης Αὐγούστου καὶ τοῦ Ἀρχηγοῦ της, ὁ ὁποῖος ἐπὶ τέσσαρα τώρα χρόνια ἔχει μιλήσει στὴν Ἑλληνικὴ ψυχή, μὰ ἰδιαίτερα στὴν παιδικὴ ψυχή, ἡ ὁποία στὸ ἀντίκρυσμά του σκιρτᾶ καὶ ξεσπᾶ σὲ συγκινητικὲς ἐκδηλώσεις, καὶ ποὺ στὸ ἄκουσμα τοῦ ὀνόματός του ἐκδηλώνει ὅλο της τὸν ἐνθουσιασμό, ὅλη της τὴν ἀφοσίωσι καὶ τὴν πίστι στὸ πρόσωπό του καὶ τὸ ἔργο του... Αὐτός, ὁ Ἰωάννης Μεταξᾶς, εἶναι ποὺ συγκινεῖ ὅλη τὴ Νεολαία τῆς Χώρας, καὶ ποὺ στὸ νεῦμα του οἱ μᾶζες τῶν Φαλαγγιτῶν καὶ Φαλαγγιτισσῶν, Σκαπανέων καὶ Σκαπανισσῶν τῆς Χώρας, κινοῦνται πρὸς τὸ μεγαλειῶδες ἀνύψωμά των, στὸ ἐθνικό, τὸ ἠθικό, τὸ πνευματικὸ καὶ καλλιτεχνικὸ ἐπίπεδο, μὰ πρὸ παντὸς στὸ δημιούργημα παιδιῶν ἀξίων τῆς Ἑλλάδος καὶ τῆς ἐνδόξου μακραίωνος ἱστορίας της.

Μερικοὶ ἀριθμοὶ ποὺ ἀνεκοινώθησαν ἀπὸ τὸν Κυβερνητικὸ Ἐπίτροπο κ. Ἀλ. Κανελλόπουλο δείχνουν τὴν πρόοδο ποὺ ἐπετελέσθη:

Στὰ 1940 (Μάρτιος) ἦσαν:

Σκαπανεῖς	334.719
Φαλαγγῖται	280.881
Βαθμοφόροι	56.915
Σύνολον	672.515
Σκαπάνισσαι	207.309
Φαλαγγίτισσαι	97.325
Βαθμοφόροι	23.458
Σύνολον	328.092

Ἤτοι 1.000.607 μέλη...... Ἔναντι δυνάμεως 850 περίπου χιλιάδων τῆς 30ῆς Νοεμβρίου 1939.

Εἶναι τόσον εὔγλωττοι οἱ ἀριθμοὶ αὐτοί, ὥστε νὰ μὴ χρειάζεται κανεὶς περισσοτέραν ἀνάπτυξιν. Θὰ ἐχρειάζετο ὅμως ἡ ἀνάπτυξις τοῦ γεγονότος ὅτι ὅλοι οἱ κλάδοι δίδουν τοὺς ἐκπροσώπους των εἰς τὴν δύναμιν τῆς Ε.Ο.Ν. Τὰ μικρὰ παιδιὰ τῶν 7—14 ἐτῶν, οἱ μαθηταὶ καὶ οἱ φοιτηταί, οἱ ἄνευ ἐπαγγέλματος τελειόφοιτοι γυμνασίου, οἱ ἀγρόται, οἱ ἐργάται, οἱ ἐπαγγελματίαι, οἱ δημόσιοι ὑπάλληλοι, οἱ δημοτικοὶ ὑπάλληλοι, οἱ ἰδιωτικοὶ ὑπάλληλοι καὶ αἱ μὲ τὰ οἰκιακὰ ἀσχολούμεναι.

Ἡ Α. Β. Υ. ὁ Διάδοχος Παῦλος, ὁ Ἀρχηγός, ὁ Κ. Ε. Ν. κ. Ἀλ. Κανελλόπουλος καὶ οἱ Σύνεδροι Περιφερειακοὶ Διοικηταί.

Δηλαδὴ ἡ Ε. Ο. Ν. εἶναι μιὰ μικρογραφία τῆς Κοινωνίας, ποὺ περιλαμβάνει ὅλας τὰς τάξεις, χωρὶς διακρίσεις ἐπαγγέλματος, χωρὶς διαιρέσεις τάξεως, μὰ μὲ διακριτικὰ μόνον τὴν ἡλικία, τὴν πίστι, τὴν ἀπόδοσι, τὴν ἀφοσίωσί τους στὸ Νέο Κράτος, στὶς ἀρχὲς τῆς 4ης Αὐγούστου, στὴν Ε. Ο. Ν. καὶ τοὺς ἐκπροσώπους τῶν ἀρχῶν Ἐθνικῆς Μεταβολῆς, τὴν Α. Μ. τὸν Βασιλέα καὶ τὸν Ἀρχηγό, τὸν Ἰ. Μεταξᾶ.

Νὰ ἀκριβῶς οἱ λόγοι γιὰ τοὺς ὁποίους πυκνοῦνται αἱ τάξεις τῆς Ε.Ο.Ν. καὶ γιατὶ ἡ Ἐθνικὴ Νεολαία τῆς Ἑλλάδος δὲν εἶναι πλέον μιὰ ἁπλῆ ὑπόθεσις, χωρὶς ἐνδιαφέρον, ἀλλὰ μιὰ Ἐθνικὴ ὑπόθεσις, ὑπόθεσις ὁλοκλήρου τῆς Ἑλλάδος, ποὺ δὲν μπορεῖ, δὲν πρέπει νὰ ἀφήσῃ κανένα ἀδιάφορο, ποὺ δὲν μπορεῖ, δὲν πρέπει νὰ ἀφήσῃ Ἕλληνας, ποὺ νὰ μὴ δείξουν κι' αὐτοὶ τὸ στοργικό τους ἐνδιαφέρον γιὰ τὴν Νεολαία, ποὺ σφυρηλατεῖ μιὰ νέα γενεά, ποὺ θὰ ἀποτελέσῃ μεθαύριο τιμὴ καὶ δόξα τοῦ Ἐθνικοῦ μας Κράτους.

* * *

Δὲν διαπιστώθηκαν ὅμως μόνον ὅλα τὰ παραπάνω. Δὲν βεβαιώθηκε μόνο τὸ Συνέδριο γιὰ τὴν Ἐθνικὴ διαπαιδαγώγησι τῶν παιδιῶν καὶ γιὰ τὰ ἄριστα ἀποτελέσματα ποὺ ἐπετεύχθησαν. Τὸ συνέδριο διεπίστωσεν ἀκόμη ὅτι παράλληλα πρὸς τὰ παιδιά, ἔχει ἐπέλθει καὶ ἡ Ἐθνικὴ διαπαιδαγώγησις τῶν μεγάλων, καὶ αὐτὸ εἶναι ἕνα ἀπὸ τὰ ἔμμεσα θαυμαστὰ κατορθώματα τῆς Ε. Ο. Ν. Οἱ «μεγάλοι», Προσκολλημένοι πολλ\ ἀπ' αὐτοὺς στὶς ψυχοφθόρες κομματικὲς παρατάξεις, δὲν βρῆκαν ἀμέσως τὸν δρόμον, ποὺ τοὺς ἄνοιξε ἡ 4η Αὐγούστου. Ἦταν πολὺ ἀνησυχικὸς καὶ ἔμειναν ξοπίσω βραδυποροῦντες. Τὰ παιδιὰ προηγήθηκαν. Οἱ γονεῖς ἀκολούθησαν καὶ μὲ ὑπερηφάνεια τώρα βλέπουν τοὺς Φαλαγγῖτες των ἢ τὶς Φαλαγγίτισσές τους, τοὺς Σκαπανεῖς καὶ τὶς Σκαπάνισσές τους, τὰ Σκαπανάκια τους, τὰ δημιουργήματα αὐτὰ τῆς Ε. Ο. Ν. καὶ τὰ καμαρώνουν, εὐλογοῦντες τὸν Ἀρχηγὸ γιὰ τὸ μεγάλο του κατόρθωμα. Τὸ ξεσήκωμα τῆς Ἑλληνικῆς Νεολαίας καὶ τὴν κατεύθυνσί της στὸ δρόμο τῆς τιμῆς καὶ τοῦ καθήκοντος.

Οἱ Περιφερειακοὶ Διοικηταὶ μᾶς ἔφεραν ἀπὸ τοὺς νομούς των ὅλο τὸν ἐνθουσιασμό, ὅλο τὸν ἁγνὸ ἐνθουσιασμό τους καὶ γίνηκαν διερμηνεῖς τοῦ πατριωτισμοῦ καὶ τοῦ αἰσθήματος τῆς ἀσφαλείας ποὺ κυριαρχεῖ ἀπ' ἄκρου εἰς ἄκρον τῆς Ἑλλάδος...

Τὴν Ἑλλάδα τὴν διευθύνει καὶ τὴν φυλάει ὁ Μεταξᾶς — εἶναι τὸ γενικὸ κήρυγμα — ἄγρυπνος φρουρὸς τῆς Ἐθνικῆς τιμῆς καὶ τῆς Ἐθνικῆς ἀξιοπρεπείας. Καὶ ὅλοι σ' αὐτὸν συγκεντρώνουν τὴν πεποίθησί τους γιὰ τὸ παρὸν καὶ γιὰ τὸ μέλλον τῆς Ἑλληνικῆς φυλῆς.

Ἀγγ. Μεταξᾶς

ΑΙΣΧΥΛΟΥ: ΑΓΑΜΕΜΝΩΝ

(Συνέχεια)

Κι' ὡς τόσο ἡ προφήτισσα ἀλήθεια μίλησε αὐτὴ τὴ φορὰ ἀρκετὰ ξεκάθαρα. Δὲν καταλαβαίνουν ἢ δὲν τὴν πιστεύουν; Τὸ δεύτερο φαίνεται πιθανώτερο. Μήπως δὲν ἔχει ἀπὸ τὸν Ἀπόλλωνα τέτοια κατάρα; Νὰ προφητεύῃ μὰ κανεὶς νὰ μὴ δίνῃ σημασία στὶς προφητεῖες της; Γι' αὐτὸ κι' ὅταν χωρὶς παραβολὴ πιὰ λέει:

— Σοῦ λέω πὼς τ' Ἀγαμέμνονα θὰ δῇς τὸ φόνο.

Ὁ χορὸς σὰ χαμένος ἀπορεῖ καὶ ρωτᾷ:

— Κι' ἀπὸ ποιὸν ἄντρα τὸ κακὸ τοῦτο μᾶς ἔρχεται;

Ἄγρια ἀπελπισία τότε πιάνει τὴν Κασσάντρα. Δὲν ὑπάρχει τρόπος ν' ἀποτραπῇ τὸ κακό... Τὸ φόνο τοῦ Ἀγαμέμνονα θ' ἀκολουθήσῃ ὁ δικός της φόνος.

Ὡς τόσο μιὰ σκέψη μονάχα τῆς δίνει κάποια παρηγοριὰ καὶ προφητεύει πὼς ὁ Ὀρέστης θἄρθῃ ἐκδικητὴς καὶ τοῦ Ἀγαμέμνονα καὶ δικός της.

ΚΑΣΣΑΝΤΡΑ

Ἀλλοίμονό μου ποιὰ φωτιὰ πάλι μ' ἀδράχνει.
Ἀλλοί μου, ὦ Λύκιε, καὶ τρισαλλοίμονό μου!
Ἡ λιόντισσα μὲ δυὸ ποδάρια ποὺ κοιμᾶται
μὲ λύκο, ἐνῷ τὸ εὐγενικὸ λιοντάρι λείπει
θὰ μὲ σκοτώσῃ τὴ δυστυχισμένη, ἀλλοί μου,
Τί μοῦ χρειάζονται, γιὰ νὰ μὲ περγελοῦνε,
αὐτὰ τὰ μαντικὰ ραβδιὰ καὶ τὰ στεφάνια;
Προτοῦ πεθάνω ἐγὼ λοιπὸν θὰ σὲ ξεσκίσω.
Στ' ἀνάθεμα πηγαίνετε κι' ἐγὼ ἀκλουθῶ σας,
Μ' ἀνεκδίκητη, ἄτιμη, οἱ θεοὶ δὲ θὰ μ' ἀφήσουν
κι' ἐκδικητὴς ἄλλος θἄρθῃ πάλι γιὰ μένα.
Κάποιο παιδὶ ποὺ τὴ μητέρα θὰ σκοτώσῃ
καὶ τὸ αἷμα τοῦ πατέρα του θὰ πάρῃ πίσω.
Θἄρθῃ στὴ χώρα αὐτὴ διωγμένος, πολυπλάνητος,
στὶς τόσες συμφορὲς νὰ βάλῃ τὴν κορώνα.
Μὰ γιατί τάχα τώρα ἐδῶ ν' ἀναστενάζω
μιὰ κι' εἶδα πρῶτα τὴν καταστροφὴ τῆς Τροίας;
Ἂς πάω κι' ἐγὼ κι' ἂς ὑποφέρω τὸ γραφτό μου.
Κι' αὐτές, τὶς πόρτες τοῦ Ἄδη τώρα ἂς χαιρετήσω.
Ἄμποτε νἆν' τὸ χτύπημα γερό, μιὰ κι' ὄξω,
ποὺ δίχως νὰ σπαράξω καὶ λουσμένη στὸ αἷμα
μ' εὔκολο θάνατο τὰ μάτια νὰ σφαλίξω.

ΧΟΡΟΣ

Ὦ ἐσύ, πολυδυστυχισμένη καὶ πολύξερη,
εἶπες πολλά, ὅμως τὸ θάνατό σου ἂν ξέρῃς
γιατὶ μὲ τέτοια ἀποκοτιὰ σὰ βῶδι στέκεις
ποὺ γιὰ θυσία στὸ βωμὸ μπροστὰ τὸ σέρνουν;

ΚΑΣΣΑΝΤΡΑ

Ὤ δὲ γλυτώνω κι' ἂν κερδίσω λίγην ὥρα.

ΧΟΡΟΣ

Μὰ τὸ στερνὸ τὸν βρίσκουν ὅλοι κερδισμένο.

ΚΑΣΣΑΝΤΡΑ

Ἡ μέρα μου ἔφτασε, ποιὸ τ' ὄφελος νὰ φύγω;
Ὠιμέ, πατέρα ἐσὺ καὶ τὰ γενναῖα παιδιά σου.

ΧΟΡΟΣ

Τί 'ναι; Ποιὸς φόβος πάλι σὲ γυρίζει πίσω;

ΚΑΣΣΑΝΤΡΑ

Ὠιμέ, ὠιμέ.

ΧΟΡΟΣ

Τί τρέχει πάλι, ἐκτὸς ἂν βλάβηκεν ὁ νοῦς σου.

ΚΑΣΣΑΝΤΡΑ

Μυρίζουν αἷμα σκοτωμένου τὰ παλάτια.

ΧΟΡΟΣ

Καὶ βέβαια ἀπὸ τὰ σφαχτάρια τῶν βωμῶν.

ΚΑΣΣΑΝΤΡΑ

Βόχα ἀναδίδεται, σὰν ἀπὸ τάφο μέσα.

ΧΟΡΟΣ

Ἔτσι γιὰ τῆς Συρίας δὲ μιλᾶς τὰ μύρα.

ΚΑΣΣΑΝΤΡΑ

Μὰ στὸ παλάτι ἂς μπῶ τὴ μοῖρα μου νὰ κλάψω
καὶ τ' Ἀγαμέμνονα. Δὲ θέλω πιὰ νὰ ζήσω.

ΧΟΡΟΣ

Φτωχή, τὴ μοῖρά σου ποὺ προφητεύεις, κλαίω.

ΚΑΣΣΑΝΤΡΑ

Στὸν ἥλιο ἐμπρὸς ποὺ γιὰ στερνὴ φορὰ ἀντικρύζω
κατάρα ρίχνω στοὺς ὀχτρούς μου καὶ φονιάδες
λόγο νὰ δώσουν στοὺς ἐκδικητὲς μιὰ μέρα
καὶ γιὰ τὸ σκοτωμὸ τὸν εὔκολο μιᾶς σκλάβας.

Ὕστερα ἀπὸ τὰ λόγια τοῦτα ἡ Κασσάντρα κατεβαίνει ἀπὸ τ' ἅρμα καὶ σκυφτή, ὑπάκουη, πάει ἐκεῖ ποὺ ἡ μοῖρα της τὴν καλεῖ.

Ὁ χορός, ποὺ τὴν ἀκολουθεῖ μὲ οἶκτο, λέει αὐτὰ τὰ λόγια ποὺ εἶναι σὰν ἐπικήδειος, νὰ ποῦμε, γιὰ τὴν ὄμορφη καὶ δυστυχισμένη βασιλοπούλα.

Ἡ Κασσάντρα πάει ἐκεῖ ποὺ τὴν καλεῖ ἡ μοῖρά της.

Ὠιμὲ πὼς εἶναι ὁ ἄνθρωπος! Ὁ εὐτυχισμένος
μιὰ ζωγραφιὰ φαντάζει ποὺ ἡ κακομοιριὰ
μεμιᾶς, σάμπως ὑγρὸ σφουγγάρι τήνε σβήνει.

Η΄.

Ὅλοι οἱ πρωταγωνιστὲς τώρα βρίσκονται μέσα στὸ παλάτι. Ἐκεῖ θὰ συντελεστῇ τὸ φοβερὸ δρᾶμα πίσω ἀπὸ τὴν πόρτα καὶ τοὺς ἀψηλοὺς τοίχους ποὺ ὑψώνονται βουβοὶ αἰνιγματικοί. Ὁ χορὸς στηλώνει ἀπάνω τους ἀχόρταγα τὰ μάτια· μὰ τὸ ἀνθρώπινο βλέμμα δὲν μπορεῖ νὰ διαπεράσῃ τὸ χοντρό τους φράγμα. Ὁ ποιητὴς δὲ θέλει νὰ παρουσιάσῃ αἵματα καὶ φόνους στὴ σκηνή. Ἡ λεπτὴ ἑλληνικὴ καλαισθησία δὲν τὸ ἀνέχεται ἕνα τέτοιο θέαμα γιατὶ εἶναι πολὺ σκληρό· ἐξ ἄλλου σπαράζει τὴν καρδιά, ποὺ καθὼς μαζεύεται, θαρρεῖς, χτυπημένη ἀπὸ τὸν πόνο καὶ τὴ φρίκη, παρασύρει, θολώνει καὶ τὸ μυαλὸ καὶ δὲν τ' ἀφήνει πιὰ ἥρεμα νὰ σκεφθῇ καὶ νὰ βγάλῃ τὰ ἠθικὰ συμπεράσματα ποὺ θὰ τοῦ χρησιμέψουν γιὰ δίδαγμα.

Στὴν περίσταση τούτη λόγου χάρη, ἂν ὁ χορὸς ἔβλεπε τὸ τί γίνεται μέσα στὸ λουτρὸ τοῦ παλατιοῦ καὶ τὴ μέσα αὐλὴ δὲ θὰ μποροῦσε νὰ κάνῃ τὶς σκέψεις ποὺ κάνει καὶ ποὺ εἶναι τὸ πικρόχαρο λουλούδι ὅλου τοῦ μύθου.

Ο ΧΟΡΟΣ

Τὴν τύχη τὴν καλὴ ἀπὸ φυσικὸ
ποτές του ὁ ἄνθρωπος δὲν τὴν χορταίνει
κι' ὅλοι τὴ δείχνουν μὲ τὸ δάχτυλο καὶ τὴ ζηλεύουν
κι' οὔτε κανεὶς τὴ διώχνει ἀπὸ τὸ σπιτικὸ
καὶ τὴν μποδίζει νὰ μὴ μπαίνῃ.
Τοῦτον ἀξίωσαν οἱ θεοὶ τὴν πόλη τοῦ Πριάμου
νὰ κυριέψῃ
καὶ θεοτίμητος ξαναγυρνάει κοντά μου.
Ἂν ἴσως ὅμως τῶν παληῶν τὶς ἁμαρτίες πληρώσῃ
καὶ μὲ τὸ γαῖμα του καὶ μὲ τὸ θάνατό του
τὸ ἀντίβαρο στὸ θάνατό τους δώσῃ,
ποιὸς θὰ μπορέσῃ πιὰ νὰ πῇ
ἀπὸ τὴ μοῖρα ἀπείραχτος πὼς ἔχει γεννηθῆ;

Θ΄.

Τὶς σκέψεις τοῦτες κάνουν οἱ γέροι ποὺ ἀπὸ φυσικό τους φιλοσοφοῦν πάνω στὰ διάφορα περιστατικὰ τῆς ζωῆς καὶ προσπαθοῦν νὰ βροῦν στὸ κάθε τι τὶς αἰώνιες δυνάμεις ποὺ ἀόρατες κυβερνοῦν τοὺς ἀνθρώπους καὶ τὸν κόσμο.

Μὰ ξαφνικὰ ὁ ἥρεμος λόγος κόβεται στὰ χείλη τους.

Μιὰ φωνὴ ἀκούγεται φοβερή, πνιγμένη κιόλας ἀπὸ τὸ ρόγχο τοῦ θανάτου, ἔτσι ποὺ δὲν ξεκρίνεις καθαρὰ τὰ λόγια:

—Ἀλλοίμονο μὲ πλήγωσαν κατὰ θανάτου.

Τὸ αἷμα παγώνει στὶς φλέβες θαρρεῖς... Κίτρινοι κοιτάζουν ὁ ἕνας τὸν

ἄλλο καὶ γιὰ μιὰ στιγμὴ σωπαίνουν σὰ χαμένοι.

Ἡ φωνὴ πιὸ πνιγμένη τώρα δευτερώνει:

«Ὤ! ὤ! τὸ χτύπημα τὸ ξαναδευτερώνει.

Οἱ γέροι αὐτὴ τὴ φορὰ συνέρχονται, μπαίνουν στὸ νόημα. Τὰ λόγια τῆς Κασσάντρας, οἱ ὑποψίες τους καὶ τὰ προαισθήματα εἶναι φανερὸ πὼς βγῆκαν ἀληθινά. Ὁ ἕνας προτείνει τοῦτο, ὁ ἄλλος ἐκεῖνο.

Α' ΓΕΡΟΣ

Τὸ ἔργο θαρρῶ πὼς τέλειωσε...
Ἀπ' τὴ φωνὴ ἔτσι κρίνω...
Καιρὸς πιὰ μιὰ ἀπόφαση νὰ πάρουμε γερή.

Β' ΓΕΡΟΣ

Κατὰ τὴ γνώμη μου χρειάζεται νὰ κράζουμε
εὐτὺς μὲ κήρυκα ἐδῶ πέρα τοὺς Ἀργείτες.

Γ' ΓΕΡΟΣ

Κι' ἐγὼ γοργὰ μπαίνοντας μέσα νὰ τοὺς πιάσουμε
μὲ τὸ σπαθὶ στὸ χέρι αἱματορραντισμένο.

Δ' ΓΕΡΟΣ

Ὅσο νὰ ζοῦμε τὸ λοιπόν, ἔτσι θὰ σκύβουμε
καὶ τοῦτοι οἱ ἄτιμοι θὰ μᾶς ὁρίζουν πάντα;

Ε' ΓΕΡΟΣ

Πρῶτα νὰ μάθουμε καλὰ κι' ὕστερα βλέπουμε.
Ἄλλο νὰ ὑποψιάζεσαι κι' ἄλλο νὰ ξέρῃς.

ϛ' ΓΕΡΟΣ

Αὐτὴ τὴ γνώμη κι' ἐγὼ κρίνω γιὰ καλύτερη.
Τί τρέχει στὸν Ἀτρείδη ξάστερα νὰ δοῦμε.

Κινοῦν κατὰ τὴν πόρτα βιαστικά, μὰ πρὶν ἀκόμα πατήσουν τὸ ἀψηλὸ κατώφλι παρουσιάζεται ἡ Κλυταιμήστρα.

Εἶναι τόσο φοβερὸ νὰ τὴ βλέπῃ κανεὶς ποὺ ὅλοι πισωδρομοῦν. Στὸ χέρι της κρατάει ἕνα ματωβαμμένο τσεκούρι. Χοντρὲς κόκκινες στάλες ἔχουν πιτσιλίσει τὰ ἀκριβά της φορέματα, τὰ λευκά της μπράτσα, ἀκόμα καὶ τὸ πρόσωπό της.

Μὰ πιότερο ἀπ' ὅλα τρομάζει ἡ ὄψη της. Τὰ μάτια ὀρθάνοιχτα' ὄχι ἀπὸ φρίκη γιὰ τὸ ἔργο ποὺ ἀνανοήθηκε κι' ἔκαμε μὲ τὸ χέρι της, ὄχι. Λάμπουν ἀπὸ ἄγρια δαιμονικὴ χαρά. Τὰ χείλη της ἀνοίγουν σ' ἕνα παγωμένο γέλιο.

Μήπως τρελλάθηκε; σκέφτονται οἱ γέροι γιὰ μιὰ στιγμή. Μόνο ὅταν ὁ ἄνθρωπος γκρεμιστῇ μέσα στὸ σκοτεινὸ χάος τῆς παραφροσύνης μπορεῖ νὰ χαίρεται ἔτσι κρατῶντας τὸ ματωβαμμένο ὄργανο τοῦ φόνου!

Ὅμως ἡ Κλυταιμήστρα μιλᾶ ἀμέσως κι' εἶναι τόσο λογικὲς οἱ σκέψεις της! Ἡ φρίκη ποὺ νοιώθει κανεὶς γίνεται ἀκόμα μεγαλύτερη . Γιατὶ ἡ τρέλλα τὸ κάτω-κάτω τῆς γραφῆς θὰ ἦταν μιὰ δικαιολογία γιὰ τὸ ἀπαίσιο ἔργο.

— Δὲν ντρέπομαι, λέει, νὰ πῶ ὅλως διόλου τ' ἀντίθετα ἀπὸ κεῖνα ποὺ εἶπα πρωτήτερα. Πῶς μποροῦσα ἀλλοιώτικα νὰ τραβήξω τὸ ὀχτρό μου στὴν παγίδα ποὺ ἀπὸ καιρὸ τώρα τοῦ ἔχω ἑτοιμάσει; Τὴν αἰτία τὴν ξέρετε. Τὸν ἔμπλεξα μέσα σ' ἕνα δίχτυ σὰν ἐκεῖνο ποὺ ἔχουν οἱ ψαράδες, κι' ὕστερα τὸν χτύπησα γερά, μιὰ δυὸ φορές... Τοῦ ἔδωσα ὅμως καὶ τρίτο χτύπημα, ἔτσι γιὰ χάρη τοῦ Ἅδη.

(Ἀκολουθεῖ) Μ. ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΥ

Σκέψεις ἐπὶ τῶν πραγμάτων

• Η ΨΥΧΡΑΙΜΙΑ •

Τὶς ἡμέρες αὐτὲς ποὺ ὁ πόλεμος ὀξύνθη στὸ μὴ περαιτέρω, γιὰ τίποτα ἄλλο δὲν ἀκούει κανεὶς νὰ γίνεται λόγος παρὰ γιὰ στρατηγική, γιὰ πολέμους ἐλιγμῶν, γιὰ ψυχραιμία ἀρχηγοῦ καὶ ἀρχηγευομένων, γιὰ νέα ὅπλα καὶ γιὰ παρόμοια.

Παρ' ὅλα ὅμως αὐτὰ διερωτῶμαι: νὰ ὑπάρχῃ τάχα κάτι τὸ πραγματικὰ νέο, κάτι τὸ ἄξιο νὰ τὸ θεωρήσῃ κανεὶς ἐπινόημα τῶν σημερινῶν ἀνθρώπων; Νέο κατὰ τὴ γνώμη μου θἆταν κάτι ποὺ ν' ἀνέτρεπε τὴν μορφὴ τοῦ ὅλου πολέμου, ὅπως σὲ μιὰ ἄλλη ἐποχὴ τὴν ἀνέτρεψε ἡ ἐφεύρεσις τῆς πυρίτιδος. Θὰ μοῦ ποῦν τὰ τάνκς, τὰ ἐκηβόλα, τὰ φλογοβόλα κτλ. Ὅλα ὅμως αὐτὰ εἶναι ἐφαρμογὲς καὶ τελειοποιήσεις στοιχείων τοῦ παλαιοτέρου πολέμου, ποὺ τὴν ἀρχή τους τὴν ἔχουν σὲ περασμένους αἰῶνες. Ἂν οἱ ἀρχαῖοι δὲν εἶχαν τὸν ἀσύρματο, εἶχαν ὅμως συλλάβει τὴν ἰδέα καὶ οἱ πυρσοὶ καὶ αἱ φρυκτωρίαι καὶ ὁ ὀπτικὸς ἀκόμη τηλέγραφος ἀντικαθιστοῦσαν τὸν σημερινὸ ἐνσύρματο καὶ ἄνευ σύρματος τηλέγραφο. Στὴν ἐποχὴ τῆς μηχανῆς, φυσικὸ εἶναι τὰ ἅρματα ἐφόδου νὰ κινοῦνται ὡς κινοῦνται. Τὴν ἴδια δουλειὰ ὅμως μὲ τὰ τάνκς ἔκαναν στὴν ἐποχή τους οἱ βαλλίστρες, οἱ καταπέλτες καὶ τὰ ἄλλα μέσα τὰ ὁποῖα ἐφεῦραν ἢ ἐτελειοποίησαν ἀρχηγοὶ μεγαλόπνοοι ὅπως ὁ Ἀλέξανδρος. Δὲν ὑπάρχει ὁ κατάλληλος χῶρος, οὔτε καὶ τὸ θέμα τὸ ἐπιτρέπει νὰ περιγράψω ὅλα τὰ πολεμικὰ μηχανήματα ποὺ ἐπενόησε καὶ ἐχρησιμοποίησεν ὁ Μέγας Ἀλέξανδρος. Γιὰ μένα ὅμως ἐκεῖνο ποὺ ἔχει μεγαλύτερη ἀκόμα ἀξία ἦταν ἡ ἱκανότης του, ὅπως καὶ πολλῶν Ἑλλήνων ποὺ γεμίζουν μὲ τὸ ὄνομά τους σελίδες ὁλόκληρες τῆς ἱστορίας, ἡ ἱκανότης του νὰ προσαρμόζεται στὶς μορφὲς τοῦ ἀγῶνος καὶ ν' ἀντιμετωπίζῃ τὶς ἀνάγκες τῆς στιγμῆς. Στὴν μάχη του μὲ τὸν Πῶρο, στὶς ὄχθες τοῦ Ὑδάσπη, ὁ Ἀλέξανδρος δὲν βρέθηκε μὲ τὰ ἅρματα ἐφόδου μόνο ἀντιμέτωπος, ἀλλὰ καὶ μὲ τοὺς διακοσίους πολεμικοὺς ἐλέφαντες τοῦ Ἀσιάτου ἀρχηγοῦ. Αὐτοὶ ἄλλωστε ἦσαν καὶ ὁ μεγαλύτερος κίνδυνος γιὰ τὸν Ἀλέξανδρο καὶ τὸ στρατό του. Γυμνασμένοι θαυμάσια οἱ ἐλέφαντες αὐτοὶ καὶ μὲ τὴ φοβερή τους δύναμι μποροῦσαν νὰ σαρώσουν τὰ πάντα στὸ πέρασμά τους. Τὰ ἄλογα ἐξ ἄλλου τοῦ μοναδικοῦ ἱππικοῦ τοῦ Ἀλεξάνδρου τρόμαζαν στὴν ἐμφάνισί τους καὶ στὶς κραυγές τους καὶ σκόρπιζαν. Αὐτὸς ἦταν ἄλλωστε καὶ ὁ μεγαλύτερος κίνδυνος, γιατὶ ὁ Ἀλέξανδρος τὰ πάντα ἐβάσιζε στὸ ἱππικό του. Καὶ ὅμως, ὁ μέγας ἀρχηγὸς κατώρθωσε ν' ἀντιμετωπίσῃ τὸν κίνδυνο καὶ βρῆκε τὸν τρόπο νὰ ἐξουδετερώσῃ τὸ φοβερὸ αὐτὸ ὅπλο. Διέταξε ἐν πρώτοις τοὺς καταπληκτικοὺς Ἀγριᾶνας καὶ Κρῆτας τοξότας νὰ ξεντώνουν τοὺς «ἐλάτας», τοὺς ὁδηγοὺς δηλαδὴ τῶν πωτογόνων αὐτῶν τάνκς, ὥστε νὰ μένουν ἀκυβέρνητοι οἱ κινούμενοι αὐτοὶ σὰν φρούρια ὄγκοι καὶ κατόπιν νὰ ξεντώνουν τοὺς ἴδιους τοὺς ἐλέφαντας. Πρὸς τὸν σκοπὸ αὐτὸ τοὺς εἶχε ἐφοδιάσει μὲ «κοπίδας», μὲ εἰδικὰ κοφτερὰ μαχαίρια, μὲ τὰ ὁποῖα οἱ Ἀγριᾶνες καὶ οἱ Κρῆτες ἔκοβαν τὶς φτέρνες καὶ τὶς προβοσκίδες τῶν ἐλεφάντων καὶ ἔτσι ἀνίσχυρα καὶ βαρειὰ τραυματισμένα τὰ θηρία ἐγίνοντο φραγμὸς γιὰ τοὺς στρατιώτας τοῦ Πώρου πιά.

Θὰ μποροῦσα, βέβαια, ἀναρίθμητα ἄλλα ν' ἀναφέρω ἱστορικὰ ἐπεισόδια ποὺ δίνουν τὸ μέτρο τῆς ἀξίας τοῦ Ἀλεξάνδρου ὡς μεγαλοφυοῦς ἀρχηγοῦ καὶ ποὺ δημιουργοῦν τὴν πεποίθησι ὅτι ἡ ἀρχὴ καὶ τὸ θεμέλιο ὅλων τῶν σημερινῶν πολεμικῶν μηχανῶν βρίσκονται στὴν ἀρχαία καὶ στὴν βυζαντινὴ Ἑλλάδα. Ἀκόμα καὶ οἱ μεγάλες γραμμὲς τῆς σημερινῆς ἢ μᾶλλον τῆς αἰωνίας στρατηγικῆς, πάλι σ' αὐτὴ βρίσκονται. Αὐτὴ ἡ προπομπὴ προσκόπων ἀποφασιστικῶν, ποὺ καταλαμβάνουν σταθμούς, σιδηροδρόμους, ἀεροδρόμια, ἡ ὑπέρκαμψις φρουρίων, ἡ προέλασις μὲ κεραυνοβόλον ταχύτητα ἐνῶ πίσω μάχονται ἀκόμη οἱ ἐχθροί, ἡ ἐπίθεσις διὰ μαζῶν στρατοῦ, ἀποτελεῖ μέρος τῆς ὅλης στρατηγικῆς τοῦ Ἀλεξάνδρου, ἡ ὁποία εἶχεν ὡς δόγμα αὐτὰ τὰ λίγα: «παρενοχλεῖν πανταχοῦ καὶ ἐπιτίθεσθαι μετὰ συμπαγῶν δυνάμεων καθ' ἑνὸς σημείου».

Ἔχει ἀποδειχθῆ ἀναμφισβήτητα ὅτι ἐκεῖνα ποὺ ἐξασφαλίζουν τὴν νίκη εἶναι ὁ ἀρχηγός, ἡ ψυχραιμία, ἡ γενναιότης καὶ ἡ ἐγκαρτέρησις. Ἀρχηγοὶ σὰν τὸν Ἡράκλειο, ποὺ ἄφησε τὴν Κωνσταντινούπολι νὰ πολιορκῆται ἀπὸ τοὺς Ἀβάρους καὶ τοὺς Πέρσες καὶ ὁ ἴδιος εἰσέβαλε στὴν Περσία, χτυπῶντας ἔτσι τὸν ἐχθρὸ στὴν καρδιά. Ἀρχηγὸς ἐπινοητικὸς σὰν τὸν Κολοκοτρώνη ποὺ σὲ μιὰ στιγμὴ ποὺ ἀντελήφθη πὼς οἱ δυνάμεις του δὲν ἦσαν ἐπαρκεῖς γιὰ νὰ χτυπήσουν τὸν ἐχθρό, ἔμπηξε παλούκια στὸ χῶμα καὶ πάνω ἔβαλε φέσια, γιὰ νὰ φαίνεται πολὺς ὁ στρατός του. Ἀρχηγὸς σὰν τὸν Ξενοφῶντα ἐφευρετικὸς καὶ ὀξὺς ποὺ σὲ μιὰ στιγμὴ κινδύνου παρέταξε τοὺς μυρίους καὶ τοὺς διέταξε νὰ κάνουν σημειωτὸν ἐπὶ ὥρας, πρᾶγμα ποὺ ἔκαμε τοὺς ἐχθροὺς νὰ νομίσουν ὅτι εἶχαν ἀπέναντί τους ἀναρίθμητους ἀντιπάλους.

Αὐτὰ τὰ λίγα ἐθεώρησα κάτι σὰν καθῆκον νὰ γράψω, γιατὶ σ' ὅλες τὶς ἐποχές, σ' ὅλους τοὺς λαοὺς καὶ σ' ὅλους τοὺς αἰῶνες τὰ ἴδια στοιχεῖα εἶναι ποὺ φέρνουν τὴν νίκη, τὴν πρόοδο καὶ τὸν θρίαμβο. Οἱ λαοὶ μεγαλύνονται μὲ τὴ θέλησι, τὸ πεῖσμα, τὴν ἐργατικότητα καὶ τὴν ψυχραιμία. Χωρὶς αὐτὰ οὔτε τὰ ἄτομα, οὔτε οἱ στρατοὶ ἠμποροῦν νὰ θριαμβεύσουν. Πρέπει νὰ τὄχουν καλὰ στὸ νοῦ τους αὐτὸ τὰ σημερινὰ ἑλληνόπουλα, ποὺ θὰ εἶναι σὲ λίγα χρόνια οἱ κυβερνῆται καὶ οἱ πρωτοπόροι τοῦ αἰωνίου ἑλληνικοῦ μεγαλείου.

Χρ. Ἐμμ. Ἀγγελομάτης

ΕΝΑ ΑΡΙΣΤΟΥΡΓΗΜΑΤΙΚΟ ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ Υπο Α. Β. Γ.

ΣΤΑ ΧΡΟΝΙΑ ΤΟΥ ΜΕΓΑΛΟΥ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ

17. (Συνέχεια)

Ἂν πετύχῃ, τὸ μεγάλο ὄνειρο κάθε γνήσιας ἑλληνικῆς ψυχῆς πραγματοποιεῖται: ἑνώνεται ἡ Ἑλλάδα. Ἑνώνεται ἡ Ἑλλάδα, γίνεται τὸ πρῶτο βῆμα καὶ θὰ μπορέσῃς καὶ σύ, Ἀλέξανδρε, μιὰ μέρα νὰ πραγματοποιήσῃς τὸ δικό σου τ' ὄνειρο: Νὰ κατακτήσῃς τὴν Ἀσία.

Ὁ Ἀλέξανδρος ἄκουγε, μὰ δὲ μιλοῦσε. Ὅλα αὐτὰ ποὺ τοῦ ἔλεγε ὁ δάσκαλός του τἄβρισκε σωστά, ἤξερε τί μεγάλη σημασία ἔχει ἡ ἐκστρατεία αὐτὴ καὶ παρακαλοῦσε τὸν πατέρα του νὰ λάβῃ κι' αὐτὸς μέρος. Κι' ὁ πατέρας του τὸν διώρισε ἀρχηγὸ τοῦ ἱππικοῦ.

Ὁ σοφὸς Ἀριστοτέλης ἐξακολούθησε:

— Τί θὰ πῇ, Ἀλέξανδρε, νὰ κατακτήσῃς τὴν Ἀσία; Ξέρεις;

— Πῶς δὲν ξέρω, ἀποκρίθηκε μὲ ζωηρότητα τὸ φλογερὸ βασιλόπουλο. Νὰ κάμῃς πόλεμο, νὰ νικήσῃς, νὰ κυριέψῃς τὶς πολιτεῖες, νὰ βάλῃς φρουρὲς καὶ ν' ἀνακηρυχθῇς βασιλιᾶς.

— Δὲν ἀρκεῖ, δὲν ἀρκεῖ! εἶπε σηκώνοντας τὴ φωνή του ὁ Ἀριστοτέλης.

Ὁ Ἀλέξανδρος σκέφτηκε μιὰ στιγμή. Καὶ σὲ λίγο:

— Ἔχεις δίκιο, σοφέ μου δάσκαλε, εἶπε. Δὲν ἀρκεῖ νὰ καταχτήσῃς μοναχὰ τὸ σῶμα· πρέπει νὰ καταχτήσῃς καὶ τὴν ψυχή. Γιὰ νὰ καταχτήσῃς τὴν Ἀσία ἀληθινὰ πρέπει νὰ καταχτήσῃς προπάντων τὴν ψυχή της.

— Καὶ πῶς θὰ τὸ κατορθώσῃς;

— Μεταδίδοντας στοὺς βαρβάρους τὸν ἑλληνικὸ πολιτισμό. Τὶς τέχνες μας, τὰ γράμματα, τὶς ἐπιστῆμες. Νὰ ζοῦν σὰν Ἕλληνες. Νὰ φωτιστῇ ὁ νοῦς τους, νὰ ἰσορροπήσῃ ἡ βάρβαρη δύναμί τους καὶ νὰ μάθουν πῶς τὸ ἀνώτατο ἀγαθὸ τοῦ ἀνθρώπου εἶναι ἡ ἐλευθερία.

Ὁ Ἀριστοτέλης ἄκουγε τὸ μαθητή του εὐχαριστημένος. Ἅμα ὁ νέος τελείωσε, ὁ σοφὸς δάσκαλος τοῦ ἔπιασε τὸ χέρι:

— Οἱ θεοὶ νὰ δώσουν, Ἀλέξανδρε, εἶπε, γρήγορα μὲ τὸν τρόπο αὐτὸν νὰ καταχτήσῃς τὴν Ἀσία!

— Στ' ὄνομα τοῦ Πανελληνίου θεοῦ! φώναξε ὁ Φίλιππος στὸ στρατό του, τὴν ἄλλη μέρα τὸ πρωΐ, κι' ἔδωσε τὸ σύνθημα νὰ ξεκινήσουν.

Πέρασαν τὴ Δυτικὴ Μακεδονία, μπῆκαν στοὺς ἀπέραντους κάμπους τῆς Θεσσαλίας, διάβηκαν τὸν Πηνειὸ ποταμό, ἔφτασαν στὶς ξακουστὲς Θερμοπύλες.

Μόλις ἔμαθαν οἱ ἑλληνικὲς πολιτεῖες πῶς ὁ Φίλιππος μὲ τὸ στρατό του μπῆκε στὴν Ἑλλάδα καὶ κατέβαινει, ἔγιναν ἀνάστατες. Καὶ πρῶτος πρῶτος ὁ Δημοσθένης ἄρχισε πάλι νὰ βγάζῃ πύρινους λόγους ἐναντίον τοῦ Φιλίππου.

— Ἔφτασε ὁ βάρβαρος, φώναζε στοὺς Ἀθηναίους, θὰ ὑποτάξῃ τὴν Ἑλλάδα, θὰ χάσουμε τὴν ἐλευθερία μας! Ἂς συνασπιστοῦν ὅλες οἱ ἐλεύτερες ἑλληνικὲς πολιτεῖες ἐναντίον του!

Ἔτρεξε στὴ Θήβα κηρύχνοντας τὴν ἕνωσι ὅλης τῆς Ἑλλάδας ἐναντίον τοῦ Φιλίππου. Ὁ Δημοσθένης ἦταν μεγάλος ρήτορας, εἰλικρινὴς πατριώτης, μὰ τὸ μυαλό του δὲν ἔβλεπε μακριά. Δὲν ἔβλεπε πῶς κι' οἱ Μακεδόνες ἦταν κι' αὐτοὶ γνήσιοι Ἕλληνες καὶ πῶς τώρα πιά, γιὰ νὰ σωθῇ ἡ Ἑλλάδα, ἔπρεπε νὰ ἑνωθῇ κάτω ἀπὸ ἕνα ἰσχυρὸ ἀρχηγό. Κι' ἕνας μονάχα τώρα ὑπῆρχε: ὁ βασιλιᾶς τῆς Μακεδονίας. Τὸ κέντρο τῆς ἑλληνικῆς δύναμης εἶχε μετατοπιστῇ ψηλά, στὴ Μακεδονία.

Ἡ μεγάλη ρητορικὴ δύναμι τοῦ Δημοσθένη παρέσυρε πολλὲς ἑλληνικὲς πολιτεῖες ἐναντίον τοῦ Φιλίππου: τὴν Ἀθήνα, τὴ Θήβα, τὴν Κόρινθο, τὰ Μέγαρα, τὴν Κέρκυρα. Πῆρε κι' ὁ Δημοσθένης τὴν ἀσπίδα καὶ τὸ κοντάρι του κι ἔτρεξε κι' αὐτὸς νὰ πολεμήσῃ.

Τοῦ κάκου ὁ Φίλιππος ἔστελνε σὲ ὅλη τὴν Ἑλλάδα πρεσβεῖες καὶ διαλαλοῦσε:

— Δὲν ἦρθα γιὰ νὰ ὑποτάξω τὴν Ἑλλάδα! Εἶμαι Ἕλληνας κι' ἐγὼ κι' ἦρθα νὰ βάλω τέλος στὶς διχόνοιες, νὰ ἑνωθοῦμε ὅλοι καὶ νὰ ἐλευτερώσουμε τοὺς Ἕλληνες ποὺ ζοῦν στὴν Ἀσία. Αὐτὸς εἶναι ὁ σκοπός μου! Ἂς μὴν πιαστοῦμε σὲ πόλεμο!

Μὰ οἱ Ἕλληνες, ἐρεθισμένοι ἀπὸ τὰ λόγια τοῦ Δημοσθένη, δὲν ἄκουγαν.

— Ἔξω, ἔξω! φώναζαν. Ἔξω ὁ βάρβαρος ὁ Μακεδόνας!

Ὁ Μακεδονικὸς στρατὸς τώρα εἶχε περάσει στὴ Βοιωτία κι' ἔφτασε κοντὰ στὴ Θήβα, στὴ Χαιρώνεια. Κάτω ἀπὸ ἕνα δρῦ, στὶς ὄχθες τοῦ ποταμοῦ Κηφισοῦ, ὁ Ἀλέξανδρος εἶχε στήσει τὴ σκηνή του.

— Στέφανε, εἶπε στὸ μικρό του ἀκόλουθο, αὔριο θἄχουμε πόλεμο. Οἱ ἀντίπαλοί μας εἶναι πολλοὶ καὶ γενναῖοι. Θὰ πολεμήσουν ἄγρια. Ἂν πάθω τίποτα, νὰ αὐτὲς τὶς δυὸ ἐπιστολές, κράτησέ τις νὰ δώσῃς τὴ μιὰ στὴ μητέρα μου, τὴν ἄλλη στὸν Ἡφαιστίωνα. Κατάλαβες;

— Κατάλαβα, εἶπε ὁ Στέφανος μὲ πνιγμένη φωνή.

Ἔκρυψε τὶς δυὸ ἐπιστολὲς στὸν κόρφο του καὶ τὰ μάτια του βούρκωσαν. Ὁ Ἀλέξανδρος τὸν χτύπησε χαϊδευτικὰ στὸν ὦμο:

— Ἔννοια σου, μικρέ μου ἀδερφέ, τοῦ εἶπε, καὶ δὲν παθαίνω τίποτα. Ἔχω μπροστά μου, θαρρῶ, μεγάλο δρόμο. Μὰ εἶναι σωστὸ ὅλα νὰ τὰ προβλέπῃ κανείς. Νἆναι ἕτοιμος κάθε στιγμὴ νὰ πεθάνῃ.

Ὁ Φίλιππος ἔστειλε τὴ στιγμὴ ἐκείνη ἄνθρωπο καὶ τὸν φώναξε:

— Ἀλέξανδρε, τοῦ εἶπε, αὔριο θὰ δοθῇ ἡ μεγάλη μάχη. Οἱ ἀντίπαλοι εἶναι ἐξίσου γενναῖοι μὲ μᾶς· εἶναι ὅμως περισσότεροι. Πρέπει λοιπόν, ἂν θέλουμε νὰ νικήσουμε, νὰ μεταχειριστοῦμε καὶ λίγη πανουργία. Σὲ κάλεσα νὰ σοῦ μπιστευτῶ τὰ σχέδιά μου.

— Σὲ ἀκούω, πατέρα, εἶπε ὁ Ἀλέξανδρος.

— Ξέρεις πῶς εἶναι παραταγμένοι

— Ἔχεις δίκηο, σοφέ μου Δάσκαλε, εἶπε ὁ Ἀλέξανδρος.

Η ΑΚΡΟΠΟΛΗ ΤΩΝ ΑΘΗΝΩΝ

Μὲ τί συγκίνηση [illegible] κανεὶς ἀπὸ μακριὰ [illegible] Ἀκρόπολι τῶν Ἀθηνῶν καὶ μὲ τί χτυποκάρδι ἀνεβαίνει τὰ σκαλοπάτια τῶν Προπυλαίων, γιὰ νὰ σταθῇ μπρὸς ἀπὸ τὸ ἀκρωτηριασμένο ἀριστούργημα, τὸν Παρθενῶνα! Στὴ φαντασία μας ἀνεβαίνει μαζί μας ὁλόκληρη ἡ ἀρχαία Ἀθήνα καὶ ξοπίσω της ὁλόκληρος ὁ ἀρχαῖος κόσμος, σὲ μακριὰ λιτανεία. Κυττῶντας σὰν ποὺ κυττᾶμε — μὲ βαθειὰ ἀνάσα στὰ [illegible] — γύρω μας τὰ φωτεινὰ [illegible] ἀνοίγεται μπρός μας μεγάλο βιβλίο, ποὺ ἡ ἱστορία τοῦ Ἔθνους μας εἶναι γραμμένη μὲ [illegible] γράμματα. Ἀγῶνες, [illegible] γιὰ νὰ φτιάσουν τὸ Ἔθνος αὐτὸ ποὺ λέγεται Ἑλλάδα. Ὁ πολιτισμός του, ἀθάνατος καὶ αἰώνιος, φαίνεται χαραγμένος σὲ κάθε ξέφτισμα τῶν δοξασμένων μαρμάρων ποὺ στέκονται μπροστά μας σὰν νὰ μᾶς λένε: «Κυττάξτε μας· ἐμεῖς βγήκαμε ἀπὸ τὸ τίποτα. Χιλιάδες χρόνια πρὶν ἤμασταν πέτρα ἄμορφη, κλεισμένη μέσα στὰ σπλάχνα τῆς Πεντέλης· ἀπὸ κεῖ μὲ τὴν φιλοπατρία, τὴν παλληκαριά, τὴν αὐτοθυσία τῶν προγόνων σας, γενήκαμε Ἰδέα ποὺ συμβολίζει ὅ,τι εὐγενέστερο ὑπάρχει στὸν κόσμο· τὴν Πατρίδα. Σὰν [illegible] καὶ γι' [illegible] καμένα, χτυπημένα, σπασμένα, δεχόμαστε [illegible] τὶς χρυσὲς ἀχτῖνες τοῦ Ἑλληνικοῦ ἥλιου ποὺ μᾶς δείχνει σ' ἐσᾶς σὰν σύνθημα νέων ἀγώνων. Μακάρι καὶ σεῖς, δουλεύοντας, πολεμῶντας γιὰ τὴν Ἰδέα, νὰ κάμετε νέα δικά σας σύμβολα καὶ νὰ τὰ στήσετε πάνω σὲ μᾶς τὰ ρημάδια.». Αὐτὰ σκεφτόμαστε σὰν ποὺ κυττᾶμε μὲ περηφάνεια γύρω μας.

Τὴ ζωντανὴ αὐτὴ ἱστορία τοῦ Ἔθνους μας ἂς τὴ δοῦμε τώρα ἀπὸ πιὸ κοντά, σὰν ἱστορία καὶ γένεσι τῶν μνημείων αὐτῶν· καὶ πρὶν ἀρχίσουμε τὴν [illegible] τῆς Ἀκρόπολης γενικά, ἂς δοῦμε πρῶτα τί σημαίνει ἀκρόπολις καὶ τὴν ἱστορία τῶν ἀκροπόλεων.

Ἀκρόπολις τὰ πολὺ παληὰ χρόνια ἐσήμαινε τὴν ἄκρα πόλι, δηλαδὴ τὴν ἀπάνω πόλι, ἐπειδὴ τὴν ἐποχὴ ἐκείνη ἔχτιζαν τὴν πολιτεία πάνω σὲ ψηλὰ μέρη, τὰ ὁποῖα τριγύριζαν μὲ τοῖχο ψηλὸ καὶ χοντρό· τὸν καιρὸ ἐκεῖνο δὲν [illegible]χεν ἀσφάλεια μεγάλη, γιατὶ ἐκτὸς ἀπὸ τοὺς μεγάλους πολέμους γίνονταν πολὺ ταχτικὰ ἐπιδρομὲς γιὰ ἁρπαγὴ καὶ ληστεία· σὲ κάθε κίνδυνο [illegible] κλείνονταν μέσα στὸ φρούριο καὶ [illegible] τὸν ἐχθρό. Ὅταν πιὰ οἱ ἐπιδρομὲς λιγόστεψαν καὶ ἡ ἀσφάλεια μεγάλωσε, πλήθυναν δὲ καὶ οἱ κάτοικοι, ἀναγκάζουνταν νὰ χτίζουν σπίτια γύρω-τριγύρω στὴν ἀκρόπολι, μέσα δὲ σ' αὐτὴν [illegible] τὰ [illegible] ἱερὰ καὶ [illegible]ματα τῆς πολιτείας, τοὺς θησαυροὺς κτλ. Ὅταν ὅμως ὑπῆρχε κίνδυνος, τότε ἄφιναν τὴν γύρω ἀπὸ τὴν ἀκρόπολι πολιτεία καὶ κλείνονταν σ' αὐτήν.

Μιὰ ἀπὸ τὶς πιὸ δοξασμένες ἀκροπόλεις, ἴσως ἡ πιὸ δοξασμένη, ἦταν καὶ ἡ Ἀκρόπολις τῶν Ἀθηνῶν καὶ γιὰ τὴν ἱστορία της καὶ γιὰ τὰ καλλιτεχνήματα ποὺ χτίστηκαν ἐκεῖ πάνω. Θαυμάζεται ἀπὸ ὅλη τὴν ἀνθρωπότητα ποὺ τρέχει ἀπὸ ὅλα τὰ σημεῖα τῆς γῆς νὰ προσκυνήσῃ πάνω στὸ δοξασμένο βράχο. Ἡ Ἀκρόπολις τῶν Ἀθηνῶν [illegible] ἀπὸ τὸ [illegible] τὸ [illegible] Ἡρώδου τοῦ Ἀττικοῦ. Στὴν κορυφὴ αὐτὴ οἱ διάφοροι ἄρχοντες τῶν Ἀθηνῶν, ὁ Πεισίστρατος, ὁ Κίμων, ὁ Περικλῆς, ἔχτισαν γύρω-τριγύρω τοῖχο καὶ τὴν γέμισαν χῶμα, σὲ τρόπο ποὺ ἡ Ἀκρόπολις πῆρε τὸ σημερινὸ σχῆμα ποὺ βλέπουμε [illegible] κάτοικοι τῶν Ἀθηνῶν [illegible] π. Χ. [illegible] ὁ [illegible] Αἰγύπτο [illegible] γι' αὐτὸ [illegible] ὁ Ἐρεχθεὺς καὶ [illegible] ἀπὸ τὸν ὁποῖο οἱ Ἀθηναῖοι ὀνομάσθηκαν Ἴωνες. Ἀπὸ τοὺς πρώτους βασιλιάδες ἡ Ἀκρόπολις [illegible] κέντρο ὅλης τῆς γύρω χώρας· καὶ ἐκεῖ πάνω [illegible] τοὺς ναοὺς καὶ τὰ [illegible] τῆς [illegible].

[illegible] ξέρουμε ἱστορικὰ [illegible] ὁ ναὸς τῆς Ἀθηνᾶς, ποὺ τὸν [illegible] στὸ 480 π. Χ. καὶ ποὺ τὸν ἔλεγαν Ἑκατόμπεδον γιατὶ εἶχε μάκρος ἑκατὸ ποδάρια. Ὁ ναὸς αὐτὸς εἶχεν ἀφιερωθῆ στὴν θεὰ Ἀθηνᾶ, γιατὶ αὐτὴν διάλεξαν οἱ Ἀθηναῖοι γιὰ προστάτη τῆς πολιτείας των. [illegible] νὰ ὑποστηρίξουν τὴν γνώμη τους. [illegible] χτύπησε τὸ βράχο μὲ τὴν τρίαινα [illegible] νερὸ· ἡ Ἀθηνᾶ χτύπησε κι' αὐτὴ τὸ βράχο μὲ τὸ δόρυ της καὶ νὰ! μιὰ ἐληὰ φύτρωσε· ὁ Κέκροψ προτίμησε τὴν προστασία τῆς Ἀθηνᾶς [illegible] τὸ ἄγαλμα τῆς Ἀθηνᾶς, ποὖταν ξύλινο στὴν ἀρχὴ καὶ τὄλεγαν οὐρανοκατέβατο, γιατὶ δὲν βρίσκονταν ἀνθρώπινο χέρι νὰ πῇ πὼς τὄχε κάμει.

Ὅταν ὁ Ξέρξης μὲ τὸν ἀναρίθμητο στρατό του [illegible] οἱ [illegible] τους σκότωσαν ὅλους καὶ ἔκαψε τὴν Ἀκρόπολι.

Ὅταν καταστράφηκαν οἱ Πέρσαι καὶ οἱ Ἀθηναῖοι [illegible] πίσω, [illegible] τὴν πολιτεία τους, τοὺς ναοὺς των καὶ ὅλα τὰ μνημεῖα ποὖχαν κάψει οἱ Πέρσαι. Τότε ἄρχισαν νὰ ξαναχτίζουν καὶ τὰ μνημεῖα τῆς Ἀκροπόλεως πολὺ ὡραιότερα ἀπὸ ὅ,τι ἦταν πρίν. [illegible] φαίνεται τὸ [illegible] φαίνονται τὰ [illegible] ποὖκαψαν [illegible] ἀπὸ τὴ φωτιά, ποὺ [illegible] ὁ [illegible] βάλει νὰ χτίσουν κι' αὐτὰ στὴν βόρεια φατσὰ τοῦ τείχους, γιὰ νὰ φαίνουνται ἀπὸ τὴν πόλι καὶ νὰ θυμίζουν στὸ λαὸ τὴν προσβολὴ ποὺ τοὔκαμαν οἱ Πέρσαι.

Γιὰ νὰ ξαναχτισθῇ ἡ Ἀκρόπολις καὶ τὰ μνημεῖα της [illegible] οἱ μεγαλύτεροι καλλιτέχνες τῆς ἐποχῆς ἐκείνης. Ὁ Φειδίας ὁ γλύπτης, οἱ ἀρχιτέκτονες Ἰκτῖνος, Καλλικράτης, Μνησικλῆς. Καὶ βγῆκαν ἀπὸ τὰ χέρια τους ἀ[illegible] ἀθάνατα· τὰ Προπύλαια, τὸ Ἐ[illegible] τὸ ἄγαλμα τῆς [illegible] μέσα στὸν Παρθενῶνα, τὸ [illegible]μα τῆς Ἀθηνᾶς, τὸ [illegible] μας στὴν τέχνη καὶ τὸν πολιτισμό.

Ἡ Ἀκρόπολις διετήρησε τὴν λαμπρότητά της σ' ὅλη τὴν περίοδο τοῦ ἀρχαίου κόσμου [illegible] Τὸ δὲ Ἐρεχθεῖον [illegible].

[illegible] ὡραίου αὐτοῦ κτιρίου [illegible] οἱ Τοῦρκοι χάλασαν [illegible] κης γιὰ νὰ [illegible] 1827 [illegible] τὸ Ἐρ[illegible].

[illegible] μένος, ἀκρωτηριασμένος [illegible] τρεία τοῦ κόσμου.

Καὶ παρὰ τὶς συμφορὲς ποὺ δοκίμασε, πάλι [illegible] τὸ Ἔθνος. [illegible] τρίμμια του ἕνας πολιτισμός, ποὺ δὲν εἶχε πεθάνει, μιὰ κληρονομιὰ ποὺ ὑπομονετικὰ περίμενε τὴν ὥρα της νὰ βγῇ πάλι ἐλεύθερη μέσα σὲ ἐλεύθερους πολίτες. Ἡ ὥρα αὐτὴ ἦταν ἡ 25η Μαρτίου τοῦ 1821· καὶ οἱ κληρονόμοι ἐμεῖς. Ἂς βαστήξουμε τὸν πολιτισμὸ αὐτὸ ὁλοκάθαρο σὰν ποὖταν κι' ἂς φτιάξουμε κι' ἐμεῖς δικό μας, ποὺ νἆναι συνέχεια τοῦ παληοῦ.

Δ. Ζ. [illegible]

οἱ ἀντίπαλοι; ρώτησε ὁ Φίλιππος.

—Ξέρω, ἀποκρίθηκε ὁ Ἀλέξανδρος. Ἔστεια [illegible]. Στὴν ἀριστερά, ἄκρα δέκα χιλιάδες Ἀθηναῖοι κι' ἑξακόσιοι [illegible]. Στὴ μέση οἱ μικρὲς συμμαχικὲς πολιτεῖες, [illegible] χιλιάδες πεζοὶ κι ἑξακόσιοι καβαλλάρηδες, κι' ἀκόμα πέντε χιλιάδες μισθοφόροι. Καὶ στὴ δεξιὰν ἄκρα, πρὸς τὸν Κηφισό, στέκουνται οἱ φάλαγγες τῶν Θηβαίων, δώδεκα χιλιάδες πεζοί, κι' ὀχτακόσιοι καβαλλάρηδες. Μαζί τους [illegible] κι' ὁ ξακουστὸς ἱερὸς λόχος: [illegible] ἐκλεκτοὶ νέοι.

Ὁ Φίλιππος ἄκουγε τὸ γυιό του μὲ θαυμασμό.

—Ἀλέξανδρε, εἶπε, οἱ πληροφορίες σου εἶναι πιὸ σωστὲς ἀπὸ τὶς δικές μου. Ἔχεις ἐσὺ καλύτερους κατασκόπους.

Ὁ Ἀλέξανδρος χαμογέλασε.

—Τὸ σχέδιό σου, πατέρα, εἶπε.

—Ἄκουσε: Ἐσὺ θὰ παραταχτῇς μὲ τὸ ἱππικό σου ἀπέναντι στοὺς Θηβαίους, ἐνῶ μὲ τὶς πιὸ ἐκλεκτὲς φάλαγγες ἀπέναντι στοὺς Ἀθηναίους. Μόλις ἀρχίση ἡ μάχη ἐγὼ θὰ κάμω πὼς ὑποχωρῶ. Θὰ προχωρήσουν τότε οἱ Ἀθηναῖοι γιὰ νὰ μὲ κυνηγήσουν· καὶ τότε ἐσύ, μὲ ὅλη σου τὴ δύναμι, θὰ ριχτῇς στοὺς Θηβαίους. Θὰ διασπάσης τὴ γραμμή τους, θὰ σκορπίσουν, καὶ τότε κι' ἐγὼ ὅταν [illegible] οἱ Ἀθηναῖοι ἀπὸ τὸ [illegible], θ' ἀρχίσω τὴν ἐπίθεσι. Σύμφωνοι;

Ὁ Ἀλέξανδρος σκέφτηκε κάμποσην ὥρα.

— Σύμφωνοι, ἀποκρίθηκε τέλος. Τὸ σχέδιο μοῦ φαίνεται πονηρὸ καὶ γενναῖο.

(Ἀκολουθεῖ)

ΝΙΚΟΔΗΜΟΣ ΜΕΤΑΞΑΣ, Ο ΙΕΡΟΜΟΝΑΧΟΣ

ΠΡΙΜΟΣ φυσοῦσε ὁ μαΐστρος κεῖνο τὸ ἀπόγευμα. Ἡ γερὴ ἐγγλέζικη σκοῦνα τραβοῦσε μὲ γεμᾶτα πανιὰ πρὸς τὰ στενά. Οἱ καλοκομμένες πράσινες ἀχτὲς ἀργοδιάβαιναν μέσα σὲ μιὰ γαλήνη μακαριότητας. Ἦτανε Ἰούνιος τοῦ 1627. Ἰούνιος ἦτανε πάντα ὁ μῆνας, ποὺ τὰ ἐμπορικὰ βρεταννικὰ καράβια φέρναν πρὸς τὴν Πόλι, ἀπὸ τὴν πατρίδα τους, τὴν Ἀγγλία, τὰ κασμήρια καὶ τὶς τσόχες.

Πάνω στὸ γυαλιστερὸ κατάστρωμα δυὸ ἄνδρες περπατοῦσαν σιωπηλοί. Δυὸ Ἕλληνες. Ὁ ἕνας μὲ ἔξυπνα εὐκίνητα μάτια, φαίνονταν σὰν ἔμπορος, ἀπὸ αὐτούς, ποὺ πολλοὶ κατέβαιναν τότε μαζὶ μὲ τὰ ἐμπορεύματά τους ἀπὸ τὴν Εὐρώπη. Γιὰ τὸν ἄλλον δὲν ἦτανε ἀνάγκη νὰ σπάση κανεὶς τὸ κεφάλι του. Τὸ φόρεμά του τὸν συνιστοῦσε ἀμέσως. Ἦτανε ἱερομόναχος. Κι' ὄχι μονάχα τὸ μαῦρο του ράσο τὸ δήλωνε, ἀλλὰ καὶ τὸ ἀσκητικό του πρόσωπο, ποὺ θύμιζε χλωμὲς βυζαντινὲς ζωγραφιές. Κάτω ὅμως ἀπὸ τὸ γαλήνιο αὐτὸ ράσο κρύβονταν ἕνας νευρώδικος ἄνθρωπος καὶ κάτω ἀπὸ τὸ ἀσκητικὸ πρόσωπο ἕνα ἀνήσυχο καὶ ἐνεργητικὸ πνεῦμα.

Ὁ Νικόδημος Μεταξᾶς, ὁ ἱερομόναχος, στάθηκε γιὰ μιὰ στιγμή, ἔσκυψε τὸ κεφάλι πρὸς τὸ φίλο του καὶ σὰν νὰ συνέχιζε δυνατὰ τὴ σκέψι, ποὺ τόσην ὥρα τὸν ἀπασχολοῦσε, εἶπε μὲ θερμὴ φωνή:

«Ἡ θεϊκὴ αὐτὴ ἀνακάλυψι, ποὺ ἄνοιξε τὸ πνεῦμα τῶν ἀνθρώπων καὶ πλάτυνε τὶς ψυχές, ἔμεινε γιὰ μᾶς τοὺς Ἕλληνες ξένη. Γιὰ τοὺς Ἕλληνες, ποὺ δώσανε τὰ φῶτα μιὰ φορὰ στὴν οἰκουμένη!», πρόσθεσε περίλυπος. «Ξέρεις τί θὰ πῆ, Δημήτρη, νὰ μὴν εἶσαι ἀναγκασμένος πιὰ ν' ἀντιγράφῃς. Νὰ μπορῇς νὰ βγάζῃς ἕνα βιβλίο σὲ ἑκατό, διακόσια ἀντίτυπα! Νὰ μπορῇ ἡ σκέψι σου νὰ σκορπιέται στὸν κόσμο καὶ νὰ βρίσκῃ τὸ νοῦ καὶ τὴν ψυχὴ τοῦ συνανθρώπου σου μίλια μακρυά;»

Τὸ λιγνό του πρόσωπο εἶχε ἀνάψει καὶ τὰ μάτια του λαμποκοποῦσαν, σὰν νὰ εἶχε μέσα τους χωνέψει ὅλο τὸ χρυσαφὶ φῶς τοῦ καλοκαιριάτικου ἐκείνου δειλινοῦ. Ἔβγαλε τὸ βελουδένιο σκουφάκι του καὶ τὰ μαλλιά του ἀνέμισαν στὸν βραδινὸ ἀγέρα σὰν μικρὰ φτερά. Ὁ Δημήτρης Καροῦσος τὸν κοίταζε ἔκπληκτα. Ἦτανε καὶ οἱ δυὸ ἀπὸ τὸ ἴδιο χῶμα, μεγάλωσαν μαζὶ καὶ μαζὶ ἔπαιζαν παιδιὰ μέσα στὶς ροῦγες, ἐκεῖ στὶς Κεραμιὲς τῆς Κε... νιᾶς, μὰ δὲν μποροῦσε καλὰ-καλὰ νὰ νοιώσῃ ὁ ἕνας τὸν ἄλλον.

«Ὅταν ὁ δαιμόνιος ἐκεῖνος, ὁ Γουτεμβέργιος, βρῆκε τὸν τύπο πρὶν ἀπὸ δυὸ αἰῶνες, ἡ Ἑλλάδα δὲν μποροῦσε νὰ ὠφεληθῇ τίποτα ἀπὸ αὐτό. Ἦτανε ὑποταγμένη σὲ Φράγκους δεσπότες καὶ τὸ Βυζαντινὸ κράτος ξεψυχοῦσε». Ἔσκυψε πιότερο καὶ ψιθύρισε κοντὰ στ' αὐτὶ τοῦ φίλου του, κοιτῶντας γύρω του.

«Ἦρθε ἔπειτα ὁ Τοῦρκος καὶ τοῦ δωσε τὴν στερνὴ χτυπιά. Κι' ἀπὸ τότε μᾶς πλάκωσε ὄχι μόνο ἡ πιὸ βαρειὰ σκλαβιά, μὰ τὸ χειρότερο, ἡ πιὸ σκοτεινὴ νύχτα!»

Ἅρπαξε πυρετώδικα τὸ μπράτσο τοῦ Δημήτρη καὶ τὸ σφιξε τόσο δυνατά, ποὺ τὸν ἔκανε νὰ ζαρώσῃ τὰ χείλη του.

«Μὲ καταλαβαίνεις, ἀδερφέ μου; Ἡ ἀμάθεια καὶ ἀγραμματωσύνη θὰ λυγίσῃ καὶ θὰ τσακίσῃ τὴ φυλή μας, ὄχι ἡ σκλαβιά! Τὸ ξέρει αὐτὸ ὁ κατακτητὴς καὶ δὲν μᾶς ἀφήνει ν' ἀνοίξουμε τὰ μάτια μας πρὸς τὸ φῶς τῆς γνώσης. Ἡ ἀμάθεια!...» εἶπε μὲ ἀναστεναγμό.

«Ἡ ἀμάθεια... ἡ ἀμάθεια...», ἔκανε σὰν ἠχὼ ὁ ἔμπορος τρίβοντας ἀκόμα τὸ μπράτσο του, ποὺ τόσο τὸν πόνεσε.

«Δὲν σοῦ λέγω, ὑπάρχουν Ἕλληνες, ποὺ τύπωσαν καὶ τυπώνουν, ὅπως ἔκανα κι' ἐγὼ στὸ Λονδῖνο, μὰ δὲν εἶναι ἐκεῖνα τὰ βιβλία ποὺ χρειάζεται ἡ Φυλή μας καὶ τὰ νέα παιδιά της».

«Ἔ, νὰ τώρα ποὺ ξεπληρώνεται τὸ νειρό σου! Νὰ ποὺ ἔμαθες στὸ Λονδῖνο τὴν τέχνη τοῦ τύπου, νὰ ποὺ κουβαλᾶς πιὰ στὴν Πόλι τὰ μηχανήματα ποὺ σοῦ χρειάζονται γι' αὐτό. Μόνο ποὺ ἄδειασε τὸ πουγγί σου, καϋμένε Νικόδημε, μ' αὐτὰ τὰ σιδερικά», ἔλεγε ὁ ἔμπορος.

«Καὶ τὸ ράσο μου θὰ πουλοῦσα ἂν γινόταν ἀνάγκη», ἔκανε ἀστράφτοντας ἀπὸ χαρὰ ὁ καλόγερος. «Χρόνια νάχῃ ὁ ἀφέντης μου, ὁ πατριάρχης Κύριλλος ὁ Λούκαρις, ποὺ μοῦδωκε μιὰ τέτοια ἐντολή. Γιὰ σένα οἱ μπάλλες μὲ τὰ μάλλινα καὶ τὶς στόφες εἶναι τὸ πᾶν. Μὰ γιὰ μένα αὐτὰ τὰ σιδερικὰ καὶ οἱ κάσες μὲ τὰ μικρούτσικα γραμματάκια εἶναι ὁλάκερος ἕνας κόσμος!» Στὸ πρόσωπό του ἁπλώθηκε μιὰ μακαριότητα, μιὰ εὐτυχία, ποὺ εἶναι ἀνήμπορη ἡ πένα νὰ τὴν ἱστορήσῃ. Ἔπαιζε τὸ βραδινὸ μαϊστράλι στὰ μαλλιά του καὶ στῆς ψυχῆς του τὰ φτερὰ ἔπαιζε ὁ ἀγέρας μιᾶς μυστικῆς λαχτάρας γιὰ τὴν πνευματικὴ ἐλευθερία τῆς σκλάβας ἑλληνικῆς Φυλῆς.

Στέκονταν μπροστὰ στὸν Πατριάρχη λάμποντας ἀπὸ χαρά.

Εἴχανε καθίσει σ' ἕνα μπάγκο, χωρὶς νὰ μιλᾶνε πιὰ μαζί. Ὁ καθένας πῆρε τὸ δρόμο μοναχός του, στῆς δικῆς του σκέψης τὰ μονοπάτια. Σὲ λίγο ὅμως ἔσκυψε ὁ Νικόδημος πάλι πρὸς τὸ φίλο του τὸ Δημήτρη.

«Μὰ ὅσο ἀνεβαίνουμε πρὸς τὴν Πόλι, τόσο καὶ τρέμει ἡ καρδιά μου μὴν λάχῃ καὶ μᾶς κάνουν καμμιὰ δουλειά. Τὰ τούρκικα τελωνεῖα τὰ φοβᾶμαι! Μόλις δοῦν σὲ μᾶς τοὺς ραγιάδες φυλλάδα, χαρτὶ ἢ κάτι ποὺ ἔχει σχέσι μ' αὐτά, τὸ πετοῦν χωρὶς νὰ χάσουν καιρὸ στὴ θάλασσα καὶ τὸν κάτοχό τους στὸ μπουντρούμι».

Τόση πίκρα ἔσταζαν τὰ χείλη του, ποὺ ὁ Δημήτρης ὁ Καροῦσος ἔβαλε τὸ χέρι του πάνω στὸ γόνατο τοῦ φίλου του παρηγορῶντάς τον.

«Ἔννοια σου Νικόδημε, ὁ πατριάρχης θὰ τὸ κατορθώσῃ...»

Τὸ καράβι σκαμπανέβαζε στὸ δυνατὸ τώρα ἀγέρα τοῦ σύθαμπου.

* * *

Πόσες πίκρες, πόσα προσκυνήματα, πόσα καρδιοχτύπια! Τὸ ἀσκητικὸ τοῦ Νικοδήμου Μεταξᾶ, τοῦ ἱερομόναχου, πρόσωπο εἶχε γίνει πιὸ ἀδύνατο τὶς μέρες ἐκεῖνες. Ἀπὸ τὸν Πιλάτο στὸν Καϊάφα καὶ πάλι ξαναρχῆς. Ὅταν ὁ Πατριάρχης Κύριλλος ὁ Λούκαρις τοῦ εἶπε λυπημένος πὼς καθὼς φαίνεται δὲν θὰ μπορέσουν νὰ ξεμπλέξουν τὰ μηχανήματα, ἔνοιωσε μιὰ μαχαιριὰ μέσα στὴν καρδιά του. Τόσοι κόποι λοιπὸν καὶ τόσες ἀγωνίες ἔπρεπε μάταια νὰ πᾶνε; Τρόμαξε, χλώμιασε καὶ στηρίχτηκε στὴν ἄκρη ἑνὸς τραπεζιοῦ νὰ μὴν πέσῃ.

«Καὶ τὰ βιβλία, ποὺ θὰ τυπώναμε γιὰ τὰ παιδιά;... καὶ ὅλα τὰ ἄλλα;» ψιθύρισε σὲ μεγάλη ἀπελπισία.

Κι' ὅμως τὸ ψυχικὸ σθένος τοῦ καλόγερου δὲν μποροῦσε νὰ σπάσῃ τόσο γλήγορα. Βρῆκε τὸ δρόμο ὁ ἴδιος, γιατὶ εἶχε τὴν ψυχὴ του ὁδηγό.

Μὲ τὸν ἀρχιεπίσκοπο Κορινθίας, ποὺ ἦτανε φίλος του, παρουσιάστηκε ἀπὸ μέρους τοῦ Πατριάρχου στὸν Ἄγγλο πρέσβυ κι' ἱστόρησε τὸν πόνο του. Ὁ Ἄγγλος διπλωμάτης εἶχε τότε κάποια διαφορὰ μὲ τὸν Γάλλο πρόξενο, ποὺ [illegible] γραφεῖο [illegible] ρεσε καὶ πέρασε.

Ἕνα ἀπόγευμα στεριὰ ἀπὸ κάμποσες μέρες βρέθηκε πάλι ὁ καλόγερος μπροστὰ στὸν Ἐγγλέζο πρέσβυ.

«Ἐξοχώτατε, κι' ἀκόμα μιὰ χάρι θὰ ζητήσω ἀπὸ τὴν ἀφεντιά σου. Καὶ τὴ

ΤΟ ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΚΗΣ [illegible]

Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ ἐπάρας ὁ Ἰησοῦς τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ εἰς τὸν οὐρανὸν εἶπε· Πάτερ, ἐλήλυθεν ἡ ὥρα· δόξασόν σου τὸν Υἱόν, ἵνα καὶ ὁ Υἱός σου δοξάσῃ σε, καθὼς ἔδωκας αὐτῷ ἐξουσίαν πάσης σαρκός, ἵνα πᾶν ὃ δέδωκας αὐτῷ δώσῃ αὐτοῖς ζωὴν αἰώνιον. Αὕτη δέ ἐστιν ἡ αἰώνιος ζωή, ἵνα γινώσκωσί σε τὸν μόνον ἀληθινὸν Θεὸν καὶ ὃν ἀπέστειλας Ἰησοῦν Χριστόν. Ἐγώ σε ἐδόξασα ἐπὶ τῆς γῆς, τὸ ἔργον ἐτελείωσα ὃ δέδωκάς μοι ἵνα ποιήσω· καὶ νῦν δόξασόν με σύ, Πάτερ, παρὰ σεαυτῷ τῇ δόξῃ ᾗ εἶχον πρὸ τοῦ τὸν κόσμον εἶναι παρὰ σοί. Ἐφανέρωσά σου τὸ ὄνομα τοῖς ἀνθρώποις· οὓς δέδωκάς μοι ἐκ τοῦ κόσμου, σοὶ ἦσαν καὶ ἐμοὶ αὐτοὺς δέδωκας, καὶ τὸν λόγον σου τετηρήκασι. Νῦν ἔγνωκαν ὅτι πάντα ὅσα δέδωκάς μοι παρὰ σοῦ ἐστιν· ὅτι τὰ ρήματα ἃ δέδωκάς μοι δέδωκα αὐτοῖς, καὶ αὐτοὶ ἔλαβον, καὶ ἔγνωσαν ἀληθῶς ὅτι παρὰ σοῦ ἐξῆλθον, καὶ ἐπίστευσαν ὅτι σύ με ἀπέστειλας. Ἐγὼ περὶ αὐτῶν ἐρωτῶ· οὐ περὶ τοῦ κόσμου ἐρωτῶ, ἀλλὰ περὶ ὧν δέδωκάς μοι, ὅτι σοί εἰσι. Καὶ τὰ ἐμὰ πάντα σά ἐστι καὶ τὰ σὰ ἐμά, καὶ δεδόξασμαι ἐν αὐτοῖς. Καὶ οὐκέτι εἰμὶ ἐν τῷ κόσμῳ, καὶ οὗτοι ἐν τῷ κόσμῳ εἰσί, καὶ ἐγὼ πρὸς σὲ ἔρχομαι. Πάτερ ἅγιε, τήρησον αὐτοὺς ἐν τῷ ὀνόματί σου ᾧ δέδωκάς μοι, ἵνα ὦσιν ἓν καθὼς ἡμεῖς. Ὅτε ἤμην μετ' αὐτῶν ἐν τῷ κόσμῳ, ἐγὼ ἐτήρουν αὐτοὺς ἐν τῷ ὀνόματί σου· οὓς δέδωκάς μοι ἐφύλαξα, καὶ οὐδεὶς ἐξ αὐτῶν ἀπώλετο εἰ μὴ ὁ υἱὸς τῆς ἀπωλείας, ἵνα ἡ γραφὴ πληρωθῇ. Νῦν δὲ πρὸς σὲ ἔρχομαι, καὶ ταῦτα λαλῶ ἐν τῷ κόσμῳ ἵνα ἔχωσι τὴν χαρὰν τὴν ἐμὴν πεπληρωμένην ἐν αὐτοῖς.

Ἀπὸ τὸ ἀπέναντι Εὐαγγέλιον διδασκόμεθα ὅτι ἡ ζωὴ τοῦ ἀνθρώπου πάνω στὴ γῆ εἶναι πρόσκαιρη. Ἀργὰ ἢ γρήγορα ὁ ἄνθρωπος θὰ ὑποκύψῃ στὸ θάνατο. Ἀλλὰ ὁ Θεὸς γιὰ μιὰ τόσο σύντομη ζωὴ μᾶς προώρισε; Βέβαια ὄχι. Ἔπλασε τὸν ἄνθρωπο γιὰ νὰ ζῇ κοντά του παντοτινὰ καὶ ὄχι πρόσκαιρα. Ἡ ζωὴ ὅμως αὐτὴ δὲν εἶναι ἡ ἐπίγειος, ἀλλὰ ἐκείνη ποὺ συνεχίζει ὁ ἄνθρωπος ἔπειτα ἀπὸ τὸ σωματικό του θάνατο. Στὴ ζωὴ αὐτὴ ὁ ἄνθρωπος ζῇ κοντὰ στὸ Θεὸ καὶ γίνεται κληρονόμος τῆς ἐπουρανίου του βασιλείας. Ἐκεῖ θἄχῃ παντοτινὴ χαρὰ κι' εὐτυχία. Ἀλλὰ τάχα κάθε ἄνθρωπος θὰ ἀπολαύσῃ αὐτὴ τὴν αἰώνια καὶ εὐτυχισμένη ζωή; Καμμιὰ διάκρισις δὲν θὰ γίνῃ; Ὅλοι οἱ ἄνθρωποι εἶναι ἄξιοι αὐτῆς τῆς ζωῆς; Βέβαια ὅλοι οἱ ἄνθρωποι εἶναι προωρισμένοι γι' αὐτή, ἀλλὰ δυστυχῶς λίγοι θὰ φθάσουν ὡς ἐκεῖ. Μὲ τὶς πράξεις μας θ' ἀποδείξουμε ἂν εἴμεθα ἱκανοὶ νὰ καταλάβουμε μιὰ θέσι κοντὰ στοὺς ἁγίους καὶ τοὺς ἀγγέλους τοῦ Θεοῦ. Στὴν προσευχὴ τοῦ Σωτῆρος ποὺ τὸ ἀπέναντι Εὐαγγέλιο μᾶς ἐξιστορεῖ βρίσκομε τί πρέπει νὰ κάμωμε γιὰ νὰ γίνωμε πραγματικὰ παιδιὰ τοῦ Θεοῦ. Πρέπει ἂν θέλωμε τὴ σωτηρία μας νὰ γνωρίσωμε τὸν Θεὸ καὶ τὸν Υἱόν του, τὸν Κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστόν. Ἀλλὰ μὲ ποιὸν τρόπο μποροῦμε ν' ἀποκτήσωμε αὐτὴ τὴ γνῶσι; Τὸ καλύτερο καὶ σπουδαιότερο ἀπ' ὅλα ποὺ ἔχουμε νὰ κάμωμε εἶναι ἡ πίστις. Μ' αὐτὴ ἐξασφαλίζομε τὸ δρόμο πρὸς τὴ σωτηρία μας. Καθαρώτατα ὁ Θεάνθρωπος μᾶς διδάσκει ὅτι ἡ πίστις εἶναι τὸ κλειδὶ τῆς σωτηρίας μας. Μᾶς λέγει μιὰ περικοπή: «Ὁ πιστεύων εἰς ἐμὲ ἔχει ζωὴν αἰώνιον». Ἀλλὰ τί εἴδους πίστι μᾶς ζητεῖ; Ἡ ἁπλῆ ὁμολογία ὅτι πιστεύουμε εἶναι ἀρκετή; Βεβαίως ὄχι. Πρέπει ἀπαραιτήτως γιὰ νὰ γνωρίσωμε ἀληθινὰ τὸ Θεό, μαζὶ μὲ τὴν πίστι ποὺ ὁμολογοῦμε, νὰ φυλάττουμε καὶ τὰς ἐντολάς του καὶ ἐκτελοῦμε τὰ παραγγέλματά του.

Τὸ αἰώνιο συμφέρον μας λοιπὸν εἶναι νὰ ἑτοιμασθοῦμε μὲ κάθε τρόπο καὶ ὅσο μποροῦμε τελειότερα γιὰ τὴ ζωὴ στὴν ὁποία μᾶς προσκαλεῖ ὁ Θεὸς μὲ τὴν ἁγία του διδασκαλία. Ἂς πιστεύσωμε λοιπὸν σ' αὐτὸν μ' ὅλη μας τὴν ψυχὴ καὶ μὲ ζῆλο καὶ ἐπιμονὴ ἂς βαδίζουμε σύμφωνα μὲ τὶς ἐντολές του.

ζητῶ ὄχι γιὰ μένα, ἀλλὰ γιὰ ὅλη μου τὴ Φυλή, τὴν καταδυναστεμένη».

«Λέγε, Νικόδημε, κι' ἀκούω», τοῦ ἀπαντᾷ καλοκάγαθα ὁ γηραιὸς διπλωμάτης.

«Τὸ τυπογραφεῖο μου...»

Ὁ Ἄγγλος εὐπατρίδης γέλασε.

«Πάλι μὲ τὸν τύπο σου, Νικόδημε Μεταξᾶ. Ἔχει πιὰ γεμίσει αὐτὸς τὴ σκέψι σου καὶ τὴ ψυχή σου!...»

Ὁ καλόγερος χαμογέλασε κι' αὐτός, ὅμως πικρά

«Ἐξοχώτατε, εἶναι δῶρο ἄδωρο ὅταν δὲν μπορῶ νὰ τὸ δουλέψω. Σὲ παρακαλεῖ θερμὰ ἡ καρδιά μου νὰ μοῦ ἐπιτρέψῃς νὰ τὸ ἐγκαταστήσω στὰ ὑπόγεια τῆς πρεσβείας σου».

Ὁ πρέσβυς τὸν κοίταξε παράξενα. Μεγάλη ἀπαίτησι! Ὅμως τὸ μάτι τοῦ καλόγερου εἶχε τόση ἱκεσία, καὶ τόση ἀγωνία, σὰν νὰ ἐπρόκειτο γιὰ ζωὴ ἢ θάνατο, ποὺ κάθε ἀντίστασι τοῦ Ἄγγλου λύγισε. Τὸν πλησίασε κι' ἔβαλε τὸ χέρι στὸν ὦμο του.

«Θὰ σὲ βοηθήσω κι' ἐδῶ, Νικόδημε Μεταξᾶ. Εἶναι ἀλήθεια ὅτι δὲν μπορεῖς νὰ ἐγκαταστήσῃς τὸ τυπογραφεῖο σου ἐδῶ μέσα στὴν πρεσβεία. Ὅμως θὰ γίνῃ κάτι ἄλλο. Θὰ τὸ ἐγκαταστήσῃς σ' ἕνα σπίτι δίπλα στὴν πρεσβεία [illegible] τοι θα μπορῆς νὰ ἐργάζεσαι ἥσυχα, χωρὶς ἐνόχλησι οὔτε ἀπὸ τοὺς Τούρκους, οὔτε κι' ἀπὸ τοὺς Ἰησουΐτες, ποὺ ζητοῦν νὰ σοῦ βγάλουν τὰ μάτια. Ὁ Γάλλος πρέσβυς δὲν θὰ βρῇ τὴν εὐκαιρία νὰ σοῦ σταματήσῃ τὸ ὄνειρο καὶ νὰ σοῦ τὸ ψαλιδίσῃ, ἐπειδὴ τὸ θέλουν οἱ Ἰησουΐτες του».

* * *

Πέντε μῆνες δούλεψε χωρὶς ἀνάπαψ[illegible] του ὅλο καὶ φτέρωνε ὅσο τ[illegible] ὄνειρό του γινότανε ἀλήθεια. Κάθε σελίδα ποὔβγαινε ἀπὸ τὴν πλάκα τὴν ἔβλεπε στοργικά, τὴν χάϊδευε μ' ἀγάπη, τὴ φρόντιζε μ' ἐνθουσιασμό. Καὶ [illegible] λάμπον[illegible] τλος τοῦ βιβλίου αὐτοῦ, ὅπως μακρὰ ἤτανε καὶ ἡ ἱστορία του καὶ ἡ λα[illegible]ς του.

«Τοῦ μακαριωτάτου καὶ σοφωτάτου [illegible] Πάπα καὶ Πατριάρχου [illegible] νῦν δὲ Οἰκουμενικοῦ [illegible] Ἐτυπώθη ἐν Κωνσταντινουπόλει δαπάνῃ τε καὶ ἐπιμελείᾳ τοῦ πανοσιωτάτου καὶ λογιωτάτου ἐν Ἱερομονάχοις κυρίου Νικοδήμου τοῦ Μεταξᾶ. Ἐν ἔτει αχκζ'».

Ὁ Πατριάρχης τὸν φίλησε στὸ μέτωπο.

«Ὁ ἐν οὐρανοῖς Κύριος, ποὺ βλέπε[illegible]σα στὶς καρδιὲς τῶν ἀνθρώπων, θὰ [illegible] του σκούπισε [illegible]

ΝΙΚΟΔΗΜΟΣ ΜΕΤΑΞΑΣ, Ο ΙΕΡΟΜΟΝΑΧΟΣ

ΠΡΙΜΟΣ φυσοῦσε ὁ μαΐστρος κεῖνο τὸ ἀπόγεμα. Ἡ γερὴ ἐγγλέζικη σκοῦνα τραβοῦσε μὲ γεμᾶτα πανιὰ πρὸς τὰ στενά. Οἱ καλοκομμένες πράσινες ἀχτὲς ἀργοδιάβαιναν μέσα σὲ μιὰ γαλήνη μακαριότητας. Ἦτανε Ἰούνιος τοῦ 1627. Ἰούνιος ἤτανε πάντα ὁ μῆνας, ποὺ τὰ ἐμπορικὰ βρεταννικὰ καράβια φέρναν πρὸς τὴν Πόλι, ἀπὸ τὴν πατρίδα τους, τὴν Ἀγγλία, τὰ κασμήρια καὶ τὶς τσόχες.

Πάνω στὸ γυαλιστερὸ κατάστρωμα δυὸ ἄνδρες περπατοῦσαν σιωπηλοί. Δυὸ Ἕλληνες. Ὁ ἕνας μὲ ἔξυπνα εὐκίνητα μάτια, φαίνονταν σὰν ἔμπορος, ἀπὸ αὐτούς, ποὺ πολλοὶ κατέβαιναν τότε μαζὶ μὲ τὰ ἐμπορεύματά τους ἀπὸ τὴν Εὐρώπη. Γιὰ τὸν ἄλλον δὲν ἤτανε ἀνάγκη νὰ σπάση κανεὶς τὸ κεφάλι του. Τὸ φόρεμά του τὸν συνιστοῦσε ἀμέσως. Ἦτανε ἱερομόναχος. Κι' ὄχι μονάχα τὸ μαῦρο του ράσο τὸ δήλωνε, ἀλλὰ καὶ τὸ ἀσκητικό του πρόσωπο, ποὺ θύμιζε χλωμὲς βυζαντινὲς ζωγραφιές. Κάτω ὅμως ἀπὸ τὸ γαλήνιο αὐτὸ ράσο κρύβονταν ἕνας νευρώδικος ἄνθρωπος καὶ κάτω ἀπὸ τὸ ἀσκητικὸ πρόσωπο ἕνα ἀνήσυχο καὶ ἐνεργητικὸ πνεῦμα.

Ὁ Νικόδημος Μεταξᾶς, ὁ ἱερομόναχος, στάθηκε γιὰ μιὰ στιγμή, ἔσκυψε τὸ κεφάλι πρὸς τὸ φίλο του καὶ σὰν νὰ συνέχιζε δυνατὰ τὴ σκέψι, ποὺ τόσην ὥρα τὸν ἀπασχολοῦσε, εἶπε μὲ θερμὴ φωνή:

«Ἡ θεϊκὴ αὐτὴ ἀνακάλυψι, ποὺ ἄνοιξε τὸ πνεῦμα τῶν ἀνθρώπων καὶ πλάτυνε τὶς ψυχές, ἔμεινε γιὰ μᾶς τοὺς Ἕλληνες ξένη. Γιὰ τοὺς Ἕλληνες, ποὺ δώσανε τὰ φῶτα μιὰ φορὰ στὴν οἰκουμένη!», πρόσθεσε περίλυπος. «Ξέρεις τί θὰ πῆ, Δημήτρη, νὰ μὴν εἶσαι ἀναγκασμένος πιὰ ν' ἀντιγράφης. Νὰ μπορῆς νὰ βγάζης ἕνα βιβλίο σὲ ἑκατό, διακόσια ἀντίτυπα! Νὰ μπορῆ ἡ σκέψι σου νὰ σκορπιέται στὸν κόσμο καὶ νὰ βρίσκη τὸ νοῦ καὶ τὴν ψυχὴ τοῦ συνανθρώπου σου μίλια μακρυά;»

Τὸ λιγνό του πρόσωπο εἶχε ἀνάψει καὶ τὰ μάτια του λαμποκοποῦσαν, σὰν νὰ εἶχε μέσα τους χωνέψει ὅλο τὸ χρυσαφὶ φῶς τοῦ καλοκαιριάτικου ἐκείνου δειλινοῦ. Ἔβγαλε τὸ βελουδένιο σκουφάκι του καὶ τὰ μαλλιά του ἀνέμισαν στὸν βραδινὸ ἀγέρα σὰν μικρὰ φτερά. Ὁ Δημήτρης Καροῦσος τὸν κοίταζε ἔκπληκτα. Ἦτανε καὶ οἱ δυὸ ἀπὸ τὸ ἴδιο χῶμα, μεγάλωσαν μαζὶ καὶ μαζὶ ἔπαιζαν παιδιὰ μέσα στὶς ροῦγες, ἐκεῖ στὶς Κεραμιὲς τῆς Κεφαλλωνιᾶς, μὰ δὲν μποροῦσε καλὰ-καλὰ νὰ νοιώση ὁ ἕνας τὸν ἄλλον.

«Ὅταν ὁ δαιμόνιος ἐκεῖνος, ὁ Γουτεμβέργιος, βρῆκε τὸν τύπο πρὶν ἀπὸ δυὸ αἰῶνες, ἡ Ἑλλάδα δὲν μποροῦσε νὰ ὠφεληθῆ τίποτα ἀπὸ αὐτό. Ἦτανε ὑποταγμένη σὲ Φράγκους δεσπότες καὶ τὸ Βυζαντινὸ κράτος ξεψυχοῦσε». Ἔσκυψε πιότερο καὶ ψιθύρισε κοιτὰ στ' αὐτὶ τοῦ φίλου του, κοιτῶντας γύρω του.

«Ἦρθε ἔπειτα ὁ Τοῦρκος καὶ τοῦδωσε τὴν στερνὴ χτυπιά. Κι' ἀπὸ τότε μᾶς πλάκωσε ὄχι μόνο ἡ πιὸ βαρειὰ σκλαβιά, μὰ τὸ χειρότερο, ἡ πιὸ σκοτεινὴ νύχτα!»

Ἅρπαξε πυρετώδικα τὸ μπράτσο τοῦ Δημήτρη καὶ τὄσφιξε τόσο δυνατά, ποὺ τὸν ἔκανε νὰ ζαρώση τὰ χείλη του.

«Μὲ καταλαβαίνεις, ἀδερφέ μου; Ἡ ἀμάθεια καὶ ἀγραμματωσύνη θὰ λυγίση καὶ θὰ τσακίση τὴ φυλή μας, ὄχι ἡ σκλαβιά! Τὸ ξέρει αὐτὸ ὁ καταχτητὴς καὶ δὲν μᾶς ἀφήνει ν' ἀνοίξουμε τὰ μάτια μας πρὸς τὸ φῶς τῆς γνώσης. Ἡ ἀμάθεια!...» εἶπε μὲ ἀναστεναγμό.

«Ἡ ἀμάθεια... ἡ ἀμάθεια...», ἔκανε σὰν ἠχὼ ὁ ἔμπορος τρίβοντας ἀκόμα τὸ μπράτσο του, ποὺ τόσο τὸν πόνεσε.

«Δὲν σοῦ λέγω, ὑπάρχουν Ἕλληνες, ποὺ τύπωσαν καὶ τυπώνουν, ὅπως ἔκανα κι' ἐγὼ στὸ Λονδῖνο, μὰ δὲν εἶναι ἐκεῖνα τὰ βιβλία ποὺ χρειάζεται ἡ Φυλή μας καὶ τὰ νέα παιδιά της».

«Ἔ, νὰ τώρα ποὺ ξεπληρώνεται τὸ ὄνειρό σου! Νὰ ποὺ ἔμαθες στὸ Λονδῖνο τὴν τέχνη τοῦ τύπου, νὰ ποὺ κουβαλᾶς πιὰ στὴν Πόλι τὰ μηχανήματα ποὺ σοῦ χρειάζονται γι' αὐτό. Μόνο ποὺ ἄδειασε τὸ πουγγί σου, καϋμένε Νικόδημε, μ' αὐτὰ τὰ σιδερικά», ἔλεγε ὁ ἔμπορος.

«Καὶ τὸ ράσο μου θὰ πουλοῦσα ἂν γινόταν ἀνάγκη», ἔκανε ἀστράφτοντας ἀπὸ χαρὰ ὁ καλόγερος. «Χρόνια νάχη ὁ ἀφέντης μου, ὁ πατριάρχης Κύριλλος ὁ Λούκαρις, ποὺ μοὔδωκε μιὰ τέτοια ἐντολή. Γιὰ σένα οἱ μπάλλες μὲ τὰ μάλλινα καὶ τὶς στόφες εἶναι τὸ πᾶν. Μὰ γιὰ μένα αὐτὰ τὰ σιδερικὰ καὶ οἱ κάσες μὲ τὰ μικρούτσικα γραμματάκια εἶναι ὁλάκερος ἕνας κόσμος!» Στὸ πρόσωπό του ἁπλώθηκε μιὰ μακαριότητα, μιὰ εὐτυχία, ποὺ εἶναι ἀνήμπορη ἡ πέννα νὰ τὴν ἱστορήση. Ἔπαιζε τὸ βραδινὸ μαϊστράλι στὰ μαλλιά του καὶ στῆς ψυχῆς του τὰ φτερὰ ἔπαιζε ὁ ἀγέρας μιᾶς μυστικῆς λαχτάρας γιὰ τὴν πνευματικὴ ἐλευθερία τῆς σκλάβας ἑλληνικῆς Φυλῆς.

Στέκονταν μπροστὰ στὸν Πατριάρχη λάμποντας ἀπὸ χαρά.

Εἴχανε καθίσει σ' ἕνα μπάγκο, χωρὶς νὰ μιλᾶνε πιὰ μαζί. Ὁ καθένας πῆρε τὸ δρόμο μοναχός του, στῆς δικῆς του σκέψης τὰ μονοπάτια. Σὲ λίγο ὅμως ἔσκυψε ὁ Νικόδημος πάλι πρὸς τὸ φίλο του τὸ Δημήτρη.

«Μὰ ὅσο ἀνεβαίνουμε πρὸς τὴν Πόλι, τόσο καὶ τρέμει ἡ καρδιά μου μὴν λάχη καὶ μᾶς κάνουν καμμιὰ δουλειά. Τὰ τούρκικα τελωνεῖα τὰ φοβᾶμαι! Μόλις δοῦν σὲ μᾶς τοὺς ραγιάδες φυλλάδα, χαρτὶ ἢ κάτι ποὺ ἔχει σχέσι μ' αὐτά, τὸ πετοῦν χωρὶς νὰ χάσουν καιρὸ στὴ θάλασσα καὶ τὸν κάτοχό τους στὸ μπουντροῦμι».

Τόση πίκρα ἔσταζαν τὰ χείλη του, ποὺ ὁ Δημήτρης ὁ Καροῦσος ἔβαλε τὸ χέρι του πάνω στὸ γόνατο τοῦ φίλου του παρηγορῶντάς τον.

«Ἔννοια σου Νικόδημε, ὁ πατριάρχης θὰ τὸ κατορθώση...»

Τὸ καράβι σκαμπανέβαζε στὸ δυνατὸ τώρα ἀγέρα τοῦ σούθαμπου.

• • •

Πόσες πίκρες, πόσα προσκυνήματα, πόσα καρδιοχτύπια! Τὸ ἀσκητικὸ τοῦ Νικοδήμου Μεταξᾶ, τοῦ ἱερομόναχου, πρόσωπο εἶχε γίνει πιὸ ἀδύνατο τὶς μέρες ἐκεῖνες. Ἀπὸ τὸν Πιλάτο στὸν [illegible] Ὅταν ὁ Πατριάρχης Κύριλλος ὁ Λούκαρις τοῦ εἶπε λυπημένος πὼς καθὼς φαίνεται δὲν θὰ μπορέσουν νὰ ξεμπλέξουν τὰ μηχανήματα, ἔνοιωσε μιὰ μαχαιριὰ μέσα στὴν καρδιά του. Τόσοι κόποι λοιπὸν καὶ τόσες ἀγωνίες ἔπρεπε μάταια νὰ πᾶνε; Τρόμαξε, χλώμιασε καὶ στηρίχτηκε στὴν ἄκρη ἑνὸς τραπεζιοῦ νὰ μὴν πέση.

«Καὶ τὰ βιβλία, ποὺ θὰ τυπώναμε γιὰ τὰ παιδιά;... καὶ ὅλα τὰ ἄλλα;» ψιθύρισε σὲ μεγάλη ἀπελπισία.

Κι' ὅμως τὸ ψυχικὸ σθένος τοῦ καλόγερου δὲν μποροῦσε νὰ σπάση τόσο γλήγορα. Βρῆκε τὸ δρόμο ὁ ἴδιος, γιατὶ εἶχε τὴν ψυχή του ὁδηγό.

Μὲ τὸν ἀρχιεπίσκοπο Κορινθίας, ποὺ ἤτανε φίλος του, παρουσιάστηκε ἀπὸ μέρους τοῦ Πατριάρχου στὸν Ἄγγλο [illegible] Ὁ Ἄγγλος διπλωμάτης εἶχε τότε κάποια διαφορὰ μὲ τὸν Γάλλο πρόξενο, ποὺ προστάτευε τοὺς Ἰησουΐτες, καὶ θέλησε νὰ τὸν χτυπήση. Μὰ δὲ [illegible] κανεὶς νὰ μὴν ἀναφέρη ἐδῶ ὅτι ἀληθινὰ συγκινήθηκε καὶ ἀπὸ τὴ λαχτάρα τοῦ Νικόδημου. Δέχτηκε λοιπὸν νὰ ἐνεργήση στὸ Βεζύρη. Πραγματικὰ πῆρε μιὰν ἰδιόχειρο ἄδεια ἀπὸ τὸν μεγάλον ἀφέντη καὶ ὁ θησαυρὸς τοῦ Νικοδήμου Μεταξᾶ, τὸ πρῶτο ἑλληνικὸ τυπογραφεῖο στὴν Κωνσταντινούπολι, μπόρεσε καὶ πέρασε.

Ἕνα ἀπόγευμα στερνὰ ἀπὸ κάμποσες μέρες βρέθηκε πάλι ὁ καλόγερος μπροστὰ στὸν Ἐγγλέζο πρέσβυ.

«Ἐξοχώτατε, κι' ἀκόμα μιὰ χάρι θὰ ζητήσω ἀπὸ τὴν ἀφεντιά σου. Καὶ τὴ

ΤΟ ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΚΗΣ [illegible]

Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ ἐπάρας ὁ Ἰησοῦς τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ εἰς τὸν οὐρανὸν εἶπε· Πάτερ, ἐλήλυθεν ἡ ὥρα· δόξασόν σου τὸν Υἱόν, ἵνα καὶ ὁ Υἱός σου δοξάσῃ σε, καθὼς ἔδωκας αὐτῷ ἐξουσίαν πάσης σαρκός, ἵνα πᾶν ὃ δέδωκας αὐτῷ δώσῃ αὐτοῖς ζωὴν αἰώνιον. Αὕτη δέ ἐστιν ἡ αἰώνιος ζωή, ἵνα γινώσκωσί σε τὸν μόνον ἀληθινὸν Θεὸν καὶ ὃν ἀπέστειλας Ἰησοῦν Χριστόν. Ἐγώ σε ἐδόξασα ἐπὶ τῆς γῆς, τὸ ἔργον ἐτελείωσα ὃ δέδωκάς μοι ἵνα ποιήσω· καὶ νῦν δόξασόν με σύ, Πάτερ, παρὰ σεαυτῷ τῇ δόξῃ ᾗ εἶχον πρὸ τοῦ τὸν κόσμον εἶναι παρὰ σοί. Ἐφανέρωσά σου τὸ ὄνομα τοῖς ἀνθρώποις· οὓς δέδωκάς μοι ἐκ τοῦ κόσμου, σοὶ ἦσαν καὶ ἐμοὶ αὐτοὺς δέδωκας, καὶ τὸν λόγον σου τετηρήκασι. Νῦν ἔγνωκαν ὅτι πάντα ὅσα δέδωκάς μοι παρὰ σοῦ ἐστιν· ὅτι τὰ ῥήματα ἃ δέδωκάς μοι δέδωκα αὐτοῖς, καὶ αὐτοὶ ἔλαβον, καὶ ἔγνωσαν ἀληθῶς ὅτι παρὰ σοῦ ἐξῆλθον, καὶ ἐπίστευσαν ὅτι σύ με ἀπέστειλας. Ἐγὼ περὶ αὐτῶν ἐρωτῶ· οὐ περὶ τοῦ κόσμου ἐρωτῶ, ἀλλὰ περὶ ὧν δέδωκάς μοι, ὅτι σοί εἰσι. Καὶ τὰ ἐμὰ πάντα σά ἐστι καὶ τὰ σὰ ἐμά, καὶ δεδόξασμαι ἐν αὐτοῖς. Καὶ οὐκέτι εἰμὶ ἐν τῷ κόσμῳ, καὶ οὗτοι ἐν τῷ κόσμῳ εἰσί, καὶ ἐγὼ πρός σε ἔρχομαι. Πάτερ ἅγιε, τήρησον αὐτοὺς ἐν τῷ ὀνόματί σου ᾧ δέδωκάς μοι, ἵνα ὦσιν ἓν καθὼς ἡμεῖς. Ὅτε ἤμην μετ' αὐτῶν ἐν τῷ κόσμῳ, ἐγὼ ἐτήρουν αὐτοὺς ἐν τῷ ὀνόματί σου· οὓς δέδωκάς μοι ἐφύλαξα, καὶ οὐδεὶς ἐξ αὐτῶν ἀπώλετο εἰ μὴ ὁ υἱὸς τῆς ἀπωλείας, ἵνα ἡ γραφὴ πληρωθῇ. Νῦν δὲ πρός σε ἔρχομαι, καὶ ταῦτα λαλῶ ἐν τῷ κόσμῳ ἵνα ἔχωσι τὴν χαρὰν τὴν ἐμὴν πεπληρωμένην ἐν αὐτοῖς.

Ἀπὸ τὸ ἀπέναντι Εὐαγγέλιον διδασκόμεθα ὅτι ἡ ζωὴ τοῦ ἀνθρώπου πάνω στὴ γῆ εἶναι πρόσκαιρη. Ἀργὰ ἢ γρήγορα ὁ ἄνθρωπος θὰ ὑποκύψῃ στὸ θάνατο. Ἀλλὰ ὁ Θεὸς γιὰ μιὰ τόσο σύντομη ζωὴ μᾶς προώρισε; Βέβαια ὄχι. Ἔπλασε τὸν ἄνθρωπο γιὰ νὰ ζῇ κοντά του παντοτινὰ καὶ ὄχι πρόσκαιρα. Ἡ ζωὴ ὅμως αὐτὴ δὲν εἶναι ἡ ἐπίγειος, ἀλλὰ ἐκείνη ποὺ συνεχίζει ὁ ἄνθρωπος ἔπειτα ἀπὸ τὸ σωματικό του θάνατο. Στὴ ζωὴ αὐτὴ ὁ ἄνθρωπος ζῇ κοντὰ στὸ Θεὸ καὶ γίνεται κληρονόμος τῆς ἐπουρανίου του βασιλείας. Ἐκεῖ θἄχῃ παντοτινὴ χαρὰ κι' εὐτυχία. Ἀλλὰ τάχα κάθε ἄνθρωπος θὰ ἀπολαύσῃ αὐτὴ τὴν αἰώνια καὶ εὐτυχισμένη ζωή; Καμμιὰ διάκρισις δὲν θὰ γίνῃ; Ὅλοι οἱ ἄνθρωποι εἶναι ἄξιοι αὐτῆς τῆς ζωῆς; Βέβαια ὅλοι οἱ ἄνθρωποι εἶναι προωρισμένοι γι' αὐτή, ἀλλὰ δυστυχῶς λίγοι θὰ φθάσουν ὡς ἐκεῖ. Μὲ τὶς πράξεις μας θ' ἀποδείξουμε ἂν εἴμεθα ἱκανοὶ νὰ καταλάβουμε μιὰ θέσι κοντὰ στοὺς ἁγίους καὶ τοὺς ἀγγέλους τοῦ Θεοῦ. Στὴν προσευχὴ τοῦ Σωτῆρος ποὺ τὸ ἀπέναντι Εὐαγγέλιο μᾶς ἐξιστορεῖ βρίσκομε τί πρέπει νὰ κάμωμε γιὰ νὰ γίνωμε πραγματικὰ παιδιὰ τοῦ Θεοῦ. Πρέπει ἂν θέλωμε τὴ σωτηρία μας νὰ γνωρίσωμε τὸν Θεὸ καὶ τὸν Υἱόν του, τὸν Κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστόν. Ἀλλὰ μὲ ποιὸν τρόπο μποροῦμε ν' ἀποκτήσωμε αὐτὴ τὴ γνῶσι; Τὸ καλύτερο καὶ σπουδαιότερο ἀπ' ὅλα ποὺ ἔχουμε νὰ κάμωμε εἶναι ἡ πίστις. Μ' αὐτὴ ἐξασφαλίζομε τὸ δρόμο πρὸς τὴ σωτηρία μας. Καθαρώτατα ὁ Θεάνθρωπος μᾶς διδάσκει ὅτι ἡ πίστις εἶναι τὸ κλειδὶ τῆς σωτηρίας μας. Μᾶς λέγει μιὰ περικοπή: «Ὁ πιστεύων εἰς ἐμὲ ἔχει ζωὴν αἰώνιον». Ἀλλὰ τί εἴδους πίστι μᾶς ζητεῖ; Ἡ ἁπλῆ ὁμολογία ὅτι πιστεύουμε εἶναι ἀρκετή; Βεβαίως ὄχι. Πρέπει ἀπαραιτήτως γιὰ νὰ γνωρίσωμε ἀληθινὰ τὸ Θεό, μαζὶ μὲ τὴν πίστι ποὺ ὁμολογοῦμε, νὰ φυλάττουμε καὶ τὰς ἐντολάς του καὶ ἐκτελοῦμε τὰ παραγγέλματά του.

Τὸ αἰώνιο συμφέρον μας λοιπὸν εἶναι νὰ ἑτοιμασθοῦμε μὲ κάθε τρόπο καὶ ὅσο μποροῦμε τελειότερα γιὰ τὴ ζωὴ στὴν ὁποία μᾶς προσκαλεῖ ὁ Θεὸς μὲ τὴν ἁγία του διδασκαλία. Ἂς πιστεύσωμε λοιπὸν σ' αὐτὸν μ' ὅλη μας τὴν ψυχὴ καὶ μὲ ζῆλο καὶ ἐπιμονὴ ἂς βαδίζουμε σύμφωνα μὲ τὶς ἐντολές του.

ζητῶ ὄχι γιὰ μένα, ἀλλὰ γιὰ ὅλη μου τὴ Φυλή, τὴν καταδυναστευμένη».

«Λέγε, Νικόδημε, κι' ἀκούω», τοῦ ἀπαντᾶ καλοκάγαθα ὁ γηραιὸς διπλωμάτης.

«Τὸ τυπογραφεῖο μου...»

Ὁ Ἄγγλος εὐπατρίδης γέλασε.

«Πάλι μὲ τὸν τύπο σου, Νικόδημε Μεταξᾶ. Ἔχει πιὰ γεμίσει αὐτὸς τὴ σκέψι σου καὶ τὴ ψυχή σου!...»

Ὁ καλόγερος χαμογέλασε κι' αὐτός, ὅμως πικρά.

«Ἐξοχώτατε, εἶναι δῶρο ἄδωρο ὅταν δὲν μπορῶ νὰ τὸ δουλέψω. Σὲ παρακαλεῖ θερμὰ ἡ καρδιά μου νὰ μοῦ ἐπιτρέψῃς νὰ τὸ ἐγκαταστήσω στὰ ὑπόγεια τῆς πρεσβείας σου».

Ὁ πρέσβυς τὸν κοίταξε παράξενα. Μεγάλη ἀπαίτησι! Ὅμως τὸ μάτι τοῦ καλόγερου εἶχε τόση ἱκεσία, καὶ τόση ἀγωνία, σὰν νὰ ἐπρόκειτο γιὰ ζωὴ ἢ θάνατο, ποὺ κάθε ἀντίστασι τοῦ Ἄγγλου λύγισε. Τὸν πλησίασε κι' ἔβαλε τὸ χέρι στὸν ὦμο του.

«Θὰ σὲ βοηθήσω κι' ἐδῶ, Νικόδημε Μεταξᾶ. Εἶναι ἀλήθεια ὅτι δὲν μπορεῖς νὰ ἐγκαταστήσῃς τὸ τυπογραφεῖο σου ἐδῶ μέσα στὴν πρεσβεία. Ὅμως θὰ γίνῃ κάτι ἄλλο. Θὰ τὸ ἐγκαταστήσῃς σ' ἕνα σπίτι δίπλα στὴν πρεσβεία καὶ θὰ εἶναι ὑπὸ τὴν προστασία μου. Ἔτσι θὰ μπορῇς νὰ ἐργάζεσαι ἥσυχα, χωρὶς ἐνόχλησι οὔτε ἀπὸ τοὺς Τούρκους, οὔτε κι' ἀπὸ τοὺς Ἰησουΐτες. [illegible] Ὁ Γάλλος πρέσβυς δὲν θὰ βρῇ τὴν εὐκαιρία νὰ σοῦ σταματήσῃ τὸ ὄνειρο καὶ νὰ σοῦ τὸ ψαλιδίσῃ, ἐπειδὴ τὸ θέλουν οἱ Ἰησουΐτες του».

* * *

[illegible] ας στὰ χέρια του τὸ πρῶτο ἑλληνικὸ βιβλίο, ποὺ βγῆκε στὴν Πόλι, σὰν ἅγιο [illegible] ἦτανε καὶ ἡ ἱστορία του καὶ ἡ λαχτάρα τῆς γέννησής του.

«Τοῦ μακαριωτάτου καὶ σοφωτάτου πατρὸς ἡμῶν Πάπα καὶ Πατριάρχου Ἀλεξανδρείας, νῦν δὲ Οἰκουμενικοῦ Κωνσταντινουπόλεως Κυρίλλου, σύντομος πραγματεία κατὰ Ἰουδαίων ἐν ἁπλῇ διαλέκτῳ πρὸς Γεώργιον τὸν Πάργαν. Ἐτυπώθη [illegible]

Ὁ [illegible] τωπο.

«Ὁ ἐν οὐρανοῖς Κύριος, ποὺ βλέπει μέσα στὶς καρδιὲς τῶν ἀνθρώπων, θὰ πέμψῃ τὴν ἀντίληψίν του ἐπὶ τὸ ἔργον σου, τέκνον μου».

Τὰ χείλη τοῦ Νικ [illegible] αν κείνη τὴν ὥρα. Μὲ τὸ ἀνάστροφο τῆς παλάμης του σκούπισε βιαστικὰ ἕνα δάκρυ, ποὺ [illegible] νὰ κυλίσῃ, ἀπὸ τὰ μάτια του ποὺ [illegible]

Τα λαϊκά μας τραγούδια
ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΞΕΝΙΤΕΜΕΝΟΥΣ

Ἡ πατρίδα μας ξέρουμε πὼς δὲν ἔχει τόσο πλούσια γῆ ὅπως ἄλλοι τόποι. Ξέρουμε πὼς γι᾿ αὐτὸ δὲν μποροῦσαν οἱ Ἕλληνες νὰ εὐτυχήσουν μονάχα μὲ τὴν καλλιέργεια τῆς γῆς τους. Καὶ σήμερα ἔχουμε περισσότερα καλλιεργήσιμα ἐδάφη ἀπὸ ἄλλα χρόνια καὶ πολὺ καλύτερα γίνεται ἡ καλλιέργειά τους. Μὰ ἄλλα χρόνια τὰ πράγματα ἦταν πιὸ στενόχωρα καὶ πιὸ δύσκολα. Γι᾿ αὐτὸ οἱ Ἕλληνες ἔμαθαν νὰ ἐμπορεύωνται, νὰ γίνωνται ναυτικοὶ καὶ νὰ ξενιτεύωνται σὲ ξένες καὶ μακρινὲς χῶρες.

Ἀπὸ τ᾿ ἀρχαιότερα χρόνια εἶχαν δημιουργηθῆ Ἑλληνικὲς ἀποικίες σ᾿ ὅλη τὴν Μεσόγειο, ἀπὸ τὴν Ἱσπανία, τὴν Νότιο Γαλλία καὶ τὴν Ἰταλία ὥς τὶς ἀκτὲς τῆς Μικρασίας καὶ τοῦ Πόντου. Μὰ καὶ στὰ μεσαιωνικὰ χρόνια καὶ ὥς τὴν ἐποχή μας ἡ ξενιτιὰ τραβάει πολὺν ἑλληνικὸ κόσμο. Ὁ ξενιτεμὸς εἶναι μιὰ μοιραία ἀνάγκη... Βέβαια κάνουμε προσπάθεια νὰ πολλαπλασιάσουμε τὶς πηγὲς πλούτου τῆς χώρας μας, ὥστε νὰ μὴ σκορπίζωνται σὲ ξένες χῶρες οἱ δυνάμεις τῆς πατρίδος μας. Μὰ πάντα ὑπάρχουν μακρινοὶ ξενιτεμένοι...

Γι᾿ αὐτὸ κι᾿ ἡ λαϊκή μας ποίησι ἀσχολεῖται μὲ τοὺς ξενιτεμένους καὶ μὲ τὴν ξενιτιά. Ἕνα πλῆθος δημοτικὰ τραγούδια μιλοῦν γιὰ τὸ «ζωντανὸ χωρισμό», ποὺ «παρηγοριὰ δὲν ἔχει» καὶ μὲ ἄφθονο λυρισμὸ ζωγραφίζουν τὴν θλῖψι τῆς ξενιτιᾶς...

Λαϊκὸ τετράστιχο μὲ ἐπιγραμματικὸ τρόπο χαραχτηρίζει τὴν ξενιτιὰ ἔτσι:

«Τὴν ξενητιά, τὴν ὀρφανιά,
τὴν πίκρα, τὴν ἀγάπη,
τὰ τέσσερα τὰ ζύγιασαν,
βαρύτερα εἶν τὰ ξένα.
Ὁ ξένος καὶ στὴν ξενιτιὰ
πρέπει νὰ βάνη μαῦρα
γιὰ νὰ ταιριάζη ἡ φορεσιὰ
μὲ τῆς καρδιᾶς τὴ λαύρα».

Εἶναι πραγματικὰ βαρειὰ καὶ σκληρὴ ἡ ξενιτιὰ καὶ ἡ πατρίδα εἶναι πάντα ἀγαπημένη. Μὰ ἡ οἰκονομικὴ ἀνάγκη σπρώχνει μακριὰ μερικούς. Πᾶνε μακριὰ γιὰ νὰ ἐργασθοῦν καὶ νὰ στείλουν ἢ νὰ φέρουν χρήματα κι᾿ ἔτσι νὰ βοηθήσουν τὸ σπίτι τους. Νὰ περιθάλψουν τοὺς γέροντας γονεῖς, νὰ προικίσουν τὶς ἀδελφές τους. Κι᾿ ἐκεῖνοι ποὺ ἀγωνίζονται μακριὰ ἕνα ἀγῶνα τίμιο δὲν θλίβονται. Θλίβονται αὐτοὶ ποὺ μένουν ἐδῶ, χωρὶς τὸν «ἄνθρωπό τους», χωρὶς τὸν προστάτη τους, χωρὶς τὸ ἀγαπημένο τους πρόσωπο. Κι᾿ αὐτοὶ ποὺ μένουν βλέπουν πολὺ μαύρη τὴν ξενιτιά... Ἀπ᾿ αὐτοὺς δημιουργήθηκαν καὶ τὰ ἑλληνικὰ λαϊκὰ τραγούδια τῆς ξενιτιᾶς. Γι᾿ αὐτὸ εἶναι καὶ τόσο μαῦρα καὶ λυπητερά...

Σ᾿ ἕνα ἀπὸ τὰ πιὸ παλιὰ τραγούδια τῆς ξενιτιᾶς, συνθεμένο ἀπὸ τὸν 15ον αἰῶνα, ἡ λυπητερὴ ἀπελπισιὰ τῆς μάνας ποὺ λείπει ὁ γυιός της στὴν ξενιτιὰ ξεσπάει σὲ κατάρες, γιατὶ τὸ παιδί της ἀποφάσισε νὰ ξενιτευθῇ. Ὡστόσο τὸ πιὸ δραματικὸ στοιχεῖο του εἶναι ἡ βαρειὰ λύπη τῆς οἰκογενείας τοῦ ξενιτεμένου, ποὺ τὸν περιμένει...

Μέσα ἀπὸ τοὺς στίχους τοῦ τραγουδιοῦ ἐκείνου περνᾶν ὅλες οἱ μαῦρες σκέψεις καὶ παρουσιάζεται ὁ ξενιτεμένος νεκρὸς στὴν ἀμμουδιά, ὅπου τὸ πτῶμα του σπαράζεται ἀπὸ μαῦρα πουλιὰ καὶ τριγυρίζεται ἀπὸ ἄσπρα. Καὶ ὁ ξενιτεμένος νεκρὸς στέλνει στὴν πατρίδα του ἕνα ἀπὸ τ᾿ ἄσπρα πουλιά, ποὺ τοῦ λέει πὼς εἶναι ἀπὸ τὸν τόπο του καὶ ἀπὸ τὴν γειτονιά του, καὶ τοῦ δίνει τέτοια παραγγελία γιὰ τὴ μάνα του, γιὰ τὴν ἀδελφή του καὶ γιὰ τὴν ἀρραβωνιαστικιά του:

«Ἂν εἶσαι ἀπὸ τὸν τόπο μου
κι ἀπὸ τὴ γειτονιά μου,
χαμήλωσ᾿ τὶς φτεροῦγες σου
τριὰ λόγια νὰ σοῦ γράψω,
τὸ ᾿να νὰ πᾶς τῆς μάνας μου
τἄλλο τῆς ἀδερφῆς μου
το τρίτο τὸ φαρμακερὸ
νὰ πᾶς τῆς ποθητῆς μου.
Να το διαβάζη ἡ μάνα μου,
να κλαίη ἡ ἀδερφή μου
να το διαβάζη ἡ ἀδερφή,
να κλαίη ἡ ποθητή μου,
νὰ τὸ διαβάζη ἡ ποθητή,
νὰ κλαίη ὁ κόσμος ὅλος».

Ἡ λαϊκὴ μοῦσα κατορθώνει νὰ μᾶς περιγράψη ζωντανὰ τὸν ἀποχαιρετισμὸ τοῦ ξενιτεμένου στη φεύγει μακριά. Θεωρεῖται ἄσχημη ἡ ὥρα τοῦ ἀποχαιρετισμοῦ καὶ τοῦ ξενιτέματος. Γι᾿ αὐτὸ ὁ λαὸς προσέχει τὰ καλὰ ἢ κακὰ συναπαντήματα. Καὶ πρὶν ξεκινήση τὸ μουλάρι, ποὺ θὰ πάρη ἀπὸ τὸ χωριό του τὸν ξενιτεμένο γιὰ νὰ τὸν φέρη στὸν πρῶτο σταθμὸ τοῦ ταξιδιοῦ του, ἕνα ἀγαπημένο του πρόσωπο ἀδειάζει στὸ δρόμο τοῦ μουλαριοῦ ἕνα λαγήνι μὲ νερό. Τότε, αὐτὸς ποὺ φεύγει, κάνει μ᾿ εὐλάβεια τὸ σταυρό του καὶ ξεκινᾷ γεμᾶτος ἐλπίδες.

Σ᾿ ἕνα τραγοῦδι, ὁ ἀποχαιρετισμὸς τοῦ ξενιτεμένου, σὰν φεύγει, ἀρχίζει ἔτσι:

«Σ᾿ ἀφήνω γειά, μανοῦλα μου,
σ᾿ ἀφήνω γειά, πατέρα,
Ἔχετε γειά, ἀδερφάκια μου
καὶ σεῖς ξαδερφοποῦλες.
Θὰ φύγω, θὰ ξενιτευτῶ,
θὰ πάω μακριὰ στὰ ξένα.
Θὰ φύγω, μάνα μου, θὰ ρθῶ
καὶ μὴν πολυλυπιέσαι.
Ἀπὸ τὰ ξένα ποὺ βρεθῶ,
μήνυμα θὰ σοῦ στέλνω
μὲ τὴ δροσιὰ τῆς ἀνοίξης,
τὴν πάχνη τοῦ χειμῶνα,
καὶ μὲ τ᾿ ἀστέρια τ᾿ οὐρανοῦ
τα ρόδα τοῦ Μαΐου.
Θὲ να σοῦ στέλνω μάλαμα,
θὲ να σοῦ στέλνω ἀσήμι,
θὲ νὰ σοῦ στέλνω πράματα
π᾿ οὐδὲ τὰ συλλογιέσαι!»

Ἔτσι ὁ καλὸς ξενιτεμένος ἀποχαιρετάει τοὺς δικούς του. Καὶ σχεδὸν πάντα ξέρει νὰ ἐκτελέση τὶς ὑποσχέσεις του...

Τραγικὸ σημεῖο στὴ δημοτικὴ ποιησί μας εἶναι καὶ ἡ μακρινὴ ἀπόστασι τῆς ξενιτιᾶς. Δὲν εἶναι μονάχα ἡ ἀπουσία τοῦ ἀγαπημένου προσώπου. Εἶναι καὶ ἡ ἀπόστασι στοιχεῖο λύπης καὶ συμφορᾶς... Καὶ ρωτάει τὸ τραγοῦδι:

«Τί νὰ σοῦ στείλω ξένε μου
τί νὰ σοῦ προβοδήσω;
Μῆλο ἂν σοῦ στείλω σέπεται,
τραντάφυλλο μαδιέται,
σταφύλι ξερογιάζεται,
κυδῶνι μαραγκιάζει.
Νὰ στείλω μὲ τὰ δάκρυα μου
μαντῆλι μουσκεμένο,
τὰ δάκρυά μου εἶναι καυτερὰ
καὶ καῖνε τὸ μαντῆλι...»

Τραγικὲς νότες δανείζεται ἡ λαϊκή μας ποίησι καὶ ἀπὸ τὶς ἀρρώστειες τῶν ξενιτεμένων. Ἡ ἀρρώστεια σὲ τόπους ξένους, μακριὰ ἀπὸ συγγενεῖς, ἀπὸ πρόσωπα ποὺ ἀγαποῦν τὸν ξενιτεμένο, εἶναι κάτι θλιβερὸ καὶ σκληρό. Καὶ λέει τὸ τραγοῦδι γιὰ τὸν ἄρρωστο ξενιτεμένο:

«Ἡ ἀρρώστεια θέλει στρώματα,
θέλει ψιλὰ σεντόνια,
θέλει μανοῦλας γόνατα,
θέλει ἀδερφῆς ἀγκάλες».

Κι᾿ ὁ ξενιτεμένος ἀρρωσταίνει καὶ τότε λέει μὲ ἀπόγνωσι:

«Ἦρτ᾿ ὁ καιρὸς κι᾿ ἀρρώστησα
καὶ ξάπλωσα στὸ στρῶμα.
Τηρῶ δεξιά, τηρῶ ζερβά,
καὶ γνωριμιὰ δὲν βλέπω...»

Μὰ πιὸ τραγικὰ τὸ δημοτικὸ τραγοῦδι περιγράφει τὸ θάνατο τοῦ ξενιτεμένου σὲ μακρινὸ ξενοδοχεῖο ἢ σὲ ἄγνωστο νοσοκομεῖο, ἀνάμεσα σὲ ξένους καὶ σὲ ἀλλόγλωσσους... Σὲ πολλὰ τραγούδια τραγικὰ καὶ σὲ μοιρολόγια νησιώτικα θρηνεῖται ὁ θάνατος τοῦ ξενιτεμένου, πού:

«Ξένοι τὸν ἐσαβάνωσαν καὶ ξένοι τὸν κηδεύουν...»

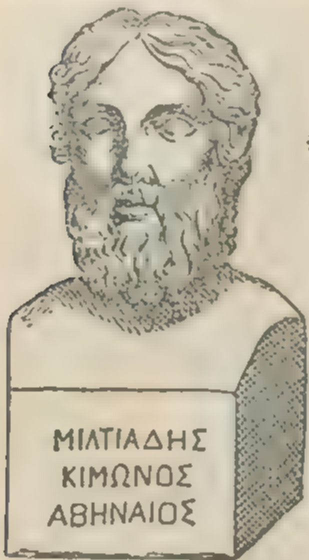
Σὲ τοῦτο τὸ σύντομο μοιρολόγι φαίνεται ἡ τραγικὴ μοῖρα τοῦ ξενιτεμένου ποὺ πεθαίνει στὴν ξενιτιά:

«Ἀγλὰ πιὸ κεῖνον ποὺ πέθανε
σὲ ξενοδόχου σπίτι,
κι᾿ εἶναι τὸ σπίτι ἀσάρωτο
κι᾿ ὁ νιὸς κουρελοσχισμένος
Γύρισε ὁ νιὸς στὴ μπάντα του
κανένανε δὲν βλέπει.
Δὲν βλέπει μάνα νὰ πονῆ,
μήτ᾿ ἀδερφὴ νὰ κλαίη.
Κι᾿ ἀφοῦ κανένα δὲν εἶδε,
ὁ νιὸς τότε ἀπορπίστη.
«Ματάκια μου, σφαλίσετε,
χέρια μου, σταυρωθῆτε
καὶ σὺ κορμὶ σαΐνικο
ἁπλώσου μοναχό σου...»

Κι᾿ ἄλλο μοιρολόγι δίνει καὶ τὴν

ΑΠΟ ΤΗΝ ΑΡΧΑ Α ΙΣΤΟΡΙΑ

Ο ΜΙΛΤΙΑΔΗΣ ΚΑΙ Ο ΜΑΡΑΘΩΝ

Ὁ κατηγορούμενος ἔκανε τὴν ἀπολογία του μπροστὰ στοὺς αὐστηροὺς δικαστές. Τὰ λόγια του κυλοῦσαν ρυθμικά, ὅπως ρυθμικὰ ἀργοσάλευε καὶ τὸ χέρι τῆς κλε- [illegible] Ἡ φωνή του ἦταν ἤρεμη καὶ [illegible] καὶ γιὰ τὴν εἰλικρίνεια τῶν ὅσων λένε.

Δὲν ἀρνιόταν τὴν κατηγορία τῶν ἐχθρῶν του ὁ Μιλτιάδης τοῦ Κίμωνα.

Ναί.

Στὰ 523 ἐγκατέλειψε τὸ ἀξίωμά του. Ἄρχοντας ἦταν στὴν Ἀθήνα [illegible] Καλλίπολης), εἶχε δολοφονη- [illegible] ὑπῆρξε σκληρός, γιατί [illegible] νοι ἐξήγειραν τὸ λαό. Εἶχε ἀνάγκη νὰ τοὺς ἐπιβληθῆ γιὰ τὴν εἰ- [illegible] Παντρεύτηκε τὴν κόρη τοῦ [illegible] της δυὸ παιδιά, τὸν Μετίοχον καὶ τὸν Κίμωνα.

[illegible] θεια πὼς βοήθησε τὸ Δαρεῖο στὴν ἐκστρατεία του ἐνάντια στοὺς Σ[illegible] μη κι' ἀλλιῶς. Ὅμως, ὅταν μαζὶ μὲ τοὺς ἄλλους ἡγεμόνες ἀπὸ τὶς [illegible] φρουροῦσε κάποια [illegible] τὴν ἀπο[illegible] σ' αὐτὸ ὁ Ἱστιαῖος, ἡγεμό- [illegible] Ἰωνικὲς πόλεις δὲν εἶχαν συμφέρο νὰ ἔλθουν σὲ σύγκρουση μὲ τὸν Ἰσ[illegible] Δαρεῖο. Γύρισε λοιπὸν στὴ χώρα του ἄπραχτος. Πρόλαβε ὅμως καὶ κατέλαβε αὐτὸς τὴ Λῆμνο καὶ τὴν Ἴμβρο πρὶν ἀπὸ τοὺς Πέρσες καὶ τὴν παρέδωκε στὶς Ἀθῆνες. Ἀργότερα, ὅταν ἡ Μίλητος κατελήφθη ἀπὸ τὸ Δαρεῖο κι' ὁ βαρβαρικὸς χείμαρρος ξεχύθηκε [illegible] δέχτηκε νὰ γίνη ὄργανο τῶν Περσῶν. Προτίμησε νὰ ἐγκαταλείψη τὴν ἀρχὴ καὶ φορτώνοντας τοὺς θησαυροὺς τῆς ἡγεμονίας του σὲ [illegible] στὶς Ἀθῆνες.

Οἱ δικαστὲς ἀποσύρθηκαν [illegible] ντας, μὰ ὠφέλησε τὴν Πα- [illegible] ἄσχο νὰ τὸν κα[illegible]ικάσουν.

Ὁ Μιλτιάδης ἀθωώθηκε.

[illegible] τὸν χρειαζόταν. Ὁ Δᾶτις καὶ ὁ Ἀρταφέρνης, οἱ Πέρσαι στρατηγοί, μὲ 60 χιλιάδες [illegible] ἐβιβάζονταν στὸν [illegible] ἐντολὴ ἀπὸ τὸ [illegible] τοῦ Μαρδονίου καὶ τοὺς [illegible] ἰδιαίτερα γιὰ τὴν ἐνίσχυση ποὺ ἔδωκαν στὶς Ἰωνικὲς [illegible]

Οἱ βάρβαρ[illegible] θαλασσινὸ δρόμο ἔπειτα ἀπὸ τὸ πάθημα τοῦ [illegible]νίου. Ὁ Μαραθὼν ἀπὸ τὶς Ἀθῆνες δὲν ἦταν μακριά. Μαζί τους ἄλλως τε βρισκόταν κι' ὁ Ἱππίας, ὁ γυιὸς τοῦ Πεισιστράτου, ποὺ ἔπειτα ἀπὸ 20 [illegible] σκέφτηκε νὰ ξαναγυρίση στὴν Ἀθήνα μὲ τῶν [illegible]

Ὁ κίνδυνος ἦταν μεγάλος. Δὲ [illegible] καὶ μελετοῦσαν τὸν τρόπο ν' ἀποκρούσουν τοὺς καταχτητές. Ἀνάμεσα σ' αὐτοὺς βρισκόταν ὁ Ἀρι- [illegible] σοβαρὸ τοὺς ἀπασχολοῦσε. Ἔπρεπε ἢ δὲν ἔπρεπε νὰ περιμένουν [illegible] Σπάρτη ἔφερε τὴν πληροφορία πὼς οἱ Σπαρτιάτες μόνο ἔπειτα ἀπὸ τὰ [illegible] σέληνο δηλαδή, μποροῦσαν νὰ στείλουν βοήθεια. Καὶ ἡ Σελήνη [illegible] ἔστω κι' ἂν οἱ [illegible] βέβαιο. Μήπως στὴν περιοχὴ αὐτὴ [illegible] σαν τὸν Εὐρυσθέα ποὺ ζητοῦσε νὰ τοῦ παραδώσουν τὰ παιδιὰ τοῦ Ἡρακλέα ποὺ ἔπειτα ἀπὸ τὸν θάνατο τοῦ Ἥρωα εἶχαν καταφύγει ἀπὸ τὴν Τραχίνα στὸ [illegible] τώντας ἀπὸ αὐτὸν σωτηρία; [illegible] καὶ ὁ Θησεὺς εἶχε φονεύσει [illegible] ἄγριο ταῦρο τοῦ Μα[illegible] ὑπῆρχε καὶ ἡ Μακαρία, ἡ πηγὴ ποὺ εἶχε ἀφιερωθῆ στὴ Δηϊάνει- [illegible] τόσο αὐθόρμητα θυσιάστηκε σὰν ἄκουσε τὸ χρησμὸ τῆς [illegible] οἱ Ἀθηναῖοι θὰ νικοῦσαν τὸν Εὐρυσθέα ἂν φονευόταν ἕνα ἀπὸ τὰ [illegible] Ἀθηναῖοι εἶχαν συντρίψει τοὺς Διοσκούρους, ποὺ [illegible] γιὰ τὴν [illegible] τῶν Ἑλένης. [illegible] τώρα δὲν θὰ νικοῦσαν τοὺς βαρβάρους; Τὸ ζήτημα ἦλθε σὲ ση- [illegible] ἡ ἱστορικὴ γιὰ τὴν [illegible] καὶ σύγχρονα τοῦ [illegible] μάχη.

[illegible] Πέρσες ἦσαν πολλοὶ μὰ οἱ Ἕλληνες ἀγωνίζονταν γιὰ τὴν ἐλευθερία τους. Ὁ ἀγὼν [illegible] τῶν Ἑλλήνων. Ἰσχυροὶ ἦσαν σὲ ἀριθμητικὴ δύναμι οἱ [illegible] Τοῦτ[illegible] τῶν [illegible] ἄγγελος στάλθηκε [illegible] χαρμόσυνο γεγονός. [illegible] σμένος ἀπὸ τὸν κόπο πέθανε εὐθὺς [illegible] σουν ἄμεσως τὶς Ἀθῆνες [illegible] τὴ θάλασσα καὶ νὰ ἐκδικηθοῦν. Φτάνοντας ὅμως στὸ Φάληρο εἶδαν στὸ Ἡράκλειο τοῦ Κυνοσάργους τοὺς νικητὰς ποὺ χωρὶς χρονοτρι- [illegible] γκατέλειψαν λοι- [illegible] τους κι' ἐσκέφτηκαν νὰ [illegible]σουν τὶς Κυκλάδες.

[illegible] πολιτισμό. Ἂν οἱ βάρβαροι [illegible] τὰς Ἀθήνας, εὔκολα θὰ γινόντουσαν κύριοι τῆς Ἑλλάδος. Ἡ βαρβαρότ[illegible] θιστοῦσε τὸν [illegible]. Δὲν εἶχαν ἄδικο λοιπὸν οἱ Ἀθηναῖοι καὶ ὅλοι οἱ Ἑλ- [illegible]

Ι. Π. ΒΙΣΤΑΚΗΣ

τραγικὴ δι[illegible] τῆς ταφῆς τοῦ ξενιτεμένου, ποὺ τοι [illegible]

«Δίχως λιβάνι καὶ κερί,
δίχως παπᾶ καὶ ψάλτη,
ἀπόξω ἀπὸ τὴν ἐκκλησιὰ
σὲ χέρισο χωράφι»

Ἐπειδὴ ὁ θάνατος στὴν ξενιτιὰ θεωρεῖται ἐξαιρετικὰ τραγικός, ὑπάρχει [illegible] ἀπὸ τοὺς συγγενεῖς τοῦ πεθαμένου. Κι' ὅταν τέλος τὸν ἀνακοινώνουν, τὸ κάνουν μὲ πολλὴ προσοχή.

Σχετικὸ εἶναι κι' ἕνα περίφημο ἀνέκδοτο, ποὺ διηγοῦνται οἱ ναυτικοί μας: Κάποιος εἶχε πεθάνει στὴν ξενιτιὰ καὶ ἔπρεπε νὰ βρεθῆ τρόπος νὰ τὸ ἀναγ- [illegible] γυναῖκα ἀπὸ τὴν ξαφνικὴ λύπη. Ἕνας καπετάνιος λοιπὸν ἀνέλαβε νὰ ἐκτελέση τὴν δύσκολη ἀποστολή.

— Μείνετε ἥσυχοι, εἶπε. Ἐγὼ θὰ τῆς τὸ πῶ.

Ἐπῆγε λοιπὸν στὸ σπίτι. Ἐχτύπησε τὴν πόρτα. Παρουσιάσθη ἡ γυναῖκα τοῦ πεθαμένου ξενιτεμένου. Ὁ καπετάνιος τὴν ἀνεγνώρισε καί, πρὶν ἀργήση, τῆς εἶπε γιὰ νὰ βεβαιωθῆ καλλίτερα·

— Βέβαια ἐσὺ εἶσαι ἡ γυναῖκα τοῦ μακαρίτη...

[illegible] «μὲ τρόπο!...».

Φ. Γιοφύλλης

ΤΟ ΒΥΖΑΝΤΙΝΟ ΜΑΣ ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ

ΟΙ ΤΡΕΙΣ ΦΙΛΟΙ

Ὑπὸ Μ. ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΥ

12. (Συνέχεια)

Ὁ Νικηφόρος ὄχι μονάχα φάνηκε πρόθυμος νὰ τὸν συντρέξῃ στὸ σκοπό του, μὰ τέτοια ἐντύπωση τοῦ ἔκαμε τὸ γράμμα καὶ τ' ὄνειρο κι' ὅλα τ' ἄλλα καθέκαστα ποὺ ἔγραφε ὁ καλόγερος, ποὺ γιὰ μιὰ στιγμὴ φάνηκε ἀποφασισμένος νὰ τὰ παρατήσῃ ὅλα καὶ νὰ τρέξῃ κοντά του.

Εἶχε τότε διάφορες ἀφορμὲς νὰ εἶναι ἀπογοητευμένος. Ὁ βασιλιᾶς Κωνσταντῖνος — αὐτὰ ἔγιναν τὸν Αὔγουστο τοῦ 959 — ἦταν ἄρρωστος τοῦ θανατᾶ. Διάφορες διαδόσεις ἔδιναν κι' ἔπαιρναν, πὼς τάχα ἡ νύφη του ἡ Θεοφανὼ κι' ὁ γιός του καὶ συναυτοκράτορας Ρωμανός, τοὔχαν κάνει μάγια ἢ τὸν πότισαν φαρμάκια ποὔφερναν ἀργὸ θάνατο. Κι' ἤξερε βέβαια πὼς ὅλες τοῦτες οἱ διαδόσεις ἔβγαιναν μέσα ἀπὸ τὸ παλάτι, ἀπὸ τὶς κόρες τοῦ Κωνσταντίνου καὶ τὴ γυναίκα του ποὺ μισοῦσαν φοβερὰ τὴ Θεοφανώ, μὰ ἔλα πάλι ποὺ λέγονταν καὶ ξαναλέγονταν κι' ἀπὸ στόμα σὲ στόμα ἔπαιρναν χρῶμα, θαρρεῖς, καὶ ζωήρευαν καὶ φάνταζαν σὰν ἀληθινές.

Ὕστερα ὁ ὄχλος ποὔναι πρόθυμος πάντα ν' ἀκούσῃ τὸ κακό, τ' ἀναδίπλωνε μὲ τὴν ἁμαρτωλὴ φαντασία του...

Εἶχε τὴν αἴσθηση ὁ Νικηφόρος πὼς βρισκόταν μέσα σὲ βοῦρκο ἀπ' ὅπου ἀναδίνονταν πνιχτικὴ βρώμα, καὶ μούχλα ὑγρὴ τοῦ μούσκευε τὸ κορμί του σιγὰ σιγά. Δίχως ἄλλο οἱ λογισμοί του καὶ ἡ ψυχή του ἡ ἴδια, ὕστερα ἀπὸ λίγο, τὸ λευκὸ κρῖνο ποὺ τοῦ μπιστεύτηκε ὁ θεὸς νὰ κρατήσῃ «ἄμωμο καὶ ἀμόλυντο», θὰ βρώμιζαν μέσα στὸν κόσμο τοῦτο τῆς ἁμαρτίας.

Ἔπιασε κι' ἔβαλε κάτω τότες ὅλα καὶ τὰ μέτρησε ἀπὸ δῶ καὶ τὰ μέτρησε ἀπὸ κεῖ καὶ στὸ τέλος πῆρε τὴν ἀπόφασή του. «Θὰ φύγω, θὰ πάω νὰ καλογερέψω».

Κάλεσε καὶ τὸν ἀδερφό του τὸν Λέοντα στὸ σπίτι μιὰ μέρα καὶ τοῦ εἶπε:

—Ἡ ἐκστρατεία τῆς Κρήτης τόσον καιρὸ τώρα ἑτοιμάζεται κι' ὅλο ἀναβάλλεται. Ὁ Βρίγγας τὴ θέλει μὰ οἱ συγκλητικοὶ φέρνουν ἀντίστασι. Ὁ βασιλιᾶς ποὺ θὰ μποροῦσε νὰ δώσῃ μιὰ λύση στὸ ζήτημα εἶναι ἄρρωστος κι' ἴσως δὲ θὰ γιάνῃ ποτέ. Ἡ θέλησή του, ἔτσι ὅπως καὶ τὸ κορμί του, εἶναι τσακισμένη. Ἐξ ἄλλου ἔχει τέτοιες φουρτοῦνες μέσα στὸ σπίτι του ἐξ αἰτίας τῆς γυναίκας του καὶ τῆς νύφης του, ποὺ τρώγονται καὶ δὲν εἶναι τρόπος νὰ ἡσυχάσουν, ὡς ὅτου ἡ μιὰ βγάλῃ τὴν ἄλλη ἀπὸ τὴ μέση, ὥστε δὲν τοῦ μένει καιρὸς γιὰ τίποτα ἄλλο... Ἔχω βαρεθῆ πιά. Ὅλη τούτη ἡ σαπίλα μὲ κάνει νὰ πεθυμήσω πιὸ πολὺ τὴν ἡσυχία καὶ τὴ γαλήνη τῆς ψυχῆς μου μακρυὰ ἀπὸ τὰ ἁμαρτωλὰ μεγαλεῖα καὶ τὴ μάταιη δόξα τοῦ κόσμου. Θὰ φύγω. Τὸ πῆρα ἀπόφαση πιά.

Τοὔδειξε ὕστερα τὸ γράμμα τοῦ Ἀθανασίου κι' ἐξακολούθησε:

— Ξέρεις πὼς πάντα αὐτὸ ἦταν τ' ὄνειρό μου. Ἀπὸ τὴν ἐποχὴ ποὺ ἤμουνα μικρὸ παιδὶ ἀκόμα. Ὁ Θεὸς ἢ οἱ περιστάσεις μ' ἐμπόδισαν. Τώρα εἶμαι μεστωμένος ἄντρας, κοντεύω τὰ πενῆντα. Ἀγωνίστηκα, πάλαιψα γιὰ τὴν πατρίδα καὶ τὸ βασιλιᾶ, πρόσφερα ὅ,τι καλύτερο εἶχα, καιρὸς νὰ ξεκουραστῶ καὶ νὰ φροντίσω γιὰ τὴ σωτηρία μου. Ἐσὺ θὰ σταθῇς στὸ πόδι μου καὶ θ' ἀκολουθήσῃς τὴν παράδοση τῆς γενιᾶς μας. Ὁ Θεὸς μαζί σου.

«Αὐτὴ τὴ φορὰ τὰ πράματα εἶναι κάπως πιὸ σοβαρὰ» σκέφθηκε ὁ Λέων. Δές, στὰ μάτια του στέκει ἀλύγιστη ἡ ἀπόφαση. Χμ, τὸ δίχως ἄλλο χρειάζονται τώρα μέσα πιὸ δραστικά. Εἶχε, βλέπεις, μεγάλα σχέδια γιὰ τὸν ἀδερφό του ποὺ τὰ κρατοῦσε μυστικὰ βαθειὰ στὴν καρδιά του, γιατὶ φοβόταν, θαρρεῖς, νὰ τ' ἀντικρύσῃ ἔτσι φανερὰ μπροστά του στὸ φῶς. Τὸ παράδειγμα τοῦ Ρωμανοῦ τοῦ Λεκαπηνοῦ ποὺ κατάφερε νὰ γίνῃ συναυτοκράτορας καὶ ν' ἀνεβάσῃ στὸ θρόνο ἀκόμα καὶ τοὺς γιούς του καὶ τοὺς γαμπρούς του, τὸν παρακινοῦσε.

Διπλωμάτης, πονηρός, φιλόδοξος, ἀχόρταγος γιὰ τὰ ἐγκόσμια ἀγαθά, ἔβλεπε τὴν περίσταση πολὺ βοηθητικὴ γιὰ τοὺς σκοπούς του... Ὁ γιός τοῦ Κωνσταντίνου ἦταν πολὺ νέος γιὰ νὰ σηκώσῃ ὁλόκληρο τὸ βάρος τῆς ἐξουσίας κι' οὔτε θὰ τὤθελε, δοσμένος κα-

Τὸ ὄνειρον τοῦ Ἀθανασίου

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΜΥΘΟΛΟΓΙΑ

ΖΕΥΣ

(Γιγαντομαχία — Τυφωεύς)

. . . Ἡ ἀνατροπὴ καὶ ἡ συντριβὴ τῶν Τιτάνων μέσ' στοὺς σκοτεινοὺς λαβυρίνθους τοῦ Ταρτάρου ἀπήλλαξε τὸν κόσμο ἀπὸ τὰ [illegible] νὰ τοῦ τρομακτικοῦ πολέμου, ἀπὶ τὶς συνεχεῖς συγκρούσεις καὶ τὶς ἀδιάκοπες καταστροφές.

Οἱ πρωτόγονες καὶ βίαιες δυνάμεις, ἀφοῦ ἀναστάτωσαν τὴν Οἰκουμένη, ἀφοῦ [illegible] τὴν πλάσι ἀφίνοντας τ' ἀχνάρια τῆς ὁρμῆς των στὴν παρθενικὴ [illegible] τῆς γῆς, [illegible] παντος. Ἕνας ἀπόκρυφος ρυθμὸς κυριαρχεῖ καὶ τιθασσεύει τὰ στασιαστικὰ καὶ ἀπειθάρχητα στοιχεῖα.

Ὁ [illegible] αὐτῆς [illegible], ὁ [illegible] εἶναι ὁ Ζεύς. Στὴν [illegible] φαντασία τῶν παναρχαίων Ἑλλήνων ἡ ἰδέα τῆς τάξεως, τῆς αἰθρίας, τῆς γαλήνης, ἀντιπροσωπεύεται ἀπὸ τὸν ἀργυρόκερο καὶ [illegible] πόπτη Δία, τὸν ὑπέρτατο Θεὸ καὶ προστάτη τῶν ἐφημέρων θνητῶν.

Ὁ Δίας εἶναι ἡ πρώτη συμβολικὴ παράστασι τῆς θεότητος, προικισμένη μὲ τὸ πλῆθος ἐκεῖνο τῶν καθαρῶν χαρακτηριστικῶν ἰδιοτήτων ποὺ γονιμοποιοῦσε ἡ ἑλληνικὴ φαντασία. Ἀπὸ τὸ μακάριο ἐνδιαίτημα τοῦ Ὀλύμπου ἀντικρύζει τὰ ἔργα τῶν θνητῶν ὄχι μὲ [illegible], ὅπως [illegible] οἱ φοβεροὶ καὶ [illegible] Θεοὶ τῆς Ἀνατολῆς, ἀλλὰ μὲ κάποια ἤρεμη [illegible] καὶ [illegible]. Ἐν τούτοις δὲν τοῦ λείπει ἡ ἀξιοπρέπεια οὔτε τὸ μεγαλεῖο καὶ ἡ ἐπιβολή. Οἱ περιπέτειές του πάνω στὴ γῆ, στὶς ὁποῖες ἀφίνεται [illegible] δὲν [illegible] ροῦν τίποτε ἀπὸ τὴ [illegible] τά του. Τέτοιος Θεὸς εἶναι τὸ ἄξιο ἰδεῶδες [illegible] φυλῆς, ποὺ ἀνύψωσε τὴν τέχνη σὰν πνευματικὸ κατόρθωμα ἀνεξάρτητο ἀπὸ κάθε [illegible] καὶ θρη[illegible] καὶ ἡ φύσις τοῦ Δία εἶναι περισσότερο αἰσθητικὴ παρὰ θρησκευτική.

[illegible] στὴν Οἰκουμένη θὰ βασιλέψη ἡ ἀνεξιχνίαστη θέλησί του καὶ τοὺς καταποντισμοὺς θὰ διαδεχθῆ ἡ αἰθρία. Ἡ ἰσορροπία ὅμως αὐτὴ δὲν ἐξασφαλίζεται, βέβαια, χωρὶς [illegible] Γιατὶ καὶ πάλι ἡ μνησίκακη καὶ δολοπλόκος Γαῖα, ἡ πανάρχαια «Μήτηρ» τῶν Τιτάνων, θὰ [illegible] τοῦ Δία.

Φρικτὲς μορφὲς τεράτων θὰ γεννηθοῦν σὲ σκοτεινὲς καὶ ἀπρόσιτες γωνιὲς τῆς γῆς. Δράκοντες φτερωτοὶ καὶ λεπιδόφρακτοι θὰ σκιάζουνε τὸ φῶς τῆς μέρας καὶ ἀπὸ κρατῆρες ἡφαιστείων νεκρῶν θὰ ἐμφανισθοῦν ἐπικίνδυνοι ἐκδικητὲς τῶν Τιτάνων, προσπαθῶντας νὰ καταλύσουν τὴν ἐξουσία του.

Ἡ γιγαντομαχία, ἡ πάλη τῶν νέων παιδιῶν τῆς Γαίας, ποὺ ὠνομάστηκαν Γίγαντες, εἶναι ἡ [illegible] Ὀλύμπιος εἶναι καὶ πάλι τὸ προπύργιο τῆς εὐρυθμίας καὶ τῆς τάξεως.

Ὁ Δίας, ἐνισχυμένος καὶ ἀπὸ τοὺς ἄλλους νεώτερους Θεούς, [illegible] βοηθὸ τὴ πάνσοφη θυγατέρα του, τὴν Γλαυκῶπιδα Ἀθηνᾶ. Αὐτὴ πάλι καλεῖ στὸν Ὄλυμπο [illegible] τῶν Γιγάντων.

Ὁ Γίγας Ἀλκυονεὺς εἶναι τὸ [illegible] τοῦ θνητοῦ ἥρωα. [illegible] τοξεύεται. Ἀμέσως ὕστερα ὁ Γίγας Ἐφιάλτης [illegible] ἀπὸ τὰ γοργὰ βέλη τοῦ Ἡρακλῆ καὶ τοῦ Ἀπόλλωνος.

Μὲ τὴ σειρά της ἡ Ἀθηνᾶ καταδιώκει τὸν πληγωμένο Ἐγκέλαδο [illegible] καὶ τέλος τὸν κατασυντρίβει πλακώνοντάς τον [illegible] οἱ ἄλλοι Γίγαντες, ποὺ [illegible] καν μέσα στὰ ἀνήλιαγα [illegible] χνα τῆς γῆς νικημένοι ἀπὸ τὴν ὁρμὴ τῶν Θεῶν καὶ τ' ἀστροπελέκια τοῦ Δία.

Μετὰ τὴν γιγαντομαχία ἡ Γαῖα ἦλθε σὲ γάμο μὲ τὸν ἀποτρόπαιο Τάρταρο καὶ ἐγέννησε στὴν Κιλικία τὸν Τυφωέα, τέρας [illegible] σμένο μὲ τὸ μίσος τῆς ταπεινωμένης γενιᾶς του, ὥρμησε ξαφνικὰ κατὰ τὸν Ὄλυμπο ἀπειλῶντας τοὺς Θεοὺς μὲ τὰ δρακόντεια μέλη του.

Τόσος ἦταν ὁ φόβος τότε τῶν Θεῶν, ποὺ ὅλοι παράτησαν τὸν Ὄλυμπο [illegible] στὴν πλουτοφόρα Αἴγυπτο, ὅπου μεταμορφώθηκαν σὲ διάφορα ζῷα.

Ὁ Ἀπόλλων σὲ γεράκι, ὁ Ἑρμῆς σὲ ἀλεποῦ καὶ τέλος ἡ Ἀφροδίτη ἔγινε δελφίνι, ὁ Διόνυσος τράγος καὶ ὁ Ἥφαιστος [illegible] ὄψι κι' ἔγινε βουβάλι.

Μόνος ἔμεινε στὸν Ὄλυμπο ὁ Δίας μὲ τὴν ἀντρειωμένη καὶ πολυαγαπημένη κόρη του Ἀθηνᾶ, [illegible] ποὺ ἦταν, [illegible] Τυφωέα, ὥσπου ὁ Δίας κατώρθωσε νὰ τὸν καταπλακώση ρίχνοντας κατεπάνω του ὁλάκερη τὴν Αἴτνα, ἀφοῦ προηγουμένως τὸν ἐτύφλωσε μὲ τὰ ἀστραπόβροντά του.

Αὐτὲς λοιπὸν ἀκόμη τὶς δυὸ δοκιμασίες γνώρισε τὸ φωτεινὸ βασίλειο τῶν Θεῶν, μετὰ τὴν Τιτανομαχία, καὶ πιὰ ἄλλος κανένας [illegible]

[illegible]

θὼς ἦταν στὶς διασκεδάσεις. Θὰ χρειαστῆ ἕναν ἄνθρωπο στὸ πλευρό του καὶ ποιὸν ἄλλο βέβαια παρὰ τὸ Νικηφόρο. Τόση δόξα κερδισμένη στοὺς πολέμους, τόση ἀγάπη τοῦ λαοῦ κινημένη ἀπὸ ἐνάρετα φυσικὰ κι' ἀψεγάδιαστη ζωή, κανένας ἄλλος δὲν εἶχε.

Καὶ νὰ τὰ παρατήση λοιπὸν ὅλα τοῦτα καὶ νὰ φύγη; Ὄχι, ἔπρεπε μὲ κάθε τρόπο νὰ τὸν μεταπείση. Φέρθηκε μὲ πολλὴ ἐξυπνάδα.

Δὲν ἔφερε καμμιὰ ἀντίρρηση· τὸν ἄκουσε μάλιστα ὡς τὸ τέλος σιωπηλὸς κι' ἔδειχνε πὼς παραδεχότανε τὰ ὅσα τοὔλεγε. Τοῦ ζήτησε μονάχα μιὰ χάρη... Νὰ περιμένη λιγάκι, ἕνα δυὸ μῆνες ἀκόμα καὶ νὰ μὴν ἐμπιστευτῆ σὲ κανένα τὴν ἀπόφασή του...

Ὁ Νικηφόρος ποὺ περίμενε συζητήσεις καὶ φασαρίες παραξενεύτηκε κι' ἔδωσε πολὺ πρόθυμα μιὰ τέτοια ὑπόσχεση.

Ὁ Λέων ἔτρεξε εὐτὺς νὰ μάθη ποῦ εἶναι ὁ Ἀθανάσιος, μὰ κανένας δὲν μποροῦσε νὰ τὸν πληροφορήση θετικά. Πότε ζοῦσε σὲ μοναστήρια, πότε ἀσκήτευε σὲ καμμιὰ ἀπόμερη σπηλιά. Ὅλοι ὅμως συμφωνοῦσαν πὼς κάπου ἐκεῖ κατὰ τὴν ἀνατολικὴ Μακεδονία θὰ βρίσκεται. Τὸν Νικηφόρο δὲν ἤθελε νὰ τὸν ρωτήση γιατὶ θὰ καταλάβαινε δίχως ἄλλο τί σκοποὺς εἶχε καὶ τότε τὸ σχεδιό του θὰ πήγαινε τοῦ κάκου.

Κι' ἕνα βραδάκι ξεκίνησε... Μόνος δίχως ἀκολουθία καὶ ταξιδεύοντας μὲ ξένο ὄνομα, γιὰ νὰ μὴν κινήση τὴν περιέργεια, ρωτῶντας ἐδῶ κι' ἐκεῖ πέρασε τὴ Θράκη, τὴ Μακεδονία κι' ἔφτασε στὴ Θεσσαλία.. Δυὸ μῆνες ὁλόκληρους βάσταξε τὸ ταξίδι τοῦτο.

Ἐκεῖ τέλος πάντων στὴ Θεσσαλία συνάντησε τὸν Ἀθανάσιο. Γονάτισε, λέγει, φίλησε τὸ χέρι τοῦ ἅγιου ἀνθρώπου καὶ σὰν νὰ ἐρχότανε τάχα ἀπὸ μέρους τοῦ ἀδερφοῦ του, τὸν ρώτησε λεπτομέρειες γιὰ τὸ μοναστήρι καὶ γιὰ τὸ μέρος ποὺ εἶχε σκοπὸ νὰ τὸ χτίση κι' ἔδειχνε πολὺ ἐνδιαφέρον κι' ἐνθουσιασμὸ γιὰ τὴν θεάρεστη ἀπόφαση. Συζήτησε ὕστερα μαζί του διάφορα θεολογικὰ ζητήματα — σὲ τοῦτα ἦσαν ὅλοι δυνατοὶ τὴν ἐποχὴ αὐτή — κι' ἄν [illegible] γοῦσε πανηγυρικὰ τὴν πλάνη του κι' εὐχαριστοῦσε τὸν ἅγιο ποὺ τοῦ ἔγινε ὁδηγὸς καὶ δάσκαλος. Σιγὰ σιγὰ ἔτσι καὶ μὲ πολλὴ τέχνη κέρδισε τὴν ἐμπιστοσύνη τοῦ Ἀθανασίου [illegible] τὸν κατάφερε ὄμορφα καὶ καλὰ τότε μόνον τόλμησε νὰ πῆ τὴν ταπεινή του γνώμη...

— Δίχως ἄλλο, εἶπε, ἡ χερσόνησο τοῦ Ἄθωνα εἶναι καμωμένη ἔτσι ἀπὸ τὸν Πανάγαθο γιὰ νὰ γίνη ἡ πιὸ ξεχωριστὴ «ἰσάγγελος πολιτεία». Οἱ σπηλιές της κιόλας εἶναι γεμᾶτες ἀπὸ ἀσκητές. Μὰ μοναστήρια μονάχα ἕνα δυὸ ὑπάρχουν, κι' αὐτὰ πάλι εἶναι περιτειχισμένα, καθὼς ἄκουσα, σὰν τὰ κάστρα καὶ οἱ καλογέροι ποὺ βρίσκονται ἐκεῖ, πιὸ πολὺ βιγλίζουν κατὰ τὴ [illegible] καμμιὰ φούστα [illegible] ολογοῦνε τὸ Θεὸ στὴν ἐκκλησιά...

Κι' ἀφοῦ εἶπε τοῦτα, σήκωσε τὰ μάτια του ψηλὰ καὶ πρόστεσε μὲ κατάνυξη:

— Πότε τέλος πάντων, πολυέλεε Κύριε, θὰ ἀρματώσης μὲ ἀντρεία καὶ γνώση τοὺς δούλους σου γιὰ νὰ καθαρίσουν τὸν πόντο ἀπὸ τὴν ἐπιβουλὴ τῶν ἀπίστων; Πότε θὰ στείλης τὸν ἰσαπόστολο ἄντρα ποὺ θὰ ὁδηγήση πίσω στὸ ποίμνιο τὰ πρόβατά σου κάτω ἐκεῖ στὴ θεόλεστο Κρήτη;

Ὁ Ἀθανάσιος τὸν κοίταξε σκεφτικός, μὰ δὲν εἶπε τίποτα. Κατάλαβε ὅμως ποιὸ ἦταν τὸ λογικὸ συμπέρασμα ἀπὸ τὰ λόγια τοῦ Φωκᾶ κι' ὅλη τὴ νύχτα κεῖνη ἔμεινε ἄγρυπνος καὶ προσευχόμενος.

Ναί, δίχως ἄλλο, ἔπρεπε νὰ καθαρίσουν οἱ θάλασσες γιὰ νὰ μπορέσουν κι' οἱ ἄνθρωποι τοῦ Θεοῦ χωρὶς περισπασμοὺς κι' ἔγνοιες ν' ἀφιερωθοῦνε στὸ ἔργο τους. Δὲν ἦταν ἀκόμη καιρὸς τ' ὄνειρο νὰ πάρη σάρκα καὶ ὀστᾶ. Μὰ πότε λοιπόν;

Καὶ τὴν ἄλλη μέρα χωρὶς πιὰ ἄλλη περακίνηση ρώτησε τὸ Φωκᾶ, ἂν θὰ γίνη τέλος πάντων ἡ ἐκστρατεία τῆς Κρήτης καὶ ποιὰ ἐμπόδια παρουσιάζονται καὶ ποιὸς θὰ τὸ ἀναλάβη τὸ ἔργο. .

Ὁ Λέων πέταξε ἀπὸ χαρά. Κατάφερε κεῖνο ποὺ πολεμοῦσε. Χωρὶς περιστροφὲς πιὰ τοῦ εἶπε γιὰ ποιὸ σκοπὸ ἦρθε.

[illegible]

(Ἀκολουθεῖ)

Ἀπὸ τοὺς Πνευματικοὺς Ἀγῶνας τῆς Ε. Ο. Ν. εἰς τὸ Θέατρον Ἡρώδου τοῦ Ἀττικοῦ.

ΤΟ ΥΓΡΟΝ ΠΥΡ τῶν Βυζαντινῶν

Τὸ περίφημο «ὑγρὸν πῦρ» τῶν Βυζαντινῶν, ποὺ τὸ ἐφεῦρε ὁ Ἕλλην μηχανικὸς Καλλίνικος ἀπὸ τὴν Ἡλιούπολι τῆς Συρίας, χρησιμοποιήθηκε, ὅπως εἶναι ἱστορικὰ ἐξακριβωμένο, γιὰ πρώτη φορὰ κατὰ τὸ 677 μ. Χ. Μ' αὐτὸ οἱ Βυζαντινοὶ ἐπυρπόλησαν καὶ κατέστρεψαν τὸν στόλο τῶν Σαρακηνῶν καὶ ἔσωσαν τὸ Βυζάντιο ἀπὸ τὴν τρομερὰ ἐπιδρομὴ τῶν βαρβάρων. Ἀπὸ τότε τὸ «ὑγρὸν πῦρ» ἔπαιξε σπουδαιότατο ρόλο στὴν πολεμικὴ τέχνη τῶν Βυζαντινῶν καὶ εἰς αὐτὸ κυρίως ὀφείλεται ἡ ἐπανειλημμένη ἀπόκρουσις τῶν ἐπιδρομῶν τῶν βαρβάρων φυλῶν, ποὺ ἀπὸ τὰ μέσα τῆς ἑβδόμης ἑκατονταετηρίδος ἠπείλησαν νὰ κατακλύσουν ὁλόκληρη τὴν Εὐρώπη.

Οἱ χρονογράφοι τοῦ Βυζαντίου μὲ ζωηρὰ χρώματα μᾶς περιγράφουν τὴν ὀλέθρια ἀποτελεσματικότητα τοῦ ὑγροῦ πυρός. Οἱ Βυζαντινοὶ μετεχειρίζοντο εἰδικὰ πλοῖα, ποὺ τὰ ἔλεγαν π υ ρ φ ό ρ α ἢ ἀλλοιῶς, ὅπως θὰ τὰ λέγαμε ἐμεῖς, ἀφοῦ εἶναι γνωστὰ ἄλλως τε καὶ ἀπὸ τὴν νεώτερη ἱστορία μας, πυρπολικά. Τὸ ὑγρὸν πῦρ ἐξεσφενδονίζετο ἀπὸ εἰδικοὺς πυροτεχνίτας ἢ πυρπολητὰς ἐναντίον τῶν ἐχθρῶν καὶ προξενοῦσε τρομερὲς καταστροφές. Οἱ τεράστιες πυρκαϊές, ὁ ἀποπνικτικὸς καπνός, οἱ φοβεροὶ κρότοι, μαζὶ μὲ τὰ ἀδιάκοπα βλήματα τῶν διαφόρων ἐκσφενδονιστικῶν μηχανημάτων, μὲ τὰ ὁποῖα ἔρριπτον χειροσίφωνας φλεγομένους ἢ χύτρας μὲ ἀναλόγους ἐμπρηστικὰς ὕλας, ὅλα αὐτὰ προκαλοῦσαν μιὰ ἀπερίγραπτη σύγχυσι καὶ στὸ τέλος τὸν πανικὸ εἰς τοὺς ἐπιδρομεῖς. Ἔτσι ἀναφέρεται ὅτι στὴν ἐπιδρομὴ τῶν Ρὼς δεκαπέντε πυρπολικὰ κατεναυμάχησαν τὸν στόλο ἐκεῖνο τῶν βαρβάρων, ποὺ ἀπετελεῖτο ἀπὸ χίλια καράβια!... Μιὰ ὡραία καὶ ἀληθινὰ μεγαλειώδη περιγραφὴ μᾶς ἔδωσεν ὁ μακαρίτης Κ. Ράδος στὸν Α' τόμο τῶν «Θαλασσινῶν» του καὶ στὸ διήγημα «Ἡ κόρη τοῦ πρωτοκαράβου», στὸ ὁποῖο παραπέμπουμε κάθε φιλαναγνώστη.

Βέβαια, ἡ συσκευὴ καὶ ἡ ἐκτόξευσις τοῦ ὑγροῦ πυρὸς ἦτο κρατικὸ μυστικὸ καὶ ἐφυλάσσετο ἀπὸ τοὺς Αὐτοκράτορας τοῦ Βυζαντίου μὲ μεγάλη αὐστηρότητα. Ὁ αὐτοκράτωρ Λέων, ἂν καὶ στὸ σύγγραμμά του «Τῶν ἐν πολέμοις τακτικῶν σύντομος παράδοσις» περιγράφει λεπτομε[illegible], τὰ στρατιωτικὰ ὅπλα τῆς ἐποχῆς του, ὅμως γιὰ τὸ ὑγρὸ πῦρ ἤ, ὅπως τὸ ὀνομάζει, τὸ «ἐσκευασμένον πῦρ» δὲν κάνει οὔτε τὴν παραμικρὴ νύξι, ὡς πρὸς τὸν τρόπο τῆς συσκευασίας του καὶ τῆς ἐκσφενδονίσεώς του. Γι' αὐτὸ ἕως σήμερα ὅσοι κατεπιάστηκαν νὰ λύσουν τὸ περίφημο «μυστικὸ» δὲν ἔκαναν τίποτε ἄλλο ἀπὸ ὑποθέσεις...

Γιὰ τὸ ὑγρὸ πῦρ ἔγραψαν πολλοὶ ἐπιστήμονες δικοί μας καὶ ξένοι. Μιὰ ἀπὸ τὶς σπουδαιότερες μελέτες εἶναι τοῦ Γάλλου Μπερτελὼ «Περὶ τῶν ἐμπρηστικῶν ὑλῶν κατὰ τὴν ἀρχαιότητα καὶ τὸν μεσαίωνα». Ὁ Γάλλος σοφὸς ὑποστηρίζει τὴν ἄποψι, ὅτι τὸ ὑγρὸν πῦρ ἦτο μίγμα νίτρου, θείου, πίσσης καὶ ἄλλων ρητινωδῶν οὐσιῶν. Ἡ γνώμη αὐτὴ ἐθεωρήθη ὅτι πλησιάζει περισσότερο [illegible] ἀλήθεια.

Κατὰ τὴν γνώμη τοῦ δικοῦ μας καθηγητοῦ κ. Ζέγγελη — ὁ ὁποῖος διαφωνεῖ πρὸς [illegible] σχεδὸν — τὸ ὑγρὸν πῦρ ἦτο μίγμα ἀσβέστου, πετρελαίου κλπ., ἰδίως δὲ κατὰ τὸν Γερμανὸν Λίπμαν: «Τὸ ὑγρὸν πῦρ ἀποτελεῖ τὴν πρώτην ἀνακαλυφθεῖσαν ἐκρηκτικὴν ὕλην, ἡ ὁποία γιὰ βάσι της εἶχε τὸ νίτρον, ἀνάγεται δὲ εἰς τὸν τύπον τῆς κοινῆς πυρίτιδος. Ἡ ὕλη αὐτὴ παρεσκευάζετο εἰς πολλὰς ποικιλίας, αἱ [illegible] χον ὡς συστατικὰ νίτρον, θεῖον, ἀκόμη δὲ καὶ ἀσφαλτώδεις οὐσίας, ὅπως τὸ κολοφώνιον, ἢ καὶ ἄνθρακα ἀναμεμιγμένον μὲ πτητικὸν καὶ εὔφλεκτον ἔλαιον, τερεβινθέλαιον ἢ πετρέλαιον, ἀναλόγως τῆς εἰδικῆς ἐν τῷ πολέμῳ χρησιμο[illegible]. Ἐβάλλετο κυρίως διὰ χαλκίνων [illegible], ποὺ ἀποτελοῦν τὸν πρόδρομον τῶν σημερινῶν πυροβόλων ὅπλων».

Αὐτὴ εἶναι ἡ ἄποψις τοῦ Λίπμαν, ἡ ὁποία [illegible] ὅτι τὸ ὑγρὸν πῦρ ἦτο ἐμπρηστικὴ ὕλη, ἡ ὁποία δὲν ἐσβήνετο οὔτε μὲ τὸ νερό.

Ἀλλὰ ἕνα φυσικὸ καὶ μάλιστα ὅπως τὸ μυστικὸ τοῦ ὑγροῦ πυρὸς δὲν μποροῦσε νὰ κρατηθῇ γιὰ πολὺ διάστημα. Μὲ προδοσία ἢ μὲ κατασκοπεία οἱ Μουσουλμάνοι κατώρθωσαν νὰ τὸ γνωρίσουν καὶ τὸ μεταχειρίσθηκαν κατὰ τὴν Ε' σταυροφορία [illegible]. Ἀλλὰ σιγὰ-σιγὰ τὸ ὑγρὸ πῦρ [illegible] μὲ τὴν ἀνακάλυψι τῶν [illegible], καὶ ἔτσι τὸ ὄνομά του ἐσβήστηκε ἀπὸ τὴν μνήμη τῶν ἀνθρώπων...

Σήμερα ὅμως δὲν μποροῦμε νὰ ξεχνοῦμε τὴν μεγάλη [illegible] του σὲ μιὰ [illegible] ἱστορικὴ περίοδο τῆς ἐθνικῆς μας ἱστορίας. [illegible] ἔπαιξεν ἕνα ρόλο [illegible] τὴν ἐξέλιξι καὶ τὴν διατήρησι τοῦ πολιτισμοῦ τῆς Εὐρώπης, γιατὶ ἔγινε αἰτία νὰ ἀποκρουσθῇ ἐπὶ ὁλοκλήρους αἰῶνας τὴν εἰσβολὴ τῶν ἀσιατικῶν ὀρδῶν στὴν ἑστία καὶ τὴν κοιτίδα τοῦ πολιτισμοῦ, στὸ Βυζάντιο, ποὺ ὑπῆρξεν ὁ ἄγρυπνος θεματοφύλαξ τῆς πνευματικῆς παραδόσεως, τοῦ ἀρχαίου πολιτισμοῦ καὶ κατὰ [illegible] καὶ τοῦ συγχρόνου εὐρωπαϊκοῦ πολιτισμοῦ.

Κ Θ Ρ.

ΤΟ ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΚΟ

Ἄνω: Ἡ Α. Β. Υ. ὁ Διάδοχος Πα[illegible] καὶ ὁ Ἀρχηγ[illegible] τῆς Ε. Ο. Ν. εἰς τὸ μέσον. Ἡ Χορῳδία τῆς [illegible] Ἡρώδου τοῦ Ἀττικοῦ. Κάτω: Οἱ μετέχοντες εἰς [illegible] μετὰ τὴν [illegible] στεφάνων [illegible]

...Ο ΜΑΣ ΡΕΠΟΡΤΑΖ

... κατά την [illegible] της Β΄ Πανελληνίου Διασκέψεως
... Θ.Π. κατά τους Πνευματικούς Ἀγῶνας εἰς τὸ Θέατρον
... τῶν Διαφόρων Περιφερειακοὶ Διοικηταὶ τῆς Ε. Ο. Ν.
... Μνημεῖον τοῦ Ἀγνώστου Στρατιώτου

Ἀπὸ τοὺς Πνευματικοὺς Ἀγῶνας τῆς Ε. Ο. Ν. εἰς τὸ Θέατρον Ἡρῴδου τοῦ Ἀττικοῦ

ΤΡΙΚΚΗ ἡ μητέρα τῆς Ἰατρικῆς

Εἰς τὸ ὑπ' ἀριθμ. 26 φύλλον ἐδημοσιεύθη τὸ ἄρθρον «Οἱ μαθηταὶ τοῦ Ἀσκληπιοῦ» κυρίως ὡς ἀνταπόκρισις ἀπὸ τὸ χωριὸ Λεπενίτσα τοῦ Νομοῦ Τρικκάλων. Τὸ μικρὸ αὐτὸ χωριὸ εἶναι πράγματι ἄξιον προσοχῆς, διότι ἐπὶ 3.000 ἔτη συνεχῶς διετήρησε τὴν ἰατρικὴν παράδοσιν. Τὸ μέρος τοῦτο τῆς Θεσσαλίας καὶ προπαντὸς ἡ πρωτεύουσα Τρίκκη (καλουμένη σήμερον Τρίκκαλα μὲ τὸ μεσαιωνικὸν ὄνομα) ἔχει σπουδαίαν σημασίαν διὰ τὴν ἱστορίαν τοῦ πολιτισμοῦ, διότι εἶναι ἡ κοιτὶς τῆς ἰατρικῆς ἐπιστήμης. Ἡ πόλις Τρίκκη (Τρίκκα) ὑπερήφανα φέρει τὸν τίτλον «μητέρα τῆς ἰατρικῆς» ἐξ αἰτίας τοῦ μεγάλου ἰατροῦ της Ἀσκληπιοῦ, τὸν ὁποῖον ἀνέδειξε κατὰ τὸν 13ον αἰῶνα π. Χ., ὀλίγα ἔτη πρὸ τοῦ Τρωϊκοῦ πολέμου καὶ τοῦ γεγονότος ὅτι ὅλοι οἱ ἰατροὶ τῆς ἀρχαίας Ἑλλάδος εἶναι τέκνα της. Ἡ ἰατρικὴ τὸν παλαιὸν καιρὸν ἦτο οἰκογενειακή, μεταδιδομένη ἀπὸ πατρὸς εἰς υἱόν, αἱ δὲ μέθοδοι θεραπείας καὶ τὰ φάρμακα ἐκρατοῦντο μυστικά. Ὁ πατὴρ ὥρκιζε τὸν υἱὸν ὅτι δὲν θὰ μεταδώσῃ τὰ μυστικὰ τῆς ἐπιστήμης εἰς ξένον πρόσωπον. Οἱ ἰατροὶ ἐκαυχῶντο ὅτι ἦσαν Ἀσκληπιάδαι, ἀπόγονοι δηλ. τοῦ Ἀσκληπιοῦ καταγόμενοι ἐκ τῆς Θεσσαλικῆς πόλεως Τρίκκης. Τὸ ὄνομα Ἀσκληπιάδης εἶναι πατρωνυμικὸν καὶ ὄχι ἐπαγγελματικόν, ὅπως σήμερον.

Ἠθέλησαν νὰ ἀμφισβητήσουν τὴν ἱστορικὴν ὕπαρξιν τοῦ Ἀσκληπιοῦ.

Περὶ τούτου ὅμως ἀψευδὴς μάρτυς εἶναι ὁ Ὅμηρος, ὁ ὁποῖος τὸν ἀποκαλεῖ ἁπλῶς ἔξοχον ἰατρὸν «ἀμύμονα ἰητῆρα». Ἀργότερον ὁ Ἀσκληπιὸς ἐθεοποιήθη καὶ ἐλατρεύθη ὡς ὁ θεὸς τῆς ἰατρικῆς. Τὰ μεγάλα νοσοκομεῖα σανατόρια τῆς ἀρχαιότητος ἐκαλοῦντο Ἀσκληπιεῖα. Τὸ Ἀσκληπιεῖον ἀπετελεῖτο ἀπὸ πολλὰ κτίρια καὶ περιελάμβανε μεγάλην ἔκτασιν. Εἶχε ναόν, ἐντὸς τοῦ ὁποίου ἦτο τὸ ἄγαλμα τοῦ Ἀσκληπιοῦ καὶ ὁ θησαυρός, ὅπου ἔρριπτον τὰ ἴατρα, ξενοδοχεῖον, κλινικήν, λουτρόν, γυμναστήριον, πάρκον, περιπάτους καὶ τὸ ἄβατον, ὅπου ἐγίνοντο αἱ ἐγκοιμήσεις. Βάσις τῆς θεραπείας ἦτο ἡ ἐγκοίμησις μέσα εἰς τὸ ἄβατον καὶ ἐπάνω εἰς τὸ δέρμα τοῦ ζώου, τὸ ὁποῖον εἶχε θυσιάσει εἰς τὸν Ἀσκληπιὸν ὁ ἀσθενής. Κατὰ τὴν νύκτα ἔβλεπεν εἰς τὸ ὄνειρόν του τὸν Ἀσκληπιὸν καὶ ἀναλόγως τοῦ ὀνείρου ἐκανονίζετο ἡ θεραπεία. Καὶ σήμερον ἀκόμη ἐξακολουθοῦν αἱ ἐγκοιμήσεις εἰς τὰ Τρίκκαλα εἰς τὸ παλαιὸ ἐκκλησάκι τῶν Ἁγίων Ἀναργύρων. Εἶναι γνωστὰ 320 Ἀσκληπιεῖα τῆς ἀρχαιότητος. Ἐξ αὐτῶν τὸ ἀρχαιότατον καὶ ἐπιφανέστατον, δηλ. μὲ τὰς συχνοτέρας ἐπεμβάσεις τοῦ Ἀσκληπιοῦ, ἦτο τὸ τῆς πόλεως Τρίκκης. Τὸ Ἀσκληπιεῖον αὐτὸ εἶναι σήμερα θαμμένο κάτω ἀπὸ τὰ σπίτια τῆς πόλεως τῶν Τρικκάλων καὶ τὴν θέσιν του προσδιώρισε ὁ ἀρχαιολόγος Π. Καστριώτης, ὁ ἀδελφὸς τῆς Σοφίας Σλῆμαν.

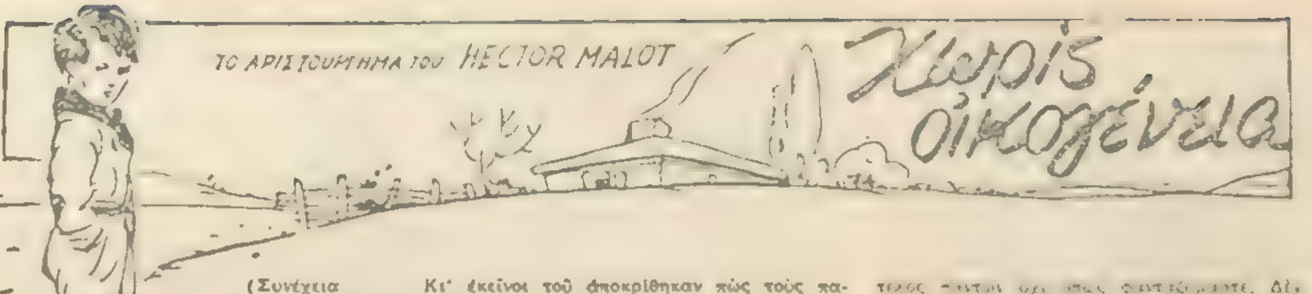
Οἱ υἱοὶ τοῦ Ἀσκληπιοῦ, ὁ Μαχάων καὶ ὁ Ποδαλείριος, ἦσαν οἱ ἀρχίατροι τοῦ Ἑλληνικοῦ στρατοῦ κατὰ τὸν Τρωϊκὸν πόλεμον. Διὰ τὸν ἔξοχον ἰατρὸν Μαχάονα καὶ βασιλέα τῆς Τρίκκης εἶπεν ὁ Ὅμηρος τὸν περίφημον στίχον: «Ἕνας γιατρὸς ἀξίζει ἴσα μὲ [illegible] ἀντάξιος ἄλλων»).

Ἡ δημοτικὴ ἀρχὴ τῆς Θεσσαλικῆς πόλεως Τρίκκαλα ἐπανέφερε παμψηφεὶ τὸ ἔνδοξον ἰατρικὸν ὄνομα Τρίκκη τὸν Νοέμβριον τοῦ 1935, ἀλλ' ἡ ἐπίσημος ἔγκρισις τοῦ ὀνόματος δὲν ἔγινε ἀκόμη.

Γεώργ. Κ. Παπαγεωργίου

ΤΟ ΑΡΙΣΤΟΥΡΓΗΜΑ ΤΟΥ HECTOR MALOT

Χωρίς οικογένεια

(Συνέχεια ἐκ τοῦ προηγουμένου)

Πολλὴν ὥρα περπατήσαμε πλάϊ-πλάϊ, χεροπιασμένοι, χωρὶς νὰ λέμε λέξι. Πηγαίναμε ἴσα μπροστά μας χωρὶς νὰ ξέρουμε ποῦ διευθυνόμαστε.

— Μὰ ποῦ θέλεις νὰ πᾶς; μὲ ρώτησε ὁ Ματτίας μὲ κάποια ἀνησυχία.

— Δὲν ξέρω... σὲ κανένα μέρος ποὺ θὰ [illegible] νὰ μιλήσουμε. Θέλω κάτι νὰ σοῦ [illegible] κι' ἐδῶ, μέσα στὸ πλῆθος, δὲν μπορῶ.

Ἀλήθεια, ἀπὸ τὸν καιρὸ ποὺ γύριζα βουνὰ καὶ κάμπους μὲ τὸ Βιτάλη, εἶχα συνηθίσει νὰ μὴ λέω τίποτα σπουδαῖο ὅταν βρισκόμαστε σὲ δρόμο χώρας ἢ χωριοῦ. Οἱ διαβάτες τώρα μ' ἐνωχλοῦσαν, μ' ἔκοβαν, κι' ἔχανα ὅλες μου τὶς ἰδέες. Ἤθελα λοιπὸν ἕνα ἥσυχο μέρος, γιατ' εἶχα νὰ μιλήσω τοῦ Ματτία πολὺ σπουδαῖα, πολὺ σοβαρά...

Τὴ στιγμὴ ἐκείνη μπαίναμε σ' ἕνα δρόμο πιὸ [illegible] ἀπὸ τοὺς δρόμους ποὺ [illegible] περάσει καὶ ποὺ στὸ τέλος του μοῦ [illegible] σὰ νάβλεπα δένδρα. Ἴσως ἐκεῖ θἄταν ἐξοχή.

Φθάσαμε, μὰ δὲν ἦταν ἐξοχή. Ἦταν ἕνα πάρκο ἀπέραντο, μὲ πολλὲς ἀνθοστόλιστες πρασινάδες καὶ μὲ δενδράκια ἐδῶ κι' ἐκεῖ. [illegible] κατάλληλο μέρος γιὰ νὰ μιλήσουμε.

Εἶχα πάρει τὴν ἀπόφασί μου κι' ἤξερα καλὰ τί ἤθελα νὰ πῶ.

Μόλις καθήσαμε στὸν πιὸ παράμερο μπάγκο, εἶπα στὸ σύντροφό μου:

— [illegible] Ματτία μου, τόσο σ' ἀγαπῶ καὶ [illegible] ἀπὸ τὴν ἀγάπη [illegible] νὰ μὲ συντροφεύης στοὺς γονεῖς [illegible]. Δὲν [illegible] παρεξηγήσης λοιπὸν ὅ,τι κι' ἂν σοῦ ζητήσω, ἔ;

— Εἶσαι ἀνόητος! μοῦ ἀποκρίθηκε, προσπαθῶντας νὰ χαμογελάση.

— Γελᾶς γιὰ νὰ μ' ἐμποδίσης νὰ συγκινηθῶ, τοῦ εἶπα. Ἀλλὰ τοῦ κάκου! Μὲ ποιὸν ἄλλον θὰ μποροῦσα νὰ κλάψω παρὰ μὲ σένα;

Καὶ [illegible] στὴν ἀγκαλιὰ τοῦ Ματτία, [illegible]. Ποτὲ στὴ ζωή μου, κι' ὅταν ἀκόμα ἤμουν ὁλομόναχος, χαμένος στὸν ἀπέραντο κόσμο, δὲν αἰσθάνθηκα τὸν ἑαυτό μου τόσο δυστυχῆ!

Ἀλλ' ἀφοῦ ἔκλαψα λίγο καὶ ξεθύμανα, προσπάθησα πάλι νὰ συνέλθω. Δὲν [illegible] τὸ Ματτία στὸ πάρκο ἐκεῖνο, μόνο γιὰ νὰ κλάψω στὴν ἀγκαλιά του· εἶχα νὰ τοῦ μιλήσω [illegible] κι' ὄχι [illegible] γι' αὐτό.

— Ματτία, τοῦ εἶπα, πρέπει νὰ φύγης, πρέπει νὰ γυρίσης στὴ Γαλλία!

— Ἐγώ; Νὰ σ' ἀφήσω; Ποτέ!

— Τὤξερα πὼς θ' ἀπαντοῦσες ἔτσι καὶ χαίρουμαι πολύ, πολύ, σὲ βεβαιῶ, [illegible] δὲν θέλεις νὰ μ' ἀφήσης ποτέ. Καὶ ὅμως [illegible] νὰ μ' ἀφήσης, πρέπει νὰ γυρίσης στὴ Γαλλία, στὴν Ἰταλία, ὅπου θέλεις, ἀδιάφορο, φτάνει νὰ μὴ μείνης ἐδῶ.

— Καὶ σὺ ποῦ θὰ πᾶς; Ποῦ θέλεις νὰ πᾶμε;

— Ἐγώ; Μὰ ἐγὼ πρέπει νὰ μείνω ἐδῶ, στὸ Λονδῖνο, μὲ τὴν οἰκογένειά μου! Δὲν [illegible] νὰ ζήσω κοντά στοὺς [illegible] μου. Πάρε ὅσα λεπτὰ μας [illegible] καὶ φύγε.

— Μὴν τὸ ξαναπῆς αὐτό, Ρεμή! Ἂν κάποιος ἀπὸ τοὺς δυό μας πρέπη νὰ φύγη, αὐτὸς εἶσαι [illegible]

— [illegible].

[illegible]

Δὲν [illegible] τὴ φράσι του κι' [illegible] ἄλλα τὰ μάτια, [illegible] τὸ ἐρωτηματικό μου βλέμμα.

[illegible] Ματτία ἀποκρίσου, πές μου [illegible] χωρὶς [illegible] νὰ μὲ [illegible].

Μὲ [illegible] μάτια καὶ μὲ πνιγμένη φωνὴ [illegible] ἀποκρίθηκε:

— Ναί, [illegible].

— Καὶ τί εἶδες;

— Ὅλα.

— Καὶ τί κατάλαβες;

— Πὼς ἐκεῖνοι που πουλοῦσαν ἐκεῖνα τὰ ἐμπορεύματα, δὲν τὰ εἶχαν ἀγοράσει. Ὁ πατέρας [illegible] τοὺς [illegible] γιατὶ νὰ κτυπήσουν τὴν πόρτα τῆς ἀποθήκης κι' ὄχι τοῦ σπιτιοῦ.

Κι' ἐκεῖνοι τοῦ ἀποκρίθηκαν πὼς τοὺς παραφύλαγαν οἱ μ π ό μ π, δηλαδὴ οἱ π ό λ ι σ μ α ν.

Βλέπεις λοιπὸν ποὺ πρέπει νὰ φύγης;

— Ἂν πρέπη νὰ φύγω ἐγώ, γιὰ τὸν ἴδιο λόγο πρέπει νὰ φύγης καὶ σύ. Εἶδε τί ὠφελεῖ;

— Ὅταν σὲ παρακάλεσα νὰ μὲ συνοδεύσης εἶχα τὴν ἰδέα [illegible] ἡ μάνα Μπαρμπερίνα, πὼς οἱ γονεῖς μου θὰ μποροῦσαν νὰ μᾶς ἀναθρέψουν καὶ τοὺς [illegible], ὥστε νὰ μὴ χωριστοῦμε. Ἀλλὰ δὲν εἶν' ἔτσι. Τὰ ὄνειρα ἔμειναν ὄνειρα καὶ πρέπει νὰ χωρισθοῦμε.

— Ποτέ!

— Ἄκουσέ με, κατάλαβέ με καὶ μὴ προσθέσης στὴ λύπη μου κι' ἄλλη. Ἂν ἀπαντούσαμε στὸ Παρίσι τὸν Γαροφόλη κι' ἂν αὐτὸς σὲ ξανάπαιρνε, θάθελες νὰ μείνω κι' ἐγὼ κοντά σου, στοῦ Γαροφόλη, ἢ θὰ μοῦ ἔλεγες ὅ,τι σοῦ λέω αὐτὴ τὴ στιγμή;

Δὲν μοῦ ἀποκρίθηκε.

— Πές μου, δὲν θὰ μοὔλεγες καὶ σὺ νὰ φύγω, νὰ σ' ἀφήσω;

Σκέφθηκε μιὰ στιγμὴ κι' ὕστερα μίλησε:

— Ἄκουσέ με λοιπὸν καὶ μένα, ἄκουσέ με καλά. Ὅταν μοῦ μίλησες στὸ Σιαβανὼ γιὰ τὴν οἰκογένειά σου που σὲ ζητοῦσε, λυπήθηκα πάρα πολύ. Ἔπρεπε νὰ χαρῶ που θὰ ξανάβρισκες τοὺς γονεῖς σου κι' ὅμως αὐτὸ μοῦ προξένησε λύπη. Ἀντὶ νὰ συλλογισθῶ τὴ χαρά σου, τὴν εὐτυχία σου, συλλογίσθηκα μόνο τὸν ἑαυτό μου. Εἶπα μὲ τὸ νοῦ μου πὼς θὰ εἶχες ἀδέλφια, που θὰ τ' ἀγαποῦσες σὰν καὶ μένα, περισσότερο ἴσως ἀπὸ μένα, ἀδέλφια [illegible], [illegible], [illegible]. Αὐτὸ [illegible] νὰ ξέρης εἶναι ἡ ἀλήθεια, [illegible] σοῦ τὴν [illegible] [illegible] νὰ μοῦ τὴ συγχωρήσης [illegible] νὰ συγχωρεθῶ [illegible].

Ὦ Ματτία!

— Ἔλα, πές μου τώρα πὼς μὲ συγχωρεῖς...

— Μ' ὅλη μου τὴν καρδιά! Μπορεῖ δὲν ἔβλεπα τὴ λύπη σου. Ἀλλὰ ποτὲ δὲν σοῦ [illegible] γι' αὐτή.

— Ναί, γιατ' εἶσαι καλός, πάρα πολὺ καλός. [illegible] ἐγὼ ἤμουν κακός. Ἀλλ' [illegible] συγχωρεῖς, γιατ' εἶσαι καλός, ἐγὼ ὅμως δὲν [illegible] τὸν ἑαυτό μου, γιατὶ ἐγὼ δὲν εἶμαι [illegible] καὶ [illegible]. Μὰ δὲν σοῦ τὰ εἶπα [illegible] ὅλα... Συλλογιζόμουν [illegible] τώρα μαζί σου στὴν Ἀγγλία, γιατὶ πρέπει νὰ [illegible]. Ὅταν [illegible] θὰ εἶναι [illegible], [illegible] ὅταν δὲν ἔχει [illegible] καιρὸ νὰ συλλογίζεται μένα, θὰ τὸ στρίψω καὶ, χωρὶς νὰ [illegible], θὰ πάω ἴσια στὴ Λουκκὰ νὰ φιλήσω τὴ Χριστίνα. Μὰ νά που ἀντὶ νὰ [illegible] πλούσιος κι' [illegible], ὅπως φανταζόμαστε, τώρα εἶσαι πάλι φτωχὸς καὶ [illegible].

Καὶ τώρα, ἀντὶ τὴ Χριστίνα, φιλῶ σένα Ρεμή!

[illegible] ὅπως φανταζόμαστε. Δὲν μπορεῖ [illegible] νὰ [illegible] νὰ φύγω. Καὶ [illegible] τὴ Χριστίνα, τὴν ἀδελφούλα μου, φιλῶ τώρα τὸ σύντροφό μου, τὸ φίλο μου, τὸν ἀδελφό μου, τὸν Ρεμή!

Καὶ λέγοντας αὐτά, μ' ἀγκάλιασε καὶ μὲ φίλησε.

Τότε πάλι τὰ δάκρυα μοῦ γέμισαν τὰ μάτια· μὰ δὲν ἦταν πιὰ τόσο πικρὰ καὶ φλογερά, σὰν ἐκεῖνα που εἶχα χύσει πρὸ ὀλίγου.

Ὡς τόσο, ὅσο μεγάλη κι' ἂν ἦταν ἡ συγκίνησί μου, δὲν μπόρεσε νὰ μὲ κάμη ν' ἀφήσω τὴν ἰδέα μου.

— Πρέπει νὰ φύγης, πρέπει νὰ γυρίσης στὴ Γαλλία, νὰ ἰδῆς τὴ Λίζα, τὸν Ἀκκέν, τὴ μάννα-Μπαρμπερίνα, ὅλους μας τοὺς φίλους, καὶ νὰ τοὺς ἐξηγήσης γιατὶ δὲν κάνω γι' αὐτοὺς ἐκεῖνο ποὺ ἤθελα, ποὺ ὠνειρευόμουν, ποὺ τοὺς [illegible]... Νὰ τοὺς πῆς ὅτι οἱ γονεῖς μου δὲν εἶναι πλούσιοι ὅπως [illegible] κι' αὐτὸ [illegible] ἀρκετὸ γιὰ νὰ μὲ [illegible]. [illegible]... Δὲν [illegible] αὐτὸ τὰ ἐξηγεῖ [illegible]. Δὲν εἶναι ντροπὴ νὰ μὴν εἶναι κανένας πλούσιος!

— Δὲν θέλεις νὰ φύγω γιατὶ δὲν εἶναι πλούσιοι· καὶ γι' αὐτὸ δὲν φεύγω.

— Ματτία σὲ παρακαλῶ, μὴ μοῦ μεγαλώνης τὴ λύπη. Βλέπεις πόσο εἶναι μεγάλη.

— Ὤ, δὲν θὰ σ' ἀναγκάσω νὰ μοῦ πῆς [illegible] ντροπή, [illegible]. Δὲν εἶμαι [illegible] κι' [illegible] δὲν καταλαβαίνω ὅλα ὅσα θέλουν νὰ μοῦ μπάσουν ἐδῶ μέσα, (κι' ἐκτύπησε τὸ κεφάλι του) αἰσθάνομαι ὅ,τι μ' ἐγγίζει ἐδῶ (κι' ἔβαλε τὸ χέρι στὴν καρδιά του). Δὲν θέλεις νὰ φύγω γιατὶ οἱ γονεῖς σου εἶναι φτωχοί, [illegible] γιατὶ δὲν [illegible] νὰ μὲ [illegible], [illegible] κι' ἐγὼ [illegible] καὶ δὲν [illegible] στὴν [illegible] ἄλλο γιατί, [illegible] ἀπ' ὅσα [illegible].

— Ματτία, μὴ τὸ λὲς αὐτό!

— Ναί, φοβᾶσαι μὴν καταντήσω κι' ἐγὼ νὰ [illegible] τὶς [illegible] ἀπὸ τὰ ἐμπορεύματα πο[illegible] ἀγοράσει...

— Ματτία, [illegible]!

Κι' [illegible] μὲ τὰ χέρια τὸ πρόσωπό μου, [illegible] ἀπὸ ντροπή.

— [illegible], ἐξακολούθησε ὁ Ματτίας, ἂν [illegible] φοβᾶσαι γιὰ μένα, ἐγὼ [illegible] γιὰ σὲ καὶ αὐτὸ [illegible]. Ἂς [illegible] μαζί, ἂς γυρίσουμε στὴ Γαλλία, νὰ [illegible] τὴ μάνα Μπαρμπερίνα, τὴ Λίζα καὶ τοὺς φίλους σου.

— Ἀδύνατο! Οἱ γονεῖς μου δὲν σοῦ εἶναι τίποτα καὶ δὲν τοὺς χρωστᾶς τίποτα· [illegible] εἶναι γονεῖς μου καὶ χρωστῶ νὰ μείνω μαζί τους.

— [illegible] ἕνας [illegible] αὐτός [illegible]. Παπποῦς [illegible]! [illegible] ἡ γυναίκα [illegible] δὲν μπορεῖ νὰ σηκώση τὸ κεφάλι ἀπὸ τὸ [illegible]!

Σηκώθηκα [illegible] κι' ὄχι πιὰ παρακαλετά [illegible].

— [illegible] Ματτία! Μὴ μιλᾶς ἔτσι, [illegible] τὸ [illegible]! Γιὰ τὸν [illegible], γιὰ τὴ μητέρα μου! Χρωστῶ νὰ τοὺς σέβουμαι καὶ νὰ τοὺς ἀγαπῶ!

Θὰ χρωστοῦσες, ἂν ἦταν πραγματικὰ οἱ γονεῖς σου. Ἂν δὲν εἶναι [illegible], χρωστᾶς νὰ τοὺς σέβεσαι καὶ νὰ τοὺς ἀγαπᾶς;

— Μὰ δὲν ἄκουσες λοιπὸν τὴ διήγησι τοῦ πατέρα μου;

— Καὶ τί βγαίνει ἀπ' τὴ διήγησι; Ἔχασαν μιὰ φορὰ ἕνα παιδὶ τῆς ἴδιας ἡλικίας μὲ σένα. Ἔψαξαν καὶ βρῆκαν ἕνα, τῆς ἴδιας ἡλικίας μ' ἐκεῖνο που εἶχαν χάσει. Αὐτὸ εἶν' ὅλο!

— Μὰ ξεχνᾶς πὼς τὸ παιδὶ [illegible] τοὺς εἶχαν κλέψει [illegible] στὴ [illegible] Μπρ[illegible] καὶ πὼς βρέθηκε τὴν ἡμέρα που [illegible] πετάξει;

— Καὶ δὲν μπορεῖ νὰ [illegible] τὴν ἴδια [illegible] στὴ [illegible] Μπρ[illegible]. Καὶ δὲν μπορεῖ ὁ [illegible] λάθος [illegible] Δρ[illegible], ἀντὶ νὰ τὸν στείλη [illegible] Μπρ[illegible], μοῦ φαίνεται!

— Αὐτὸ που λὲς εἶναι παράλογο.

— Δὲν εἶναι! Μπορεῖ νὰ τὸ λέω καὶ νὰ τὸ ἐξηγῶ [illegible], γιατὶ δὲν μὲ βοηθεῖ τὸ κεφάλι μου· [illegible] ἄλλος ὅμως θὰ μποροῦσε νὰ τὸ [illegible] καὶ νὰ τὸ ἐξηγήση καλύτερα, ὥστε

νὰ μὴ σοῦ φανῇ καθόλου παράλογο. Ἐγὼ εἶμαι παράλογος, ὄχι αὐτὸ που λέω!

— Ἄ μπά! Δυὸ παιδιά, τὴν ἴδια μέρα, στὸ ἴδιο μέρος... ἀδύνατο!

— Καλά. Ἐπρόσεξες ὅμως ὅτι δὲν μοιάζεις οὔτε τοῦ πατέρα σου, οὔτε τῆς μητέρας σου καθόλου, μὰ καθόλου;... Ἐπρόσεξες πὼς τὰ μαλλιά σου διαφέρουν πολὺ ἀπὸ τὰ μαλλιὰ τῶν ἀδελφιῶν σου, ποὺ ὅλα, ὅλα, ἔχουν τὸ ἴδιο ξανθὸ χρῶμα; Γιατί καὶ τὰ δικά σου νὰ μὴν εἶν' ἔτσι; Ἔπειτα κι' ἕν' ἄλλο: Πῶς ἄνθρωποι ποὺ δὲν εἶναι πλούσιοι, ξώδεψαν τόσα λεπτὰ γιὰ νὰ βροῦν ἕνα παιδί; Αὐτὸ δὲν σοῦ φαίνεται παράξενο; Γιὰ ὅλους αὐτοὺς τοὺς λόγους, ἡ γνώμη μου εἶναι πὼς ἐσὺ δὲν ἀνήκεις σ' αὐτὴ τὴν οἰκογένεια. Δὲν εἶσαι Δρίσκολλ, τελείωσε! Τὸ ξέρω πὼς εἶμαι βλάκας. Ὅλοι μοῦ τὸ λέγανε. Μὰ εἶμαι βέβαιος πὼς ἐσὺ δὲν εἶσαι Δρίσκολλ καὶ δὲν ἔχεις καμμιὰ ὑποχρέωσι νὰ μείνῃς μὲ τὴν οἰκογένεια Δρίσκολλ. Ἄν, μ' ὅλα αὐτά, ἐπιμένῃς, τότε θὰ μείνω μαζί σου κι' ἐγώ. Σὲ παρακαλῶ ὅμως, γράψε τῆς μάνας-Μπαρμπερὶν [illegible] Μὰ ὥς τότε, [illegible] εἶναι ἀνάγκη νὰ ἐργάζεσαι, θὰ ἐργάζουμαι κι' ἐγὼ μαζί σου ὅπως ὡς τώρα. Λόγο δὲν ἀκούω. τελείωσε!

— Ἀφοῦ τὸ θέλεις, ἔστω. Μὰ δὲν μοῦ λές, [illegible] μιὰ μέρα στὸ κεφάλι, σὰν τὸ Γαροφόλη;...

— Μικρὸ τὸ κακό! Πονοῦν οἱ ξυλιὲς ὅταν τὶς τρώῃ κανεὶς γι' ἀγάπη τοῦ φίλου του;

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΛϚ'.

Ὁ Κάπης διαφθείρεται.

Τὸ βράδυ-βράδυ γυρίσαμε στὴν Αὐλὴ τοῦ Κόκκινου Λέοντος. Περάσαμε ὅλη μας τὴν ἡμέρα μιλῶντας καὶ τριγυρίζοντας τὸ ὡραῖο ἐκεῖνο πάρκο, κι' ἐκεῖ προγευματίσαμε μὲ λίγο ψωμὶ ποὺ ἀγοράσαμε.

Ὁ πατέρας μου εἶχε γυρίσει στὸ σπίτι κι' ἡ μητέρα μου ἦταν σηκωμένη. Οὔτε αὐτή, οὔτε ἐκεῖνος μᾶς ἔκαμαν καμμιὰ παρατήρησι γιὰ τὴν πολύωρη ἀπουσία μας. Μόνο μετὰ τὸ [illegible] ὁ πατέρας μου μᾶς εἶπε πὼς ἤθελε νὰ μιλήσῃ στοὺς δυό μας, στὸ Ματτία καὶ σὲ [illegible] καὶ γι' αὐτὸ μᾶς ἔβαλε νὰ καθήσουμε κοντὰ στὴ φωτιά, χωρὶς νὰ τὸν μέλῃ γιὰ τὰ «εκχχχ!» τοῦ παπποῦ, ποὺ ἤθελε πάντα ὅλη τὴ φωτιὰ δική του.

— Πέστε μου λοιπὸν παιδιά, μᾶς ρώτησε ὁ πατέρας μου, πῶς κερδίζατε σεῖς τὸ ψωμί σας στὴ Γαλλία;

Τοῦ εἶπα αὐτὸ ποὺ ἤθελε νὰ μάθῃ.

— Ὥστε δὲν κινδυνέψατε ποτὲ νὰ πεθάνετε τῆς πείνας;

— Ποτέ! ἀποκρίθηκε ὁ Ματτίας· κι' ὄχι μόνο κερδίζαμε τὸ ψωμί μας, μὰ καταφέραμε, ἀπὸ τὰ κέρδη μας, ν' ἀγοράσουμε καὶ μιὰ ἀγελάδα!

Καὶ διηγήθηκε τὴν ἱστορία τῆς ἀγελάδας.

— Εὖγε σας, εἶπε ὁ πατέρας μου· φαίνεται πὼς ἐργαζόσαστε καλά. Ἂν θέλετε τώρα, δεῖξατέ μας τί ξέρετε νὰ κάνετε.

Πῆρα τὴν ἅρπα μου κι' ἔπαιξα μιὰν ἄρια· ὄχι ὅμως τὴ [illegible]

— Ὡραῖα, ὡραῖα! εἶπε ὁ πατέρας μου· κι' ὁ Ματτίας τί ξέρει;

Ὁ Ματτίας ἔπαιξε τότε ἕνα κομμάτι μὲ τὸ βιολί του κι' ἕνα ἄλλο μὲ τὸ κορνέτο του. Τὸ τελευταῖο αὐτὸ [illegible] τὰ χειροκροτήματα τῶν παιδιῶν, ποὺ εἶχαν ἀρα[illegible] γύρω μας κι' ἄκουγαν.

— Κι' ὁ Κάπης, τί παίζει; ρώτησε πάλι ὁ πατέρας μου. Γιατὶ δὲν πιστεύω νὰ σέρνετε μαζί σας ἕνα σκυλὶ ἀπὸ ἁπλῆ εὐχαρίστησι· πρέπει νὰ βγάζῃ κι' αὐτὸς τοὐλάχιστο τὸ ψωμί του.

Ὑπερηφανευόμουν γιὰ τὰ χαρίσματα τοῦ Κάπη, κι' ὄχι μόνο γι' αὐτόν, ἀλλὰ καὶ γιὰ τὸν Βιτάλη [illegible] Τὸν [illegible] λοιπὸν νὰ κάμῃ μερικὰ ἀπὸ τὰ [illegible] ποὺ ἤξερε καὶ τὰ παιδιὰ τὸν χειροκρότησαν.

— Μ' αὐτὸ τὸ σκυλὶ εἶναι θησαυρός! εἶπε ὁ πατέρας μου.

Ἀπικρίθηκα σ' αὐτὸ τὸ κομπλιμέντο, πλέκοντας τὸ ἐγκώμιο τοῦ Κάπη καὶ βεβαιώνοντας πὼς ἦταν ἱκανὸς νὰ μάθῃ σὲ λίγον καιρὸ [illegible] ἂς ἦταν καὶ τὸ πιὸ δύσκολο [illegible]

Ὁ πατέρας μου τοὺς ἐξήγησε τὰ λόγια μου ἀγγλικὰ κι' ἐπρόσθεσε μερικά, ποὺ δὲν τὰ κατάλαβα, μὰ ποὺ τοὺς ἔκαμαν ὅλους νὰ [illegible] τὴ μητέρα μου, τὰ [illegible] κόμη καὶ τὸν παπποῦ μου, ποὺ ἔκλεισε τὸ ἕνα μάτι, φωνάζοντας φάϊν ντόγκ! (καλὸ σκυλί). Ὁ Κάπης ὅμως δὲν συγκινήθηκε [illegible] ὅλ' αὐτὰ καθόλου.

— Ἀφοῦ λοιπὸν εἶναι ἔτσι, ἐξακολούθησε ὁ πατέρας μου, ἰδοὺ τί σᾶς προτείνω: πρῶτα ὅμως θὰ μᾶς πῇ ὁ Ματτίας ἂν τοῦ ἀρέσῃ νὰ μείνῃ στὴν Ἀγγλία κι' ἂν θέλῃ νὰ καθήσῃ μαζί μας.

— [illegible] νὰ μείνω μὲ τὸ Ρεμὴ ἀποκρίθηκε ὁ Ματτίας [illegible] καὶ θὰ [illegible] ὁ Ρεμής.

Ὁ πατέρας μου [illegible]

[illegible]

Ὁ Κάπης [illegible] καλὰ παρὰ [illegible] δὲν μοῦ [illegible]

Θὰ [illegible] νὰ ἐργάζεται [illegible] τὸν Ἄλλεν καὶ τὸν Νεδ, μόνον [illegible] Ἔτσι χωρισμένοι σὲ δυὸ θιάσους, θὰ κερδίζετε περισσότερα.

[illegible]

Ἀρκεῖ! [illegible] ὁ πατέρας μου [illegible] ὅπως ὅλοι.

Δὲν μπόρεσα πιὰ νὰ [illegible]

[illegible]

— Βλέπεις λοιπὸν πὼς αὐτὸς ποὺ τὸν λὲς πατέρα σου δὲν θέλει νἄχῃ μόνο παιδιὰ νὰ δουλεύουν γι' αὐτόν, ἀλλὰ καὶ σκυλιά. Μὰ οὔτε αὐτὸ δὲν σοῦ ἀνοίγει [illegible] Αὔριο θὰ γράψουμε τῆς μάνας Μπαρμπερίν.

[illegible]

Ὅσο [illegible]

[illegible]

(Ἀκολουθεῖ)

Τὰ νέα βιβλία

ΕΛΛΗΝΙΚΟΙ ΟΡΙΖΟΝΤΕΣ

Ἀληθινὴ χαρὰ εἶναι ἕνα βιβλίο τοῦ κ. Ι. Παναγιωτοπούλου, γιὰ πολλὰ πράγματα, ἀπὸ τὰ ὁποῖα τὸ ὀλιγώτερο σπουδαῖο δὲν εἶναι τὸ ἐπιμελημένο καὶ εὐγενικὸ γράψιμο καὶ τὸ κομψὸ ὕφος. Ὁ κ. Παναγιωτόπουλος εἶναι ἕνας ἑλληνολάτρης κι' ἕνας ὑμνητὴς τῆς ἑλληνικῆς γῆς. Ὅσα κατὰ καιροὺς ἐδημοσίευσε σ' ἐφημερίδες καὶ τὰ βιβλία του ἔχουν πάντα τὸν ἴδιο τόνο τῆς εὐγενείας, τὴν παρατηρητικότητα ἀχώριστο σύντροφο καὶ ἀπὸ πολλῶν πλευρῶν θυμίζει τοὺς παληοὺς «voyageurs» ποὺ ἐμεῖς στὴν ἐποχή μας ὀνομάζουμε περιηγητάς. Τὴν ἴδια βρίσκει κανεὶς συγκεντρωμένη σοφία καὶ βαθυτάτους στοχασμοὺς κοντὰ σὲ μιὰ ζωγραφικὴ διάθεσι, ποὺ ἀσφαλῶς δὲν ἦταν ἐφόδιο ὅλων τῶν παλαιῶν «περιηγητῶν». Ἀπὸ τοὺς νεωτέρους Ἕλληνας κανέναν δὲν βρίσκω στὸ εἶδος αὐτὸ τῆς λογοτεχνίας νὰ θυμίζῃ τὸν κ. Παναγιωτόπουλο. Μόνο ὁ Πάλλης στὸ «Μπρουσὸ» ἔχει πολλὰ κοινὰ γνωρίσματα μὲ τοὺς «Ἑλληνικοὺς ὁρίζοντες» τοῦ κ. Παναγιωτοπούλου. Μὲ τὴ διαφορὰ μόνο πὼς στὸ βιβλίο τοῦ κ. Παναγιωτοπούλου βρίσκει κανεὶς περισσότερη δροσιὰ καὶ ἡ ἐγκλειομένη σοφία δὲν ἔχει τὴν ἔννοια συντα[illegible] «Κρητικοὺς Γάμους» τοῦ [illegible] ποὺ ἡ ὑπόθεσις [illegible] ἱστορικὴ ὑπόθεσις σ' αὐτὸ — χάνεται σὲ ἀναγκαστικὲς περιγραφές, ποὺ τὸ διάβασμά τους τελειώνει ὁ ἀναγνώστης κάθε φορὰ μὲ ἀνακούφισι. Τὸ ἴδιο συναίσθημα ἀνακουφίσεως θυμᾶμαι ὅτι δοκίμασα κι' ἐγὼ ὅταν ἐτελείωσα τὸ διάβασμα, πρὶν ἀπὸ λίγο, ἑνὸς βιβλίου ξένου ποὺ ὁ συγγραφεύς του—ἕνας λόγιος ποὺ ἔζησε στὶς ἑλληνικὲς χῶρες πρὶν ἑκατὸν πενῆντα χρόνια—περιφέρει τὸν ἥρωά του, ἕνα νεαρὸ Ἕλληνα νησιώτη, στὶς διάφορες ἑλληνικὲς χῶρες. Εἶχε ὅλη τὴν εὐκαιρία νὰ περιγράψῃ, καὶ προφανῶς αὐτὸ ἐπεδίωξε, παρεμβάλλοντας τὸν νεαρὸν Ἕλληνα καὶ μιὰ σκιώδη ὑπόθεσι, ἁπλῶς γιὰ νὰ καταστήσῃ τὸ βιβλίο του ἐλαφρότερο. Κι' ὅμως τὸ βιβλίο του ἐξακολουθεῖ νὰ εἶναι βαρὺ καὶ μόνο ἐκεῖνος ποὺ ἔχει εἰδικὸν ἐνδιαφέρον κατορθώνει νὰ φθάσῃ στὸ τέλος. Ἀντίστροφα στοὺς «Ἑλληνικοὺς Ὁρίζοντες» χαίρεται κανεὶς τὸ ὕφος, τὴν παρατήρησι, τὴ ρευστότητα τοῦ λόγου καὶ τὴν ἐπιμελημένη χωρὶς ἐπιτήδευσι φράσι.

Θὰ μποροῦσε, βέβαια, νὰ ἰσχυρισθῇ κανεὶς ὅτι καὶ τὸ βαρὺ ὕφος εἶναι καρπὸς τῆς ἐποχῆς. Ὁμολογῶ ὅμως πὼς δὲν θὰ μποροῦσα νὰ τὸ παραδεχθῶ. Μᾶς σώζονται περιγραφὲς ἀπὸ τὴν ἀρχαία Ἑλλάδα, ποὺ γιὰ σήμερα εἶναι θαῦμα δροσιᾶς καὶ θὰ μποροῦσα νὰ πῶ πὼς ὁ Σατωμπριάν, ὁ Τουρνεφὸρ κι' ὁ Λήκ, ὅπου δὲν κάνει ἀρχαιολογία, ἔχουν θαυμάσιο περιγραφικὸ [illegible]

Χαρά μου νὰ τὸ βλέπω καὶ σ' ἕνα νεοέλληνα συγγραφέα, ὁ ὁποῖος προσφέρει τὸ βιβλίο του σὰ μνημεῖο στὶς ἑλληνικὲς γενεές. Χαρά μου μεγαλύτερη [illegible]

Χρ. Ἐμμ. Ἀγγελομάτης

ΜΑΚΡΥΑ ΑΠΟ ΚΟΥΦΙΑ ΛΟΓΙΑ

«Κανείς σας νὰ μὴ ζητήση νὰ κάμη λόγους καὶ ἀγορεύσεις! Δι᾽ ὄνομα τοῦ Θεοῦ! Ἐφύγαμεν ἀπὸ αὐτὰ πλέον».

Ι. ΜΕΤΑΞΑΣ

Νέο κορίτσι,

Ἀγαπητὴ Φαλαγγίτισσα,

Ὅταν πάνω στὸν καθρέφτη τῆς γαλήνιας θάλασσας ρίξουμε ἕνα καρυδότσουφλο θὰ σχηματίση μόνο κάτι ἀδιόρατους καὶ ἀσήμαντους κύκλους στὴν ἐπιφάνεια τοῦ νεροῦ.

Ὅταν πετάξουμε ἕνα λιθάρι οἱ κύκλοι θὰ ἀρχίσουν ὁρμητικοὶ καὶ μὲ ἔντασι ἀπὸ τὸ κέντρο καὶ θὰ πολλαπλασιασθοῦν ἐπὶ τὸ ἄπειρο γεμίζοντας ὅλη τῆς θάλασσας τὴν ἐπιφάνεια ὡς ἐκεῖ πιὰ ποὺ χάνεται ἀπὸ τὸ μάτι μας. Καὶ δὲν εἶναι μοναχὰ αὐτὸ ποὺ βλέπουμε στὴν ἐπιφάνεια, ἀλλὰ φτάνει ἡ ἐνέργειά του στὸ βάθος κι᾽ ἀναταράζει κι᾽ ἀναδεύει τὰ νερὰ ὡς τὰ πιὸ σκοτεινὰ τῆς θάλασσας σπλάγχνα. Ἔτσι καὶ ὁ λόγος. Ἐλαφρὸς καὶ ἄδειος στέκει στὴν ἐπιφάνεια. Βαρὺς καὶ γεμᾶτος ἔννοια φτάνει στὰ βάθη τῆς ἀνθρώπινης ψυχῆς κινώντας την καὶ συγκινώντας την.

Ὁ λόγος! Ὅσο ἄϋλος καὶ ὅσο ἀπιαστος τόσο σημαντικὸς καὶ τόσο ἀναγκαῖος γιὰ τὴν ψυχὴ τοῦ ἀνθρώπου εἶναι. Πόση συμβολικότητα δὲν ἔχει μέσα της καὶ πόση ἀλήθεια ἡ εὐαγγελικὴ φράσι: «Ἐν ἀρχῇ ἦν ὁ λόγος! Πάντα δι᾽ αὐτοῦ ἐγένετο καὶ χωρὶς αὐτοῦ ἐγένετο οὐδὲ ἕν, ὃ γέγονεν᾽ ἐν αὐτῷ ζωὴ ἦν, καὶ ἡ ζωὴ ἦν τὸ φῶς τῶν ἀνθρώπων, καὶ τὸ φῶς ἐν τῇ σκοτίᾳ φαίνει, καὶ ἡ σκοτία αὐτὸ οὐ κατέλαβεν!»

Ὅλα στὸν κόσμο ἔγιναν μὲ τὸ λόγο, γιατὶ αὐτὸς ἔχει μέσα του ζωή! Ὅμως ὑπάρχουν δυὸ εἰδῶν λόγοι. Ὁ κούφιος, ὁ νεκρὸς λόγος καὶ ὁ ζωντανός, ὁ δημιουργικὸς λόγος. Ὁ λόγος, ποὺ λέγεται μονάχα γιὰ νὰ εἰπωθῆ καὶ ἐκεῖνος ποὺ γεμᾶτος πίστι κι᾽ ἀγάπη, βγαλμένος ἀπὸ τὰ βάθη μιᾶς ψυχῆς ζητεῖ νὰ περάση τὴν πύλη μιᾶς ἄλλης ψυχῆς μὲ τὸ θεϊκὸ σκοπὸ νὰ φωτίση καὶ νὰ δημιουργήση. Μόνο ἕνας τέτοιος λόγος μεγάλος στὴν ἁπλότητά του, βαρυσήμαντος στὸ περιεχόμενό του, ἀκράδαντος στὴν πίστι του ἔχει δικαίωμα νὰ λέγεται. Ὅλοι οἱ ἄλλοι λόγοι ποὺ κούφιοι καὶ φουσκωμένοι σὰν σαπουνόφουσκες ἢ σὰν παιδικὰ μπαλόνια γεμίζουν τὸν ἀγέρα γύρω μας, δὲν μποροῦν ν᾽ ἀνοίξουν τὴν χρυσόπορτα τῆς ψυχῆς μας γιατὶ δὲν ἔχουν τὴ δύναμι καὶ τὴν πειθώ. Σποῦνε καὶ χάνονται μόλις βγοῦν ἀπὸ τὸ στόμα τοῦ ὁμιλητῆ, χωρὶς κανένα ἀποτέλεσμα, χωρὶς καμμιὰ ἐνέργεια.

Μιὰ Ἰδέα, ὅπως εἶναι καὶ ἡ Ἀναμόρφωσι καὶ διαπαιδαγώγησι τῆς Νεολαίας μας καὶ ὅπως τὴν ἔθεσε στὸ βάθος τῆς δράσης της ἡ Ε. Ο. Ν. καὶ τὴν ἐφαρμόζει τώρα σὲ πρᾶξι, χρειάζεται κι᾽ ἔχει ἀπόλυτο ἀνάγκη μόνο ἀπὸ τὸν ἐμπνευσμένο καὶ δημιουργικὸ λόγο. Κάθε κούφιος λόγος κάνει μεγάλο κακὸ στὴν Ἰδέα κατεβάζοντάς τη ἀπὸ τὸ βάθρο ποὺ τῆς πρέπει. Ἡ Ἰδέα εἶναι κάτι σοβαρὸ καὶ ἀπαιτητικό. Ἀπαιτεῖ ὀπαδοὺς μὲ ἀληθινὴ πίστι, μὲ γνήσια ἐσωτερικότητα, μὲ ἀνιδιοτελῆ προσφορά. Ὁποιος πλησιάζει μιὰ Ἰδέα γιὰ νὰ ὠφεληθῆ ἀπὸ αὐτή, ὁποιος ἔπιασε μὲ ὀπισθοβουλία τὸ κράσπεδο τοῦ φορέματός της τὸ λέρωσε. Βλάφτει κι᾽ αὐτὴ καὶ τὸν ἑαυτό του. Γιατὶ στὸ κάτω-κάτω τῆς γραφῆς μπορεῖ κάποτε καὶ νὰ κάψη τὰ δάχτυλά του.

Πρὶν ἀπὸ κάμποσον καιρὸ βρέθηκα σὲ μιὰ συγκέντρωσι. Ὁμιλητὴς ἕνας κούφιος ἄνθρωπος μὲ πιὸ κούφιο λόγο. Χειρονομοῦσε καὶ ἐκόπτετο πάνω στὸ βῆμα.

Ἀγόρευε σὰν νευρόσπαστο, ποὺ τὸ εἴχανε κουρντίσει. Τὰ λόγια ἦτανε τέλεια ἄδεια καὶ οἱ ἔννοιες ἀσύνδετες καὶ σχιζοφρενικές. Ἡ νεαρὴ ψυχὴ ποὺ τὸν ἄκουε πολύπληθη ἀπέναντί του, μ᾽ ὅλη τὴ λαχτάρα της νὰ νοιώση ἀπογοητεύονταν. Μερικὲς τέτοιες ἀπογοητεύσεις εἶναι ἀρκετὲς νὰ σβήσουν τὸν ἐνθουσιασμὸ καὶ ἀπὸ τοὺς πιὸ φανατικοὺς ὀπαδοὺς μιᾶς Ἰδέας.

Γι᾽ αὐτὸ ἂς ἔχουμε πάντα ὑπ᾽ ὄψι μας τὸ ἑξῆς:

Ὅποιος δὲν ἔχει κάτι ἄξιο λόγου νὰ πῆ, ἂς μὴν ἀνοίγη ποτὲ τὸ στόμα του γιὰ ἀνοησίες. Ἂς μὴ θέλη παντοῦ καὶ πάντα νὰ ἀγορεύη καὶ νὰ ρητορεύη μόνο καὶ μόνο γιὰ νὰ ξεχωρίση ἀπὸ τὸ σύνολο καὶ ν᾽ ἀνεβῆ στὸ βῆμα. Τὸ ἴδιο καὶ γιὰ κείνους ποὺ γράφουν μόνο γιὰ νὰ γράψουν. Ἐδῶ παίρνω γράμματα καὶ ἄρθρα, ποὺ ἀληθινὰ μοῦ γεννοῦν κάποτε τὴν ἀπογοήτευσι μὲ τὸν τρόπο ποὺ ἀρχίζουν καὶ τελειώνουν. Κι᾽ ἄλλα πάλι ποὺ μὲ τὴν ἁπλότητα καὶ τὴν πίστι τους τὴ γνήσια μὲ κάνουν νὰ χαίρουμαι.

Ὅταν θελήσετε κάποια φορά, ἀγαπητά μου κορίτσια, σεῖς νὰ μιλήσετε ἢ νὰ γράψετε ἐξετάσετε καλὰ πρῶτα τὸν ἑαυτόν σας. Σκύψετε στὸ βάθος τοῦ ἐσωτερικοῦ σας κι᾽ ὅταν ἡ πηγὴ

του ξεχειλάη ἀπὸ πίστι καὶ γνησιότητα, τότε μονάχα ἀνοίξτε τὸ στόμα σας, τότε μοναχὰ πιάστε τὴν πέννα. Μὴ θελήσετε ποτὲ νὰ διακριθῆτε μ᾽ ἐντυπωσιακὰ κι᾽ ἐπιφανειακὰ καμώματα.

Καὶ σ᾽ αὐτὸ τὸ ζήτημα πάρετε ὡς παράδειγμα τὸν Ἀρχηγό μας. Προσέξετε πόσο ἁπλᾶ, πόσο ἐγκάρδια, μὲ πόση ἐσωτερικότητα καὶ πίστι σᾶς μιλᾶ. Δὲν ἀγορεύει ποτὲ του Ἐκεῖνος. Μιλεῖ. Μιλεῖ σὰν ἄνθρωπος, ποὺ αἰσθάνεται μὲ γνήσια ἑλληνικὰ αἰσθήματα καὶ ποὺ σκέπτεται μὲ λαμπικαρισμένη ἀπὸ τὴ λαχτάρα γιὰ τὸ καλό μας σκέψι. Μιλεῖ ὄχι γιὰ νὰ κάνη ἐντύπωσι, ἀλλὰ γιὰ νὰ ὠφελήση.

Ἔτσι μίλησε πάλι τὴν πρώτη μέρα στὴ Β΄ Πανελλήνιο Διάσκεψι τῶν Περιφερειακῶν Διοικητῶν καὶ Διοικητριῶν.

Λίγα λόγια, ἀλλὰ σὰν ἀρχαῖα ἐπιγράμματα σοφὰ καὶ γεμᾶτα ἔννοια. «Μὴ ζαλίζετε τὴ διανοητικότητά σας, εἶπε, παιδιά μου σὲ ἀγορεύσεις! Ὄχι διὰ τὸ ὄνομα τοῦ Θεοῦ! Μιλῆστε μὲ τὴ γλῶσσα τῆς καρδιᾶς σας, μὲ τὴ γλῶσσα τῆς πείρας, ποὺ ἀθροίσατε ἀπὸ τὴν ἐργασία σας. Οἱ ἀγορεύσεις δὲν εἶναι πιὰ τῆς ἐποχῆς μας. Ἡ ἐποχή μας ζητεῖ τὸ γνήσιο, τὸ ἁπλό, τὸ σύντομο! Ζητεῖ τὴν πίστι μας στὴν Ἰδέα, τὴν ἀφοσίωσί μας στὴν ἐφαρμογή της!» Ἔτσι εἶπε Ἐκεῖνος.

Σ. Καραϊσκάκη

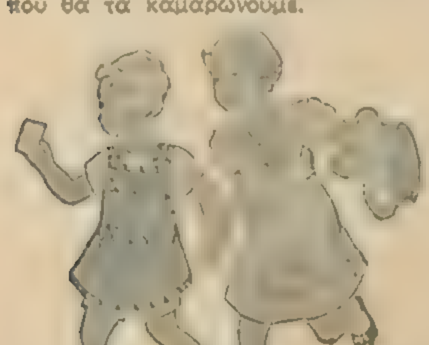
[illegible]

ΓΙΑ ΤΑ ΜΙΚΡΑ ΜΑΣ

Τώρα ποὺ ὁ ἥλιος ἄρχισε νὰ μᾶς ζεσταίνη γιὰ καλὰ καὶ τὰ παιδιά μας ξεχύθηκαν στὸν κῆπο, στὸ δρόμο, στὴν ἐξοχὴ χρειάζεται νὰ σκεφτοῦμε γιὰ τὸ πραχτικό τους ντύσιμο. Τίποτα δὲν πρέπει νὰ ἐμποδίζη τὶς κινήσεις των, τίποτα νὰ στενοχωρῆ τὸ κορμάκι των, ποὺ χρειάζεται ἐλευθερία γιὰ νὰ ἐξελιχθῆ.

Σκεφθῆτε πῶς ἦτανε ντυμένο τὸ παιδὶ στὴν παλαιὰ ἐποχὴ καὶ κλάψτε το. Σὰν κοῦκλα πήγαινε πλάϊ στοὺς μεγάλους σοβαρὸ καὶ τσιτωμένο. Δὲν ἔπρεπε νὰ καθίση, γιὰ νὰ μὴ ζαρώση τὸ φρεσκοσιδερωμένο του φόρεμα, νὰ μὴν πιάση τίποτε, γιὰ νὰ μὴ λερώση, νὰ μὴ φάγη, νὰ μὴν κινηθῆ, νὰ μὴν παίξη. Ἦτανε δηλαδὴ τὸ καϋμένο ὁ σκλάβος τοῦ φορέματος. Γι' αὐτὸ καὶ βάδιζε ἄκεφο καὶ μελαγχολικὸ πλάϊ στὴν μανοῦλα του, ποὺ ἦτανε ὅλο ἐπιτιμήσεις καὶ μαλώματα. Ἔτσι μισοῦσε κι' αὐτὸ τὴ γιορτινὴ ἔξοδο. Ἦτανε κομμένη ἡ χαρά του καὶ ἡ τάσι του γιὰ κίνησι, ἡ ἀπαραίτητη στὴ ζωὴ τοῦ παιδιοῦ ἀπηγορευμένη. Τὸ παιδὶ ἂν δὲν κινηθῆ ἐλεύθερα δὲν μεγαλώνει. Γι' αὐτὸ χρειάζονται τώρα πρὸ πάντων τὸ καλοκαῖρι ἀνάλογα φορεματάκια. Φτηνά, γερὰ καὶ νόστιμα.

Μποροῦμε μόνες μας νὰ ἑτοιμάσουμε στὰ παιδιά μας καὶ στ' ἀδελφάκια μας διάφορα τέτοια ἐλαφρὰ φορέματα. Ἀκόμα κι' ἀπὸ ρετάλια ποὺ ἔχει τὸ νοικοκυριό μας γίνονται μικρὰ πανταλονάκια, ποδίτσες κ.λ.π. Λίγο γαρνίρισμα ἢ λίγο κέντημα τοὺς δίνει ἕνα κάποιο γοῦστο καὶ ἄνθισμα ὅπως ταιριάζει στὴν ἐποχὴ καὶ στὴν ἡλικία. Ἔτσι κι' αὐτὰ θὰ εἶναι ἐνθουσιασμένα καὶ μεῖς εὐχαριστημένες ποὺ θὰ τὰ καμαρώνουμε.

Μ' αὐτὸ τὸ ντύσιμο τὸ παιδὶ εἶναι πάντα χαρούμενο

✻ ΦΡΑΟΥΛΕΣ ✻

Ἄρχισαν πάλι τὰ μικρὰ καλαθάκια μὲ τὸ ἐξαιρετικὸ αὐτὸ φροῦτο νὰ φαίνωνται στὸ ὀπωροπωλεῖο ἢ καὶ στὰ χέρια τῶν πλανοδίων πωλητῶν, ποὺ διαλαλοῦν μὲ τόσο ἐνθουσιασμὸ τὸ ἐξαιρετικό τους αὐτὸ ἐμπόρευμα.

Πρὶν ἀπὸ κάμποσα χρόνια οἱ φράουλες ἤτανε σχεδὸν ἄγνωστες στὸν τόπο μας. Δὲν εἴχαμε τέτοια παραγωγὴ καὶ ἀπέξω δὲν ἔρχονταν εὔκολα, γιατὶ εἶναι ἕνας εὐαίσθητος καρπὸς ποὺ δὲν ἀντέχει στὸ ζούληγμα καὶ στὸ κούνημα. Τώρα ὅμως κάθε χρόνο ἡ Κηφισιὰ μᾶς δίνει ἕνα σεβαστὸ ποσὸ φράουλες, ἂν ὄχι ἀκόμα τόσο ἀρκετὸ ποὺ ἡ ἀγορά του νὰ γίνη δυνατὴ καὶ στὰ λαϊκὰ στρώματα. Σιγὰ-σιγὰ ὅμως κι' αὐτὸ θὰ γίνη, ὅπως τόσα ἄλλα.

Οἱ φράουλες εἶναι πολὺ εὔγευστος καρπός, μ' ἕνα χαρακτηριστικὸ θαυμάσιο ἄρωμα. Τρώγονται καλύτερα μὲ ζάχαρι. Τὶς καθαρίζουμε, ἀφοῦ τὶς πλύνουμε προσεχτικὰ μέσα σ' ἕνα τρυπητό, ἀπὸ τὰ κοτσανάκια τους, τὶς ραντίζουμε μὲ λίγες στάλες λεμονιοῦ, ρίχνουμε μερικὲς κουταλιὲς ζάχαρι καὶ τὶς ἀφίνουμε σκεπασμένες σὲ μιὰ λεκάνη γυάλινη καλύτερα, νὰ ἱδρώσουν ὅπως λέμε. Τὶς σερβίρουμε στὸ τραπέζι δίνοντας μαζὶ ἂν θέλουμε κι' ἀπὸ μιὰ κουταλιὰ σαντιγὺ στὴ μερίδα.

Εἶναι πολυ θρεπτικὲς καὶ χωνευτικές, [illegible] τα πιὸ εὐχάριστα φροῦτα. Ἀκόμη και τα πολὺ μικρά, τὰ βυζανιάρικα, δείχνουν μιὰ ἰδιαίτερη σ' αὐτὲς προτίμησι. Ἐννοεῖται ὅτι πρέπει τότε νὰ τις λειώσουμε.

ΤΑ ΨΑΡΙΑ

Τὸ κρέας τῶν ψαριῶν εἶναι λευκὸν καὶ μαλακόν, περισσότερον εὔπεπτον καὶ ὀλιγώτερον θρεπτικὸν ἀπὸ τὸ κρέας τῶν ζώων.

Ἡ θρεπτικὴ ἀξία τῶν ψαριῶν συνίσταται εἰς τὸ περιεχόμενον λεύκωμα καὶ λῖπος.

Τὰ ψάρια τῆς θαλάσσης εἶναι νοστιμώτερα καὶ θρεπτικώτερα ἀπὸ τὰ ψάρια τῶν λιμνῶν καὶ ποταμῶν. Ὅταν τὸ ψάρι περιέχη πολὺ λῖπος εἶναι δύσπεπτον, ὡς λ. χ. χέλι, ξιφίας κλπ. Ἡ πεπτικότης ἐξαρτᾶται καὶ ἐκ τοῦ τρόπου τῆς παρασκευῆς αὐτῶν. Πιὸ εὔπεπτα γίνονται τὰ ψάρια ὅταν εἶναι τῆς σχάρας ἢ βραστά, τὰ τηγανιτὰ εἶναι νόστιμα ἀλλὰ ἐπειδὴ τὸ λάδι ἀνέρχεται εἰς ὑψηλὴν θερμοκρασίαν γίνονται δύσπεπτα. Τοῦτο διορθώνομεν ἐν μέρει ἀφαιρῶντας τὴν ἐξωτερικὴν πέτσα, ἡ ὁποία ἔχει ἀπορροφήσει τὸ περισσότερον λάδι. Τὸ ψάρι ἀποσυντίθεται εὐκολώτατα καὶ μάλιστα ὀλίγας ὥρας μετὰ τὸ ψάρεμα, περισσότερον δὲ τὸ καλοκαίρι. Διακρίνεται τὸ φρέσκο ψάρι: 1ον) ὅταν τὰ μάτια ἔχουν στιλπνότητα καὶ ζωηρότητα μεγάλη τὸ ψάρι εἶναι φρέσκο. 2ον) Τὸ κρέας των δὲν πρέπει νἆναι πλαδαρὸν ἀλλὰ σκληρόν, σ' αὐτὸ μποροῦμε νὰ γελαστοῦμε ὅταν τὰ ψάρια εἶναι στὸν πάγο, ὁπότε διατηροῦν τὴν σκληρότητά των. 3ον) Τὰ βράγχια πρέπει νἆναι ζωηροῦ χρώματος καὶ ὄχι σκοῦρα-θαμπά.

Τὰ συνηθέστερα μαλάκια ποὺ χρησιμοποιοῦνται πρὸς διατροφὴν εἶναι ἡ σουπιά, τὰ χταπόδια καὶ καλαμαράκια. Ἀπὸ τὰ ὀστρακόδερμα οἱ ἀ[illegible]

[illegible] ἀπὸ τὸ [illegible] τὰ ὁποῖα ἔχουν μεταβληθεῖ σε [illegible]

Τὰ καλύτερα ψάρια εἶναι τὰ μπαρ[illegible], τσιποῦρες, γλῶσσες, ἀστακοί, καλαμάρια, γαρίδες.

Τὰ ψάρια μαγειρεύονται κατὰ διαφόρους τρόπους, βραστά, τηγανιτά, ψητά, στὸ φοῦρνο.

Συνιστῶνται εἰς τοὺς ἀτόνους ὀργανισμούς, νευρασθενικούς, δυσπεπτικοὺς καὶ ἐν γένει εἰς ὅλας τὰς περιπτώσεις, εἰς τὰς ὁποίας καὶ τὸ κρέας. Ἀπαγορεύονται εἰς τοὺς ἀρθριτικούς.

ΠΟΛΛΑ ΚΑΙ ΔΙΑΦΟΡΑ

ΤΟ ΕΛΒΕΤΙΚΟ ΝΑΥΤΙΚΟ

Και κατι που [illegible] σπιθαμήν θαλασσινής άκτής, διαθέτει σημαντικόν έμπορικόν στόλο.

Μέ τήν κήρυξι τοῦ πολέμου καί τίς δυσκολίες τῶν συγκοινωνιῶν, ή Ἑλβετία βρέθηκε στήν ἀνάγκη ν' ἀποκτήση δικά της καράβια, γιά νά είναι ἀσφαλής ὅτι δέν θά διέτρεχε κανένα κίνδυνο ἀπό ἔλλειψι τροφίμων, πρώτων ὑλῶν διά τάς βιομηχανίας της καί ἄλλων εἰδῶν. Ἐμίσθωσε λοιπόν ἀπό Ἕλληνας ἐφοπλιστάς ἀρκετά πλοῖα, τά ὁποῖα φορτώνουν στήν Ἀμερική ἐμπορεύματα καί τά μεταφέρουν στή Μασσαλία τῆς Γαλλίας. Ἀπ' ἐκεῖ τά ἐμπορεύματα μετακομίζονται σιδηροδρομικῶς στήν Ἑλβετία.

Καταλαβαίνετε τώρα τήν ἔκπληξι τῶν ναυτικῶν ὅταν συναντοῦν στόν ὠκεανό μέ καράβια πού φέρουν τή ἐρυθρόλευκη σημαία τῶν βουνησίων Ἑλβετῶν!

ΑΙ ΕΙΚΟΝΕΣ ΤΟΥ ΕΥΑΓΓΕΛΙΣΤΟΥ ΛΟΥΚΑ

Ὁ ἀπόστολος Λουκάς, καθώς γνωρίζομεν, ἦτο καί ζωγράφος καί ἐφιλοτέχνησε ἀρκετές εἰκόνες. Οἱ ἀρχαῖοι ὅμως συγγραφεῖς ἀναφέρουν μονάχα πέντε, πού εἶναι καί θαυματουργοί.

Ἡ πρώτη στάλθηκε ἀπό τά Ἱεροσόλυμα ἀπό τήν Εὐδοκίαν στήν αὐτοκράτειρα Πουλχερίαν καί ἐσώζετο στήν Κωνσταντινούπολι ἕως τήν ἡμέρα τῆς ἁλώσεώς της. Ἡ δεύτερη εἰκόνα τῆς Παναγίας σώζεται στή Μονή τοῦ Μεγάλου Σπηλαίου καί λέγεται «Μεγαλοσπηλιώτισσα». Τρίτη εἰκόνα τοῦ Λουκᾶ ὑπῆρχε στό μοναστήρι τοῦ Σουμελᾶ, σιμά στήν Τραπεζοῦντα, καί μετεφέρθη μετά τήν ἀνταλλαγήν τῶν πληθυσμῶν εἰς τάς Ἀγυιάς. Τετάρτη βρίσκεται στήν ἐν Κ[illegible] μονήν τοῦ Κύκκου καί λέγεται «Κυκκώτισσα» ἤ «Ἐλεοῦσα». Τέλος ἡ πέμπτη βρίσκεται στή Βλ[illegible] [illegible] μερικούς ὡς γνήσιες, δέν εἶναι παρά ἄτεχνες ἀντιγραφές.

Ὁ [illegible] λων καί τό Εὐαγγέλιον πού φέρει τό ὄνομά του. Ἀπέθανε διά θάνατον μαρτυρικόν στάς Θήβας. [illegible] όπου ὁ Κωνσταντῖνος, υἱός [illegible] τό ἱερό [illegible] σταντινούπολι.

ΤΟ ΨΗΦΙΣΜΑ ΤΗΣ ΑΝΕΞΑΡΤΗΣΙΑΣ

Τό πρακτικόν τῆς Ἐθνικῆς Συνελεύσεως, πού συνεκροτήθη εἰς τήν Ἐπίδαυρον κατά τό πρῶτον ἔτος μετά τήν Ἐπανάστασιν καί ἐκήρυξε τήν ἀνεξαρτησίαν τῆς Ἑλλάδος, ἦταν συντεταγμένον ὡς ἑξῆς:

[illegible] καί ἀπαραδειγμάτιστον ζυγόν τῆς τυραννίας καί ἀποσείσαν αὐτόν μέ μεγάλας θυσίας, κηρύττει σήμερον διά τῶν νομίμων Παραστατῶν του εἰς Ἐθνικήν συνηγμένων Συνέλευσιν ἐνώπιον Θεοῦ καί ἀνθρώπων τήν Πολιτικήν αὐτοῦ ὕπαρξιν καί Ἀνεξαρτησίαν.

Α. Μαυροκορδάτος
Πρόεδρος
τῆς Ἐθνικῆς Συνελεύσε[illegible]
(καί ἀκολουθοῦν ὅλα τά [illegible]ματα τῶν ἀντιπροσώπων).

ΕΝΑ ΒΟΥΝΟ ΠΟΥ ΠΕΡΠΑΤΑΕΙ

Ἄν καί στούς γεωλόγους δέν φαίνεται οὔτε παράξενο οὔτε ἀπί[illegible] [illegible] πού περπατάει. Ἕνα τέτοιο βουνό εἶναι τό λεγόμενον «Ταξιδεῦον ὄρος» τῆς Πολιτείας Ὀρεγκόν, στήν Ἀμερική.

Πρό πολλοῦ ἔχει διαδοθῆ μεταξύ τῶν κατοίκων καί τῶν ἰθαγενῶν τῆς Πολιτείας ἡ φήμη ὅτι τό βουνό αὐτό μετατοπίζεται κατά τρόπον ἀνεξήγητον, γιατί πολλές φορές ἐχάθηκαν μυστηριωδῶς δένδρα πού ὑπῆρχαν προηγουμένως στή ρίζα τοῦ βουνοῦ. Λίγοι ὅμως ἐπίστευαν ὅτι τό βουνό κινεῖται πραγματικά.

Τελευταίως ὅμως κατεσκευάσθη μία σιδηροδρομική γραμμή, πού ἀπέχει περί τά 10 χιλιόμετρα ἀπό τήν πλαγιά τοῦ βουνοῦ. Καί ἡ γραμμή αὐτή ἀρχίζει τώρα νά μετατοπίζεται μόνη της. Καί [illegible] ἡ ἐπατόπισις αὐτή δέν ἐξηγεῖται διαφορετικά, παρά μέ τό ὅτι ὅλο τό ἔδαφος [illegible] κατεύθυνσι.

ΤΑ ΑΙΤΙΑ ΤΗΣ ΑΫΠΝΙΑΣ

Ἡ ἀϋπνία, ὡς ἐπί τό πλεῖστον, προέρχεται ἀπό κακή καί ἄτακτη δίαιτα τοῦ στομάχου, ἀπό ἔλλειψιν κινήσεως τοῦ σώματος, ἀπό πολυφαγίαν, ἰδίως τό βράδυ, ἀπό κατάχρησιν καφέ, τσαγιοῦ, ποτῶν καί κρασιοῦ. Ἡ θεραπεία της συνίσταται στό ν' ἀ[illegible] [illegible] καλουθήση ἡ ἀϋπνία [illegible]

ΑΡΧΑΙΕΣ ΣΥΝΗΘΕΙΕΣ

Σέ ὅλα τά μέρη τῆς Ἑλλάδος ὑπάρχει συνήθεια, ὅταν χτίζεται ἕνα σπίτι, νά σφάζουν στά θεμέλια [illegible] θυσία αὐτή γίνεται γιά νά ματωθῆ τό σπίτι καί νά μήν ἐνοχληθοῦν ποτέ οἱ ἔνοικοί του ἀπό τά [illegible] φορές γιά νά τό ἀποφύγουν. Γιατί καί ὁ Θεόκριτος λέει κάπου: «Ὡς μή βασκανθῶ, τρίς εἰς ἐμόν ἔπτυσα κόλπον».

3.500 ΒΗΜΑΤΑ

Ἀκοῦμε συχνά νά λέγεται ὅτι ὁ ἄνθρωπος γιά νά εἶναι ὑγιής πρέπει νά περπατᾶ ἀρκετά κάθε μέρα, κι' αὐτό εἶναι ἀσφαλῶς σωστό. Ἕνας ἐπιστήμων θέλησε νά ὑπολογίση πόσα βήματα πρέπει νά κάνη ὁ ἄνθρωπος κάθε μέρα καί μέ κάποιο μηχάνημα δικῆς του ἐφευρέσεως ἔκαμε διάφορα πειράματα καί συμπέρανε τό ἑξῆς: Ὁ ἄνθρωπος πού θέλει νά ἔχη καλή ὑγεία, πρέπει νά κάνη κάθε μέρα 3.500 βήματα.

Σᾶς συνιστοῦμε νά περπατᾶτε πολύ. Ὄχι ὅμως καί νά μετρᾶτε τά βήματά σας!

ΟΛΙΓΑ ΠΕΡΙ ΑΥΓΩΝ...

[illegible] ιάνκη-Κλίππερ», τοῦ περιστ[illegible] ν ἑταίριο συγκοινωνία Ἀμερι[illegible] νά τοῦ φτιάξη δύο αὐγά [illegible] μέ θυμό γιατί ἦσαν ἄψητα! [illegible]

Ἐδῶ πρέπει νά λεχθῆ ὅτι ἄν τό νερό βράζη κανονικά στούς 100 βαθμούς θερμότητος, δέν γίνεται τό ἴδιο στά μεγάλα ὕψη. Στήν κορυφή λ. χ. τοῦ Λευκοῦ Ὄ[illegible] αὐγά τοῦ ὑδροπλάνου, πού ἐβράσθησαν σέ ὕψος 2.468 μ. ἐπί δύο λεπτά, ἔμειναν [illegible] Ἐκ πρώτης ὄψεως τό [illegible] γράφημα τοῦ μαγεί[illegible] [illegible]ντον. Ἀλλά ὅταν [illegible]

Ο ΠΡΩΤΟΣ ΕΛΛΗΝ ΕΦΟΠΛΙΣΤΗΣ ΤΟΥ ΔΟΥΝΑΒΕΩΣ

[illegible] τούς με[illegible] ἐπιχειρη[illegible] στα [illegible] μεγάλην Ἑλληνο-Ἀγγλικήν [illegible]

ΓΙΑ ΝΑ ΜΑΘΑΙΝΕΤΕ

— Οἱ ἀστρονόμοι ἐπιμένουν ὅτι ὁ ἥλιος θά ἀποθάνη κάποτε, θά [illegible]άση δηλαδή τό φῶς καί τήν θερμότητά του. Ἐν τῷ μετ[illegible]ὺ ὑπελογίσθη ὅτι μετά 40 τρισεκατομμύρια ἐτῶν ὁ ἥλιος θά ἔχη χάσει τό ἥμισυ τοῦ ὄγκου του.

— Τήν 11 Μαρτίου 1871, ὅταν ἕνας ἀντιπρόσωπος τοῦ Ἔδισον παρουσίασεν εἰς τήν Γαλλικήν Ἀκαδημίαν τῶν Ἐπιστημῶν τό πρῶτον γραμμόφωνον, ἕνας ἀπό τούς ἀκαδημαϊκούς ἐξηγέρθη ἐναντίον τοῦ «ἐγκαστριμύθου πού ἐτολμοῦσε νά εἰρωνευθῆ τήν σεβαστήν ὁμήγυριν».

— Ἀπό τό σχῆμα πού ἔχει ἡ ρίζα τῶν τριχῶν κάθε ἀνθρώπου ἠμπορεῖ νά καταλάβη κανείς εἰς ποίαν φυλήν ἀνήκει. Αἱ ρίζαι τῶν τριχῶν τῶν μαύρων [illegible]ουν κατά τό πλεῖστον τό σχῆμα ἀγκίστρου ἤ τρυπάνου.

— Πολλά σκάφη κατασκευάζονται σήμερα χωρίς νά χρησιμοποιηθῆ οὔτε ἕνα καρφί διά τήν [illegible]σιν τῶν σιδηρῶν ἐλασμάτων. Ἡ σύνδεσις γίνεται διά συγκολλήσεως.

— Εἰς τήν ἐπαγγελματικήν σχολήν τῆ[illegible] Μαδαγασκάρης ἔχει ἀναπτυχθῆ μία νέα βιοτεχνία: τῆς κατασκευῆς κλωστῆς ἀπό ἱστούς ἀράχνης. Τά λεπτά νήματα τῆς ἀράχνης συλλέγονται ἐπιμελῶς καί μεταβάλλονται εἰς κλωστήν, πού θεωρεῖται [illegible] εἰς [illegible]τοχήν καί στιλπνότητα.

ΑΠΟ ΤΑ ΠΑΡΑΜΥΘΙΑ ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΛΑΟΥ

ΤΟ ΧΡΥΣΟΜΑΛΛΟ ΑΡΝΙ

Ἦταν ἕνας βασιλιᾶς ποὺ εἶχε τρία παιδιά. Πεθαίνοντας ὁ βασιλιᾶς, ἄφησε τὴν περιουσία του στὰ παιδιά του νὰ τὴν μοιράσουν.

Τὰ δύο μεγάλα μεθοῦσαν κάθε μέρα στὰ κρασοπουλιὰ κι' ἔφαγαν τοὺς παράδες τοῦ πατέρα τους καὶ μπῆκαν καὶ σὲ χρέος. Τὸ μικρότερο φύλαξε τὴν περιουσία ποὺ τοῦ ἄφησε ὁ πατέρας του, κι' ἀφοῦ παντρεύθηκε κι' ἔκαμε μιὰ κόρη ὡραιότατη, ἔφτιασε ἕνα παλάτι μέσα στὴ γῆς καὶ τὴν ἔβαλε μέσα. Καὶ κεῖνον τὸν μάστορα ποὺ ἔκανε τὸ παλάτι τὸν σκότωσε, κι' ἔπειτα ἔβαλε ἕνα κήρυκα καὶ τοῦ εἶπε νὰ φωνάξῃ: "Ὅποιος εἶναι ἄξιος νὰ βρῇ τὴν θυγατέρα τοῦ βασιλιᾶ, θὰ τὴν πάρῃ γυναῖκα· μὰ ὅταν δὲν τὴν βρῇ, θὰ τὸν σκοτώνῃ.

Πῆγε πολὺς κόσμος, καὶ δὲν μπόρεσαν νὰ τὴν εὑροῦν καὶ τοὺς σκότωνε. Τότε ἕνας νέος ὄμορφος πῆγε σ' ἕνα βοσκό, καὶ τοῦ εἶπε νὰ τὸν βάλῃ μέσα σ' ἕνα τομάρι πρόβειο, ποὺ νὰ ἔχῃ χρυσᾶ μαλλιά, καὶ νὰ τὸν πάῃ στὸ βασιλιᾶ.

Ὁ βοσκὸς τὸν ἔβαλε μέσα σ' ἕνα τομάρι πρόβειο μὲ χρυσᾶ μαλλιά, κι' ἐκεῖ μέσα τοῦ ἔβαλε καὶ φαγὶ καὶ ψωμί, κι' ὅσα χρειάζονταν. Σὰν τὸ πῆγε στὸ βασιλιᾶ, τοῦ λέει ὁ βασιλιᾶς:

— Τὸ πουλᾶς αὐτὸ τὸ ἀρνί;

Κεῖνος τοῦ εἶπε: "Ὄχι, ἀφέντη βασιλιᾶ, δὲν τὸ πουλάω· μ' ἂν τὸ χρειάζεσαι, δὲ σοῦ χαλάω τὸ χατῆρι· στὸ δίνω γιὰ τρεῖς μέρες κι' ὕστερα μοῦ τὸ ξαναδίνεις πίσω.

Τότες ὁ βασιλιᾶς τὸ πῆρε νὰ τὸ πάῃ μέσα στὴ θυγατέρα του, καὶ καθὼς μπῆκε μὲ τ' ἀρνὶ στὸ παλάτι, μπῆκε μέσα σὲ πολλὲς κάμαρες. Καὶ σὰν πῆγε σὲ μιὰ πόρτα, φώναξε ὁ βασιλιᾶς: Ἀνοῖξτε τάρταρα μάρταρα τῆς γῆς!

Κι' ἄνοιξε ἡ πόρτα μοναχή της. Μπαίνοντας σὲ πολλὲς κάμαρες, ζύγωσε σὲ μιὰ πόρτα, κι' ἐκεῖ [illegible] Ἀνοῖξτε τάρτ~ρα μάρταρα τῆς γῆς! Κι' ἄνοιξε πάλι ἡ πόρτα μοναχή της. Κι' ἐκεῖ μέσα ἦταν τὸ δω[illegible] κάθονταν ἡ βασιλοπούλα, κι' ἦταν ὅλο ἀπ' ἀσῆμι. Καὶ σὰν μπῆκε μέσα, ἔδωσε τ' ἀρνὶ τῆς βασιλοπούλας. Τὸ χάϊδευε ἡ βασιλοπούλα, κι' αὐτὸ μισοβέλαζε. Τῆς τὸ ἄφησε κι' ὕστερα ἔφυγε. Καὶ τὴν ἴδια νύχτα ἐκείνη βγῆκε ὁ ἄνθρωπος ἀπ' τὸ τομάρι, καὶ σὰν τὸν εἶδε ἡ βασιλοπούλα τόσο ὄμορφο, τὸν ἀγάπησε καὶ τὸν ρώτησε: Γιατί μπῆκες στὸ τομάρι κι' ἦρθες ἐδῶ;

Κι' αὐτὸς τῆς εἶπε: Σὰν εἶδα πολλοὺς ποὺ ἔρχονταν καὶ δὲ μποροῦσαν νὰ σὲ βροῦν καὶ σκοτώνονταν, ηὗρα τούτη τὴν τέχνη, κι' ἦρθα ἐδῶ, ποὺ σ' ἔχει ὁ πατέρας σου.

Κι' ἡ βασιλοπούλα τοῦ λέει: Εὖγε σου, καλὰ ἔκανες· μόνον νὰ ξέρῃς αὐτό· ἀφοῦ μὲ βρῆκες ἐδῶ μέσα, ὁ πατέρας μου καὶ μένα καὶ τὶς ὑπηρέτριες θὰ μᾶς κάνῃ πάπιες· καὶ θὰ σοῦ πῇ: Ποιὰ ἀπ' αὐτὲς τὶς πάπιες εἶναι ἡ βασιλοπούλα; Κι' ἐγὼ τότε θὰ τσιμπήσω τὸ φτερό μου καὶ θὰ μὲ καταλάβῃς.

[illegible]

Ἀφοῦ κουβέντιασαν πολλά, ἦρθε πάλι ὁ βοσκὸς καὶ ζητάει τ' ἀρνί. Ὁ βασιλιᾶς πῆγε στὴ θυγατέρα του νὰ τὸ πάρῃ. Κι' ἡ βασιλοπούλα εἶπε τοῦ πατέρα της: Ἀρκετὰ διασκέδασα μὲ τ' ἀρνί!

Τότες ὁ βασιλιᾶς τὸ πῆρε καὶ τὄδωσε στὸ βοσκό. Ὕστερα ὁ ἄνθρωπος βγαίνει ἀπ' τὸ τομάρι καὶ πάει στὸ βασιλιᾶ καὶ τοῦ λέει: Ἐγὼ εἶμαι ἄξιος νὰ βρῶ τὴ θυγατέρα σου!

Ὁ βασιλιᾶς τοῦ εἶπε: Λυποῦμαι πάρα πολύ, παιδί μου, γιὰ τὰ νειᾶτα σου. Σκοτώθηκαν τόσοι καὶ τόσοι γιὰ νὰ τὴν εὑροῦν, καὶ σὺ θὰ τὴν εὕρῃς!

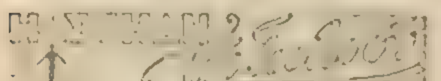
Ἂς εἶναι, ἀφέντη βασιλιᾶ! Ἐγὼ θὰ σκοτωθῶ, μὰ θὰ πασχίσω νὰ τὴ βρῶ.

Τότες πῆγε αὐτὸς μπροστὰ κι' ὁ βασιλιᾶς ἀπὸ πίσω, κι' ὅταν ἔφτασαν στὴ μεγάλη πόρτα, εἶπε τοῦ βασιλιᾶ τὸ παιδί: Πὲς τρία λόγια.

Κι' ὁ βασιλιᾶς τοῦ εἶπε: Τί νὰ πῶ; νὰ ποῦ λέω· σαράγι, σαράγι, σαράγι!

Ὄχι, τοῦ εἶπε ἐκεῖνος. Πές: ἀνοῖξτε τάρταρα μάρταρα τῆς γῆς!

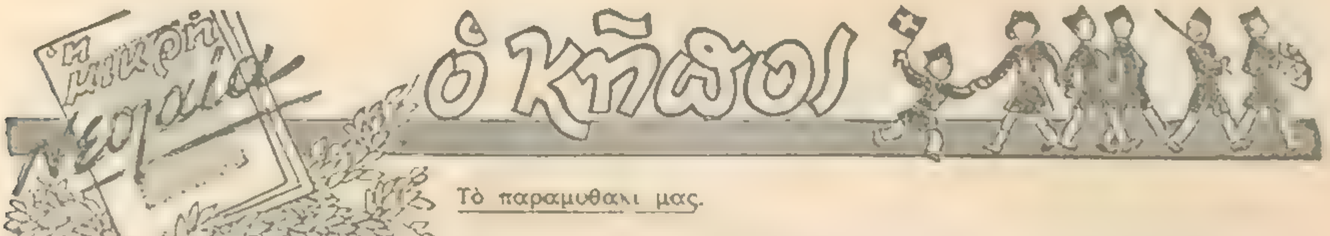
Κι' εἶπε τὰ λόγια αὐτὰ ὁ βασιλιᾶς, κι' ἄνοιξε ἡ πόρτα· καὶ σὰν μπῆκε μέσα, δάγκασε τὸ μουστάκι του. Πῆγε καὶ στὴν ἄλλη τὴν πόρτα κι' ἔκανε τὸ ἴδιο· καὶ κατόπιν πῆγαν μέσα κι' ηὗραν τὴ βασιλοπούλα. Καὶ τοῦ εἶπε ὁ βασιλιᾶς: Τὴ βασιλοπούλα τώρα καλὰ τὴν βρῆκες· μόν' τώρα ἐγὼ θὰ κάνω τὴ θυγατέρα μου καὶ τὶς ὑπηρέ- [illegible]

ΑΜΟΙΒΑΔΕΣ

(Συμπτώματα καὶ θεραπεία)

Στὸ [illegible] ἄρρωστος ἔχει διάρροιαν ἐπίμονον [illegible] ρά. Αἱ κενώσεις κυμαίνονται ἀπὸ 5 μέχρι 20 [illegible]

Τὸ παραμυθάκι μας.

Ο ΣΚΑΠΑΝΕΥΣ ΚΑΙ Η ΣΤΟΛΗ

Ὁ Τομεάρχης μας προχθὲς ὡμίλησε πολὺ αὐστηρὰ γιὰ μερικοὺς Σκαπανεῖς ποὺ ἡ συμπεριφορά τους δὲν ἦταν ἐκείνη ποὺ πρέπει, στὰ παιδιὰ τῆς Ε. Ο. Ν. Εὕρηκε ἀφορμή, γιατὶ ἄκουσε δυὸ - τρεῖς ποὺ μιλοῦσαν ὁ ἕνας στὸν ἄλλο μὲ ἄσχημο τρόπο καὶ ἀλληλοχτυπιοῦνταν μὲ κακία τὴν ὥρα τοῦ διαλείμματος. Κάποιος ἄλλος ἐμπῆκε στὴ γραμμὴ φορῶντας τὴ στολή του λερωμένη καὶ ἀκανόνιστη, τὸ πηλήκιο στραβά, ξεκούμπωτος καὶ τὴ ζώνη του λυτή.

«Δὲν μπορῶ, εἶπε ὁ Τομεάρχης, παρὰ νὰ ἐκφράσω τὴ λύπη μου γιὰ λίγα εὐτυχῶς παιδιὰ τοῦ Τομέως μου, ποὺ δὲν μποροῦν ἀκόμη νὰ νοιώσουν ὅτι Ε. Ο. Ν. θὰ πῆ τάξις, θὰ πῆ πειθαρχία, θὰ πῆ σεβασμὸς καὶ ὅτι κάθε συναγωνιστής, μικρὸς ἢ μεγάλος, πρέπει νὰ ξέρη πὼς δὲν μπορεῖ οὔτε νὰ μιλᾶ οὔτε νὰ συμπεριφέρεται ὅπως θέλει. Ὁ σεβασμός, ἡ τάξις καὶ ἡ πειθαρχία ἀρχίζουν ἀπὸ τὴ στολή. Αὐτὴ πρέπει πρῶτα νὰ σεβώμαστε καὶ τὸ κατορθώνουμε αὐτὸ μὲ τὴν καθαριότητα καὶ μὲ τὸ κανονικό της φόρεμα. Σὲ ὅλους τοὺς Τομεῖς ἔχουν γίνει διδασκαλίες πολλὲς γι' αὐτὸ τὸ πρᾶγμα. Καὶ θυμᾶστε: Ὁ Ἀρχηγὸς κάποτε ὡμίλησε πολὺ αὐστηρὰ γιὰ κάποιο Σκαπανέα ποὺ εἶδε νὰ φορῆ ἀκανόνιστα τὴ στολή του καὶ ἀκάθαρτη. Γιατὶ ξέρει ὁ Ἀρχηγὸς ὅτι ἕνα παιδὶ ποὺ ἀνέχεται νὰ εἶναι λερωμένο καὶ τσαλακωμένο τὸ φόρεμά του, δὲν μπορεῖ παρὰ νὰ εἶναι ἀκατάστατο καὶ τὸ ἴδιο σὲ ὅλη του τὴ ζωή. Δὲν μπορεῖ ἑπομένως νὰ εἶναι Σκαπανέας ὅπως τὸν θέλει ὁ Ἀρχηγὸς καὶ ὁ Κυβερνητικὸς Ἐπίτροπος».

Στὸ ἄλλο θὰ συνεχίσω τὴν ὁμιλία τοῦ Τομεάρχου μας.

Ο ΜΕΓΑΛΟΣ ΣΚΑΠΑΝΕΑΣ

Ο ΠΙΣΤΟΣ ΦΙΛΟΣ

Μιὰ φορά, τρία μικρὰ παιδάκια παῖζαν μὲ μικρὲς βαρκοῦλες ἐπάνω σὲ μιὰ λίμνη. Τὸ παιχνίδι τους ἦταν διασκεδαστικὸ καὶ ἐκρατοῦσε πολλὲς ὧρες. Δίπλα τους, τοὺς παρακολουθοῦσε καὶ ἕνας μεγάλος σκύλος, ὁ Τόμης, ποὺ ἀγαποῦσε πάντα νὰ βρίσκεται κοντὰ στὰ παιδιά.

Ξαφνικὰ τὸ πιὸ μικρὸ ἀπὸ τὰ τρία γλίστρησε κι' ἔπεσε μέσα στὸ νερό. Οἱ σύντροφοι του προσπαθοῦσαν μὲ τὶς μικρές τους δυνάμεις νὰ τὸ σώσουν, μὰ τὰ ἔχασαν ἀπὸ τὴν ταραχή τους καὶ δὲν ἤξεραν τί βοήθεια θὰ μποροῦσαν νὰ τοῦ δώσουν.

Μονάχα ὁ Τόμης δὲν τὰ ἔχασε καθόλου. Βλέποντας τὸν μικρό του φίλο νὰ κινδυνεύη ἔτρεξε ἀμέσως στὸ σπίτι του καὶ μὲ γαυγίσματα καὶ φωνὲς προσπαθοῦσε νὰ δώση νὰ καταλάβη ἡ μητέρα τοῦ παιδιοῦ τὸν κίνδυνο ποὺ βρισκόταν τὸ παιδί της. Μὰ ἡ μητέρα δὲν μποροῦσε νὰ καταλάβη βέβαια τὴ γλῶσσα τοῦ σκυλιοῦ...

Στὴν ἀπελπισία του ὁ Τόμης ξαναγύρισε στὴ λίμνη καὶ μπῆκε μόνος μέσα στὸ νερό. Ἅρπαξε τὸν μικρὸ μὲ τὰ δόντια του καὶ προσπαθοῦσε νὰ τὸν σύρη ἔξω. Ἤξερε πὼς ἂν πλησίαζε στὴν παραλία θὰ τὸν βοηθοῦσαν καὶ οἱ δύο ἄλλοι φίλοι του.

Μὰ ὁ Τόμης ἦτανε μικρὸ σκυλὶ κι' ὁ μικρὸς τόσο βαρὺς ποὺ στάθηκε ἀδύνατο νὰ τὸν σώση.

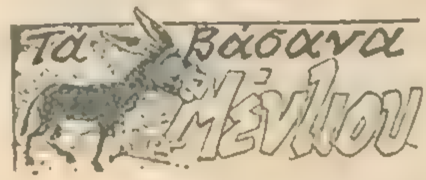
Λίγο ἀκόμη καὶ θὰ ἦτανε ἀργά. Ὁ Τόμης ὅμως δὲν τὰ ἔβαζε κάτω. Ὁ μικρὸς φίλος ἔπρεπε νὰ σωθῆ...

Βγῆκε ξανὰ ἔξω καὶ ὥρμησε πρὸς τὸ δρόμο. Καὶ τὸν πρῶτο ἄνθρωπο ποὺ βρῆκε ἄρχισε νὰ τὸν τραβᾶ ἀπὸ τὰ ροῦχα καὶ νὰ τὸν ὁδηγῆ πρὸς τὴν λίμνη. Αὐτὸς ἔβλεπε πὼς ὁ σκύλος δὲν τὸν δάγκωνε. Ἁπλῶς τὸν τραβοῦσε καὶ μὲ μιὰ γλύκα στὰ μάτια του, τοῦ ἔδειχνε τὴ λίμνη.

Κατάλαβε πὼς κάτι συνέβαινε ἐκεῖ καὶ τὸν ἀκολούθησε. Εὐτυχῶς ἦταν ἀκόμη καιρὸς καὶ ἔτσι σώθηκε ὁ μικρὸς ἀπὸ τὸν ὑγρό του τάφο.

Μὰ τὴ σωτηρία του αὐτή, τὴ ζωή του, τὴν χρωστᾶ στὸν πιστό του φίλο, τὸν Τόμη, ποὺ μὲ τὴν ἐπιμονή του κατώρθωσε νὰ τὸν σώση!

Πόσα σκαπανάκια διαβάζοντας τὸ παραμύθι αὐτὸ δὲν σκέπτουνται τὴν ὑποχρέωσι ποὺ ἔχουν νὰ ἀγαποῦν τὰ πιστὰ αὐτὰ ζῶα! Κι' ἀκόμη πόσο ὡραῖο πρᾶγμα εἶναι νὰ εἴμεθα πάντοτε σὲ θέσι νὰ βοηθοῦμε τὸν «πλησίον» μας, ἀφοῦ καὶ αὐτὰ τὰ ζῶα μᾶς δίδουν τέτοια παραδείγματα.

9. (Συνέχεια)

— Νὰ ἡ βάρκα μας! φώναξε ὁ Γέρο Λύκος, ὅπως πάντα του πολὺ ἀνυπόμονος.

Μιὰ βάρκα ἦταν ἀραγμένη στὴν ὄχθη. Γρήγορα γρήγορα ἡ ἀλεποῦ πήδησε μέσα κι' ἅρπαξε τὸ τιμόνι. Μπῆκε κι' ὁ λύκος καὶ πῆρε τὰ κουπιά.

Ὁ κὺρ Μέντιος τὸ ἀποφάσισε τελευταῖος.

— Ἐμπρός! εἶπε καὶ πήδησε μέσ' στὴ βάρκα.

Σιγανὸ ἀεράκι φυσοῦσε. Ἄνοιξαν τὸ πανί. Ὁ Γέρο Λύκος κι' ἡ θειὰ Ἀλεποῦ εὐχαριστημένοι ἄρχισαν νὰ τραγουδοῦν. Ὅλα πήγαιναν καλά. Εἶχαν πιὰ τὸ γάϊδαρο στὰ χέρια τους. Δὲν θὰ τοὺς ξέφευγε. Ἄρχισαν λοιπὸν νὰ τραγουδοῦν αὐτὸ τὸ τραγουδάκι:

«Μιὰ βαρκούλα θ' ἀρματώσω
μὲ σαράντα - δυὸ κουπιά,
— γειά σου, λεβέντη μου! —
νὰ σὲ κλέψω μιὰ βραδιά!»

Ὁ κὺρ Μέντιος θέλησε κι' αὐτὸς νὰ τραγουδήση.

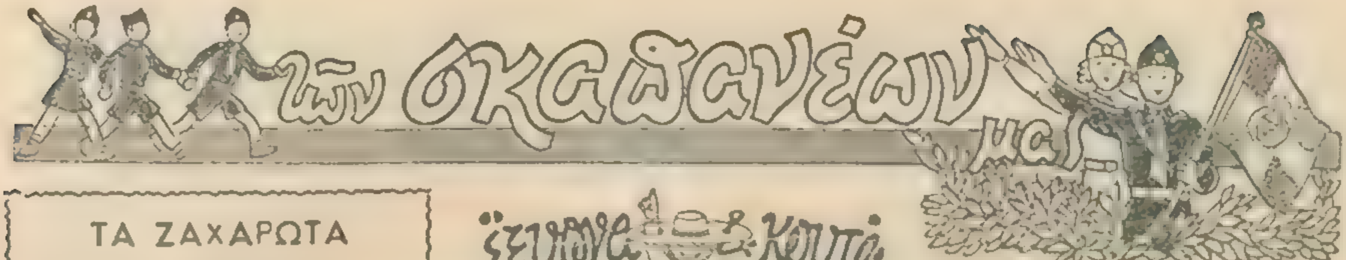
Ἕνα ὡραῖο τραγουδάκι τοῦ ἦρθε στὸ νοῦ. Ἕνα τραγουδάκι ποὺ ταίριαζε ἴσια ἴσια μὲ τὴ ρωμαντικὴ αὐτὴ βαρκάδα. Ἔσκυψε, ἔκανε μιὰ γαργάρα μὲ τὸ γλυκὸ νερὸ τοῦ ποταμοῦ κι' ἄρχισε νὰ τραγουδᾶ:

«Ἀναστενάζουν τὰ νερὰ
καὶ σκύβει τὸ φεγγάρι
καὶ γλείφει γλείφει τρυφερὰ
τὸ δροσερὸ χορτάρι.

Ἄχ, ἄχ καὶ θὰ μοῦ φύγη ὁ νοῦς
σὲ τέτοια φεγγαράδα,
μὲ φίλους μπιστικοὺς
νὰ σεργιανᾶς βαρκάδα!»

Τραγούδησε τόσο γλυκά, ποὺ ὁ —

ΤΑ ΖΑΧΑΡΩΤΑ

Τοῦ Τάκη κάναμε γιὰ δῶρο
ἕνα σπαθὶ κι' ἕνα τουφέκι
καὶ Φαλαγγάρχης τώρα στέκει
κι' ὅλο τὸν κόσμο ἀπειλεῖ!

* * *

Φορεῖ στὸν ὦμο τὸ τουφέκι
καὶ τὸ σπαθὶ στὴ μέση ζώνει,
τὰ γειτονόπουλα μαλώνει
καὶ τὰ γυμνάζει στὴν αὐλή!

* * *

Μὲ τὸ σπαθὶ γυμνὸ στὸ χέρι
προστάγματα ἄγρια τοὺς δίνει
κι' ἔξαφνα κάποιον διακρίνει
σοκολατάκια νὰ κρατῆ.

* * *

«Ἔ, ψίτ! Σκαπανέα», τοῦ φωνάζει
πλησίασέ με ἕνα βῆμα,
ἐμπρός μου κάνε καὶ τὸ σχῆμα
καὶ δός μου τὰ μισὰ ἀπ' αὐτά!

* * *

«Θὰ στάδινα, μὰ Φαλαγγάρχης
γιὰ συλλογίσου το καλά,
ταιριάζει ἡ ὑψηλότητά σου
νὰ τρῶς καὶ σὺ ζαχαρωτά;»

Δ. Μ.

ξύπνια κουτά

Ὁ Γιαννάκης ρωτᾶ τὴ μαμά του:
— Δὲν εἶναι γρηά ἡ γιαγιά;
— Ναί, παιδί μου, πολύ.
— Μὰ τότε πῶς δὲν βγαίνει στοὺς δρόμους νὰ μαζεύη πεντάρες;

Ἡ μαμὰ δίνει στὸν Τοτὸ ζεστὸ ψωμί.
Κι' ὁ Τοτὸς σκέπτεται:
— Θὰ φυλάξω τὸ μισὸ γι' αὔριο, ποὺ ἴσως δὲν θἄχουμε ζεστὸ ψωμί.

— Μαμά! Ὁ Κωστάκης ἔγινε Κινηματογράφος!
Τί!!!
— Ναί! Ὁ γιατρὸς εἶπε πὼς ἔχει μέσα του ταινία!

Ὁ Δάσκαλος: Γιὰ νὰ γράφη κανεὶς καλά, πρέπει νὰ γράφη ὅπως ὁμιλεῖ.
Ὁ μαθητής: Καὶ οἱ βουβοί, δάσκαλε;

Οἱ Σκαπανεῖς: Βασ. Πόλης ἐκ Πειραιῶς, Μιχ. Καρατζᾶς ἐξ Ἀθηνῶν καὶ Κωνστ. Κωστάκης ἐκ Βερροίας.

ταμὸς τὸν λυπήθηκε κι' ἄρχισε νὰ τὸν συμβουλεύη:
— Γύρισε σπίτι σου! Γύρισε σπίτι σου!
Μιὰ πέστροφα τινάχτηκε ἔξω ἀπὸ τὸ νερὸ καὶ τὸν κοίταξε μὲ γουρλωμένα μάτια. Κάτι ἤθελε κι' αὐτὴ νὰ τοῦ πῆ μὰ δὲν μποροῦσε. Ἦταν βουβὴ ἡ καημένη.
Σιγὰ σιγὰ ὁ ποταμὸς φάρδαινε. Τὸ ρέμα μεγάλωνε κι' ὁ κὺρ Μέντιος ἄρχισε νὰ ζαλίζεται.
Στὴν ἀρχὴ καμώθηκε πὼς δὲν ἦταν τίποτα. «Θὰ περάση, ἔλεγε, θὰ περάση», κι' ἐξακολούθησε τὸ τραγούδι.
Μὰ σὲ λίγο ἔνοιωσε ἕνα κόμπο στὸ λαιμὸ κι' ἡ φωνή του πνίγηκε. Τ' αὐτιά του κρεμάστηκαν πλαδαρά, σὰ μαραμένα φύλλα.
«Δὲν εἶμαι καλά», μουρμούρισε ἄγαρμπα καὶ ξάπλωσε ἀνάσκελα μέσ' στη βάρκα.
— Στάσου, στάσου, περίμενε, μὴν πεθάνης ἀπὸ τώρα! φώναξε ὁ Γέρο Λύκος ποὺ σιχαινόταν τα πτώματα.
— Κουράγιο, κουράγιο, ἀγαπητέ μου μαέστρο, εἶπε ἡ θειὰ Ἀλεποὺ καὶ τὸν χτύπησε σιγὰ στὴν πλάτη.
Ὁ κὺρ Μέντιος εἶχε κλειστὰ τὰ μάτια κι' ἦταν συγκινημένος ἀπὸ τόσες περιποιήσεις.
— Εὐχαριστῶ, καλοί μου φίλοι, μουρμούρισε, μὴν κουράζεστε, εὐχαριστῶ. Εἶμαι λίγο καλύτερα.

Μὰ νὰ ποὺ τώρα ἄρχισε νὰ ζαλίζεται κι' ὁ Γέρο Λύκος.
— Πεθαίνω! πεθαίνω! φώναξε μὲ μιᾶς. Εἶμαι ἄρρωστος! Ἔχω ἀνάγκη νὰ δαγκάσω!
Ὁ Γέρο Λύκος δὲν ἔλεγε ψέματα. Εἶχε μπῆ στὴ βάρκα νηστικὸς καὶ τώρα ὑπέφερε πολύ.
«Γάιδαρος... φαΐ... γάιδαρος... γρήγορα... καπούλια...», ἄρχισε νὰ παραμιλάη:
— Γιὰ ποιὸ γάϊδαρο, γιὰ ποιὰ καπούλια μιλάει; ρώτησε ὁ κὺρ Μέντιος τρομαγμένος.
— Ὁ κακόμοιρος! εἶπε ἡ θειὰ Ἀλεποὺ κι' ἔκανε πὼς λυπᾶται πάρα πολὺ τὸ λύκο. Παραμιλάει. Σάστισε πάλι τὶς λέξεις. Θέλει νὰ πῆ «μουσική» καὶ λέει «καπούλια». Λέει «γάϊδαρος» καὶ σκέπτεται «τενόρος». Βλέπεις, μαέστρο μου, τὰ ἔχει χάσει ἀπ' τὸ ὡραῖο σου τραγούδι.
— Δὲ μοῦ φαίνεται διόλου παράξενο, εἶπε ὁ κὺρ Μέντιος σκεπτικός. Κι' ἐγὼ τὰ χάνω ὅταν ἀκούω τὸ τραγούδι μου... Ἔ φίλε μου, εἶπε τώρα στὸ Λύκο, κάμε κουράγιο, σηκω. Νά, ἡ θειὰ Ἀλεπού, ποὺ ξέρει τόσα πράματα, θὰ βρῆ ἕνα γιατρικὸ νὰ σὲ γιατρέψη.
Ἡ θειὰ Ἀλεποὺ εὐχαριστήθηκε πολὺ ποὺ ὁ κὺρ Μέντιος τῆς εἶχε τόση ἐμπιστοσύνη.

— Ἀφοῦ ἔχετε τόση ἐμπιστοσύνη σὲ μένα, εἶπε, θὰ σᾶς προτείνω κάτι. Βλέπω πὼς τὸ ρέμα μᾶς παρασύρει καὶ θὰ πνιγοῦμε σίγουρα, ἤ...
— Θὰ πνιγοῦμε σίγουρα! φώναξε ὁ Λύκος κατατρομαγμένος κι' ἀνασηκώθηκε.
— Ἤ θὰ πέσουμε πάνω σὲ κανένα βράχο...
Θα πέσουμε πάνω σὲ κανένα βράχο! φώναξε ὁ λυκος καὶ σηκώθηκε ὀλόρθος τούτη τὴ φορά.
— Ἂν δὲν κάνετε ἀμέσως αὐτὸ ποὺ θὰ σᾶς πῶ, εἶπε ἡ θειὰ Ἀλεπού. Γιὰ τὸ καλὸ ὅλων μας. Ἀφοῦ θὰ βουλιάξωμε δίχως ἄλλο.
— Ὤχ, ὤχ, φώναξε ὁ κὺρ Μέντιος. Μὴ λέτε αὐτα τὰ λογια, ἀγαπητή μου...
— Τὸ εἶπα καὶ τὸ ξαναλέω, εἶπε ἡ θειὰ Ἀλεποῦ· θὰ βουλιάξωμε σίγουρα. Καὶ γιατί; Γιατὶ κάποιος ἀπὸ μᾶς θὰ ἔχη στὴ συνείδησί του ἕνα μεγάλο κρῖμα. Καὶ θὰ βουλιάξωμε κι' οἱ τρεῖς μας ἂν δὲν...
— Ἂν δέν;
— Ἂν δέν;
— Ἂν δὲν τὸ ἐξομολογηθοῦμε.
— Νὰ ἐξομολογηθοῦμε! φώναξε ὁ λύκος. Ἐγὼ πεινάω! Αὐτὸ μονάχα μπορῶ νὰ ἐξομολογηθῶ. Πεινάω καὶ δὲν ξέρω τί νὰ κάνω.

(Ἀκολουθεῖ)

ΛΙΓΗ ΕΥΘΥΜΙΑ

Σκότος!

Ἀπορία τῆς Λιλῆς:

— Περίεργο πρᾶμα! Ὅσες φορὲς ἔκλεισα τὰ μάτια μου μπροστὰ στὸν καθρέφτη, γιὰ νὰ δῶ πῶς εἶμαι ὅταν κοιμοῦμαι, ἔτυχε πάντα νὰ εἶναι σκοτάδι καὶ δὲν μπόρεσα νὰ δῶ τίποτα.

Τὸ κακόμοιρο...

Ἡ Ἑλένη: Νὰ χτυπήσω τὸ κουδοῦνι μαμά;

Καὶ ὁ μικρὸς Παῦλος:

— Ὄχι καϋμένη, τί σοῦ ἔκανε;

Χωρὶς γυαλιά!

Ἡ γιαγιά: Δὲν ξέρω γιατὶ βλέπω τόσα πολλὰ ὄνειρα τὴν νύχτα.

Ἡ Λιλίκα: Μά, γιαγιά, ἐσεῖς εἴπατε ὅτι χωρὶς γυαλιὰ δὲν βλέπετε τίποτα. Πῶς τὴ νύχτα ποὺ τὰ βγάζετε βλέπετε ὄνειρα;

Ἔναντι...

— Πόσο ἀξίζω γιὰ σένα μαμάκα;

— Ὅσο νὰ πῆς! Ἑκατομμύρια παιδί μου.

— Ἔ, ἀπ' ὅλα αὐτὰ τὰ ἑκατομμύρια μπορεῖς νὰ μοῦ δώσῃς μιὰ δραχμή;

Τὸ γιατί

Κοκός: Γιατί ἡ θάλασσα δὲν ξεχειλίζει ἀφοῦ χύνονται τόσα ποτάμια μέσα σ' αὐτήν;

Λάκης: Μὰ ἐπειδὴ ἔχει σφουγγάρια μέσα κουτέ!

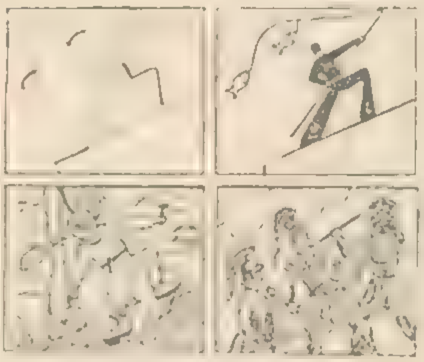
Ὑπερβολή

Δὲν μοῦ λὲς Τοτό, ἐσὺ ποὺ τὰ ξέρεις ὅλα, ἄκουσες ποτέ σου τὴν παροιμία: «Τρεῖς τὰ Γέννα, τρεῖς τὰ Φῶτα κι' ἔξη τὴν Ἀνάσταση;».

Καὶ ὁ Τοτός:

Πφ!.. παροιμία ποὺ θυμήθηκες! Αὐτή, παιδί μου, τὴν ἔλεγαν πρὸ Χριστοῦ!

ΕΥΚΟΛΟΣ ΖΩΓΡΑΦΙΚΗ

Ποιὰ κοινὰ σημεῖα ἔχουν μεταξύ τους οἱ τρεῖς παραστάσεις, ὁ ψαρᾶς, ὁ δύτης καὶ οἱ ἀρχαῖοι στρατιῶται;

Ἁπλούστατα:

Ἔχουν κοινὲς τὶς γραμμὲς ποὺ εἶναι χαραγμένες στὸ πρῶτο παραλληλόγραμμο.

Μὲ βάσι τὶς γραμμὲς αὐτές, μπορεῖτε, ἂν ἔχετε μικρὴ ζωγραφικὴ δεξιότητα, νὰ σχεδιάσετε πολλὲς ἄλλες παραστάσεις, τὸ θέμα τῶν ὁποίων εἶσθε ἐλεύθεροι νὰ διαλέξετε.

Ὁ περιορισμὸς εἶναι ἕνας: Τὸ σχέδιό σας πρέπει νὰ γίνῃ μέσα στὶς τέσσαρες γραμμὲς τοῦ παραλληλογράμμου καὶ νὰ περιλάβῃ — ὅπως εἴπαμε — ὡς βασικές, τὶς γραμμὲς ποὺ ὑπάρχουν μέσα στὸ παραλληλόγραμμο.

Τρίγωνον

***** = Ἑλλην. πόλις.
**** = Ἰταλικὴ πόλις.
*** = Συγχρόνως (ἐπιρ.).
** = Ἀπαγορευτικόν.
* = Φωνῆεν.

Καὶ καθέτως τὰ ἴδια.

Ε. Ν. ΜΟΣΧΟΣ

Κρυπτογραφικὸν

123456789 = Ἑλλην. πόλις.
1234519 = Ἡμίθεος (αἰτ.)
463 = Νῆσος.
789789 = Θάλασσα.
4627 = Φωτίζει.
263 = Θεά.
65691 = Γυν. ὄνομα.
2789 = Ἀκρωτήριον.
123 = Ὁ [illegible].

Γ. Α. ΚΑΠΑΚΟΣ

Ποικίλη ἀκροστιχὶς

Τὸ πρῶτον γράμμα τῆς 1ης λέξεως, τὸ δεύτερον τῆς 2ας, τὸ τρίτον τῆς 3ης καὶ ο.κ.ε. ἀποτελοῦν πρωτεύουσαν εὐρωπαϊκοῦ κράτους.

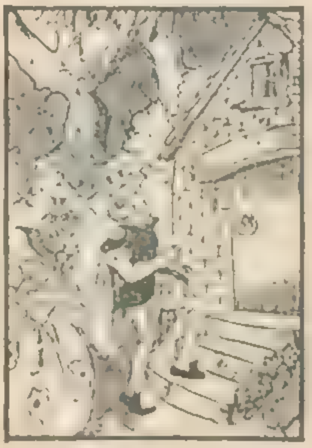
1) Κράτος τῆς Εὐρώπης, 2) Βασιλεὺς τῶν Ἑλλήνων, 3) Ἀρχαῖος Βασιλεὺς τῶν Περσῶν, 4) Νῆσος τῶν Κυκλάδων, 5) Ἀκρογιαλιά, 6) Χώρα τῆς Β. Γιουγκοσλαυΐας, 7) Νῆσος τοῦ Α. Αἰγαίου, 8) Υἱὸς τοῦ Ὀδυσσέως, 9) Πόλις τῆς Γερμανίας.

Η. Π. ΜΑΝΩΛΑΚΟΣ

ΑΙ ΛΥΣΕΙΣ ΤΟΥ 34ου ΦΥΛΛΟΥ

Σταυρόλεξον: Ὁριζοντίως 1 κραταιά—Πύργος, 3 Ρογῆρος—ριγηλοί, 5 ὑγιέστατοι—ἄρτι, 7 ἀσιτία—αἴστωσις, 9 πενθεραί—βρέφος, 11 ρητά—ἀθυρόστομα, 13 ἰνιακόν—ἀνάθημα, 15 ἕνωσις — ἀμανάτι. Καθέτως 1 Κέρκυρα—παρειά, 3 Ἀργεῖοι—νάτριον, 5 ἀγρωστίδες—ἀκίς, 7 αἴσιοι—Παρθένης, 9 Πορταριά—ἔρμαια, 11 Ρίγα—κτερίσματα, 13 ὀχληρὸς—φρόνημα, 15 Νικίας — σπαθάκι. Στοιχειόγριφος: Δῆλος—ἦλος. Ἐπιγραφή: Τὰ καλὰ κόποις κτῶνται. Μεταγραμματισμός: Θέτις - Θέμις. Ποικίλη ἀκροστιχίς: Φρύνη (Φόνος, ΚΡαναός, ΝαΥσικᾶ, ἈλεΝτῖνος, ἈλκμΗ[illegible]. Κρυπτογραφικόν: Πάτροκλος, Ἄτροπος, Τάρας, ρόκα, ὀπός, κάπρος, λάρος, σπάρος. Λογοπαίγνιον: Τὸ Χάνι (χάνει). Μεταγραμματισμός: Φιτεὺς—φονεύς. Ἀκροστιχὶς ἐξ ἀντιθέτων: Ἐρατὼ (Εὐτυχής, Ρίχνω, Ἀνατολή, Τολμηρός, Ὡραῖος). Αἴνιγμα: Τὸ λάχανο. Τονόγριφος: [illegible] Κρυπτογραφικόν: Λαβύρινθος, (Ἀβαρία, βούβαλος, ὕδος, [illegible]αύθ, Ἰλισσός, Νύσσα, θάρρος, οὐρανός, Σίβαρις). Λεξίγριφος: Μένανδρος (μέν, Ἄνδρος). Μικτόν: Καὶ μέγας ὤν, μικρὸν παρίστα σαυτόν. Γρῖφος: Μὴ μὲ λησμόνει (μὶ μὲ λι-ς-μ'ονι). Φωνηεντόλιπον: Ὁ βρεμένος τὴ βροχὴ δὲν τὴ φοβᾶται. Μαγικὸ γράμμα: Διὰ τοῦ Β: Βόλος, βολίς, βρέχω, βῆμα, βουλή.

Μαγικὴ εἰκὼν

Καὶ μιὰ μαγικὴ εἰκόνα, γιὰ τὰ Σκαπανάκια μας.

Τὸ πριγκηπόπουλο καὶ ἡ πριγκηποπούλα τοῦ παραμυθιοῦ πῆγαν στὸ δάσος γιὰ νὰ ἐπισκεφθοῦν τὰ κουνέλια. Ὅταν ὅμως ἔφτασαν στὸ κουνελόσπιτο, δὲν βρῆκαν κανένα. Ἔξη κουνελάκια εἶναι ὡστόσο ἐκεῖ τριγύρω.

Τὰ βλέπετε;

Παροράματα

Οἱ φράσεις ποὺ θὰ διαβάσετε πιὸ κάτω, δὲν εἶναι βέβαια σωστές. Ἔχουν σημαντικὰ λάθη.

Μπορεῖτε νὰ βρῆτε τὶς λανθασμένες λέξεις καὶ νὰ τὶς ἀντικαταστήσετε μὲ τὶς σωστές, ὥστε νὰ σχηματισθοῦν φράσεις... λογικές;

1) Ἀφ[illegible]των πατεῖς ἀγ[illegible]ώτερον.

2) Ὁ δεινὸς τῆς παγίδος ὡροδότης ἐστί.

3) Ἡ μάμος εἶναι μῖσος.

Μυστικὲς ἐρωτήσεις

Ὁ δάσκαλος: Τί μέρος τοῦ λόγου εἶναι τό...

Ὁ μαθητής: Ὄνομα ἐπίθετον.

Ὁ δάσκαλος: Μπά! Τί λές... Καὶ πῶς κάνουν τὰ τρία γένη;

Ὁ μαθητής: Ὁ καὶ ἡ [illegible] τὸ...

Ὁ δάσκαλος: Μὰ τὸ [illegible] καὶ τὸ οὐδέτερο καρπός.

Ἀπρόοπτον

Ἀπὸ ποῦ κατάγεται ἡ μήτηρ τῆς κακίας;

Μὲ σπίρτα

Ἰδοὺ μερικὰ προβληματάκια μὲ σπίρτα. Πάρτε ἕνα κουτὶ σπίρτα ἀρκετὰ... γεμᾶτο, ὁπλισθῆτε μὲ λίγη ὑπομονὴ καὶ προσπαθῆστε νὰ βρῆτε τὶς λύσεις.

Μὲ εἴκοσι τέσσερα σπίρτα, φτειάνετε, ὅπως φαίνεται στὴν εἰκόνα, ἐννέα τετραγωνίδια.

Ἀφαιρέσατε τώρα ὀκτὼ σπίρτα κατὰ τέτοιον τρόπον, ὥστε νὰ μείνουν δύο τετράγωνα.

* * *

Γνωρίζετε βέβαια τοὺς λατινικοὺς ἀριθμούς. Μὲ δέκα ὀκτὼ σπίρτα μπορεῖτε νὰ φτιάξετε τὴν ἐξίσωσι 7+10=15+2, ἡ ὁποία θὰ παρασταθῇ ὡς ἑξῆς:

VII + X = XV+II

Κάμετε τώρα μιὰ ἄλλη ἐξίσωσι, χωρὶς νὰ μετακινήσετε παρὰ ἕνα μόνο σπίρτο.

* * *

Μὲ δέκα ἕξη σπίρτα σχηματίζετε:

IX − IV = XI+V

Ἡ ἐξίσωσις αὐτὴ δὲν εἶναι βέβαια σωστή, ἀφοῦ ὁ ἀριθμὸς 5 (9−4) δὲν εἶναι ἴσος μὲ τὸν ἀριθμὸν 16 (11+5). Πῶς μπορεῖτε νὰ διορθώσετε τὸ λάθος αὐτὸ μετακινῶντας ἕνα μόνο σπίρτο;

* * *

Καὶ ἕνα ἀκόμη:
Μὲ ἑπτὰ σπίρτα φτιάνετε τὸν ἀριθμὸ 11 − 4, δηλ. 7.

XI − IV

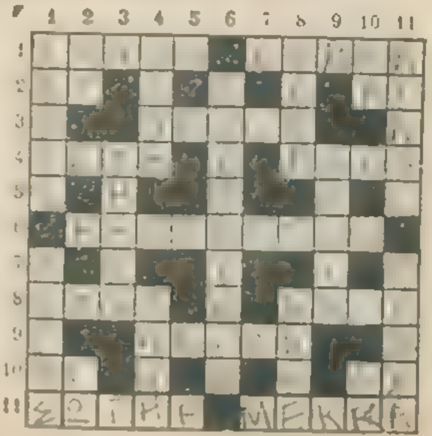
Διπλασιάσατε τώρα αὐτὸ τὸν ἀριθμό, ἀλλάζοντας καὶ πάλιν τὴν θέσι ἑνὸς μόνον σπίρτου!

Μαγικὴ εἰκὼν χωρὶς εἰκόνα

— Μαμά, ὁ μπαμπᾶς τοῦ Νίκου ξέχασε τό...
— Ποιό παιδί μου;
— Μά, σᾶς εἶπα!

Α. ΓΙΑΝΝΑΚΟΠΟΥΛΟΥ

ΤΟ ΣΤΑΥΡΟΛΕΞΟΝ ΜΑΣ

Ὁριζοντίως:

1) Νῆσος τῶν Κυκλάδων — Πόλις τῆς Ἑλλάδος, πρωτεύουσα νομοῦ. 2) Ὄχι (ἀρχαϊστί) — Δίφθογγος. 3) Πολύτιμον οἰκιακὸ πουλί. 4) Δρόμος — Ἕτερον (δημ.). 6) Δὲν εἶναι καθαρός. 8) Ὄρος τῆς Ἑλλάδος — Ἤπειρος. 9) Γυαλιστερός ὁ-μαλός. 10) Ἄρθρον (πληθ.)—ΕΧ. 11) Μᾶς ἔσωσεν ἀπὸ τὰς ἁμαρτίας — Ἱερὰ πόλις τοῦ μωαμεθανισμοῦ.

Καθέτως:

1) Δίδεται ἀπὸ τὰς Τραπέζας σ' ἐκείνους ποὺ ἔχουν καταθέσει χρήματα — Ὁμιλία, διάλεξις. 2) ΗΥ — Ἄνθος (δοτ.). 3) Δίδεται ἀπὸ τοὺς νεοσυλλέκτους. 4) Ἀναφορικὴ ἀντωνυμία ποιότητος — Μ' αὐτὴν παστώνονται οἱ σαρδέλλες (ὀνομ.). 6) Στρατιωτικὸν παράγγελμα. 8) Ἱερὰ ἐνδύματα — Ἐκεῖ μέσα ἐφύλαγε ὁ Αἴολος τοὺς ἀνέμους (κλητ.). 9) Πολλοὶ ἄνθρωποι, ἔθνος (δοτ. πληθ.). 10) Προτάσσεται τοῦ ὅρκου — Πρόθεσις. 11) Ἀρχ. μουσικὸν ὄργανον — Μεγάλη Χριστιανικὴ ἑορτή.

Μ. ΧΑΤΖΗΚΩΝΣΤΑΝΤΗ

ΑΙ ΛΥΣΕΙΣ ΤΟΥ 33ου ΦΥΛΛΟΥ

Σταυρόλεξον: Ὁριζοντίως 1 ὑάκινθος. 2 Πράγα—δέκα. 3 ὄχι—ναί—ἄρ. 4 γάρ—οὐσανός. 5 Ὄσιρις—ἴα. 6 αἶσα—ἱστός. 7 φά—ντό—ὕθος. 8 ἦτα—ἕνα—δσα. 9 Ρίγα—σάλ. 10 ἰός—ἀκόμη. 11 ἄς—ναόν—σῆς. Καθέτως 1 ὑπογραφή—ἴα. 2 Ἄρτα—ἰατρός. 3 καιρός—αἴς. 4 ΙΓ—σάν. 5 νᾶνοι—τιάρα. 6 αὔριον. 7 ἶρις—Ἀσάν. 8 ΣΔ—ἄστυ—ὀκ(α). 9 ἐάν—ὀβολός. 10 Κροῖσος—μή. 11 λά—σά—σαφής. Μυστικὲς ἐρωτήσεις: Ἀρκάδιος - Ἀρκαδία - Ἀρκάδιον. Τὸ κονιάκ: Τὸ κατάλαβε, γιατὶ τὸ κονιὰκ παγώνει πολὺ δύσκολα. Ἑπομένως τὸ κονιὰκ ἦταν πολὺ νερωμένο... Ἀπορία: Ἦσαν ἕνας παππούς, ἕνας πατέρας κι' ἕνας ἐγγονός (2 πατέρες καὶ 2 υἱοί). Κρυπτογραφικόν: Θεμιστοκλῆς. Ἰλισσός. μισθός. στόκος. στόλος. ἰσθμός. κισσός. τόκος. Στοιχειόγριφος: [illegible] Π[illegible] Ἀκροστιχίς [illegible] (Β[illegible], ΚΟ[illegible], Σ[illegible] Λ[illegible] Ε[illegible] [illegible] Ἀ[illegible] Μ[illegible] Σ). Παροιμία Σ[illegible] Ἀ[illegible] καὶ [illegible] Μαγικὴ εἰκὼν χωρὶς εἰκόνα Κλ[illegible] (ΗΡΑ-ΚΛΗ-ΔΙΑ[illegible]) Ἀκροστιχίς: Μ[illegible] (Μ[illegible] [illegible], Τ[illegible] Ἀλέξανδρος, [illegible]θη, Ἀχιλλεύς, Σοφία). Μεταγραμματισμός: [illegible] Τρίγωνον: Μαλέας, Ἀξιός, λίαν, Ε.Ο.Ν. ἄς, Σ.

Μεταγραμματισμός

Τί ὡραῖο αὐτὸ τ' ἀμάξι!
Μὰ ἕνα του γράμμα ἂν ἀλλάξῃς
Πᾶς σ' αὐτὸ ν' ἀγωνιστῇς
Κι' ἴσως νάβγῃς νικητής!

Ι. Ν. Τ.

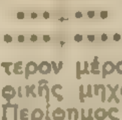
Ἀκροστιχίς

Τὰ ἀρχικὰ τῶν κάτωθι ζητουμένων λέξεων ἀποτελοῦν κράτος τῆς Εὐρώπης.

1) Ποταμὸς τῆς Ἀφρικῆς. 2) Βασίλισσα τῆς Ἑλλάδος. 3) Πρωτεύουσα μεσογειακοῦ κράτους. 4) Φειδ. 5) Ἥρως τῆς Ἑλληνικῆς μυθολογίας. 6) Ὀρνεον. 7) Πρωτεύουσα νομοῦ τῆς ΒΔ. Ἑλλάδος. 8) Περίφημη γιὰ τὰ ποῦρα της.

Χ. ΓΝΩΣΤΟΠΟΥΛΟΣ

Πυραμὶς

1η σειρά: Σύμφωνον. 2α σειρά: Νῆσος τοῦ Αἰγαίου. 3η σειρά: Τὸ κυριώτερον μέρος τῆς φωτογραφικῆς μηχανῆς. 4η σειρά: Περίφημος Γάλλος τραγικός. 5η σειρά: Πτηνόν.

Οἱ σταυροὶ καθέτως: Περιφέρεια τῆς Στερεᾶς Ἑλλάδος.

Σ. Ε. ΔΕΜΕΣΤΙΧΑΣ

ΛΙΓΗ ΕΥΘΥΜΙΑ

Ὁ καθήμενος!

Λογικὴ τοῦ μικροῦ Νίκου:
— Ποιὸς εἶναι ὁ πιὸ τεμπέλης τῆς τάξεώς σου, Νίκο;
— Δὲν ξέρω.
— Καὶ ὅμως εἶναι πολὺ εὔκολο νὰ τὸν δῇς.
— Καὶ πῶς;
— Νά! Ποιὸς εἶναι ἐκεῖνος ποὺ κάθεται ὅταν οἱ ἄλλοι ἐργάζωνται;
Καὶ ὁ Νῖκος:
—Ἄ! ὁ δάσκαλος.

Ψυχρολουσία...

Σκέψις τοῦ Γιωργάκη:
— Τί καλὰ θὰ ἦτανε νὰ ἔκανα ψυχρολουσία μὲ ... ζεστὸ νερό!

Ὄχι ὀρνιθοφάγος...

Ὁ Δημητράκης, βλέποντας τὶς κόττες νὰ φεύγουν τρομαγμένες στὸ διάβα του, φωνάζει:
— Τί κουτὲς ποὺ εἶστε! Τί φεύγετε ἔτσι; Ἀνθρωποφάγος εἶμαι;

Ἄστο νὰ χαθῇ!

Ἡ Λίτσα ταξιδεύοντας ρωτᾷ:
— Δὲ μοῦ λέτε τί θὰ κάνουμε ἂν βουλιάξῃ τὸ βαπόρι;
Κι' ὁ μικρὸς Νάσος:
— Καὶ τί σὲ μέλει, δικό σου εἶναι;

Αὐτὰ περίσσευαν!

— Πρόσεξε Γιωργάκη: Βλέπεις αὐτὸ τὸ ψημένο κοττόπουλο. Ξέρεις ὅτι οἱ καλύτερες μερίδες εἶναι γιὰ τοὺς καλεσμένους. Ὅταν λοιπὸν στὸ τραπέζι σὲ ρωτήσω: τί σοῦ ἀρέσει καλύτερα τί θὰ μοῦ ἀπαντήσῃς;
—Ὤ, λίγα πουπουλάκια, μαμά.

Στὸ Σχολεῖο

Ὁ Διδάσκαλος: Πότε δύο τρίγωνα θὰ εἶναι ἴσα;
Ὁ Μαθητής: Ὅταν ὁ ζαχαροπλάστης θὰ εἶναι τίμιος.

Ο ΛΟΓΟΣ ΤΟΥ ΑΡΧΗΓΟΥ ΚΑΤΑ ΤΟ ΓΕΥΜΑ ΕΠΙ ΤΗ ΛΗΞΕΙ ΤΗΣ ΔΙΑΣΚΕΨΕΩΣ

Ἀγαπητοὶ Συναγωνισταὶ καὶ Συναγωνίστριαι,

Σᾶς εὐχαριστῶ πολὺ διότι δεχθήκατε τὴν πρόσκλησί μου εἰς τὸ ἀποψινὸν λιτὸν καὶ ἀπέριττον γεῦμα κι' ἔτσι [illegible] τὴν ἐπισημότητα τοῦ Συνεδρίου, ὡς ἄνθρωπος μὲ [illegible].

Ἠξεύρετε ὅτι δι' ἐμὲ ἡ Ε.Ο.Ν. εἶναι τὸ πολυτιμότερον πρᾶγμα, τὸ ὁποῖον ἔχω ὡς Πολιτικὸν πρόσωπον. Ἡ ἐπιτυχία του εἶναι γιὰ μὲ ἐπιτυχία ὅλης τῆς πολιτικῆς μου ζωῆς, ἀλλὰ ἡ ἐπιτυχία τῆς Νεολαίας εἶναι συγχρόνως καὶ ἐπιτυχία τοῦ μέλλοντος τοῦ Ἔθνους. Δὲν θέλω νὰ σᾶς χωρίσω ἀπολύτως κι' ἀποτόμως ἀπὸ τὴν γενεάν εἰς τὴν ὁποίαν ἐγὼ ἀνήκω καὶ εἰς τὴν ὁποίαν δὲν ἀνήκετε σεῖς. Ὅσοι ἀπὸ σᾶς ἔχετε παρακολουθήσει τὴν ζωὴν τῶν γονέων σας, τὴν ζωὴν τῶν ἀδελφῶν σας καὶ τῶν συγγενῶν σας, ἠξεύρετε πόσον ἡ γενεὰ εἰς τὴν ὁποίαν ἀνήκω ἐγὼ καὶ εἰς τὴν ὁποίαν δὲν ἀνήκετε σεῖς, πόσον ἡ γενεὰ αὐτὴ ὑπέφερε καὶ ἐμαρτύρησε. Τὸ τί εἴδαμε ἡμεῖς ὅταν εἴμαστε νέοι σὰν καὶ σᾶς εἶναι ἀνεκδιήγητον. Τὸ τί παρελθὸν περάσαμε καὶ κλονισμοὺς δὲν μπορῶ νὰ σᾶς περιγράψω. Τότε ἐβασίλευε ὁ ἀλαζὼν καὶ ὑπέρρων πλοῦτος, ὄχι ὁ πλοῦτος ὁ εὐγενὴς ὁ χρησιμοποιούμενος ὑπὸ τοῦ Ἔθνους, ἀλλὰ ὁ πλοῦτος ὁ ὁποῖος ἐνόμιζε ὅτι ἔχει μονάχα δικαιώματα καὶ κανένα καθῆκον καὶ ὁ ὁποῖος ἐζήτει μόνον ἀπολαύσεις καὶ δὲν ᾐσθάνετο καμμίαν ὑποχρέωσιν. Αὐτὰ περάσαμε ἐμεῖς καὶ ἀντίδρασις τῆς ἐποχῆς ἐκείνης ἦτο ὁ Κομμουνισμός, τὸν ὁποῖον εὑρήκατε σεῖς ἐνώπιόν σας, ὁ Κομμουνισμός, ὁ ὁποῖος ἦτο ἕνα κίνημα ἀπελπισίας, ἕνα κίνημα μιᾶς νεότητος, διότι ἔργον τῆς νεότητος ἦτο ὁ Κομμουνισμός, ἡ ὁποία εἶχεν ἀπελπισθῆ ἀπ' ὅ,τι ἐλέγετο Ἔθνος καὶ ἡ ὁποία νεότης μέσα στὴν ἀπελπισία της ἐβάδιζε πρὸς τὴν πυρπόλησιν τοῦ Ἐθνικοῦ μας οἰκοδομήματος, πρὸς τὴν ἰδίαν αὐτῆς αὐτοκτονίαν. Ἦτο ἑπομένως ἕνα κίνημα ἀπελπισίας, ὄχι βέβαια δικαιολογημένο, ἀλλὰ ἐξηγημένο. Αὐτὸ εὑρήκατε ἐνώπιόν σας καὶ τὸ ἐσαρώσατε, τὸ ἐσάρωσε ἡ σημερινὴ Νεολαία, ὄχι βέβαια διὰ νὰ ἐπαναφέρετε τὴν κατάστασιν ἐκείνην ποὺ ἦτο πρὸ τοῦ Κομμουνισμοῦ, ἀλλὰ διὰ νὰ ἀναστηλώσετε τῆς περασμένης γενεᾶς μας, τῆς πρὸ περασμένης μας γενεᾶς τὰ ἰδανικά, διὰ νὰ ἀναστηλώσετε τὸ Θρησκευτικὸ αἴσθημα τοῦ Ἑλληνικοῦ Ἔθνους, τὴν ἀγάπη πρὸς τὴν Πατρίδα καὶ τὰς Οἰκογενειακὰς παραδόσεις. Ἐπέρασε πλέον ἡ ἐποχὴ κατὰ τὴν ὁποίαν ἡ ἠθικὴ ἦτο τὸ κορόιδο τῶν νεανίδων καὶ τῶν νεανιῶν τῆς Ἑλλάδος. Ἦλθε ἡ στιγμὴ κατὰ τὴν ὁποίαν ἡ ἠθικὴ γίνεται βάσις τῆς ὑπάρξεως τῆς Ἑλληνικῆς Οἰκογενείας, καὶ δὲν πιστεύω νὰ ὑπάρχῃ πλέον εἰς τὴν Ἑλλάδα κανένα ἀγόρι καὶ κανένα κορίτσι τὸ ὁποῖον νὰ νομίσῃ ὅτι ἠμπορεῖ νὰ κοιτάξῃ τὰ ζητήματα τῆς ἠθικῆς ἀπὸ τοῦ συνηθισμένου, ὅπως τὸ λένε, ἀνωτέρου διανοητικοῦ ἐπιπέδου, καὶ τὸ ὁποῖον πραγματικὰ εἶναι ἐπίπεδον χωμένο μέσα εἰς τὸν βόρβορο. Ἔτσι σχηματίζεται ἡ Νεολαία ἐκείνη, ἡ ὁποία θὰ ἔχῃ νὰ ἀνθέξῃ εἰς τοὺς πειρασμοὺς τῆς ζωῆς καὶ ἡ ὁποία σὲ μιὰ στιγμὴ θὰ μπορέσῃ νὰ θυσιάσῃ ὅλην τὴν ζωήν της, τὴν ὕπαρξίν της, τὸ σύμπαν ἀκόμη θὰ θυσιάσῃ ὑπὲρ τῶν ἀνωτέρων ἰδανικῶν τὰ ὁποῖα ἕνας ἄνθρωπος εἴτε ἄνδρας εἴτε γυναῖκα, οἱ ὁποῖοι ἔζησαν εἰς τὴν ἀνηθικότητα δὲν θὰ μπορέσουν νὰ αἰσθανθοῦν ποτέ.

Πιστεύω ὅτι ἐφύγατε ὅλες καὶ ὅλοι εὐχαριστημένοι ἀπὸ τὰς ἐργασίας τοῦ Συνεδρίου μας. Ἐπῆραν αἱ ἐργασίαι αὐταὶ μίαν ἔκτασιν καὶ μίαν ἔντασιν τὴν ὁποίαν καὶ ἐγὼ δὲν ἐπερίμενα καὶ ὁμολογῶ ὅτι τὸ Συνέδριόν μας [illegible] ἀπαραίτητος διὰ τὴν Νεολαίαν, διότι ἔτσι βλεπόμεθα ὅλοι ἀπὸ κοντά, συνεννοούμεθα, συντονιζόμεθα, κατευθυνόμεθα. Βέβαια σᾶς ἐκούρασε, ὑποθέτω ὅμως ὅτι τὰ μέλλοντα Συνέδρια δὲν θὰ σᾶς κουράσουν τόσο πολύ, διότι αἱ ἰδέαι θὰ εἶναι κατασταλαγμέναι, ἐνῶ εἰς αὐτὸ τὸ Συνέδριον ἐχρειάσθη νὰ ἐξηγηθοῦν πλεῖστα ὅσα πράγματα διὰ τὰ ὁποῖα δὲν εἴμεθα ἐντελῶς κατατοπισμένοι ὅλοι μας. Καὶ σᾶς εὐχαριστῶ πολὺ διὰ τὴν συνδρομὴν τὴν ὁποίαν μοῦ παρέσχετε κατὰ τὸ Συνέδριον αὐτό. Εὐχαριστοῦμαι πολὺ διότι ἠμπόρεσα νὰ συζητήσω μὲ πολλοὺς καὶ πολλὰς ἀπὸ [illegible] στοὺς ὁποίους ἐμπιστευόμεθα μετὰ πεποιθήσεως [illegible] Νεολαίαν τοῦ τόπου.

Ἀπόψε εἶδα τὴν καλλιτεχνικήν σας Ἔκθεσιν καὶ πρέπει νὰ ὁμολογήσω ὅτι ἔμεινα κατάπληκτος. Δὲν ὑπῆρχε δι' αὐτὴν καμμία προηγουμένη ρεκλάμα, ἦλθε ἔτσι ἀπότομα καὶ παρουσιάσθη ἀπότομα κι' ἄνοιξε ἀπότομα καὶ εἶδαν ἕνα πρᾶγμα, ὅσοι ἐπῆγαν, τὸ ὁποῖον δὲν ἐπερίμενε κανείς. Δι' αὐτὸ καὶ λυποῦμαι πολὺ διότι πολλοὶ συνάδελφοί μου Ὑπουργοὶ δὲν ἦλθον, οἱ ὁποῖοι θὰ ἔλθουν τώρα καὶ θὰ μάθουν περὶ τίνος πρόκειται. Δὲν φαντάζεται κανεὶς τί ὡραῖο πρᾶγμα εἶναι. Χαίρω πολὺ διότι εἶδα τὰ [illegible] πίζω ὅτι ἡ νέα Καλλιτεχνικὴ Ἔκθεσις τοῦ ἐπομένου [illegible]

Λυποῦμαι πολὺ διότι αἱ περιστάσεις, τὰς ὁποίας διερχόμεθα τώρα, δὲν μοῦ ἐπιτρέπουν νὰ ἔλθω εἰς τὰ μέρη, εἰς τὰ ὁποῖα ἐσεῖς ἔχετε κατατοπίσει τὴν ἐνέργειάν σας. Εἶχα ἀρχίσει νὰ περιοδεύω εἰς τὴν Ἑλλάδα καὶ ἐσταμάτησα ἕνεκα τῶν πολεμικῶν περιπετειῶν. Δὲν ἠμπόρεσα νὰ ἔλθω ἀκόμη στὴν Δυτικὴν Μακεδονίαν καὶ λυποῦμαι [illegible] Νομοῦ Κοζάνης καὶ τῆς Περιφ. Διοικήσεως Φλωρίνης καὶ τῆς Περιφ. Διοικήσεως Ἐδέσσης, καθὼς καὶ τοὺς ἐλθόντας ἐνταῦθα ἐκ Βερροίας, Ναούσης καὶ Γιαννιτσῶν νὰ προσφέρουν τοὺς χαιρετισμούς καὶ τὴν λύπην μου, διότι δὲν ἠμπόρεσα νὰ ἔλθω ἀκόμη. Δὲν ἠμπόρεσα νὰ ἔλθω ἐπίσης εἰς τὰ νησιὰ τοῦ Αἰγαίου, τὴν Μυτιλήνην, τὴν Σάμον, τὶς Κυκλάδες. Δὲν ἠμπόρεσα νὰ ἐπισκεφθῶ ἀκόμη ἐπισήμως καὶ μερικὰ νησιὰ τοῦ Ἰονίου καὶ τὴν πατρίδα μου Κεφαλληνίαν καὶ τὴν Ζάκυνθον καὶ τὴν Κέρκυρα, παρὰ πέραστ κὰ ἀπὸ πολλῶν ἐτῶν. Δὲν ἠμπόρεσα ἀκόμη νὰ ἔλθω εἰς τὰ Τρίκκαλα, εἰς τὴν Καρδίτσαν καὶ εἰς τὸν Βόλον [illegible] πουν τὴν λύπην μου αὐτήν, ἀλλὰ τί νὰ κάμω; Εἰς τὴν Εὔβοια μόνον εἰς τὴν Χαλκίδα ἐπῆγα, δὲν ἠμπόρεσα νὰ πάω πάρα πέρα. Ἀλλὰ ὅλα αὐτὰ δὲν ἐμποδίζουν ἐδῶ ποὺ εὑρίσκομαι νὰ ἐργάζωμαι δι' ὅλους τοὺς Ἕλληνας [illegible] Ἑλλάδος, κι' ἂν θέλετε μάλιστα ἡ ψυχή μου καθ' ὅλην [illegible] εἰς τὰς ἐσχατιὰς τῆς Ἑλλάδος.

Πιστεύω ὅτι ἐπανερχόμενοι εἰς τὰς περιφερείας σας θὰ μεταφέρετε τὸ πνεῦμα τοῦ ἐνθουσιασμοῦ, τὸ ὁποῖον ἐπικρατεῖ γενικῶς εἰς ὅλην τὴν Ἑλλάδα, διότι ἐδῶ δὲν [illegible] ὥρα, ὅσοι τὰ εἴδατε, εἴδατε ὅλην τὴν Ἑλλάδα. Ἐδῶ [illegible] καὶ εἴδατε ὅτι μιὰ καρδιά, μιὰ ψυχή, μιὰ νόησις, ἕνα [illegible] ταία ἄκρη τῆς Κρήτης καὶ ἀπ' τὸ πιὸ ἀκρινὸ χωρι[illegible] Κερκύρας ἕως τὰ τελευταῖα παράλια τῶν Κυκλ[illegible] σων.

Δὲν ὑπάρχουν πλέον διακρίσεις εἰς τὴν Ἑλλάδα. Εἶναι τοπικὲς ἐπωνυμίες οἱ Μακεδόνες καὶ οἱ Πελοποννήσιοι καὶ οἱ Κρῆτες καὶ οἱ Μυτιληνιοὶ καὶ οἱ Κεφαλλῆνες καὶ [illegible] ησίδες πέρα-πέρα, ἀπὸ τὴν μιὰ ἄκρη ἕως τὴν ἄλλη. Κ[illegible] ἂς προσφέρει βέβαια μὲ τὸ τοπικὸ πρῖσμα, ποὺ βλέπει τὰ πράγματα, τὸ ὁποῖον καὶ αὐτὸ εἶναι Ἑλληνικό, προσφέρει εἰς τὸ σύνολον τὸ [illegible]

Μὲ αὐτὰ τὰ αἰσθήματα χαιρετίζω τὴν διαμονήν σας [illegible] μέσα εἰς τὴν [illegible] σας. Καὶ προσκαλῶ ὅλους ὑμᾶς καὶ ὅλες σας νὰ [illegible] ὑπὲρ τῆς Ἑλληνικῆς Νεολαίας καὶ σᾶς ζητῶ νὰ ζητωκραυγάσετε ὅλοι καὶ ὅλες μαζί:

— Ζήτω ἡ Ἑλληνικὴ Νεολαία.

Η ΛΗΞΙΣ ΤΩΝ ΕΡΓΑΣΙΩΝ ΤΗΣ ΔΙΑΣΚΕΨΕΩΣ

Αἱ ἐργασίαι τῆς Β' Πανελληνίου Διασκέψεως τῶν Περιφερειακῶν Διοικητῶν καὶ Διοικητριῶν τῆς Ε.Ο.Ν. Ἑλλάδος [illegible] τῶν παρισταμένων εἰς τὴν ἐπίσημον τελετὴν τῆς λήξεως τῆς Διασκέψεως βαθμοφόρων τῆς Κεντρικῆς Διοικήσεως καὶ τῆς Γενικῆς Ἐπιτροπείας [illegible] ὁ Ἀρχηγὸς [illegible] κηρύσσων τὴν λῆξιν τῶν ἐργασιῶν τῆς Διασκέψεως:

«Σήμερον τερματίζετε τὰς ἐργασίας σας. Ἡ Διάσκεψις αὐτή, ἡ [illegible] κατὰ σειράν, ἔρχεται πρώτη εἰς τὴν σπουδαιότητα. Ἡ προηγουμένη Διάσκεψις ἦτο ἁπλῶς ἔναρξις τῆς [illegible]. Εἰς τὴν Β' αὐτὴν Διάσκεψιν [illegible] τὰ [illegible] ρασματα καὶ ἡ Κεντρικὴ Διοίκησις καὶ αἱ Περιφερειακαὶ Διοικήσεις [illegible] Ἀρρένων καὶ Θηλέων, ἔδειξαν ὅτι συναισθάνονται πραγματικῶς τὴν σπουδαιότητα αὐτῆς τῆς Διασκέψεως. Ἦλθαν καθ' ὅλα προετοιμασμένοι διὰ τὸ ἔργον τους. Ἐλπίζω ὅτι τὰ συμπεράσματα τῆς Διασκέψεως αὐτῆς θὰ χρησιμεύσουν διὰ τὸ ἐπόμενον ἔτος, ὅσον ἀφορᾷ τὴν ἐξέλιξιν τῆς Ε.Ο.Ν., ἕως ὅτου συνέλθῃ ἡ Τρίτη Διάσκεψις καὶ μᾶς δώσῃ φυσικὰ τὰ μέσα καὶ τὰς κατευθύνσεις διὰ τὴν περαιτέρω ἐξέλιξιν.

Ἔχω νὰ σᾶς εὐχαριστήσω ὅλους καὶ ὅλες σας διὰ τὴν ἐπιμονήν, μὲ τὴν ὁποίαν παρηκολουθήσατε τὰς συνεδριάσεις, αἱ ὁποῖαι πράγματι ἦσαν κοπιωδέσταται καὶ πρὸ παντὸς διὰ τὰς ξένας καὶ τοὺς ξένους ἐξ ὑμῶν, διότι βέβαια αἱ ὁλονύκτιοι ἐργασίαι σας ἦσαν πράγματι πολὺ κοπιώδεις. Εἶμαι βέβαιος ὅτι τὰ ἀποτελέσματα θὰ εἶναι θαυμάσια. Σᾶς εὐχαριστῶ ἐπίσης δι' ὅλον τὸν ἐνθουσιασμόν, τὸν ὁποῖον ἐδείξατε καθ' ὅλον τὸ διάστημα τῆς Διασκέψεως διὰ τὴν Ε.Ο.Ν. Ἐλπίζω ὅτι αἱ ἡμέραι, τὰς ὁποίας ἐπεράσατε ἐδῶ εἰς τὰς Ἀθήνας, θὰ σᾶς ἦσαν εὐχάριστοι ἀπὸ πάσης ἀπόψεως καὶ αἱ ὀλίγαι ἡμέραι ποὺ σᾶς μένουν νὰ περάσετε ἀκόμη ἐδῶ θὰ σᾶς εἶναι πλέον εὐχάριστοι τώρα ποὺ τελειώσατε τὸ ἔργο σας.

Χαίρω πολὺ διότι ὁ Γενικὸς Ἀρχηγὸς τῆς Ε.Ο.Ν. ἡ Α.Β.Υ. ὁ Διάδοχος Παῦλος παρηκολούθησε τὰς συνεδριάσεις σας μετὰ τόσης προσοχῆς καὶ ἔδειξε τόσον ἐνδιαφέρον, πρᾶγμα τὸ ὁποῖον ἀποτελεῖ τιμὴν διὰ τὴν Ὀργάνωσιν καὶ εἶναι βεβαίως μία ἠθικὴ ἀμοιβὴ τῶν κόπων σας. Κατόπιν τούτου κηρύσσω τὴν λῆξιν τοῦ Β' Συνεδρίου τῶν Περιφερειακῶν Διοικητῶν καὶ Διοικητριῶν Ε.Ο.Ν. Ἑλλάδος καὶ εὔχομαι εἰς ὅλους καλὴν ἐπάνοδον εἰς τὰς θέσεις σας».

Τοὺς λόγους τοῦ Ἀρχηγοῦ ἐκάλυψαν ἐνθουσιώδεις καὶ παρατεταμέναι ἐπευφημίαι.

ΑΙ ΕΡΓΑΣΙΑΙ ΤΗΣ ΔΙΑΣΚΕΨΕΩΣ

Ὅπως εἶπεν εἰς τὸν λόγον του ὁ Ἀρχηγός, αἱ ἐργασίαι τῆς Διασκέψεως ἦσαν κοπιωδέσταται. Ἤρχισαν κανονικά, μετὰ τὴν πανηγυρικὴν συνεδρίαν τῆς Κυριακῆς τῆς 19ης Μαΐου, τὴν 9ην πρωϊνὴν τῆς Δευτέρας 20ῆς Μαΐου. Καὶ ἐσυνεχίσθησαν μέχρι τοῦ Σαββάτου, διὰ τὴν ἀκρίβειαν μέχρι τῆς 4ης πρωϊνῆς τοῦ Σαββάτου πρὸς τὴν Κυριακὴν 26ην Μαΐου.

Αἱ συνεδρίαι τῶν δύο πρώτων ἡμερῶν, τῆς Δευτέρας ἀπὸ τῆς 9ης π. μ. μέχρι τῆς 2 μ. μ. καὶ ἀπὸ τῆς 4 μ. μ. μέχρι τῆς 10ης μ. μ. καὶ τῆς Τρίτης ἀπὸ τῆς 9ης π. μ. μέχρι τῆς 2ας μ. μ. καὶ ἀπὸ τῆς 4ης μ. μ. μέχρι τῆς 5ης πρωϊνῆς, κατηναλώθησαν ἐξ ὁλοκλήρου μὲ τὴν εἰσηγητικὴν ὁμιλίαν τοῦ Κ.Ε.Ν. συναγωνιστοῦ Ἀλεξάνδρου Κανελλοπούλου, ὁμιλίαν εἰς τὴν ὁποίαν ἐθίγησαν ἐν λεπτομερείᾳ ὅλα τὰ ζητήματα κάθε πεδίου δράσεως τῆς Ε.Ο.Ν. βάσει παρατηρήσεών του ἐπὶ τῶν ἐπιτελεσθέντων κατὰ τὸ διάστημα ἀπὸ τῆς λήξεως τῆς Α' Διασκέψεως μέχρι τῆς ἐνάρξεως τῆς Β' Διασκέψεως [illegible] τοῦ ὁ συναγωνιστὴς Κυβερνητικὸς Ἐπίτροπος ἔδωσεν ἐν γενικαῖς γραμμαῖς τὰς κατευθύνσεις διὰ κάθε δρᾶσιν τῆς Ε.Ο.Ν. κατὰ τὸ διάστημα ἀπὸ τῆς λήξεως τῆς Β' Διασκέψεως μέχρι τῆς ἐνάρξεως τῶν ἐργασιῶν τῆς Γ' Διασκέψεως.

Μὲ λεπτομερείας ἐδόθησαν ἀναλυτικαὶ καθοδηγήσεις ἐπὶ τῶν αὐτῶν κατευθύνσεων τὰς ὁποίας ἐν γενικαῖς γραμμαῖς ἔδωσεν ὁ Κ.Ε.Ν. συναγωνιστὴς Κανελλόπουλος ὑπὸ τῶν εἰσηγητῶν Διευθυντῶν Γραφείων καὶ Τμηματαρχῶν τῆς Κεντρικῆς Διοικήσεως, εἰς τὰς συνεδρίας — τὰς ὁποίας ἐπιτυχῶς ἐχαρακτήρισεν «ὁλονυκτίας» ὁ Ἀρχηγὸς — καὶ αἵτινες ἐσυνεχίσθησαν τὴν Τετάρτην, τὴν Πέμπτην καὶ τὸ Σάββατον πάντοτε μέχρι τῶν πρωϊνῶν ὡρῶν. Λόγῳ δὲ ἀκριβῶς τῆς παρατάσεως αὐτῆς κάθε συνεδρίας ἐματαιώθη κατὰ τὰ ἄλλα τὸ πρόγραμμα τῆς Διασκέψεως, διὰ νὰ γίνουν μετὰ τῶν ὅσων ἀνελήφθησαν (ἐπισκέψεις, παραστάσεις, κλπ.) μετὰ τὴν λῆξιν τῶν ἐργασιῶν τοῦ Συνεδρίου.

Ἡ τελευταία συνεδρία ἔγινε τὴν 8ην πρωϊνὴν τῆς Κυριακῆς 26ης Μαΐου. Ὁ Κ.Ε.Ν. προέβη εἰς παρατηρήσεις ἐπὶ τῶν ἐργασιῶν τῆς Διασκέψεως τὰς ὁποίας ἐχαρακτήρισεν ἐπιτυχεῖς καὶ ἀποδοτικάς.

Τὴν 9ην καὶ 30' ἀφίχθη ὁ Ἀρχηγός, γενόμενος ἐνθουσιωδῶς δεκτός, καὶ ἐκήρυξε τὴν λῆξιν τῶν ἐργασιῶν τῆς Διασκέψεως διὰ τῶν λόγων τοὺς ὁποίους παραθέτομεν ἐν ἀρχῇ.

Οἱ σύνεδροι ὄρθιοι κατόπιν ἐτραγούδησαν ὅλοι μαζί τους Ὕμνους τῆς Ε.Ο.Ν. τῆς 4ης Αὐγούστου καὶ τὸν Ἐθνικόν.

ΤΟ ΓΕΥΜΑ ΤΟΥ ΑΡΧΗΓΟΥ

Τὴν 10ην καὶ 30' μ. μ. ὁ Ἀρχηγὸς παρέθεσε γεῦμα πρὸς τιμὴν τῶν συνέδρων. Κατ' αὐτὸ ἐπεκράτησε πραγματικὴ συναγωνιστικὴ διάθεσις καὶ ἐνθουσιασμός, ὁ ὁποῖος ἐξεδηλώθη ἀφθάστως κατὰ τὴν ἄφιξιν τοῦ Ἀρχηγοῦ καὶ εἰς πολλὰ σημεῖα τοῦ βαρυσημάντου λόγου του, ποὺ μίλησε στὶς ψυχὲς αὐτῶν ποὺ τὸν ἄκουσαν καὶ συνεκίνησε βαθειά.

Τὸν λόγον τοῦ Ἀρχηγοῦ δημοσιεύομεν παραπλεύρως.

Μετὰ τὸν Ἀρχηγὸν ὡμίλησεν ὁ Κ.Ε.Ν. εἰπὼν μεταξὺ τῶν ἄλλων καὶ τὰ ἑξῆς:

Ο ΛΟΓΟΣ ΤΟΥ Κ.Ε.Ν.

Ἀρχηγέ,

Μᾶς εἶπες αὐτὰ τὰ [illegible]

Θέλουμε ἕνα ἀκόμη πρᾶγμα νὰ ξέρῃς, ὅτι κοντὰ σ' ὅσα εἶπες, πῶς ἀποτελοῦν τὴν πίστι μας, ὑπάρχει ἕνα πρᾶγμα [illegible] τῆς. Εἶναι τοῦτο ἡ πίστις μας ἡ ἀπόλυτη εἰς τὴν [illegible]στου καὶ εἰς τὴν Ἐπανάστασι [illegible] Ἐπανάστασι τῆς 4ης Αὐγούστου [illegible] συνεχίσται. Καὶ εἶναι ἀκόμη ἡ ἀδιάσειστός μας πεποίθησις πῶς ἡ κατεύθυνσις ποὺ ἔδωσες, ὅταν ἄλλαξες τὸν ροῦν τῆς Ἑλληνικῆς Ἱστορίας [illegible] τοὺς ἀγῶνας, θὰ κατευθύνῃ τὸ Ἔθνος [illegible] στὸ μεγαλεῖο, στὴν ἄνοδο καὶ στὴ δόξα, σ' ἐκεῖνο ποὺ ἔθεσες ὡς σκοπὸν εἰς τὴν ζωήν [illegible], στὸν Τρίτο Ἑλληνικὸ Πολιτισμὸ (ζωηραὶ ἐπευφημίαι).

Καὶ ζητοῦμε ἀκόμη τοῦτο: νὰ πεισθῇς ὅτι ἡ πίστις μας αὐτὴ καὶ ἡ πεποίθησις συμβολίζεται καὶ ἐκφράζεται μὲ τὴν ἀπόλυτη, μὲ τὴν ἀδιαφιλονίκητη καὶ τὴν αἰωνία πίστι μας εἰς τὸ πρόσωπο τὸ δικό σου. Στὸ πρόσωπο αὐτό, ποὺ δὲν εἶναι μονάχα ὁ ὁδηγητής μας, δὲν εἶναι μονάχα σωτὴρ καὶ λυτρωτής, ἀλλὰ καὶ ἐνσαρκώνει ὅ,τι αἰσθανόμεθα πιὸ βαθὺ καὶ πιὸ μεγάλο, ἐνσαρκώνει τὴν ἴδια τὴν ἀνάστασι τοῦ Ἔθνους καὶ τὴν ψυχικὴ ἀνάστασι καὶ τὴν ἀπολύτρωσι τὴν ἰδική μας. Ζήτω ὁ Ἀρχηγός. (Μακραὶ καὶ ζωηρόταται ζητωκραυγαὶ καὶ ἐπευφημίαι ἐκάλυψαν τοὺς λόγους τοῦ Κυβερνητικοῦ Ἐπιτρόπου).

Η ΕΚΘΕΣΙΣ ΛΑΪΚΗΣ ΤΕΧΝΗΣ ΤΗΣ Ε.Ο.Ν.

Τὸ ἀπόγευμα τῆς παρελθούσης Κυριακῆς [illegible] τῆς Α' Πανελληνίου Ἐκθέσεως τῆς Ἐθνικῆς Ὀργανώσεως Νεολαίας εἰς τὸ Ζάππειον. Πρόκειται περὶ ἔργων — κοινὴ ὁμολογία τῶν ἐπισήμων καὶ τῶν ἐπισκεπτῶν τῆς πρώτης ἡμέρας — [illegible] ὁ [illegible] ἐνδιαφέρον τὰ διάφορα [illegible] πρὸς τοὺς ἐργασθέντας διὰ τὴν ἐκθεσιν καὶ τὰ θερμά του πρὸς αὐτοὺς συγχαρητήρια. Ἐπίσης ἐξέφρασε τὴν ἱκανοποίησίν του διὰ τὰ ἐπιδειχθέντα ἐκθέματα λαϊκῆς τέχνης (βιοτεχνίας καὶ χειροτεχνίας), ἅπαντα ἔργα παιδιῶν τῆς Ε.Ο.Ν. ἀγοριῶν καὶ κοριτσιῶν.

ΤΑ ΕΓΚΑΙΝΙΑ

Ἡ προσέλευσις τοῦ Ἀρχηγοῦ ἐχαιρετίσθη [illegible] τῶν τμημάτων τῆς Ε.Ο.Ν. Πρωτευούσης καὶ μὲ ζωηρὰς ἐπευφημίας καὶ ἐνθουσιώδεις ἐκδηλώσεις χιλιάδων κόσμου, ὁ ὁποῖος εἶχε κατακλύσει ἀπὸ ἐνωρὶς τὴν πρὸ τοῦ Ζαππείου [illegible]

Ἅμα τῇ ἀφίξει τοῦ Ἀρχηγοῦ ἐψάλη ἁγιασμὸς ὑπὸ τοῦ Σεβασμιωτάτου Ἐπισκόπου Ταλαντίου. Ἀκολούθως ὁ συναγωνιστὴς Κ.Ε.Ν. προσεφώνησε τὸν Ἀρχηγὸν (ἡ προσφώνησις θὰ δημοσιευθῇ εἰς τὸ προσεχές).

Μετὰ τὸν λόγον τοῦ Κ.Ε.Ν. ὁ Ἀρχηγὸς ἔκοψε τὴν ταινίαν τῆς εἰσόδου καὶ εἰσῆλθε πρῶτος εἰς τὴν Ἔκθεσιν, ὑπὸ τὰς ἐπευφημίας τῶν παρισταμένων.

ΑΙ ΑΙΘΟΥΣΑΙ ΤΗΣ ΕΚΘΕΣΕΩΣ

Λεπτομερῆ περιγραφὴν τῆς Ἐκθέσεως μὲ χαρακτηριστικὰς ἀπὸ αὐτὴν φωτογραφίας θὰ δημοσιεύσωμεν εἰς τὸ προσεχὲς τεῦχός μας. Σήμερον θὰ δώσωμεν μίαν σύντομον περιγραφήν.

[illegible] τῆς Ε.Ο.Ν. [illegible] κοσμεῖται ἀπὸ ἀρχαϊκὰς παραστάσεις μὲ τὴν ζωὴν τῶν νέων τῆς ἀρχαίας Ἑλλάδος. Διότι ἡ Ἐθνικὴ Ὀργάνωσις ὑπερηφανεύεται ὅτι ἀποτελεῖ πρότυπον καθαρῶς Ἑλληνικὸν ποὺ ἀνταποκρίνεται στὰς ἀνάγκας καὶ τὰς βαθυτέρας ἀπαιτήσεις τῆς συγχρόνου ἑλληνικῆς ζωῆς.

Ἄνωθεν τῷ εἰσερχομένῳ ὁ ἐπισκέπτης θὰ ἀναγνώσῃ τὴν ἱστορίαν τῆς Ε.Ο.Ν., δεξιὰ τῆς αἰθούσης τὴν ἱστορίαν τοῦ ἐμβλήματος καὶ ἀριστερὰ τὴν ἱστορίαν τοῦ χαιρετισμοῦ, ποὺ ξεκινοῦν ἀπὸ τὰ βάθη τῆς Ἑλληνικῆς Ἱστορίας καὶ παίρνουν πάλι σάρκα καὶ ὀστᾶ ὡς σύμβολα τῆς αἰωνιότητος τῆς Φυλῆς μας.

Ἡ δευτέρα αἴθουσα δίδει μία γενικὴ εἰκόνα τῆς δημιουργίας, τῆς δράσεως καὶ τῆς ἐξελίξεως τῆς Ἐθνικῆς Ὀργανώσεως Νεολαίας, ἐνῷ παραλλήλως παρουσιάζει τὴν διοικητικὴ καὶ οἰκονομικὴ διάρθρωσί της.

[illegible] μαγνητικῶν Ἑλλήνων, ἀνταξίων τῆς ἱστορίας των καὶ τῶν προσδοκιῶν τοῦ Ἀρχηγοῦ τοῦ Ἔθνους.

Ἡ σημερινὴ πρόοδος καὶ ραγδαία ἄνοδος [illegible] τῆς Ε.Ο.Ν. ὀφείλεται εἰς τὴν ζωογόνον πνοὴν τοῦ Ἀρχηγοῦ, τὴν ὑπέροχο αὐταπάρνησι καὶ ἐργατικότητα τῶν στελεχῶν, ἀλλὰ καὶ τὸ ἀκατάβλητο [illegible] ὅλων ἀνεξαιρέτως τῶν μελῶν τῆς Ε.Ο.Ν.

Εἰς τὴν τρίτην αἴθουσαν ἐπιδεικνύονται: Στρατόπεδα, Ἀνεμοπορία, Στατιστικαὶ δυνάμεως Ἀνεμοπορικοῦ Κέντρου Ἀθηνῶν, Χάρτης Ἀνεμοπορικῶν Κέντρων Ἑλλάδος, Μέσα Συνδέσεων καὶ Διαβιβάσεων, Βολή, Παθητικὴ Ἀεράμυνα.

Ἐπίσης Ἀθλοπαιδιαί, Ποδόσφαιρον, [illegible] Ποδηλασία, Κλασσικὸς ἀθλητισμός [illegible] Ἑλλάδος καὶ Γυμναστική [illegible]

[illegible]

ΩΡΑΙ ΕΠΙΣΚΕΨΕΩΣ

Ὧραι ἐπισκέψεως τῆς Ἐκθέσεως ὡρίσθησαν 10 π. μ. — 1 μ. μ. καὶ 5 μ. μ. — 9 μ. μ.

Εἴσοδος δραχ. 5. Διὰ τὰ ἐν στολῇ μέλη δωρεάν.

ΖΩΗ ΚΑΙ ΚΙΝΗΣΙΣ ΤΗΣ ΝΕΟΛΑΙΑΣ ΜΑΣ

Κίνησις Περιφερειακῶν Διοικήσεων

ΠΩΣ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΕΙ Ο ΑΡΧΗΓΟΣ ΤΑ ΖΗΤΗΜΑΤΑ ΤΗΣ Ε.Ο.Ν.

Ὑπὸ τοῦ Ραδιοφωνικοῦ Σταθμοῦ τῆς Ε.Ο.Ν. μετεδόθη τὴν Κυριακὴν ἡ κάτωθι σύντομος ὁμιλία τῆς Περιφερειακῆς Διοικητρίας Ἰωαννίνων, συναγωνιστρίας Χρήστου:

«Αἱ ἐργασίαι τῆς Β΄ Διασκέψεως τῶν Περιφερειακῶν Διοικητῶν καὶ Διοικητριῶν τῆς Ἐθνικῆς Ὀργανώσεως Νεολαίας τῆς Ἑλλάδος ἐξειλίχθησαν καθ᾽ ὅλην τὴν ἑβδομάδα, ἀπὸ τῆς 19ης Μαΐου μέχρι σήμερον, ὁμολογουμένως, ὅπως ἤθελεν ὁ Ἀρχηγός μας, ὅπως ἐπεβάλλετο διὰ νὰ ἐπιτευχθοῦν ἀποτελέσματα ὠφέλιμα εἰς τὴν Ὀργάνωσιν μας. Ὁ Κυβερνητικὸς Ἐπίτροπος τῆς Ε.Ο.Ν. συναγωνιστὴς Κοντολοπουλος καὶ ὅλοι οἱ συναγωνισταὶ Περιφερειακοὶ Διοικηταὶ καὶ αἱ συναγωνίστριαι Περιφερειακαὶ Διοικήτριαι εἰργάσθησαν κατὼς ἐπίσταται, ἀλλὰ μπορεῖ νὰ φαντάζομαι νὰ εἶναι βέβαιοι ὅτι ἐπέτυχον ὅ,τι ἐπιδιώκετο διὰ τῆς Διασκέψεως καὶ ὅ,τι τοῖς ἐνεπιστεύθη ὁ Ἀρχηγὸς ὅταν τοὺς ἐκάλεσε διὰ τὴν Διάσκεψιν.

Εἶναι οἱ σκέψεις μου αὐτές, ἀσφαλῶς δὲ καὶ οἱ σκέψεις ὅλων ποὺ μετέσχον τῶν ἐργασιῶν τῆς Διασκέψεως.

Ἀλλὰ δὲν εἶναι μόνον οἱ ἐργασίες τῆς Διασκέψεως καὶ ἡ ἐπιτυχία μὲ τὴν ὁποίαν ἔγιναν ὅ,τι κάνει τοὺς Περιφερειακοὺς Διοικητὰς καὶ τὶς Περιφερειακὲς Διοικήτριες νὰ γυρίσουν στὶς ἕδρες των μὲ τονωμένη τὴ διάθεσι καὶ ἐπηυξημένο τὸν ἐνθουσιασμὸ γιὰ τὴ συνέχισι καὶ ὁλοκλήρωσι τοῦ ἔργου, τὸ ὁποῖον ἐνεπιστεύθη σ᾽ αὐτοὺς ὁ Ἐθνικὸς Κυβερνήτης καὶ Γενικὸς Ἐπιθεωρητὴς τῆς Ε.Ο.Ν. κ. Ι. Μεταξᾶς. Εἶναι συνάμα καὶ κάτι ἄλλο, ἐπίσης σημαντικώτατο, ἀπολύτως πιὸ μεγάλο ἀπὸ ψυχολογικῆς ἀπόψεως. Εἶναι ὅτι ὅλοι καὶ ὅλαι μας ποὺ μετέσχομεν τῶν ἐργασιῶν τῆς Διασκέψεως εἴχαμε τὴν μεγάλη τύχη νὰ δοῦμε ἀπὸ κοντὰ τὸν Ἀρχηγό μας, παρὰ τὶς μεγάλες ἀσχολίες του καὶ τὸν φόρτον τῆς ἐργασίας του, νὰ μιλήσουμε μαζί του, νὰ ἐμψυχωθοῦμε, νὰ ἐμπνευσθοῦμε ἀπὸ αὐτόν. Τὸ πιὸ καταπληκτικὸ δὲ γιὰ μᾶς — αὐτὸ τοι συντελεῖ ὅσο τίποτε ἄλλο στὸ νὰ αἰσθανώμεθα τοὺς ἑαυτούς μας δυνατοὺς στὴ συνέχισι τοῦ ἔργου μας — εἶναι ὅτι ὁ Ἀρχηγὸς — μὲ τί χαρὰ ἀλήθεια, μὲ τί συγκίνησι τὸ εἴδαμε — μᾶς παρακολουθεῖ ὅλους, μὰ ὅλους ἀνεξαιρέτως σὲ κάθε μας βῆμα, σὲ κάθε μας ἐκδήλωσι, σὲ κάθε μας προσπάθεια, σὲ κάθε μας ἐπιτυχία καὶ σὲ κάθε μας δυσκολία ποὺ ἀντιμετωπίζουμε. Καὶ φυσικὰ δι᾽ ἡμῶν παρακολουθεῖ μὲ τὸν τρόπο αὐτὸ κάθε τμῆμα τῆς Ε.Ο.Ν. καὶ κάθε παιδὶ τῆς Ε.Ο.Ν.

Στὴν παρουσίασί μας μπροστά του, τὴν ὁποία εἶχε τὴν εὐγενῆ καλωσύνη νὰ κάνῃ ὁ συναγωνιστὴς Κυβερνητικὸς Ἐπίτροπος τῆς Ε.Ο.Ν., εἴδαμε ὅτι γνώριζε γιὰ τὶς Περιφερειακὲς Διοικήσεις ὅ,τι γνωρίζαμε καὶ μεῖς οἱ Περιφερειακοὶ καὶ μάλιστα πολὺ πιὸ πολλὰ γιὰ τὰ αἴτια καὶ τὶς ἀφορμὲς μερικῶν δυσκολιῶν ἢ καὶ ἀτυχημάτων νὰ ποῦμε, τοῦ ἀγῶνός μας. Τόσο κοντά μας εἶναι. Καὶ φυσικὰ μᾶς ἔδωσε σοφὲς ὁδηγίες καὶ πρακτικὲς συμβουλὲς γιὰ τὴ συνέχισι τῆς προσπαθείας μας καὶ μαζὶ καὶ τὴν ἐντολὴ νὰ σᾶς διαβιβάσουμε τὸν φαλαγγίτικο χαιρετισμό του καὶ τὴν διαβεβαίωσι ὅτι ἂν συνεχίσουμε νὰ ἐργαζώμαστε μὲ τὴν ἴδια πίστι, τὸν ἴδιο ἐνθουσιασμὸ καὶ τὴν ἴδια ἐργατικότητα γιὰ τὴν ἀνάπτυξι καὶ πρόοδο τῆς Ε.Ο.Ν θὰ συνεχίσῃ κι᾽ αὐτὸς νὰ μᾶς ἀγαπᾷ ὅπως μᾶς ἀγαπᾷ σὰν παιδιά του.

Τὸν χαιρετισμό του αὐτό, τὴν διαβεβαίωσί του αὐτὴ εἶμαι εὐτυχὴς ὅτι μοῦ δίδεται εὐκαιρία νὰ διαβιβάσω στὶς Φαλαγγίτισσες καὶ σκαπάνισσες τῆς Ε.Ο.Ν. Ἰωαννίνων ἀπὸ τὸ ραδιοφωνικὸ σταθμό μας. Κι᾽ ὅταν βρεθῶ κοντά σας συναγωνίστριές μου θὰ σᾶς πῶ καὶ προφορικῶς πολλὰ ἄλλα ποὺ θὰ πλημμυρίσουν χαρὰ τὶς ψυχές σας, ὑπερηφάνεια τὰ στήθη σας, πολλὰ ποὺ θὰ σᾶς κάνουν νὰ εὐλογῆτε τὸ Θεὸ μαζὶ μὲ ὅλα τὰ Ἑλληνόπουλα γιατὶ μᾶς ἔδωσε τέτοιο Ἀρχηγό».

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΔΙΟΙΚΗΣΙΣ ΘΗΛΕΩΝ ΑΤΤΙΚΟΒΟΙΩΤΙΑΣ

Τὴν 19ην Μαΐου ἡ Περιφερειακὴ Διοίκησις Θηλέων Ἀττικοβοιωτίας διωργάνωσεν εἰς τὴν Ὑποδιοίκησιν Ε.Ο.Ν. Θηλέων Λεβαδείας ἑορτὴν ὑπὲρ τῆς στολῆς τῆς Φαλαγγιτίσσης. Τὸ πρόγραμμα, πλουσιώτατον, περιελάμβανε λαχειοφόρο, καὶ τὸ ἀπόγευμα θεατρικὴν παράστασιν. Αὐτὴ περιελάμβανεν ἀπαγγελίας ὑπὸ Φαλαγγιτισσῶν καὶ Σκαπανισσῶν, ἀφθονίαν ὡραίων τραγουδιῶν ὑπὸ τῆς χορῳδίας τοῦ Γυμνασίου, χοροὺς ἑλληνικοὺς ὑπὸ Φαλαγγιτισσῶν μὲ θαυμασίας ἐθνικὰς ἐνδυμασίας. Ἐπίσης ὁ καλλιτεχνικὸς ὅμιλος κρητικῶν τραγουδιῶν τοῦ Ραδιοφωνικοῦ Σταθμοῦ Ἀθηνῶν προσεφέρθη εὐγενῶς νὰ ἐνισχύσῃ τὴν ἑορτὴν δωρεάν. Θαυμάσιον λόγον ἐξεφώνησεν ἡ Διευθύντρια τοῦ ΙΙΙ Ἐπιτελικοῦ Γραφείου Π.Δ.Θ.Α., καταχειροκροτηθεῖσα.

Ὁ Σύλλογος τῶν κ. κ. καθηγητῶν τοῦ Γυμνασίου, ὁ Διοικητὴς Ε.Ο.Ν. Ἀρρένων Λεβαδείας καὶ ὁ ἐνθουσιώδης φίλος τῆς Ε.Ο.Ν. Δή- [illegible] τὴν παρευρέθη ἡ Ὑποδιοικήτρια Π.Δ.Θ.Α. μετὰ τοῦ Ἐπιτελείου της, ἥτις καὶ ἔμεινεν ἐνθουσιασμένη ἀπὸ [illegible] καὶ τὸν ζῆλον τῶν Φαλαγγιτισσῶν.

Καθ᾽ ὅλην τὴν ἡμέραν ἡ πόλις, συμμετέχουσα εἰς τὴν ἑορτὴν τῆς Ε.Ο.Ν., παρουσίαζε πανηγυρικὴν ὄψιν καὶ ὁ λαὸς συμμετέσχεν ἐν- [illegible]

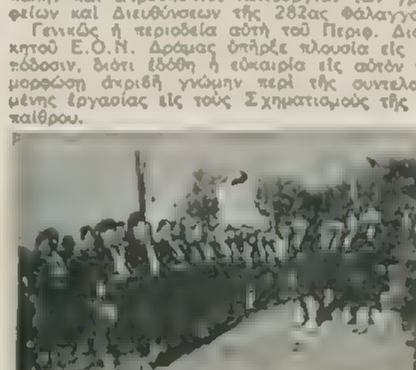
ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ

ΔΡΑΜΑ.— Ἡ [illegible] Δοξάτον, ἕδραν τῆς 244ης Φάλαγγος, ἔνθα ἐπεθεώρησε λεπτομερῶς τοὺς Φαλαγγίτας καὶ Σκαπανεῖς τοῦ Ι Τάγματος τῆς 244ης Φάλαγγος.

Μετὰ τὸ πέρας τῆς ἐπιθεωρήσεως ὁ κ. Περιφ. Διοικητὴς μετὰ τοῦ Ἐπιτελείου του μετέβη εἰς τὰ Γραφεῖα τῆς Φάλαγγος, ἅτινα καὶ ἐπεθεώρησεν ἐπισταμένως, δώσας σχετικὰς ὁδηγίας εἰς τοὺς ἁρμοδίους Διευθυντὰς τῶν Γραφείων τῆς Φάλαγγος διὰ τὴν κανονικὴν λειτουργίαν τῶν ὑπηρεσιῶν τῆς Ε.Ο.Ν. καὶ περὶ τῆς λειτουργίας τῆς σχολῆς βαθμοφόρων. Ἐπίσης ὡμίλησε πρὸς τοὺς βαθμοφόρους τῆς Φάλαγγος συστήσας ἐργασίαν, προσήλωσιν πρὸς τὸ καθῆκον καὶ συντονισμὸν τῶν δυνάμεων. Ἀκολούθως ὁ Περιφ. Διοικητὴς Ε.Ο.Ν. Δράμας συνειργάσθη μετὰ τοῦ Διοικητοῦ τῆς 244ης Φάλαγγος Δοξάτου διὰ τὴν ἐπίλυσιν ζητημάτων διοικητικῆς φύσεως.

Τὴν 3ην μ. μ. τῆς ἰδίας ἡμέρας ἀπὸ τὸ Δοξάτον ὁ κ. Περιφ. Διοικητὴς μετὰ τῶν ἐπιτελῶν του μετέβη εἰς Χωριστήν, ἕδραν τῆς 282ας Φάλαγγος, ἔνθα ἐπεθεώρησε τοὺς Φαλαγγ[illegible] καὶ Σκαπανεῖς τοῦ Ι Τάγματος. Ἀκολο[illegible] ἐπεθεώρησε τὰ γραφεῖα τῆς Φάλαγγος, ὅ[illegible] συνειργάσθη μετὰ τοῦ Διοικητοῦ της καὶ τῶν βαθμοφόρων, δώσας σχετικὰς ὁδηγίας διὰ τὴν καλὴν καὶ ἀπρόσκοπτον λειτουργίαν τῶν γραφείων καὶ Διευθύνσεων τῆς 282ας Φάλαγγος.

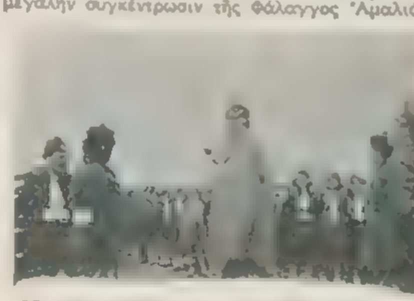
Γενικῶς ἡ περιοδεία αὐτὴ τοῦ Περιφ. Διοικητοῦ Ε.Ο.Ν. Δράμας ὑπῆρξε πλουσία εἰς ἀπόδοσιν, διότι ἐδόθη ἡ εὐκαιρία εἰς αὐτὸν νὰ μορφώσῃ ἀκριβῆ γνώμην περὶ τῆς συντελουμένης ἐργασίας εἰς τοὺς Σχηματισμοὺς τῆς ὑπαίθρου.

Ἀπὸ τὴν ἐκδρομὴν τῶν Φαλαγγιτισσῶν Δράμας εἰς Πύργον.

ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΣ

ΠΥΡΓΟΣ.— Ζωηρὰ καὶ ἐνθουσιώδης κίνησις παρατηρεῖται εἰς ὅλους τοὺς Σχηματισμοὺς τῆς Περιφερειακῆς Διοικήσεως Ἠλείας. Εἰς μεγάλην συγκέντρωσιν τῆς Φάλαγγος Ἀμαλιάδος ὡμίλησεν ὁ Διοικητὴς αὐτῆς τονίσας τὰ καθήκοντα τῶν Φαλαγγιτῶν ἀπέναντι τῆς Ὀργανώσεως. Ἐπίσης πρὸς τὰ ἐργαζόμενα μέλη τῆς Φάλαγγος ὡμίλησεν ὁ ὑπασπιστὴς τῆς Περιφερειακῆς Διοικήσεως γενικῶς περὶ παθητικῆς ἀεραμύνης.

Ὁ Γενικὸς Ἐπόπτης Ἠλείας ἐπιθεωρῶν Σχηματισμοὺς Θηλέων Πύργου.

Εἰς τὴν Φάλαγγα Γαστούνης ἐξακολουθοῦν κανονικῶς τὰ μαθήματα τοῦ οὐλαμοῦ βαθμοφόρων.

Ζωηρὰ κίνησις παρατηρεῖται ἐπίσης εἰς τὴν Φάλαγγα Καβασίλων, Βαρθολομιοῦ, Ζαχάρως, Καράτουλας καὶ Κρεσταίνων.

ΚΑΛΑΜΑΙ.— Τὴν προπαρελθοῦσαν Τρίτην, ἑορτὴν τοῦ Ἁγίου Κωνσταντίνου, ἐδόθη ὡραιοτάτη συναυλία τῆς Χορῳδίας καὶ τὴν Μανδολινάτας τῆς Ε.Ο.Ν., διοργανωθεῖσα μὲ πολλὴν ἐπιμέλειαν ὑπὸ τῆς Διευθύνσεως Ψυχαγωγίας τῆς Περιφερειακῆς Διοικήσεως. Τὸ πρόγραμμα τῆς συναυλίας περιελάμβανεν ὡραιότατα μουσικὰ κομμάτια, ἐκτελεσθέντα μὲ μεγάλην δεξιοτεχνίαν.

Γενικῶς ἡ συναυλία ἐσημείωσεν ἐξαιρετικὴν ἐπιτυχίαν.

Ἐξ ἄλλου συνεχίζονται αἱ δοκιμαὶ τῆς «Καινούργιας Ζωῆς» τοῦ κ. Μπόγρη, ἡ ὁποία πρόκειται νὰ ἀναβιβασθῇ ἐντὸς τοῦ Ἰουνίου ὑπὸ τοῦ θεατρικοῦ τμήματος τῆς Ε.Ο.Ν.

ΣΠΑΡΤΗ.— Πρωτοβουλίᾳ τοῦ κ. Νομάρχου Λακωνίας, ὡς Γενικοῦ Ἐπόπτου τῆς Ε.Ο.Ν., ἱδρύθη ὑπὸ τῆς Περιφερειακῆς Διοικήσεως Θηλέων Λακωνίας σχολὴ κοπτικῆς, ραπτικῆς καὶ κεντημάτων. Εἰς τὴν σχολὴν θὰ φοιτοῦν Φαλαγγίτισσαι καὶ Σκαπάνισσαι ἐξ ὅλου τοῦ Νομοῦ ἐντελῶς δωρεάν.

Πεπειραμέναι διδασκάλισσαι ἀνέλαβον τὴν διδασκαλίαν τῶν μαθημάτων.

ΝΑΥΠΛΙΟΝ.— Τὴν παρελθοῦσαν Κυριακὴν ἐγένετο εἰς τὴν αἴθουσαν τῆς Λέσχης Ε.Ο.Ν. Θηλέων Ναυπλίου [illegible] 04ης Φάλαγγος Θηλέων, ὑπὸ τὴν προστασίαν τοῦ κ. Νομάρχου καὶ Γενικοῦ Ἐπόπτου Ε.Ο.Ν.

Κατὰ τὴν ὡς ἄνω ἐπίδειξιν ἡ Λέσχη Θηλέων [illegible]

Τὸ πρόγραμμα περιελάμβανεν ἀπαγγελίας, τραγοῦδι, πιάνο, ρυθμικὸν καὶ πλαστικὸν χορόν.

Ἡ ἔναρξις ἐγένετο μὲ τὸν Ὕμνον τῆς Νεολαίας τῇ συνοδείᾳ πιάνου ὑπὸ τῆς Φαλαγγιτίσσης Νίτσας Δρούζα. Κατεχειροκροτ[illegible] τὸ παίξιμο εἰς τὸ πιάνο τῶν Φαλαγγ[illegible] Καβαλιέρου, Φαιδ[illegible] Ψαλίδα, Φούλας Μπούκουρα, [illegible]λη, Νίτσας Δρούζα, Ἀθηνούλας Λυκομήτρου, ὡς ἐπίσης καὶ τὸ μὲ τέσσαρα χέρια ἐκτελεσθὲν [illegible] παρὰ τῆς κυρίας Καίτης Λεονάρδου καὶ Φαλαγγιτισσῶν, ἐναλλάξ, Ν. Δρούζα καὶ Ἀθηνιᾶς Λυκομήτρου.

Ὡραιοτάτη, καταχειροκροτηθεῖσα ἐπίσης, ἡ ἀπαγγελία «Τὸ παληὸ βιολὶ» τοῦ Ι. Πολέμη παρὰ τ[illegible] Φαλαγγιτίσσης Φούλας Ψαλίδα καὶ [illegible] τοῦ Εὐαγγελίου τοῦ ἰδίου ποιητοῦ ὑπὸ τῆς Φαλαγγιτίσσης Δημητρακάκη.

Ἐπίσης ὡραία ἐτραγούδησε τὸν «Γέρο-Δη-

ΖΩΗ ΚΑΙ ΚΙΝΗΣΙΣ ΤΗΣ ΝΕΟΛΑΙΑΣ ΜΑΣ

Κινησις Περιφερειακών Διοικησεων

μος» ή Φαλαγγίτισσα Καίτη Παράσχου τῇ συνοδείᾳ πιάνου.

Ο,τι άπεκορύφωσε τόν ένθουσιασμόν τών παρισταμένων καί τήν έκπληξιν τούτων ύπήρξεν ό χορός τής μικράς αύτοδιδάκτου Φαλαγγιτίσσης Ίωάννας Άναγνωστοπούλου, ή όποία κυριολεκτικώς συνήρπασε τούς θεατάς μέ τόν ύπέροχον ρυθμόν πού παρουσιάζει τό παιδί αύτό, άξιον έξαιρετικής προσοχής.

Ή όργάνωσις τής λαμπράς ταύτης καλλιτεχνικής έπιδείξεως όφείλεται κατά πρώτον λόγον είς τήν άοκνον καί δραστηρίαν Περιφερ. Διοικήτριαν κυρίαν Βάσαν Λεμπέση καί κατά δεύτερον λόγον είς τήν συνεργάτιδα άργυρού σήματος Καν Καίτην Λεονάρδου, καθηγήτριαν πιάνου.

Ή ίδία καθηγήτρια έχει άναλάβει καί τήν διδασκαλίαν πιάνου δωρεάν είς άπόρους Φαλαγγιτίσσας τής Φάλαγγος Ναυπλίου.

ΤΑ ΝΗΣΙΑ

ΑΡΓΟΣΤΟΛΙΟΝ.—Ή Περιφερειακή Διοικήτρια Ε.Ο.Ν. Θηλέων Κεφαλληνίας, συνοδευομένη ύπό τής Α' Έπιτελούς, μετέβη είς τήν Ύποδιοίκησιν Πάλλης καί είς τάς περιοχάς Εικοσιμίας, Έληού καί Πρόνων καί έπεθεώρησε τούς Σχηματισμούς Θηλέων, δώσασα τάς καταλλήλους όδηγίας διά τήν έφαρμογήν τού προγράμματος έκπαιδεύσεως καθ' έκάστην Τετάρτην.

Ή Διοικήτρια ώμίλησε πρός τάς Φαλαγγιτίσσας καί Σκαπανίσσας, άναπτύξασα τάς πολλάς καί μεγάλας εύεργεσίας τού Άρχηγού πρός τόν Έλληνικόν λαόν καί ίδίως τόν άγροτικόν καί τάς στοργικάς του φροντίδας πρός τήν Έθνικήν Όργάνωσιν Νεολαίας.

Τό τέλος τών όμιλιών τής Περιφερειακής Διοικητρίας έκάλυπτον παρατεταμένα χειροκροτήματα καί ζητωκραυγαί ύπέρ τής Α. Μ. τού Βασιλέως καί έκδηλώσεις εύγνωμοσύνης πρός τόν Έθνικόν Κυβερνήτην.

Ή Περιφ. Διοικήτρια έμεινεν ένθουσιασμένη άπό τήν συντελουμένην είς τούς Σχηματισμούς έργασίαν.

— Ό Νομάρχης καί Γενικός Έπόπτης τής Ε.Ο.Ν. κ. Στυλ. Βαφείδης έπεσκέφθη τά γραφεία τής Ε.Ο.Ν. Θηλέων Άργοστολίου. Ό κ. Γενικός Έπόπτης, όμιλών πρός τάς συγκεντρωμένας βαθμοφόρους, έξήρε τούς σκοπούς τής Όργανώσεως καί συνέστησεν ένθουσιασμόν καί πειθαρχίαν πρός έπίτευξιν τών ύψηλών τούτων σκοπών.

ΣΥΡΟΣ.—Τήν Πρωτομαγιά έδόθη μία έξαιρετική εύκαιρία διά τήν ψυχαγωγίαν τών νέων μας καί τήν παραμονήν αύτών έπί μίαν όλόκληρον ήμέραν είς τό ύπαιθρον. Άπό τής πρωίας τής ήμέρας ή δύναμις, συγκεντρωθείσα πρό τών Γραφείων τής Περιφ. Διοικήσεως, έξεκίνησε διά τήν Βάρην. Άμα τῇ άφίξει τής δυνάμεως είς Βάρην ώρίσθη ύπό τού έπί κεφαλής Τετράρχου ό χώρος είς τόν όποίον ήδύναντο νά περιέρχωνται καί νά παίζουν. Ώρίσθη έπίσης δύναμις έξ 20 Φαλαγγιτών βαθμοφόρων καί έκ τών δύο Φαλάγγων ώς φρουρά καί ήρχισε μετ' όλίγον τό ψήσιμο τών άρνιών. Περί τήν 11ην προσκληθέντες προσήλθον ό Νομάρχης καί Γενικός Έπόπτης Ε.Ο.Ν., ό Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης καί ό Διοικητής Χωροφυλακής, οί όποίοι, άφού ηύχήθησαν τά χρόνια πολλά καί εύόδωσιν είς τό έργον τής Ε.Ο.Ν., άνεχώρησαν. Τήν 12ην μεσημβρινήν ήτοιμάσθη ή τράπεζα καί άφού οί Φαλαγγίται έλαβον τάς θέσεις των καί διενεμήθησαν τά φαγητά, ήρχισαν νά τρώγουν, άφού προηγουμένως έψαλαν τόν Ύμνον τής Ε.Ο.Ν.

Φαλαγγίται Σύρου μετά τής μπάντας των παρελαύνοντες.

— Είς τήν Ύποδιοίκησιν Τήνου έγένοντο τήν προπαρελθούσαν έβδομάδα πλήθος μαθημάτων καί όμιλιών, ώς «Χημικός πόλεμος», «Ύγιεινή», «Θέρμανσις καί διατροφή», «Πρώται βοήθειαι», «Περί αύτοθυσίας», «Έπεξήγησις τού Μεγάλου Κανόνος» κλπ. Έπίσης έλαβον χώραν στρατιωτικαί άσκήσεις, διάφοροι παιδιαί, σουηδικαί άσκήσεις καί διάφοροι γεωργικαί άσχολίαι.

— Ζωηρά κίνησις παρατηρείται έπίσης καί είς τήν Ύποδιοίκησιν Πάρου.

Έπιτελεῖς Τετραρχίας Γιαννάδων Ε. Ο. Ν. Κερκύρας.

ΜΥΤΙΛΗΝΗ.—Έπί τῇ εύκαιρίᾳ τής όλιγοημέρου παραμονής τού συναγωνιστού Διευθυντού τής Πολιτικής Διαφωτίσεως τών Ταγμάτων Έργασίας, ώμίλησεν ούτος είς διαφόρους συγκεντρώσεις παρισταμένων καί τών Περιφ. Διοικητών Άρρένων καί Θηλέων.

Ούτω είς τό Γυμνάσιον Άρρένων ώμίλησεν είς δύο Τάγματα Φαλαγγιτών καί Σκαπανέων μαθητών Γυμνασίου καί Λυκείου καί έν συνεχείᾳ είς τήν αίθουσαν τού Γυμνασίου πρός άπαντας τούς καθηγητάς τούτων.

Έπίσης ώμίλησεν είς τό Γυμνάσιον Θηλέων πρός τάς Φαλαγγιτίσσας καί Σκαπανίσσας καί κατόπιν πρός τούς καθηγητάς τούτων.

Τό άπόγευμα τής ίδίας ήμέρας ώμίλησεν είς δύο συνεχείς συγκεντρώσεις άπάντων τών έργατών καί έργατριών τών Έργοστασίων Καλαμάρη, οίτινες κατά τό πλείστον τυγχάνουσι μέλη τής Ε.Ο.Ν.

Ώμίλησεν έπίσης είς τήν κωμόπολιν Μανδαμάδου πρός τούς Σχηματισμούς Ε.Ο.Ν. τής περιφερείας ταύτης καί πρός πολυπληθεστάτην συγκέντρωσιν πολιτών παρισταμένου καί τού Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Μηθύμνης.

ΚΡΗΤΗ

ΡΕΘΥΜΝΟΝ.—Τήν παρελθούσαν Τετάρτην, ήμέραν καθιερωμένην διά τήν Ε.Ο.Ν., οί Σχηματισμοί τής Περιφερειακής Διοικήσεως Ρεθύμνης είργάσθησαν ώς έξής:

Άπό τής 8ης πρωινής έγένετο τό μάθημα χορωδίας. Περί τήν 10ην π. μ. είς τό Γυμνάσιον Θηλέων έγένετο τό μάθημα νοσοκομειακής περιθάλψεως, τό όποίον παρηκολούθησαν αί Φαλαγγίτισσαι αί άποτελούσαι τήν είδικότητα τής Περιθάλψεως, ώς καί τό μάθημα οίκοκυρικής.

Τό άπόγευμα έγένοντο κανονικώς αί συγκεντρώσεις άπάντων τών λόχων τών Θ255 καί Θ256 Φαλάγγων τής πόλεως Ρεθύμνης. Είς τάς συγκεντρώσεις ταύτας έδιδάχθησαν τά ύπό τού προγράμματος καθοριζόμενα μαθήματα Έθνικής άγωγής, πολιτικής διαφωτίσεως καί στρατιωτικής προπαιδεύσεως. Είτα ή Διοικήτρια τής Θ255 Φάλαγγος έπεθεώρησεν άπαντα τά ύπ' αύτήν τμήματα. Περί τήν 6ην μ.μ. έγένετο τό μάθημα ποδηλασίας είς τάς έκπαιδευομένας Φαλαγγιτίσσας τής ποδηλατιστικής όμάδος.

ΗΡΑΚΛΕΙΟΝ.—Τήν προπαρελθούσαν Κυριακήν ό Περιφερειακός Διοικητής, συνοδευόμενος ύπό τού ύπασπιστού του καί ύπό τού Περιφερειακού Ύποδιοικητού άνατολικών έπαρχιών, έπεθεώρησε τούς Σχηματισμούς τού Τάγματος Έπισκοπής (326η Φάλαγξ), διαπιστώσας ότι έχουν τεθή αί βάσεις μιάς καλής έργασίας.

ΑΓΙΟΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ.—Τήν προπαρελθούσαν Κυριακήν έγένοντο πρακτικαί έφαρμογαί ύπό τών έκπαιδευομένων Φαλαγγιτών είς τά μέσα συνδέσμων μέ έπί κεφαλής τόν ύπάλληλον Τ.Τ.Τ. κ. Καληωράκην. Οί έκπαιδευόμενοι Φαλαγγίται μετέβησαν έξω τής πόλεως Άγ. Νικολάου, όπου έχρησιμοποίησαν περί τά 100 μέτρα καλωδίου διά τήν έγκατάστασιν τηλεφωνικής γραμμής, κατορθώσαντες νά έπικοινωνήσουν μέ διάφορα κέντρα τού Νομού.

— Έπίσης τήν αύτήν ήμέραν αί Φαλαγγίτισσαι Άγ. Νικολάου καί Μιλάτου, συνοδευόμεναι ύπό τής Περιφερειακής Διοικητρίας Λασηθίου, έπεσκέφθησαν τάς άρχαιότητας τής Κνωσού. Ή έκδρομή είχεν έκπαιδευτικόν χαρακτήρα.

Στερεὰ Ἑλλάς

ΜΕΣΟΛΟΓΓΙΟΝ.—Είς τήν Ίεράν πόλιν τού Μεσολογγίου άφίχθησαν πρό ήμερών Φαλαγγίται τών Σχηματισμών Σιδηροκάστρου Μακεδονίας. Τούς Μακεδόνας Φαλαγγίτας ύπεδέχθησαν θερμότατα οί Φαλαγγίται Μεσολογγίου καί ό Δήμος τής πόλεως.

Οί Φαλαγγίται Σιδηροκάστρου έπεσκέφθησαν τό ήρώον καταθέσαντες στέφανον, τήν οίκίαν τού Βύρωνος, τούς προμαχώνας τού φρουρίου, ώς έπίσης καί τήν ίστορικήν πινακοθήκην τού Δημαρχείου. Οί Φαλαγγίται Σιδηροκάστρου έμειναν κατενθουσιασμένοι άπό τήν θερμήν φιλοξενίαν τής όποίας έτυχον έκ μέρους τών Φαλαγγιτών καί τού Δήμου Μεσολογγίου.

ΘΕΣΣΑΛΙΑ

ΒΟΛΟΣ.—Ή Ύποδιοίκησις Θηλέων Βόλου άνεβίβασεν άπό τής σκηνής τού θεάτρου «Άχίλλειον» τό έργον τού κ. Τσεκούρα «Τά Σουλιωτόπουλα δέν πέθαναν». Ή παράστασις έσημείωσε μεγάλην έπιτυχίαν καί τήν παρηκολούθησεν άπασα ή κοινωνία τής πόλεως, χειροκροτήσασα θερμώς τάς Φαλαγγιτίσσας, αί όποίαι είργάσθησαν διά τήν έπιτυχίαν τού έργου.

ΤΡΙΚΚΑΛΑ.—Ή Ύποδιοίκησις Θηλέων Τρικκάλων άνεβάζει τό έρχόμενον Σάββατον τήν «Νταλμανοπούλα» τού κ. Χόρν. Ή Ύποδιοίκησις καταβάλλει πάσαν προσπάθειαν όπως ή παράστασις άποτελέση καλλιτεχνικόν γεγονός διά τά Τρίκκαλα.

Τήν παρελθούσαν Κυριακήν έδόθη ύπό τής Ε.Ο.Ν. Μεγαλοχωρίου θεατρική παράστασις μέ τό δράμα τού Περεσιάδου «Ή Σκλάβα».

Οί νεαροί έρασιτέχναι έπαιξαν μέ πολλήν τέχνην καί άπέσπασαν τά συγχαρητήρια τών κατοίκων οί όποίοι παρηκολούθησαν τήν παράστασιν. Τήν παράστασιν παρηκολούθησαν έπίσης βαθμοφόροι τής Ε.Ο.Ν. Τρικκάλων.

Παρέλασις τού Σχηματισμού Καλαμπάκας τής Περιφερειακής Διοικήσεως Τρικκάλων

ΖΩΗ ΚΑΙ ΚΙΝΗΣΙΣ ΤΗΣ ΝΕΟΛΑΙΑΣ ΜΑΣ

Κεντρική Διοίκησις

Ἀθήνησιν

Τὸ προπαρελθὸν Σάββατον ἐπέστρεψεν ἀπὸ τὴν Ζάκυνθον τὸ καλλιτεχνικὸν τμῆμα τῆς Ὑποδιοικήσεως Πανεπιστημίου, ὅπου εἶχε μεταβῆ κατόπιν προσκλήσεως τοῦ Ὀργανισμοῦ Ὠδείων καὶ Φιλαρμονικῶν Ζακύνθου, σημειώσαν ἐξαιρετικὴν ἐπιτυχίαν. Ὑπὸ τῆς Περιφερειακῆς Διοικήσεως Ζακύνθου ἐπεφυλάχθη θερμὴ ὑποδοχὴ εἰς τοὺς Φαλαγγίτας ἐκδρομεῖς. Τὸ θεατρικὸν καὶ τὸ μουσικὸν τμῆμα ἐνεφανίσθησαν δὶς ἀπὸ τῆς σκηνῆς τοῦ Δημοτικοῦ Θεάτρου προκαλέσαντα τὰ εὐμενέστατα σχόλια τῶν παρευρεθέντων. Εἰς τὴν ὡραίαν νῆσον οἱ ἐπισκέπται παρέμειναν ἐπὶ 3 ἡμέρας, καθ' ἃς διωργανώθησαν πρὸς τιμήν των δεξιώσεις καὶ ἐκδρομαί, ἐπιστρέψαντες μὲ τὰς καλλιτέρας ἐντυπώσεις. Πρὸ τῆς ἀναχωρήσεώς των κατηυθύνθησαν εἰς τὸ Ἡρῷον τῆς Ζακύνθου, ὅπου κατέθεσαν στέφανον, ἐν συνεχείᾳ δὲ ἔστεψαν τὸν ἀνδριάντα τοῦ Ἐθνικοῦ μας ποιητοῦ Διονυσίου Σολωμοῦ.

— Τὴν προπαρελθοῦσαν Τετάρτην, 8ην λήξαντος, εἰς τὸ ἀμφιθέατρον τῆς Α.Σ.Ο. καὶ Ε.Ε. ἔλαβε χώραν γενικὴ συγκέντρωσις τῶν Φαλαγγιτῶν τῆς Ὑποδιοικήσεως Ἀνωτάτων Σχολῶν, ἐν τῇ ὁποίᾳ ὡμίλησεν ὁ Διοικητὴς τῆς Ὑποδιοικήσεως «Περὶ τοῦ κανονισμοῦ τῆς Ε.Ο.Ν.», τονίσας τὸ καθῆκον τὸ ὁποῖον ἔχουν οἱ ὑποψήφιοι ἀξιωματικοὶ ὅπως γνωρίζουν καλῶς τὸν κανονισμὸν τῆς Ε.Ο.Ν., ὅταν μάλιστα πρόκειται νὰ διοικήσουν μονάδας εἰς τὴν ὕπαιθρον.

— Ἐπανελήφθη τὴν παρελθοῦσαν Δευτέραν ἀπὸ τοῦ Ραδιοφωνικοῦ Σταθμοῦ τῆς Ε.Ο.Ν., κατ' ἀπαίτησιν ἀκροατῶν καὶ κατόπιν ἁρμοδίας διαταγῆς, τὸ περὶ καπνίσματος μάθημα τοῦ συνεργάτου τοῦ τμήματος προπαγάνδας ὑγιεινῆς τῆς Δ.Α.Σ.Α.

— Ὁ Λόχος τῆς Διοικήσεως Ἀνωτάτων Σχολῶν μὲ ἐπὶ κεφαλῆς τὸν Διοικητήν του ἐξέδραμε τὴν παρελθοῦσαν Κυριακὴν εἰς τὸ Καβοῦρι, ὅπου οἱ ἐκδρομεῖς διεσκέδασαν μὲ ἀθλοπαιδιὰς καὶ πατριωτικὰ ᾄσματα. Ἡ ἐκδρομὴ ἐγένετο βάσει τοῦ ὑπὸ τῆς Δ.Α.Σ.Α. ἐκπονηθέντος προγράμματος στρατιωτικῆς προπαιδεύσεως καὶ ἰδεολογικῆς διαφωτίσεως.

— Ἐπέστρεψαν τὸ παρελθὸν Σάββατον ἀπὸ τὴν Θεσσαλονίκην οἱ Φαλαγγῖται ἀθληταὶ τῆς Ὑποδιοικήσεως Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν, καθὼς καὶ ἡ ὁμὰς πετοσφαίρας τῆς Δ.Α.Σ. Θηλέων, ὅπου εἶχον μεταβῆ πρὸς τέλεσιν ἀθλητικῶν καὶ σκοπευτικῶν ἀγώνων μετὰ τῆς Ὑποδιοικήσεως τοῦ ἐκεῖ Πανεπιστημίου.

Τοὺς ἀγῶνας ἐτίμησεν ὁ Πρύτανις τοῦ Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης, ὁ ὁποῖος καὶ ἐκήρυξε τὴν ἔναρξιν αὐτῶν, πολλοὶ καθηγηταί, αἱ Ἀρχαὶ τῆς πόλεως, ἀνώτατοι βαθμοφόροι τῆς Περιφερειακῆς Διοικήσεως Θεσ)νίκης καὶ τῆς Ὑποδιοικήσεως Πανεπιστημίου, καθὼς καὶ πλῆθος κόσμου, τὸ ὁποῖον ἐχειροκρότησε τοὺς εὐσταλεῖς Φαλαγγίτας ἀθλητάς.

Εἰς τὸ πρόγραμμα τῶν ἀγώνων, οἱ ὁποῖοι διήρκεσαν δύο ἡμέρας, περιελαμβάνοντο ἀγῶνες σκοποβολῆς, στίβου, καθὼς καὶ ἀγῶνες πετοσφαίρας μεταξὺ τῆς ὁμάδος Δ.Α.Σ. Θηλέων καὶ τῆς ὁμάδος Περιφερειακῆς Διοικήσεως Θηλέων Θεσσαλονίκης.

Εἰς τοὺς ἀγῶνας στίβου, οἱ ὁποῖοι ἐτελέσθησαν εἰς τὸ Γυμναστήριον τοῦ Ἡρακλέους, νικήτρια ἀνεδείχθη ἡ ὁμὰς τῆς Ὑποδιοικήσεως Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης μὲ 102 βαθμοὺς ἔναντι 70 τῆς Ὑποδιοικήσεως Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν, ἡ ὁποία δέον νὰ σημειωθῇ ὅτι λόγῳ τῶν ἐξετάσεων κατῆλθε μὲ ἐλλιπῆ σύνθεσιν.

Εἰς τοὺς σκοπευτικοὺς ἀγῶνας, οἱ ὁποῖοι διεξήχθησαν εἰς τὸ Σκοπευτήριον τοῦ Π.Α.Ο.Κ., ἐπρώτευσαν οἱ σκοπευταὶ τῆς Ὑποδιοικήσεως Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν, καταλαβόντες τὰς 5 πρώτας θέσεις καὶ καταρρίψαντες οὕτω τὴν Πανελλήνιον ὁμαδικὴν ἐπίδοσιν ἐπιτυχόντες 925)000.

Τέλος ἡ ὁμὰς πετοσφαίρας τῆς Δ.Α.Σ. Θηλέων ἀντιμετώπισε τὴν ὁμάδα Περιφερειακῆς Διοικήσεως Θηλέων Θεσσαλονίκης, τὴν ὁποίαν καὶ ἐνίκησε κατόπιν πεισμονος καὶ θεαματικοῦ ἀγῶνος μὲ 15 : 7, 8 : 15, 15 : 9.

Μετὰ τὸ πέρας τῶν ἀγώνων ὁ Πρύτανις τοῦ Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης ἀπένειμε τὰ βραβεῖα εἰς τὰς νικητάς.

Τὴν ἑσπέραν παρετέθη ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ Γενικοῦ Διοικητοῦ Μακεδονίας κ. Κυρίμη δεῖπνον πρὸς τιμὴν τῶν ἀθλητριῶν καὶ ἀθλητῶν Φαλαγγιτῶν.

— Τὴν παρελθοῦσαν ἑβδομάδα ἐγένετο γενικὴ συγκέντρωσις τῶν Φαλαγγιτῶν τῆς Ὑποδιοικήσεως Ἀνωτέρων Σχολῶν εἰς τὸ Πανελλήνιον Γυμναστήριον, καθ' ἣν ἐξετελέσθησαν στρατιωτικαὶ ἀσκήσεις καὶ ἐλήφθησαν φωτογραφίαι τῶν διαφόρων Σχηματισμῶν. Ἐπίσης ἐγένοντο κατὰ τὰς τακτικὰς ἑβδομαδιαίας συγκεντρώσεις τῆς αὐτῆς Ὑποδιοικήσεως καὶ δύο ὁμιλίαι.

— Εἰς τὴν Ὑποδιοίκησιν Παντείου ἐγένετο τὴν παρελθοῦσαν ἑβδομάδα μεγάλη συγκέντρωσις τῶν Φαλαγγιτῶν σπουδαστῶν αὐτῆς, καθ' ἣν ὡμίλησεν ὁ Διοικητὴς τῆς ὡς ἄνω Ὑποδιοικήσεως περὶ τῶν καθηκόντων τὰ ὁποῖα ἔχουν οἱ Φαλαγγῖται ὅπως συνεχίσουν τὴν δρᾶσίν των εἰς τὰς ἰδιαιτέρας των πατρίδας κατὰ τὸ διάστημα τῶν θερινῶν διακοπῶν.

— Κατόπιν σχετικῆς διαταγῆς τῆς Κεντρικῆς Διοικήσεως ἱδρύθη παρὰ τῇ Δ.Α.Σ. Ἀρρένων ναυτικὸν τμῆμα, εἰς τὸ ὁποῖον κατ' ἀρχὰς θὰ ἐκπαιδευθοῦν τὰ μέλη τοῦ Λόχου Διοικήσεως.

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΔΙΟΙΚΗΣΙΣ ΑΡΡΕΝΩΝ ΠΡΩΤΕΥΟΥΣΗΣ

Στὸ πλούσιο καὶ ποικίλο πρόγραμμα τοῦ Ραδιοφωνικοῦ Σταθμοῦ τῆς Ε.Ο.Ν. ξεχωριστὴ θέσιν ἔχουν τὰ ἔργα τὰ γραφόμενα καὶ ἐκτελούμενα ἀπὸ συνεργάτας τῆς Π.Δ.Α.Π. Τὴν ὥρα τοῦ Σκαπανέως, κατὰ Σάββατον, κλείνουν ὡραιότατα σκέτς, χαριτωμένα ἐπεισόδια ἀπὸ τὸ Κουκλοθέατρον, διδακτικὲς ἀφηγήσεις, παραμύθια, τραγούδια ἀπὸ τὴν χορῳδία καὶ μουσικὰ ἔργα ἀπὸ τὴν ὀρχήστρα τῆς Π.Δ.Α.Π.

Κατὰ τὴν 29ην π. μ., ἡμέραν τῆς ὀνομαστικῆς ἑορτῆς τῆς Α. Μ. τοῦ Βασιλέως, ἐξετελέσθη ἀπὸ τὸν θίασον Σκαπανέων ἕνα χαριτωμένο ἔμμετρο σκὲτς ὑπὸ τὸν τίτλον «Τὰ Σκαπανάκια στὸ Βασιληᾶ», μὲ ὡραιοτάτους ὕμνους ἀφιερωμένους εἰς τὴν Α. Μ. τὸν Βασιλέα, γραμμένο ἀπὸ τὸν κ. Λάκην Παπαδῆμαν, μὲ μουσικὴν τοῦ κ. Παν. Γλυκοφρύδη καὶ διδασκαλίαν τοῦ κ. Εὐθ. Παινέση.

Τὴν 3ην λῆξ. ἐδόθη ρεσιτὰλ τραγουδιοῦ ὑπὸ τοῦ κ. Γ. Παπαοικονόμου μὲ διάφορα ἑλληνικὰ τραγούδια.

Τὴν 4ην λήξαντος ἐξετελέσθη ὑπὸ τοῦ κ. Εὐθ. Παινέση ἕνα διδακτικώτατο παραμύθι «Παίζοντας στὸ δρόμο» τοῦ Δ)τοῦ παρὰ τῇ Κ.Δ. κ. Μιχ. Βρυχέα μὲ στίχους τοῦ κ. Λάκη Παπαδῆμα καὶ μουσικὴν τοῦ κ. Γιάννη Νούσια.

Τὴν 11ην λῆξ. ἐγένετο ἀπαγγελία ποιημάτων ὑπὸ τοῦ Χ. Πλακούδη καὶ τὴν 12ην μετεδόθη ἡ ἐμπνευσμένη ὁμιλία τοῦ συνεργάτου καθηγητοῦ κ. Ἀη. Χούλη μὲ θέμα «Τὰ Ἐθνικά μας σύμβολα».

— Τὴν 6ην λήξαντος μηνὸς ἡ Π.Δ.Α.Π. ὠργάνωσε, χάριν τῶν Φαλαγγιτῶν τῶν ἐπαγγελματικῶν σχολῶν τοῦ Πειραιῶς, δύο καλλιτεχνικὰς παραστάσεις. Τὴν μίαν εἰς τὸ Δημοτικὸν Θέατρον τῆς γείτονος καὶ τὴν ἄλλην εἰς τὴν αἴθουσαν τοῦ Πειραϊκοῦ Συνδέσμου, παρουσίᾳ τοῦ Κυβερνητικοῦ Ἐπιτρόπου, τοῦ Περιφερειακοῦ Διοικητοῦ, τῆς Περιφερειακῆς Διοικητρίας Θηλέων μετὰ τῶν Ἐπιτελείων των καὶ πολλοῦ κόσμου. Κατὰ τὰς παραστάσεις αὐτάς, τὰς ὁποίας παρηκολούθησαν ἅπαντες οἱ Φαλαγγῖται τῶν ἐπαγγελματικῶν σχολῶν, ἀνερχόμενοι εἰς 3.000, ἐξετελέσθησαν μὲ πολλὴν ἐπιτυχίαν ὑπὸ τῆς χορῳδίας τῆς Π.Δ.Α.Π. καὶ τῶν ἐπαγγελματικῶν σχολῶν διάφορα ἑλληνικὰ τραγούδια. Ἡ ὀρχήστρα, ἐξ ἄλλου, ἐξετέλεσεν ἐξ ἴσου ἐπιτυχῶς ἐκλεκτὰ τεμάχια μεγάλων μουσουργῶν καὶ Ἑλλήνων καλλιτεχνῶν, ἀκολούθως δὲ ἐγένοντο διάφοροι ἀπαγγελίαι ὑπὸ Φαλαγγιτῶν. Ἐν συνεχείᾳ ὡμίλησεν ὁ Διευθυντὴς τῆς Πολιτικῆς Διαφωτίσεως παρὰ τῇ Κεντρικῇ Διοικήσει κ. Κ. Καραμᾶνος περὶ τῶν προσπαθειῶν καὶ τοῦ ἐνδιαφέροντος τοῦ Ἀρχηγοῦ καὶ τῆς Ε.Ο.Ν. ὑπὲρ τῶν ἐπαγγελματικῶν σχολῶν καὶ ἐξητωκραύγασε μεθ' ὅλων τῶν παρισταμένων ὑπὲρ τοῦ Ἀρχηγοῦ, τῆς Ε.Ο.Ν. καὶ τῆς ἐργαζομένης Νεολαίας.

— Τὴν Κυριακὴν 12ην λῆξ. οἱ Φαλαγγῖται καὶ οἱ Σκαπανεῖς τοῦ 34ου Ὑποτομέως τῆς Ὑποδιοικήσεως Ἀθηνῶν ἐξέδραμον εἰς Χαλκίδα, τυχόντες θερμοτάτης ὑποδοχῆς ὑπὸ τῶν συναγωνιστῶν τῆς Περιφερείας, τόσον εἰς τοὺς ἐνδιαμέσους σταθμοὺς ὅσον καὶ εἰς τὴν Χαλκίδα. Καθ' ὅλην τὴν διαδρομὴν οἱ Φαλαγγῖται καὶ οἱ Σκαπανεῖς ἔψαλλον διάφορα ἐμβατήρια, ἐπέστρεψαν δὲ τὴν ἑσπέραν μὲ τὰς ὡραιοτέρας ἐντυπώσεις.

— Ὑπὸ τοῦ 1ου Ὑποτομέως τῆς Ὑποδιοικήσεως Βορρᾶ ἐδόθη θεατρικὴ παράστασις ὑπὲρ τῶν μαθητικῶν συσσιτίων στεφθεῖσα ὑπὸ πλήρους ἐπιτυχίας, ὑπὸ δὲ τοῦ 2ου Ὑποτομέως ἐδόθησαν 40 ὀκάδες κουκκιὰ ὑπὲρ τοῦ αὐτοῦ σκοποῦ, προερχόμενα ἐκ τοῦ παρὰ τῶν Φαλαγγιτῶν καλλιεργουμένου ἀγροῦ. Ἐπίσης ὁ 4ος Ὑποτομεὺς συμμετέσχεν ἐπιτυχῶς εἰς τὴν ἑορτὴν τῶν ἀνθέων διὰ γλαστρῶν τῶν Φαλαγγιτῶν του, βραβευθεισῶν δύο ἐξ αὐτῶν διὰ χρυσοῦ καὶ χαλκοῦ μεταλλίου. Εἰς τὸν 5ον Ὑποτομέα ἐγένοντο μαθήματα παθητικῆς ἀεροαμύνης καὶ πρώτων βοηθειῶν, εἰς τὰ ὁποῖα ἔλαβε μέρος ἅπασα ἡ δύναμις τοῦ Ὑποτομέως.

— Τὴν 14ην λήγοντος εἰς τὴν αἴθουσαν τῶν τελετῶν τοῦ Βαρβακείου Γυμνασίου ἐγένετο ἡ ἔναρξις τοῦ Μαθηματικοῦ Φροντιστηρίου τῆς Ε.Ο.Ν. παρουσίᾳ τοῦ ἀντιστρατήγου κ. Βερέτα καὶ ἐπιτελῶν τῆς Π.Δ.Α.Π., εἰς τὴν πρωτοβουλίαν τῆς ὁποίας ὀφείλεται ἡ ἵδρυσις τοῦ ἐν λόγῳ Φροντιστηρίου. Ἡ Διεύθυνσις τοῦ Φροντιστηρίου ἀνετέθη εἰς τὸν ἀντιστράτηγον κ. Βερέταν, εὐγενῶς προσφερθέντα νὰ ἀναλάβῃ τὴν κατάρτισιν τῶν Φαλαγγιτῶν εἰς τὰ μαθηματικά. Τὸ Φροντιστήριον θὰ λειτουργῇ καθ' ἑκάστην Δευτέραν, Τρίτην, Πέμπτην, Παρασκευὴν καὶ Σάββατον, ἀπὸ 8—10 μ. μ., αἱ δὲ παραδόσεις θὰ γίνωνται ἐντελῶς δωρεάν.

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΔΙΟΙΚΗΣΙΣ ΘΗΛΕΩΝ ΠΡΩΤΕΥΟΥΣΗΣ

Τὴν 12ην Μαΐου ἡ Τεχνικὴ καὶ Οἰκοκυρικὴ Σχολὴ Ν. Κοκκινιᾶς, Στέγης Φαλαγγιτίσσης, ἔδωσεν ὡραιοτάτην ἑορτὴν εἰς τὰς 10.30 π. μ.

50 βαθμοφόροι τῆς Ὑποδιοικήσεως Θηλέων Ἀθηνῶν μεταβαίνουν εἰς Σπάρτην καὶ Μυστρᾶν.

Ἡ Ἐπαγγελματικὴ Σχολὴ Ἑλληνίδων Γυναικῶν ἐξέδραμεν εἰς Σούνιον τὴν προπαρελθοῦσαν Κυριακήν.

Φαλαγγίτισσαι τῶν Ἐργοστασίων Πειραϊκῆς καὶ Πατραϊκῆς καθὼς καὶ Παπαστράτου μετέβησαν εἰς Ζούμπερι. Τὸ πρόγραμμα τῆς ἐκδρομῆς ἦτο ὡραιότατον.

100 βαθμοφόροι τῆς Υ.Θ.Ν. καὶ 40 τῆς Υ.Θ.Π. μετέβησαν εἰς Ναύπλιον.

Ἡ Διεύθυνσις Ψυχαγωγίας ἐπὶ τῇ ἐπετείῳ τῆς ἁλώσεως τῆς Σφακτηρίας ἔδωσεν ἀπὸ ραδιοφώνου ὡραιότατον σκὲτς «Τὸ Παλαμήδι».

— Τὴν Πέμπτην 2 Μαΐου ἔγινεν εἰς ὅλους τοὺς Ὑποτομεῖς τῆς Ὑποδιοικήσεως Βορρᾶ ἡ διανομὴ γλαστρῶν, τὰς ὁποίας προσέφερεν ὁ Ὑπουργὸς Διοικητὴς Πρωτευούσης. Ἐπίσης ἔγινεν ἀνάγνωσις τῆς Ἡμερησίας Διαταγῆς τῆς Διοικήσεως τοῦ Βορρᾶ καὶ τοῦ λόγου τοῦ Κ.Ε.Ν. ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ τῆς ἐργατικῆς Πρωτομαγιᾶς. Τὴν Κυριακὴν 5 Μαΐου ὅλη ἡ Ὑποδιοίκησις παρηκολούθησε τὴν ἀπονομὴν τῶν ἐπάθλων κατὰ τὴν λῆξιν τῶν Β' Πανελληνίων ἀγώνων τῆς Ε.Ο.Ν. εἰς τοὺς Φαλαγγίτας καὶ τὰς Φαλαγγιτίσσας. Σκαπάνισσαι καὶ Φαλαγγίτισσαι ἐξεδήλωσαν ἀκόμη μίαν φορὰν τὸν ἐνθουσιασμόν των ἐπὶ τῇ θέᾳ τοῦ Ἀρχηγοῦ, τοῦ Κ.Ε.Ν. καὶ τῆς Περιφερειακῆς Διοικητρίας.

Ὁ 8ος Ὑποτομεὺς Πειραιῶς διωργάνωσε μίαν ὡραίαν ἑορτὴν Σκαπανισσῶν, τὴν ὁποίαν ἐτίμησαν ἡ ἐπίτιμος Διοικήτρια Πειραιῶς μετὰ τοῦ Ἐπιτελείου τῆς Ὑποδιοικήσεως καὶ πλῆθος κόσμου.

Η Νεολαία

ΑΡΙΘ. ΦΥΛ. 35 (86)
1 ΙΟΥΝΙΟΥ 1940 – Ε!

